

FRANCISC DRAXEL

Dějiny a tradice české menšiny

dvojjazyčný pracovní sešit pro žáky 6. a 7. ročníku

Istoria și tradițiile minorității cehe

auxiliar bilingv pentru clasele a VI-a – a VII-a

FRANCISC DRAXEL

DĚJINY A TRADICE ČESKÉ MENŠINY

*dvojjazyčný pracovní sešit
pro žáky 6. a 7. ročníku*

ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII CEHE

auxiliar bilingv pentru clasele a VI-a – a VII-a

Prezentul auxiliar didactic a fost avizat de Ministerul Educației prin Ordinul nr. .... din .....
și se regăsește la poziția nr. .... din anexa Ordinului.

Lucrarea este realizată în conformitate cu *Programa școlară pentru disciplina Istoria și tradițiile minorității cehe, clasele a VI-a – a VII-a*, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017

OBSAH

Slovo na úvod	7
Učební jednotka: <i>Středověké dějiny Čechů</i>	8
Předhistorické období	8
I. tisíciletí př. Kr- rok 476 po Kr	14
Původ, migrace, osídlení stávajícího území.....	20
Sámova říše a Velkomoravská říše/ Pokrštění Čechů.....	24
Království Karla IV.	30
Hodnotící list.....	36
Učební jednotka: <i>Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin</i>	42
Husitské období - její ozvěny v Sedmihradsku a Moldavsku	42
Společné akce proti Turkům	46
Důsledky pro oba národy	50
Kontakty s rumunským prostorem	54
Rumuni ve „Století světel“ a „České národní obrození“	60
Hodnotící list.....	68
Učební jednotka: <i>Kolonizace Čechů do Banátu</i>.....	78
Osvobození Banátu od Turecké okupace	78
Založení prvních českých osad (1823-1825)	82
Přejítí osadníků pod vojenskou ochranu (1826-1830).....	86
Poslední vlna (1862-1864).....	92
Situace Čechů po vzniku rakousko-uherského dualismu	96
Hodnotící list.....	102
Učební jednotka: <i>Náboženský a kulturní vzhled</i>	108
Rodinné obřady	108
Poutě k Marii Číklavské	114
Zemědělství.....	120
Řemesla.....	126
Stravování	132
Hodnotící list.....	138
Učební jednotka: <i>Kultura, škola, tradice</i>.....	146
František Unzeitig, Jindřich Schlogl, Václav Mašek	146
Demokratický svaz Slováků a Čechů v Rumunsku.....	150
Školství v češtině.....	154
Folklórni soubory/ Folklór	158
Dámské lidové oblečení.....	162
Pánské a dětské lidové oblečení	166

Naivní umění Čechů v Banátu	170
Náboženské svátky I.....	174
Náboženské svátky II.....	178
Festival českého folkóru	182
Kostely, historické budovy a další památky I	186
Kostely, historické budovy a další památky II.....	190
Hodnotící list.....	194
Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin	200
Zrušení vojenské hranice, migrace osadníků do jiných lokalit	200
Česká účast v první světové válce	204
Česká účast ve druhé světové válce	208
Reemigrace (1947-1949)	212
Komunismus - pokusy o kolektivizaci	216
Komunismus - deportace do Baraganu.....	220
Sametová revoluce a krvavá revoluce	224
Příčiny odchodu a sitaue těch, kteří přišli do mateřské země	228
Hodnotící list	232

CUPRINS

Cuvânt - înainte.....	7
Unitatea de învățare: <i>Istoria medievală a cehilor .....</i>	11
Perioada preistorică	11
Mileniul I î.Hr-476 d.Hr	17
Originea, migrațiile, așezarea pe actualul teritoriu.....	22
Statul lui Samo și Cnezatul Moraviei Mari - Creștinarea cehilor	27
Regatul lui Carol al IV-lea.....	33
Fișă de evaluare	39
Unitatea de învățare: <i>Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române .....</i>	44
Ecourile perioadei husite în Transilvania și Moldova	44
Acțiunile comune împotriva turcilor	48
Consecințele acestuia asupra ambelor națiuni	52
Contactele cu spațiul românesc	57
Cehii și românii în secolul al XVIII-lea	64
Fișă de evaluare	73
Unitatea de învățare: <i>Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat.....</i>	80
Eliberarea Banatului de sub ocupația turcească	80
Întemeierea primelor colonii (1823-1825).....	84
Trecerea coloniștilor sub protecție militară (1826-1830)	89
Ultimul val (1862-1864)	94
Situată cehilor după instituirea dualismului austro-ungar	99
Fișă de evaluare	105
Unitatea de învățare: <i>Aspecte religioase și culturale .....</i>	111
Ceremonii familiale	111
Pelerinajele la Maria Ciclova	117
Agricultura	123
Meșteșugurile	129
Alimentația.....	135
Fișă de evaluare	142
Unitatea de învățare: <i>Cultură, școală, tradiții.....</i>	148
František Unzeitig, Jindřich Schlogl, Václav Mašek	148
Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	152
Învățământul în limba cehă	156
Ansamblurile folclorice/Folclorul	160
Portul popular femeiesc	164
Portul popular bărbătesc și la copii	168

Arta naivă a cehilor din Banat.....	172
Sărbătorile religioase I.....	176
Sărbătorile religioase II.....	180
Festivalurile folclorului ceh	184
Biserici, clădiri istorice și alte monumente I	188
Biserici, clădiri istorice și alte monumente II	192
Fișă de evaluare.....	197
Unitatea de învățare: <i>Cehii și aspectele politice ale istoriei</i>	202
Desfințarea graniței militare, migrarea coloniștilor spre alte localități	202
Participarea cehilor la Primul Război Mondial	206
Participarea cehilor la Al Doilea Război Mondial	210
Reemigarea (1947-1949)	214
Comunismul - încercările de colectivizare	218
Comunismul - deportarea în Bărăgan.....	222
Revoluția de catifea și revoluția săngeroasă	226
Cauzele plecării și situația celor ajunși acasă	230
Fișă de evaluare.....	236

Slovo na úvod

Historici říkají, že historie je „*magistra vitae*“ (učitelkou života), proto i pro nás Čechy v Rumunsku musí být hledání historické pravdy podobné skládačce, ve které musíme hledat každý kousek a úsek a položit ho na to pravé místo, abychom takto sestavili jeden celek.

V této školní pomůckce jsem se snažil, aby děti Čechů žijících v Rumunsku, když si pozorně a pilně prostudují následující materiál, mohli dokázat odpovědět na následující otázky: Kdo jsme? Jaký je původ našeho jazyka? Jak jsme se dostali do dnešního Rumunska? Jaký je život „banátských“ Čechů (zaměstnání, zvyky, kroje, stravu, atd)? A na jiné podobné.

Drahé děti doufám, že vás tato školní pomůcka zaujmě a budete zvědaví, proto vás vybízim, aby jste vyhledali staré fotografie, spisy a doklady, a i díky jim jste se dozvěděli jak vaši praotci žili v minulosti.

I prostřednictvím této školní pomůcky jsem se snažil zachovat a rozvírit kulturní identitu banátských Čechů, a umožnit takto, aby naše minulost pronikla i k příštím generacím.

Přeji dětem a kolegům mnoho úspěchů!

Autor

Cuvânt - înainte

Istoricii spun că istoria este „*magistra vitae*“ (învățătoarea vieții), aşa că pentru noi, cehii din România, căutarea adevărului istoric trebuie să fie asemănătoare cu un puzzle, în care trebuie să căutăm fiecare piesă și secțiune și să o punem la locul potrivit pentru a completa împreună un întreg.

În acest auxiliar școlar, am încercat să mă asigur că copiii cehilor care trăiesc în România, dacă studiază cu atenție și sărăguină următorul material, pot răspunde la următoarele întrebări: Cine suntem? Care este originea limbii noastre? Cum am ajuns în România de astăzi? Cum este viața cehilor "bănățeni" (ocupații, obiceiuri, costume, mâncare etc.)? și la alte asemănătoare.

Dragi copii, sper că veți fi interesați de acest auxiliar școlar și că veți fi curioși, aşa că vă încurajez să căutați fotografii, scrieri și documente vechi și datorită lor veți afla cum au trăit strămoșii voștri în trecut.

Tot prin acest auxiliar școlar, am încercat să păstreze și să dezvoltă identitatea culturală a cehilor bănățeni și să permit astfel trecutului nostru să se răspândească la generațiile viitoare.

Le doresc copiilor și colegilor mult succes!

Autorul

Učební jednotka: Středověké dějiny Čechů

Obsah výuky: Přeslovanské období

Cílené kompetence: 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Předhistorické období

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Česká prehistorie zahrnovala období:

- a) 700 000 př. Kr.- I. tisíciletí po Kr.;   c) 600 000 př. Kr. - II. tisíciletí po Kr.;
b) 700 000 př. Kr.- I. tisíciletí př. Kr.;   d) 500 000 př. Kr. – II. tisíciletí př. Kr.

B. Nejstarší lidské kostry na území dnešní České republiky, byly objeveny v lokalitě blízkosti:

- a) Brna;   b) Olomouce;   c) Ostravy;   d) Prahy.

C. Jedna z prvních kamenných seker podobná té na rumunském území (Valea Dârjovului), byla objevena:

- a) na Moravě;   b) v Čechach;   d) ve Slezsku;   d) na Štýrsku.

D. Předpokládá se, že prvním druhem člověka, který obýval území dnešní České republiky, byl:

- a) Homo sapiens;   c) Homo habilis;
b) Homo erectus;   d) Homo sapiens sapiens.

E. Hliněná ženská socha nazvaná *Věstonická Venuše* představuje figurku nahé ženy, která se datuje kolem roku:

- a) 25 000 př. Kr.;   b) 15 000 př. Kr.;   c) 5 000 př. Kr.;   d) 2 000 po Kr.

F. Velké civilizace na Moravě a v Čechách se objevily přibližně v roce:

- a) 5 000 př. Kr.;   b) 2 500 př. Kr.;   c) 1 000 př. Kr.;   d) 1 000 po Kr.

2. Seřaďte chronologicky následující historické události: *období ručních seker; kultura páskové keramiky; šňůrová keramická kultura; zvonovitá hrnčířská kultura.*

- a. _____;
b. _____;
c. _____;
d. _____.

3. Uveďte se následující text:

V roce 1925 byl učiněn jeden z nejvýznamnějších archeologických objevů v Čechách. Archeologové zkoumali zbytky pravěkého krku a mimo jiné objevili ve sošce Věstonické Venuše. Její název je odvozen od místa, kde byla nalezena, v Dolních Věstonicích.

Tato soška pochází z období paleolitu, mezi 29 000 a 25 000 př. Kr. Tato soška má velikost 11,5 cm a je vytvořena ze směsi jílu a vápence.

Soška představuje nahou ženskou postavu. Pouze boky a hrudník jsou výraznější. Postava nemá krk a na hlavě jsou zastoupeny pouze oči. Mají tvar dvou tenkých a šikmých čar. Pravěký umělec nechtěl zobrazit konkrétní ženu, ale ženu jako symbol mateřství.

Tato socha je uložena v Moravském zemském muzeu v Brně. Její cena je nevyčíslitelná. Je to také proto, že je považována za nejstarší keramickou sošku na světě. Kopie této sochy však lze získat a zakoupit poměrně snadno.

Venuše z Dolních Věstonicích

Požadavky:

- a. Z jakého materiálu je vyrobena soška?

_____;

- b. O jakou velikost se jedná a v jakém roce byla soška objevena?

_____;

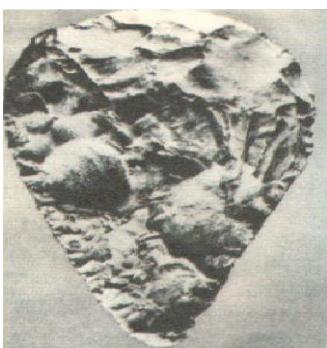
- c. Uveďte stručný popis sošky Venuše z Dolních Věstonicích:

_____
_____
_____.

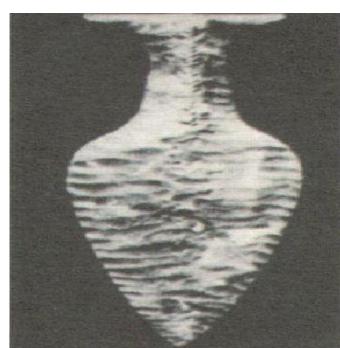
4. Vytvořte historickou větu s každým z následujících historických termínů: *Doba železná; idol plodnosti; archeologická kultura a urna.*

- a. _____;
 b. _____;
 c. _____;
 d. _____.

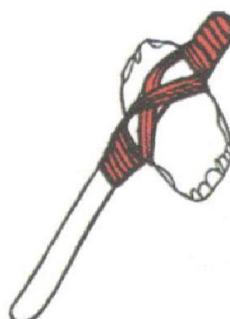
5. Popište charakteristiku každé jedné zbrani zobrazené na níže uvedených obrázcích:

1. Vytesaný kámen používý jako nástroj a zbraň

2. Dýka ze štípaného křemenu

3. Kamenná sekera vázaná rostlinnými vlákny

- a. _____;
 b. _____;
 c. _____;
 d. _____.

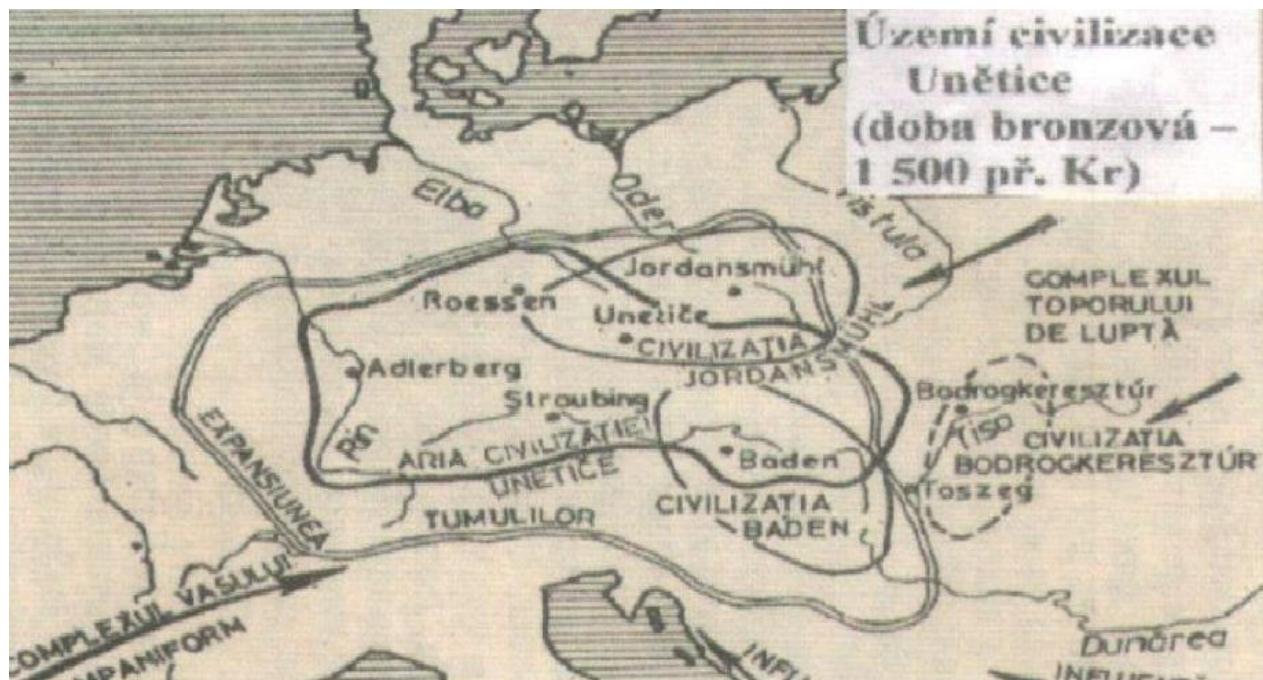
6. Obrázek níže uvedený nám ukazuje hliněný hrnec. Popište alespoň tři z jeho vlastností.

4. Hliněná nádoba objevená v lokalitě Lednice, rok 800 př. Kr.

- a. _____;
- b. _____;
- c. _____.

7. Na velké třídní mapě (podle modelové mapy níže uvedené) reprezentujte kontaktní body Unětické civilizace (doba bronzová) a další současné civilizace.

5. Umístění Unětické civilizace v geografickém prostoru doby

Fotografie 1, 2, 3, 4 a 5 jsou převzaté z učebnice ze 6. třídy, Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku, autoři Desideriu a Alena Gecse, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011.

Unitatea de învățare: Istoria medievală a cehilor

Conținut: Perioada preslavă

Competență specifică: 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Perioada preistorică

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Preistoria cehă a cuprins perioada:

- a) 700 000 î.Hr- mileniul I d.Hr; c) 600 000 î.Hr- mileniul II d.Hr;
b) 700 000 î.Hr- mileniul I î.Hr; d) 500 000 î.Hr- mileniul II î.Hr.

B. Cele mai vechi schelete omenești de pe teritoriul actual al Cehiei au fost descoperite într-o localitate apropiată de:

- a) Brno;   b) Olomouc;   c) Ostrava;   d) Praga.

C. Unul dintre primele topoare de piatră asemănător celui pe Valea Dârjovului a fost descoperit în:

- a) Moravia;   b) Boemia;   d) Silezia;   d) Štiria.

D. Se presupune că prima specie de om care a locuit pe actualul teritoriu al Cehiei a fost:

- c) Homo sapiens; c) Homo habilis;
d) Homo erectus; d) Homo sapiens sapiens.

E. Statueta Venus din Dolni Vestonice (în cehă *Věstonická Venuše*) este o figurină din ceramică ce reprezintă un nud feminin și care datează din jurul anului:

- a) 25 000 î.Hr;   b) 15 000 î.Hr;   c) 5 000 î.Hr;   d) 2 000 d.Hr.

F. Marile civilizații de pe cuprinsul Moraviei și Boemiei au apărut aproximativ în anul:

- a) 5 000 î.Hr;   b) 2 500 î.Hr;   c) 1 000 î.Hr;   d) 1 000 d.Hr.

2. Ordonați cronologic următoarele evenimente istorice: perioada topoarelor de mâna; cultura ceramică cu bandă; cultura ceramică cu fir; cultura ceramică în forma de clopot.

e. _____

f. _____;

Digitized by srujanika@gmail.com

3. Se dă următorul text:

În anul 1925 s-a făcută una dintre cele mai importante descoperiri arheologice din Boemia. Arheologii au examinat rămășițele unui șemineu preistoric și, printre altele, au descoperit statueta lui Venus din Vestonice. Numele acesteia este derivat din locul în care a fost găsită, în *Dolní Věstonice*.

Această statuetă datează din perioada paleolitică, între anii (29.000 și 25.000 î.Hr). Statuetă are dimensiune de 11,5 centimetri și este creată dintr-un amestec de argilă și calcar.

Statueta reprezintă o figură feminină nudă. Doar șoldurile și pieptul sunt mai proeminente. Figura nu are gât și numai ochii sunt reprezentați pe cap. Ele au forma a două linii subțiri și oblice. Artistul preistoric nu a vrut să descrie o anumită femeie ci femeia ca simbol al maternității.

Această statuie este depozitată în seiful muzeului Moravie din Brno. Prețul său este incalculabil. Acest lucru se datorează și faptului că este considerată a fi cea mai veche statuetă ceramică din lume. Cu toate acestea, copii ale acestei statui pot fi obținute și achiziționate destul de ușor.

Venuše din Dolních Věstonicích

Cerințe:

a. Din ce material este confecționată statueta?

_____;

b. Ce dimensiune are și în ce an a fost descoperită statueta?

_____;

c. Faceți o scurtă descriere a statuetei:

_____
_____
_____.

4. Realizați câte o propoziție istorică cu fiecare dintre următorii termeni istorici: *epoca fierului; idolul fertilității; cultură arheologică și urnă*.

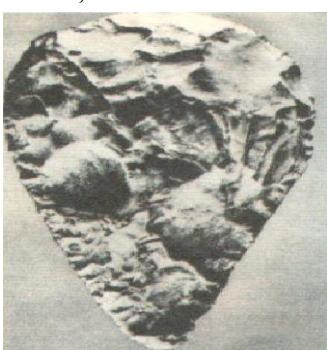
a. _____;

b. _____;

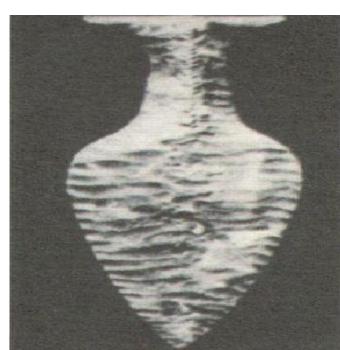
c. _____;

d. _____.

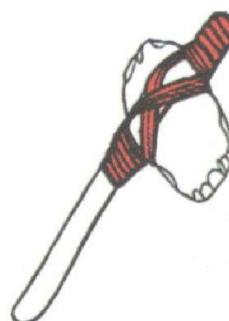
5. Descrieți câte o caracteristică pentru fiecare dintre armele prezentate în imaginile de mai jos:

1. Piatra cioplită folosită ca unealtă și armă

2. Pumnal confecționat din silex cioplit

3. Topor din piatră legat cu fibre vegetale

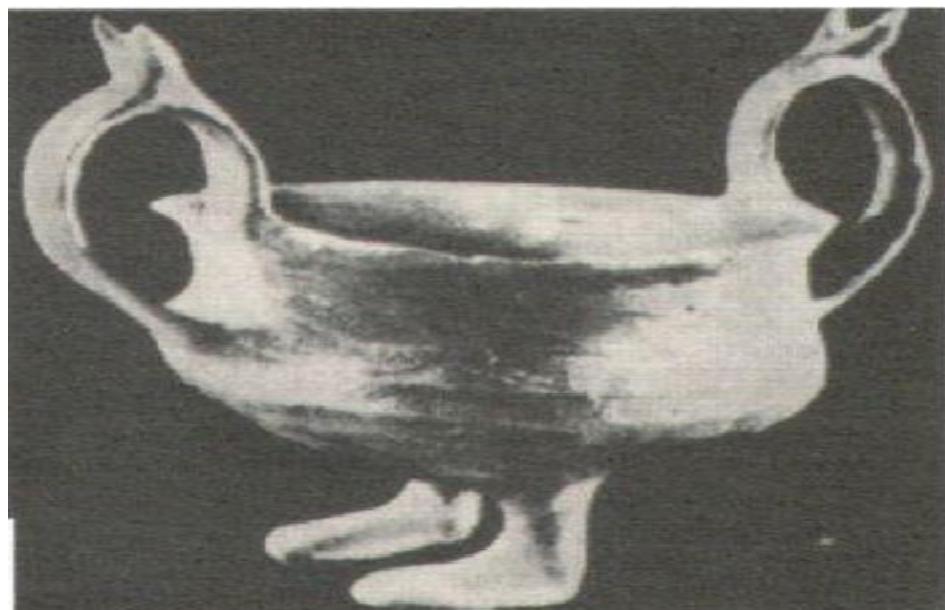
a. _____;

b. _____;

c. _____;

d. _____.

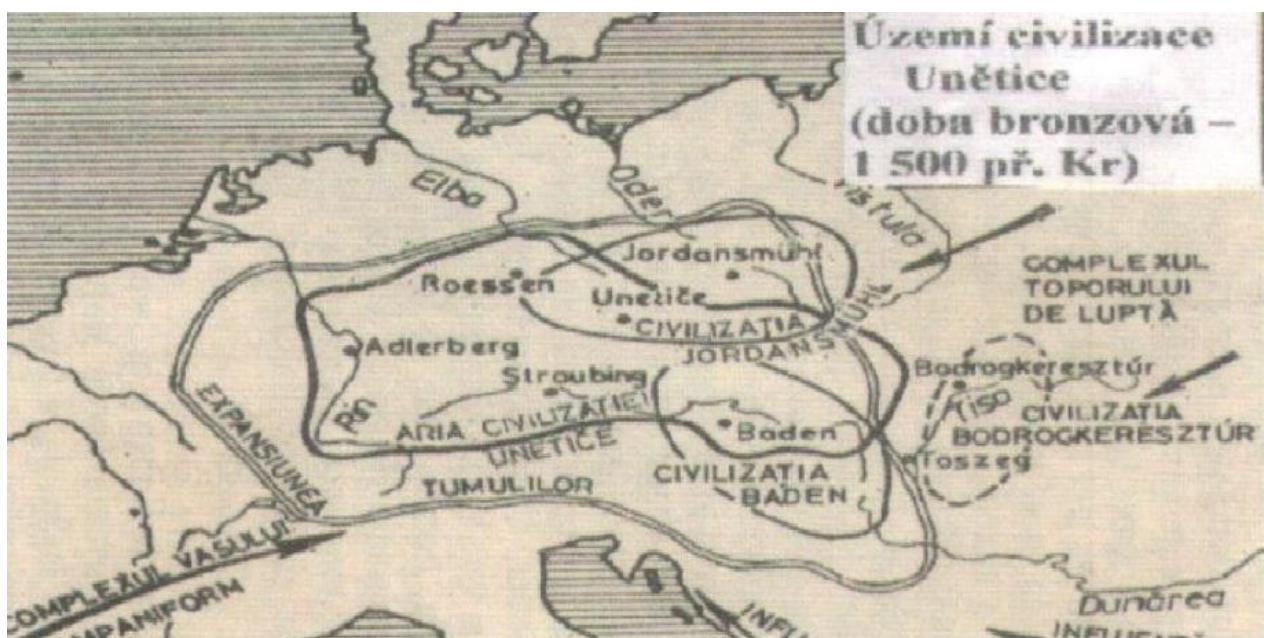
6. În imaginea de mai jos este prezentat un vas din lut. Descrieți cel puțin trei dintre caracteristicile acestuia.

4. Vas din lut, decoperit în localitatea Lednice (caracteristic anului 800 î.Hr)

- a. _____;
- b. _____;
- c. _____.

7. Reprezentați pe o hartă mare în sala de clasă (modelul hărți de mai jos) punctele de contact ale civilizației unetiene (epoca bronzului) cu alte puncte ale civilizațiilor contemporane.

5. Localizarea civilizației unetiene în spațiul geografic al vremii

Učební jednotka: *Středověké dějiny Čechů*

Obsah vyučky: Starověk

Cílené kompetence: 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

I. tisíciletí př. Kr- rok 476 po Kr

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

2. Seřaďte chronologicky následující historické události: *osídlení Bohemie kmenem Bojů; dobytí Bohemie markomanským kmenem; Českomoravská oblast se dostala pod francouzskou nadvládu; Kvadové se usazují na Moravu.*

- a. _____;
  - b. _____;
  - c. _____;
  - d. _____;

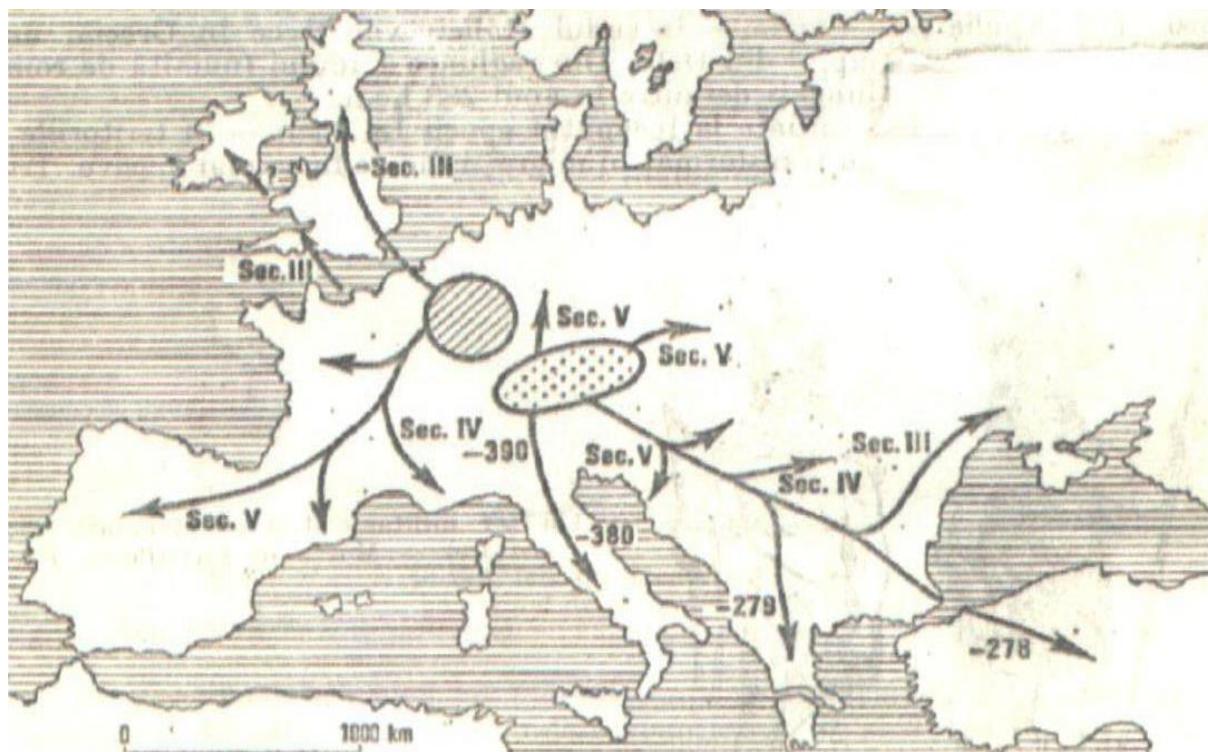
3. Vytvořte historické věty/ fráze s každým z následujících termínů: *barbarská království; oppidum; Laténské období;*

a. _____
_____;

b. _____
_____;

c. _____
_____.

4. Na základě níže uvedené mapy (č. 1 - Expanze Keltů) odpovězte na následující požadavky:

a. Jaké oblasti dobyli Keltové ve 3. století po Kr.: _____
_____;

b. Jaké zeměpisné oblasti dobyli Keltové ve 4. století po Kr.: _____
_____;

c. Do jakých zeměpisných oblastí se Keltové dostali v 5. století po Kr.: _____
_____.

5. Analysujte níže uvedený obrázek a odpovězte na následující požadavky:

velitel

voják

velitel

voják

2. Keltští bojovníci (velitel/voják)

3. Germánští bojovníci (velitel/voják)

a. Porovnejte výzbroj velitelů s výzbrojí vojáků a najděte alespoň dva rozdíly: _____

; _____

b. Najděte alespoň dva rozdíly mezi keltskými a germánskými vojáky: _____

_____

Unitatea de învățare: *Istoria medievală a cehilor*

Conținut: *Antichitatea*

Competență specifică: 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Mileniul I î.Hr-476 d.Hr

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. După anul 550 î.Hr pe actualul teritoriu al Europei centrale și apusene a înflorit civilizația celtilor (cultura La Tène). Este vorba despre secolul:
a) VI d.Hr;   b) VI î.Hr;   c) V î.Hr;   d) V d.Hr.
- B. Boii sunt un trib al celtilor care s-a așezat în secolul al IV î.Hr în Moravia și Boemia de astăzi. Între ce ani se desfășoară secolul al IV î.Hr:
a) 300- 201 î.Hr;   b) 201- 300 d.Hr;   c) 400- 301 î.Hr;   d) 301- 400 d.Hr.
- C. De la numele tribului boilor provine numele noi regiuni (*Boiohaemum*). Această regiune reprezintă:
a) Moravia;   b) Boemia;   c) Silezia;   d) Știria.
- D. În jurul anului 12 î.Hr. tribul Marcomanii cucerește pe întemeietorii Boemiei. Acest trib era de origine:
a) romană;   b) slavă;   c) germană;   d) cehă.
- E. Cvazii erau un alt trib germanic care aproximativ în aceeași perioadă cu marcomanii cucereșc:
a) Silezia;   b) Boemia;   c) Moravia;   d) România.
- F. Împăratul roman care a cucerit parțial Boemia și Moravia în secolul al II î.Hr a fost:
a) Traian;   b) Nero;   c) Dioclețian;   d) Marcus Aurelius.
- G. Atât marcomanii cât și cvazii sub presiunea altor popoare au trebuit să părăsească teritoriul de astăzi al Cehiei între secolele:
a) V - IV î.Hr;   b) IV – V d.Hr;   c) VI – V î.Hr;   d) V – VI d.Hr.

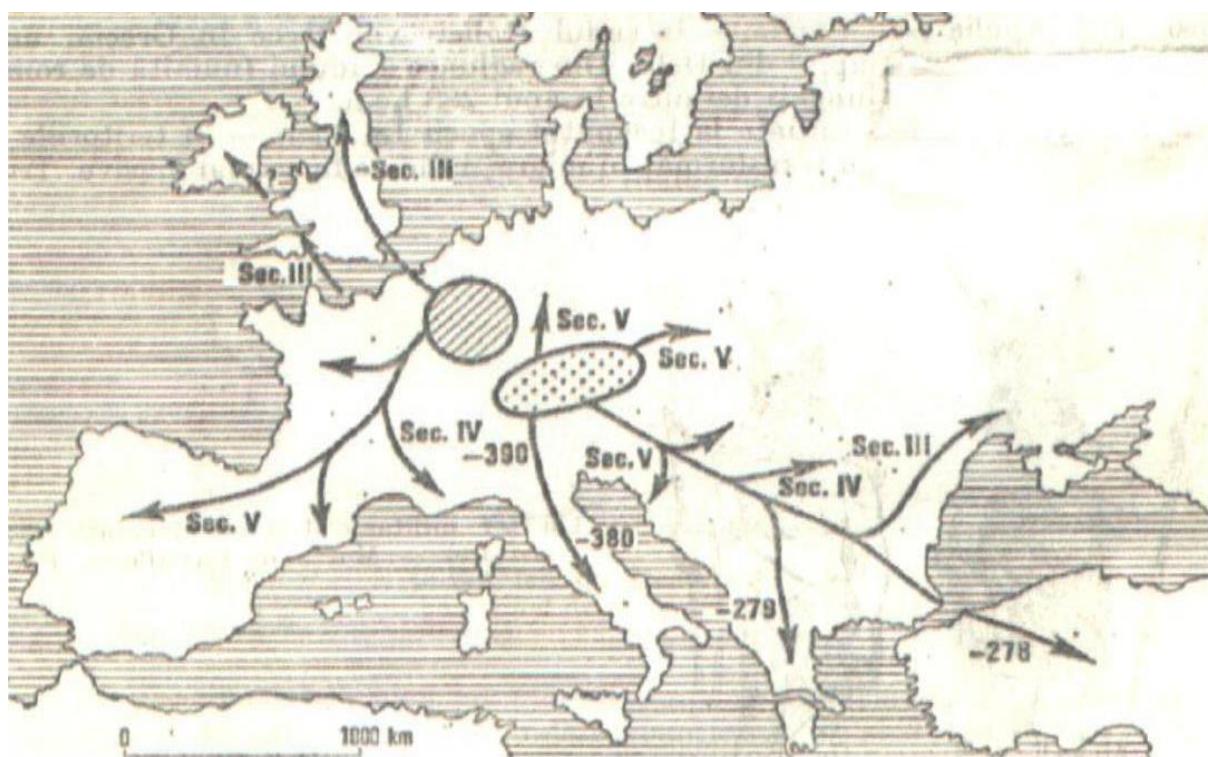
2. Ordonați cronologic următoarele evenimente istorice: *așezarea boilor în Boemia; cucerirea Boemiei de către marcomani; regiunea cehomoravă ajunge sub stăpânirea francilor; cvazii se asează în Moravia.*

- a. _____;
- b. _____;
- c. _____;
- d. _____.

3. Realizați propoziții/fraze istorice cu fiecare dintre următorii termeni: *regate barbare; oppidum; perioada La Tène;*

- a. _____
 _____;
 b. _____
 _____;
 c. _____.

4. În baza hărții de mai jos (nr. 1- Expansiunea celților) răspundeți la următoarele cerințe:

- a. Ce regiuni au cucerit celții în secolul al III -lea d.Hr.:
 _____;
 _____;
- b. Care sunt regiunile geografice pe care le-au cucerit în sec. al IV- lea d.Hr.:
 _____;
 _____;
- c. Până în ce zone geografice au ajuns celții în secolul al V - lea d.Hr.:
 _____.

5. Analizând imaginile de mai jos, răspundeți la următoarele cerințe:

2. Luptătorii celți (comandanți/soldat)

3. Luptătorii germani (comandanți/soldat)

a. Comparați armamentul comandanților cu cel al soldaților și găsiți cel puțin două diferențe: _____

;

b. Găsiți cel puțin două diferențe dintre soldații celții și cei germanici: _____

.

Učební jednotka: Středověké dějiny Čechů

Obsah výuky: Slovane

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Původ, migrace, osídlení stávajícího území

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. V prvním tisíciletí př. Kr. se Slované nacházeli mezi řekami:

- a) Visla a Dunaj;   b) Dunaj a Odra;   c) Dněpr a Odra;   d) Visla a Dněpr.

B. Staroslověnština patří do skupiny jazyků:

- a) indoevropských;   b) latinských;   c) germánských;   d) ugrofinských.

C. Mezi kterými století se objevují následující skupiny slovanských národů (skupina západní, skupina východní a skupina jižní):

- a) 2. století a 4. století;   b) 3. století a 5. století;
c) 4. století a 6. století;   d) 5. století a 7. století.

D. Do které skupiny slovanských jazyků patří čeština:

- a) východní;   b) západní;   c) jižní;   d) severní.

E. Kromě češtiny do této jazykové skupiny patří také jazyky:

- a) srbskina a bulharština;   b) slovenština a ruština;
c) ruština a ukrajinskina;   d) polština a slovenština.

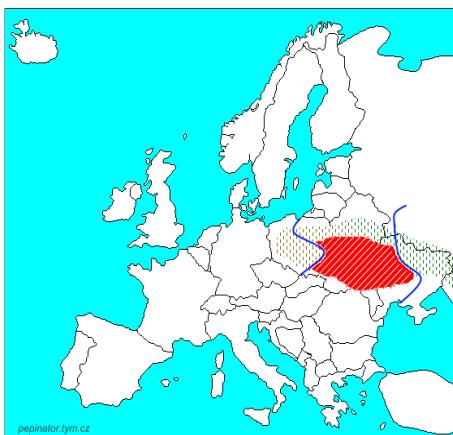
F. Nejstarší historické prameny (Strabón, Plinius Starší, Ptolemaios a Tacitus) zmiňují Slovany jako:

- a) venedy;   b) benátčané;   c) anty;   d) germány.

G. První slovanské kmeny se usadily na Moravu a do Čech po rozpadu hunské říše, a to v roce:

- a) 545;   b) 654;   c) 454;   d) 445.

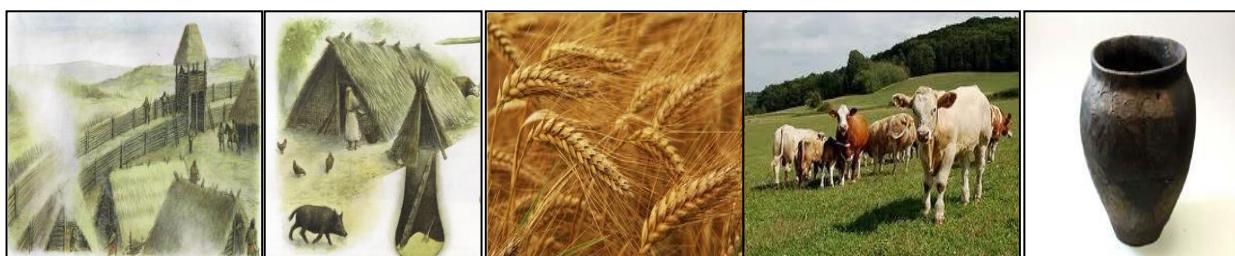
2. Po pozorném zhlédnutí níže uvedených fotografií vyplňte následující tvrzení správnými slovy ze následujícího seznamu s termíny:

1. Zeměpisná oblast, odkud Slované pocházeli

2. Oděv Slovanů (muž/žena)

3. Opevněná sídliště (žili v nich převážně bohatí)

4. Polozasypané chatrče (obydlí)

5. Pěstovali obiloviny

6. Chovali zvířata (krávy, kozy, ovce)

7. Zabývali se hrnčírstvím

8. Polyteismus-bůh Perun

9. Metalurgie-šperky

Seznam termínů: *Bhemie a Moravi; Panonie a Slezska; 5. a 6.; 6. a 7.; východní; západní; polozakopané chatrče; vicepokojového domu; obiloviny; brambory; Krávy; Velbloudy; šperky; zbraně; Perun; Bůh.*

Slované přišli na území _____ a _____ v ____ a ____ století. Jejich původ pocházel z _____ Evropy. Obydlí Slovanů byla typu, _____ . Zabývali se zemědělstvím, pěstovali _____ a chovaly zejména _____. Muži vyráběli různé kovové předměty, které věnovaly ženám, jako například _____. Byli polyteisté, uctívali několika bohů a jedním z těchto bohů je _____.

3. Vytvořte historickou větu s každým z následujících historických termínů: *indoevropský; monoxyl; polyteismus a „zadruga“*:

- a._____;
- b._____;
- c._____;
- d._____.

4. Spojte pojmy ve sloupci A (století/tisíciletí, ve kterých k témtu událostem došlo) se sloupcem B (historické události):

Sloupec A:

1. 5.století př. Kr.
2. 4. a 6.století po Kr.
3. 1. a 2.století po Kr.
4. I.tisíciletí př. Kr.

Sloupec B:

- a. příchod Slovanů na této území
- b. první písemné informace o Slovanech
- c. formování tří větví/skupin Slovanů
- d. expanze Slovanů do Evropy

Unitatea de învățare: *Istoria medievală a cehilor*

Conținut: *Slavii*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Originea, migrațiile, așezarea pe actualul teritoriu

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. În mileniul I î.Hr slavii erau localizați între fluviile:

- a) Visla și Dunăre;   b) Dunăre și Oder;   c) Nipru și Oder;   d) Visla și Nipru.

B. Slava veche face parte din grupa limbilor:

- a) indo-europene;   b) latine;   c) germanice;   d) fino-ugrice.

C. Între ce secole apar cele trei grupe ale popoarelor slave (de apus, de răsărit de sud):

- a) II și IV;   b) III și V;   c) IV și VI;   d) V și VII.

D. Limba cehă face parte din grupa limbilor slave:

- a) de răsărit;   b) de apus;   c) de sud;   d) de nord.

E. Alături de limba cehă, din grupa lingvistică respectivă mai fac parte și limbile:

a) sărbă și bulgară;	b) slovacă și rusă;
c) rusă și ucraineană;	d) poloneză și slovacă.

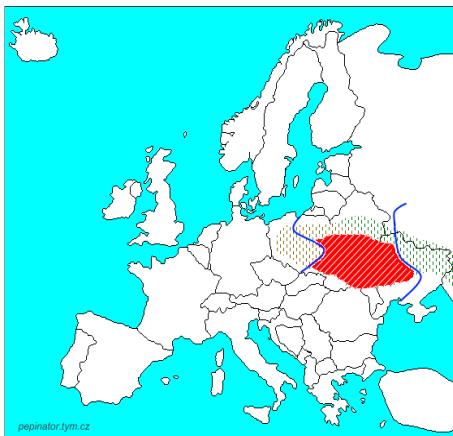
F. Cele mai timpurii izvoare istorice (Strabon, Plinius cel Bătrân, Ptolemeu și Tacit) îi menționează pe slavi sub numele de:

- a) sclavini;   b) veneți;   c) anti;   d) germani.

G. Primele triburi slave s-au așezat în Moravia și Boemia după destrămarea Imperiului hun, începând cu anul:

- a) 545;   b) 654;   c) 454;   d) 445.

2. După vizualizarea fotografiilor de mai jos completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

1. Regiunea geografică de unde provin slavii

2. Îmbrăcământea slavilor (bărbat/femeie)

3. Așezările fortificate (locuiau mai ales bogății)

4. Bordeie (locuințe) semiîngropate

5. Cultivau cereale

6. Creșteau animale (vaci, capre, oi)

7. Practicau olăritul -ceramică

8. Politeismul-zeul Perun

9. Metalurgia-bijuterii

Listă de termeni: Boemiei și Moraviei; Panoniei și Sileziei; V și VI; VI și VII; răsăriteană; occidentală; bordeielor semiîngropate; caselor cu mai multe camere; cereale; cartofi; vaci; cămile; bijuteriile; armele; Perun; Dumnezeu.

Slavii au venit pe teritoriul _____ și _____ în secolele _____ și _____.

Originea lor a fost în Europa _____. Locuințele slavilor erau de tipul _____. Practicau agricultura, cultivau _____ și creșteau mai ales _____. Bărbații confectionau diferite obiecte metalalice pe care le dăruiau femeilor, cum ar fi _____. Erau politeiști, se închinat mai multor zei iar unul dintre acești zei este _____.

3. Realizați câte o propoziție istorică cu fiecare dintre următorii termeni istorici: indo-european; monoxilă; politeism și „zadruga”:

- a._____;
- b._____;
- c._____;
- d._____.

4. Asociați termenii din coloana A (secolele/milenii în care au avut loc evenimentele respective) cu coloana B (evenimentele istorice):

Coloana A:

1. secolul al V-lea d.Hr
2. secolele IV-VI d. Hr
3. secolele I-II d.Hr
4. mileniul I î.Hr

Coloana B:

- a. venirea slavilor pe aceste meleaguri
- b. primele informații scrise despre slavi
- c. formarea celor trei ramuri/grupe ale slavilor
- d. expansiunea slavilor în Europa

Učební jednotka: Středověké dějiny Čechů
Obsah výuky: Státní útvary - Cyril a Metoděj
Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Sámova říše a Velkomoravská říše/ Pokrtění Čechů

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Od kterého století se českomoravské kmeny dostávají pod nadvládu Avarů:
- a) 4. století;   b) 5. století;   c) 6. století;   d) 7. století.
- B.** Ve kterém roce se korutanskému kupci Sámovi podařilo porazit Avary a poprvé sjednotit Čechy a Slováky do kmenového svazu/ státu:
- a) 523;   b) 623;   c) 723;   d) 823.
- C.** Sámo vládl dnešním územím v České republice, na Moravě, Slovensku, ve Slovinsku a Rakousku více než 35 let. Ve kterém století k této historické události došlo:
- a) 4. století;   b) 5. století;   c) 6. století;   d) 7. století.
- D.** Velká Morava vznikla spojením Nitry a Moravy v roce 833 knížetem:
- a) Sámo;   b) Metoděj;   c) Mojmír;   d) Cyril.
- E.** Tím, kdo rozšířil Velkou Moravu o dnešní území v Uhrách a Polsku, byl Svatopluk, v kterém století:
- a) 7. století;   b) 8. století;   c) 9. století;   d) 10. století.
- F.** Bratři Cyril a Metoděj přišli na Velkou Moravu přivedeni knížetem Rastislavem, v kterém století:
- a) 7. století;   b) 8. století;   c) 9. století;   d) 10. století.
- G.** Cyril a Metoděj přišli na Velkou Moravu, aby pokřtili český a slovenský národ, přeložili Bibli a také vymysleli abecedu:
- a) latinskou;   b) cyrilickou/hlaholice;   c) řeckou;   d) německou.

2. Spojte šipkou názvy věcí a lidí v polích níže uvedených s obrázkem vedle nich:

Kněz

Dům

Dřevěná stavba

Kamenná stavba

Kniže

Kostel

Voják

Meč

Šperk

Obchodník

Zdroj: : www.husitskemuzeum.cz

3. Stanovte chronologické pořadí následujících historických událostí:

- a. Mojmírova válka s Přibinou;
- b. Sámova válka s Avary;
- c) Rastislav vyhání kněze Východních Franků;
- d. zánik Velké Moravy.

1. _____;
2. _____;
3. _____;
4. _____.

4. Vyberte to správné písmeno zakroužkováním:

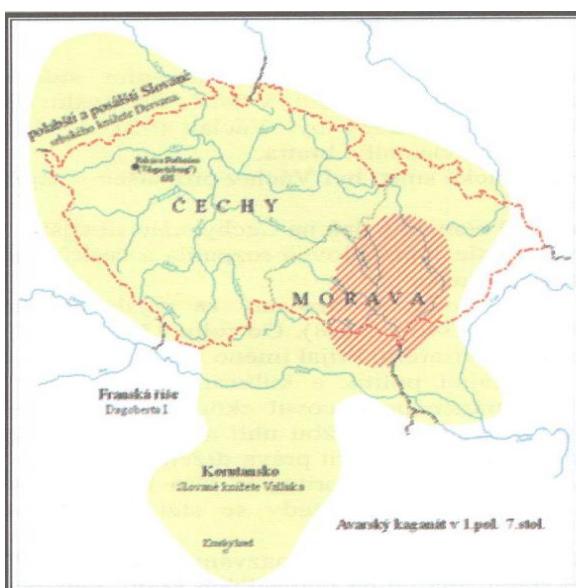
Cyril a Metoděj ...	... přišli na Velkou Moravu ze ...	... Solouna (a)
		... Říma (b)
	... odešli z Velké Moravy do ...	... Solouna (c)
		... Říma (d)
	... celebrovali mše svaté od začátku až do konce ...	... v latině (e)
		... ve staroslovanštině (f)
	... přeložili Bibli do ...	... latiny (g)
		... staroslovanštiny (h)
	... byli ...	... misionáři (i)
		... kněží Franské říše. (j)

5. Doplňte následující tabulku slovy/termíny z níže uvedeného seznamu:

Mojmír ...	Rastislav ...	Svatopluk ...
... vyhrál bitvu s ...	... vyhrál bitvu s ...	... rozšířil území Moravy o ...
... vyplácel ročně poplatek ...	... pozval do Velké Moravy ...	... stal se přítelem s ...

Seznam termínů: knížetem Přibinový z Nitry; knížetem Svatoplukem; císaři Ludvíkovi (Franská říše); knížeti Rastislavovi; východními franky; s maďary; misionáře z Byzantské říše; misionáře z Říma; území v jižním Polsku; území ve východním Maďarsku; s knížetem Bořivojem; s knížetem Mojmírem.

6. Priviți cu atenție cele două hărți de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

1. Sámova říše (první polovina 7. století)

2. Velkomoravské knížectví

- a. Porovnejte rozlohu Sámova říše s rozlohou Velkomoravského knížectví a napište co za dnešní území zahrnovala tyto státní útvary?

Sámova říše zahrnovala: _____
_____;

Velkomoravské knížectví zahrnovalo: _____
_____.

b. Nalezni na mapě č.1 území s původním sídlem panovníka Sáma _____
_____.

Unitatea de învățare: *Istoria medievală a cehilor*

Conținut: *Primele forme statale - Chiril și Metodiu*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Statul lui Samo și Cneazul Moraviei Mari - Creștinarea cehilor

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Începând cu ce secol triburile ceho-morave intră sub stăpânirea avară:

- a) sec. al IV-lea;   b) sec. al V-lea;   c) sec. al VI-lea;   d) sec. al VII-lea.

B. În ce an reușește Samo, negustorul din Carintia, să-i învingă pe avari și să-i unească pentru prima dată pe cehii și slovacii într-un stat/uniune tribală:

- a) 523;   b) 623;   c) 723;   d) 823.

C. Samo a domnit peste teritoriile de astăzi din Cehia, Moravia, Slovacia, Slovenia și Austria, timp de peste 35 de ani. În ce secol s-a petrecut acest eveniment istoric:

- a) sec. al IV-lea;   b) sec. al V-lea;   c) sec. al VI-lea;   d) sec. al VII-lea.

D. Moravia Mare a fost întemeiată din unirea Principatelor Nitra și Moravia în anul 833 de către prințul:

- a) Samo;   b) Metodiu;   c) Mojmir;   d) Chiril.

E. Cel care a extins statul Moravia Mare cu teritorii de astăzi din Ungaria și Polonia a fost Svatopluk, în sec. al:

- a) VII-lea;   b) VIII-lea;   c) IX-lea;   d) X-lea.

F. Cei doi frați Chiril (Constantin) și Metodie (Metodiu) au venit în Moravia Mare aduși fiind de cneazul Rastislav în secolul al:

- a) VII-lea;   b) VIII-lea;   c) IX-lea;   d) X-lea.

G. Chiril și Metodiu au fost aduși în Moravia Mare cu scopul de a creștina poporul ceh și slovac prin traducerea Bibliei și totodată pentru a concepe alfabetul:

- a) latin;   b) chirilic/glagolic;   c) grec/elen;   d) german.

2. Asociați printr-o segeată denumirile lucrurilor și a persoanelor din chenarele de mai jos cu imaginea alăturată:

Preotul

Casa

Construcția din lemn

Construcția din piatră

Cneazul

Biserica

Soldatul

Sabia

Bijuteria

Negustorul

Sursa: : www.husitskemuzeum.cz

3. Stabiliți ordinea cronologică a următoarelor evenimente istorice:

- a. războiul lui Mojmir cu Pribina;
- b. războiul lui Samo cu avari;
- c) Rastislav îi expulzează pe preoții francilor răsăriteni;
- d. dispariția Moraviei Mari.

1. _____;
2. _____;
3. _____;
4. _____.

4. Alegeti varianta corectă încercuind litera corespunzătoare:

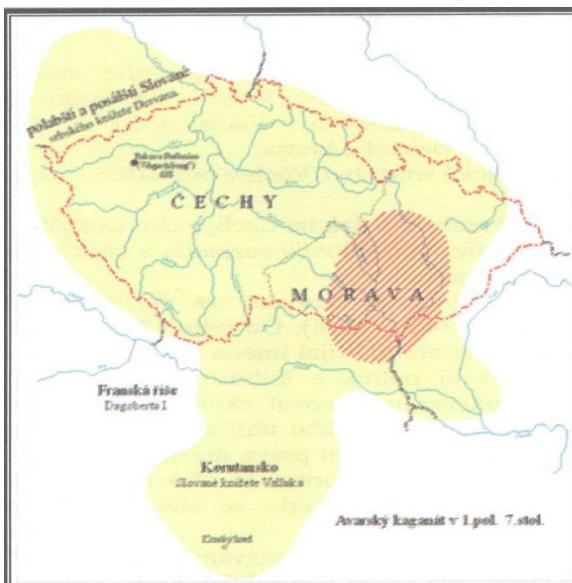
Constantin și Metodiu ...	... au venit în Moravia Mare din ...	... Salonic (a)
		... Roma (b)
	... au plecat din Moravia Mare în ...	... Salonic (c)
		... Roma (d)
	... au celebrat liturghii de la început și până la sfârșit ...	... în latină (e)
		... în slava veche (f)
	... au tradus Biblia în ...	... latină (g)
		... slava veche (h)
	... au fost ...	... misionari (i)
		... preoți din imperiul francilor. (j)

5. Completați tabelul următor cu cuvintele/ termenii din lista de mai jos:

Mojmir ...	Rastislav ...	Svatopluk ...
... a căștigat bătălia cu ...	... a căștigat bătălia cu ...	... a extins teritoriul Moraviei Mari cu ...
... a plătit anual un tribut ...	... i-a invitat în Moravia Mare pe ...	... a devenit prieten cu ...

Listă de termeni: cneazul Pribina din Nitra; cneazul Svatopluk; împăratul Ludovic (Imperiul franc); cneazul Rastislav; francii răsăriteni; cu maghiarii; misionarii din Imperiul bizantin; misionarii de la Roma; teritorii din sudul Poloniei; teritorii din estul Ungariei; cu cneazul Bořivoj; cu cneazul Mojmír.

6. Priviți cu atenție cele două hărți de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

1. Statul lui Samo (prima jumătate a sec. al VII-lea)

2. Statul Moravia Mare

a. Comparați suprafața statului lui Samo cu suprafața statului Moravia Mare și scrieți ce teritorii de astăzi cuprindeau acele formațiuni statale?

Statul lui Samo cuprindea: _____
_____;

Statul Moravia Mare cuprindea: _____
_____.

b. Găsește pe harta nr. 1 teritoriul cu reședință inițială a conducătorului Samo: _____
_____.

Učební jednotka: Středověké dějiny Čechů

Obsah výuky: Slavné období

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Království Karla IV.

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Nejvýznamnějším představitelem českého státu v době Přemyslovců byl král Václav. V kterém století vládl on:
- a) v 8. století;   b) v 9. století;   c) v 10. století;   d) v 11. století.
- B.** V kterých stoletích se německý tlak na český stát se ještě více zvýšil:
- a) v 7. a 8. století;   b) v 8. a 9. století;   c) v 9. a 10. století;   d) v 10. a 11. století.
- C.** Postava, která se stala náboženským patronem Čechů díky mučednictví víry pro svůj vlastní národ, byla:
- a) Přemysl;   b) Václav;   c) Karel IV.;   d) Samo.
- D.** Král Karel IV., byl součástí dynastie:
- a) Přemyslů;   b) Lucemburků;   c) Habsburků;   d) Jagelonů.
- E.** Nejdůležitějším zákonem krále Karla IV., byl „Zlatá bula”, která stanovila jak volit císaře římsko-německé říše. Zákon byl vydán v roce:
- a) 1346;   b) 1356;   c) 1366;   d) 1376.
- F.** Karel IV. byl vzdělaný muž, milovník umění, autor náboženských a literárních děl. Jako takový si také dopisoval s italským humanistou:
- a) Franceskou Petrarka;   d) Leonardem da Vinci;
  - b) Dantem Alighieri;   c) Giovannim Boccaccio.
- G.** V době Karla IV. byla založena Karlova univerzita a postaven Pražský hrad, který také nese jeho jméno. Za všechno toto byl od svého lidu pojmenován:
- a) otec Čechů;   b) syn Čechů;   c) vůdce Čechů;   d) patron Čechů.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Karel IV. měl za svého života čtyři manželky.		
2.	Karel IV. byl také francouzským králem.		
3.	Se svou třetí manželkou, Karel IV. měl syna Václava IV., který byl budoucím českým králem.		
4.	V roce 1348 Karel IV. založil univerzitu, která ponese jeho jméno.		
5.	Karel IV. mluvil plynule sedmi jazyky.		
6.	Karel IV. byl otcem dvanácti dětí.		
7.	Den českého jazyka se v Rumunsku slaví k příležitosti svátku svatého Václava (28. září).		

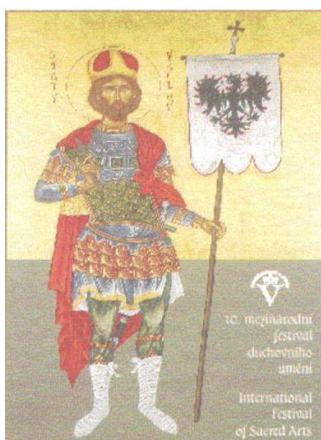
3. Přiřaďte termíny ve sloupci A (historické události) ke sloupci B (období, ve kterém k nim došlo):

Sloupec A	Sloupec B
1. Vládnutí Václava	A. 1346-1378
2. Vládnutí Karla IV.	B. 1356
3. Zlatá bula	C. 921-935.

4. Vytvořte historické věty/ fráze s každým z následujících termínů: kancléř (radní), hrad Karlstejn (Karlův); most (Karlův) přes Vltavu; humanista a dynastie.

- a. _____ ;
     _____ ;
- b. _____ ;
     _____ ;
- c. _____ ;
     _____ ;
- d. _____ ;
     _____ ;
- e. _____ ;
     _____ ;

5. Prohlédněte si pozorně níže uvedené fotografie a odpovězte na následující požadavky:

1. Svatý Václav (patron Čechů)

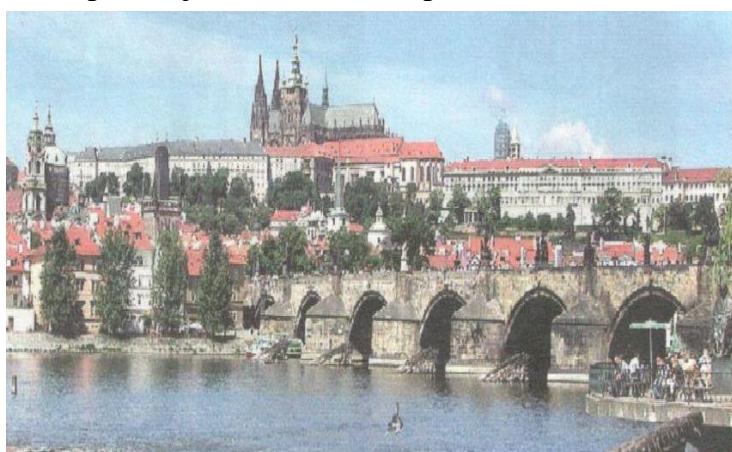

2. Karel IV. (otec Čechů)

Popište alespoň dvě podobnosti a dva rozdíly mezi oblečením a odznaky těchto dvou panovníků:

- I. Podobnosti: a) _____ ;
                        b) _____ ;
- II. Rozdíly: a) _____ ;
                        b) _____ .

5. Pečlivě analyzujte fotografie 3 a 4, které nám představují některé úspěchy z doby Karla IV., a potom je umístěte na mapě číslo 5.

3. Pražský hrad a most (Karlův) přes Vltavu

4. Hrad Karlstejn (Karlův)

5. Mapa Česka

- Umístění mostu (Karlův) přes řeku Vltavu, ve městě: _____;
- Poloha Pražského, ve městě: _____;
- Poloha hradu Karlstejn (Karlův), v blízkosti města: _____.

Unitatea de învățare: *Istoria medievală a cehilor*

Conținut: *Perioada de glorie*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Regatul lui Carol al IV-lea

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** Cel mai important reprezentant al statului ceh din perioada Premysl a fost regele Venceslau (Václav). Acesta a domnit în secolul al:
- a) VIII-lea;
  - b) IX-lea;
  - c) X-lea;
  - d) XI-lea.
- B.** Presiunea germană asupra statului ceh se accentuează și mai mult în secolele:
- a) VII- VIII;
  - b) VIII-IX;
  - c) IX-X;
  - d) X-XI.
- C.** Personajul care a devenit patronul religios al cehilor, datorită martirizului de credință față de propriul său popor a fost:
- a) Premysl;
  - b) Venceslau;
  - c) Carol al IV-lea;
  - d) Samo.
- D.** Regele Carol al IV-lea a făcut parte din dinastia:
- a) Premysl;
  - b) Luxemburg;
  - c) Habsburg;
  - d) Jagellonă.
- E.** Cea mai importantă lege dată de regele Carol al IV-lea a fost „Bula de aur”. Aceasta prevedea modalitatea de alegere a împăratului Imperiului romano-german, a fost dată în anul:
- a) 1346;
  - b) 1356;
  - c) 1366;
  - d) 1376.
- F.** Carol al IV-lea a fost un om educat, iubitor de artă, autor al unor opere religioase și literare. A corespondat și cu umanistul italian:
- a) Francesca Petrarca;
  - b) Dante Alighieri;
  - c) Giovanni Boccaccio;
  - d) Leonardo Da Vinci;
- G.** În timpul lui Carol al IV-lea a fost întemeiată Universitatea Carolină și construit castelul din Praga, care îi poartă și numele. Pentru toate acestea a fost denumit de poporul său:
- a) tatăl cehilor;
  - b) fiul cehilor;
  - c) conducătorul cehilor;
  - d) patronul cehilor.

2. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Carol al IV-lea a avut în timpul vieții sale patru soții.		
2.	Carol al IV-lea a fost și regele Franței.		
3.	Cu cea de-a treia soție Carol al IV-lea a avut un fiu, pe Venceslau al IV-lea, acesta a fost viitorul rege al Cehiei.		
4.	În anul 1348 regele Carol al IV-lea a întemeiat Universitatea care îi va purta numele.		
5.	Regele Carol al IV-lea a vorbit fluent șapte limbi.		
6.	Regele Carol al IV-lea a fost tatăl a doisprezece copiilor.		
7.	Ziua limbii cehe în România se serbatorește cu ocazia zilei sf. Venceslau/Václav (28 septembrie).		

3. Asociați termenii din coloana A (evenimentele istorice) cu coloana B (perioada în care s-au desfășurat/au avut loc):

Coloana A	Coloana B
1. Domnia lui Venceslav	A. 1346-1378
2. Domnia lui Carol al IV-lea.	B. 1356
3. Bula de aur	C. 921-935.

4. Realizați propoziții/ fraze istorice cu fiecare dintre următorii termeni: *cancelar (consilier), castelul Carlstein (lui Carol); podul (lui Carol) de pe râul Vltava;umanist și dinastie.*

a. _____;
_____;

b. _____;
_____;

c. _____;
_____;

d. _____;
_____;

e. _____;

5. Priviți cu atenție cele două fotografii de mai jos și răspundeti la următoarele cerințe:

1. Sfântul Venceslau (patronul spiritual al cehilor)

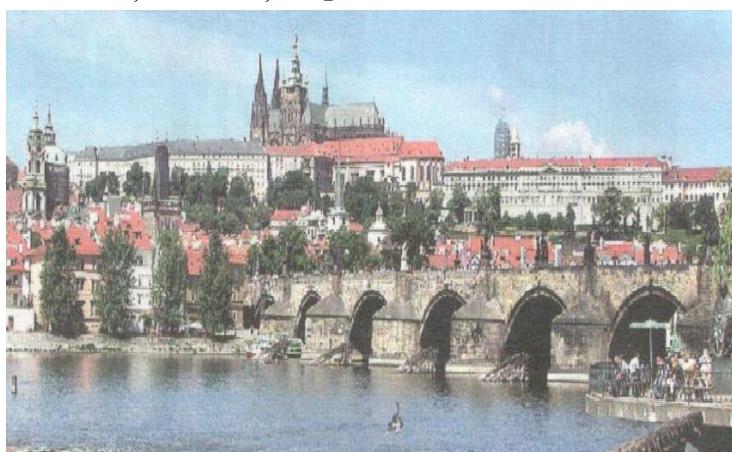
2. Carol al IV-lea (tatăl cehilor)

Descrieți cel puțin două asemănări și două deosebiri dintre îmbrăcăminte și însemnele statale ale celor doi conduceitori:

I. Asemănări: a) _____; b) _____;

II. Deosebiri: a) _____; b) _____;

5. Analizați atent fotografiile 3 și 4 care ne prezintă câteva dintre realizările domniei lui Carol al IV-lea și localizați-le pe harta 5.

3. Castelul praghez și podul (lui Carol) peste Vltava

4. Castelul Carlstein (lui Carol)

5. Harta Cehiei

- Localizarea podului (lui Carol) peste râul Vltava, în orașul: _____;
- Localizarea castelui praghez, în orașul: _____;
- Localizarea castelului Carlstein (lui Carol), în apropierea orașului: _____.

Učební jednotka: Středověké dějiny Čechů

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VI.

Hodnotící list

- Všechna téma jsou povinná.
- Pracovní doba je 50 minut.
- 10 bodů se uděluje ex offo.

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

10 x 2 body = 20 bodů

A) Soška Venuše z Dolní Věstonice je keramická figurka ženy, pocházející z doby kolem roku:

- a) 25 000 př. Kr.;   b) 15 000 př. Kr.;   c) 5 000 př. Kr.;   d) 2 000 po Kr.

B) Velké civilizace na Moravě a v Čechách se objevily přibližně v roce:

- a) 5 000 př. Kr.;   b) 2 500 př. Kr.;   c) 1 000 př. Kr.;   d) 1 000 po Kr.

C) Od jména kmene Bójů pochází název nové oblasti (*Boiohaemum*). To představuje název:

- a) Morava;   b) Čechy;   c) Slezko;   d) Štýrsko.

D) Římský císař, který ve druhém století př. Kr. částečně dobyl Čechy a Moravu se jmenoval:

- a) Traianus;   b) Nero;   c) Dioklecián;   d) Marcus Aurelius.

E) Staroslovanština patří do skupiny jazyků:

- a) indoevropských;   b) latinských;   c) germánských;   d) ugrofinských.

F) Nejstarší historické prameny (Strabón, Plinius starší, Ptolemaios a Tacitus) zmiňují Slovany jako:

- a) venedy;   b) benátčany;   c) anty;   d) germány.

G) Velká Morava byla založena spojením Nitry a Moravy v roce 833 knížetem:

- a) Samo;   b) Metoděj;   c) Mojmír;   d) Cyril.

H) Cyril a Metoděj byli přivedeni na Velkou Moravu, aby pokřtili český a slovenský národ, aby přeložili Bibli a také vymysleli abecedu:

- a) latinskou;   b) cyrilici/hlaholici;   c) řeckou;   d) němečkou.

I) Nejvýznamnějším představitelem českého státu v přemyslovské době byl král Václav. V kterém století vládl:

- a) 8. století;   b) 9. století;   c) 10. století;   d) 11. století.

J) Král Karel IV. byl součástí dynastie:

- a) Přemysl;   b) Lucemburské;   c) Habsburkové;   d) Jagelonské.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 2 body = 20 bodů

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Předpokládá se, že prvním druhem člověka, který obýval území dnešní České republiky, byl Homo sapiens sapiens.		
2.	Nejstarší lidské kostry na území dnešní České republiky byly objeveny ve městě nedaleko Brna.		
3.	Po roce 550 po Kr. rozkvetla civilizace Keltů (laténská kultura) na území dnešní střední a západní Evropy. Je to asi 6. století př. Kr.		
4.	Kolem roku 12 př. Kr. si Markomanský kmen podmanil zakladatele Bohemie. Tento kmen byl slovanského původu.		
5.	V prvním tisíciletí př. Kr., Slované se nacházeli mezi řekami Visla a Dněpr.		
6.	Čeština patří do skupiny západoslovanských jazyků.		
7.	V roce 623 korutanský obchodník Samo porazil Avary a poprvé sjednotil Čechy a Slováky do jednoho kmene.		
8.	Na Velkou Moravu byli přivedeni dva bratři Cyril a Metoděj knížetem Rastislavem v 9. století.		
9.	Karel IV. byl také francouzským králem.		
10.	Den českého jazyka se v Rumunsku slaví k příležitosti svátku sv. Václava (28. září).		

3. Vytvořte historickou větu s každým z následujících historických termínů: *doba železná; idol plodnosti; archeologická kultura a urna.* 4 x 2,5 bodů = 10 bodů

- a. _____ ;
 b. _____ ;
 c. _____ ;
 d. _____ .

4. Seřaďte chronologicky následující historické události: *osídlení Bójů v Bohemii; dobytí Bohemie Markomany; Čechomoravská oblast se dostala pod franskou nadvládu; kvadové se usadili na Moravu.* 4 x 2,5 bodů = 10 bodů

- a. _____ ;
 b. _____ ;
 c. _____ ;
 d. _____ .

5. Spojte termíny ve sloupci A (staletí/tisíciletí, ve kterých k těmto událostem došlo) se sloupcem B (historické události) 4 x 2,5 bodů = 10 bodů

Sloupec A:

1. 5. století př. Kr.
2. 4. a 5. století po Kr.
3. 1. a 2. století po Kr.
4. 1. tisíciletí př. Kr.

Sloupec B:

- a. Příchod Slovanů do těchto zemí
- b. první písemné informace o Slovanech
- c. formování tří větví/ skupin Slovanů
- d. expanze Slovanů do Evropy

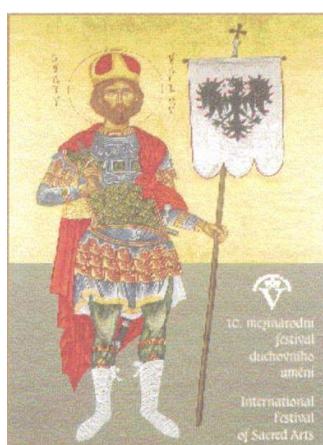
6. Vyberte to správné písmeno zakroužkováním:

5 x 2 body = 10 bodů

Cyril a Metoděj ...	... přišli na Velkou Moravu ze ...	... Solouna (a)
		... Říma (b)
	... odešli z Velké Moravy do ...	... Solouna (c)
		... Říma (d)
	... celebrovali mše svaté od začátku až do konce ...	... v latině (e)
		... ve staroslovanštině (f)
	... přeložili Bibli do ...	... latiny (g)
		... staroslovanštiny (h)
	... byli ...	... misionáři (i)
		... kněží Franské říše. (j)

7. Prohlédněte si pozorně níže uvedené fotografie a odpovězte na následující požadavky:

4 x 2,5 bodů = 10 bodů

1. Svatý Václav (patron Čechů)

2. Karel IV. (otec Čechů)

Popište alespoň dvě podobnosti a dva rozdíly mezi oblečením a odznaky těchto dvou panovníků:

I. Podobnosti: a) _____ ;

b) _____ ;

II. Rozdíly: a) _____ ;

b) _____ .

Fișă de evaluare

• *Toate subiectele sunt obligatorii.* • *Timp de lucru 50 de minute.* • *10 puncte din oficiu.*

1. Încercuiți răspunsurile corecte: 10 x 2p = 20 puncte

A) Statueta Venus din Dolni Vestonice (în cehă *Věstonická Venuše*) este o figurină din ceramică ce reprezintă un nud feminin și care datează din jurul anului:

- a) 25 000 î.Hr;   b) 15 000 î.Hr;   c) 5 000 î.Hr;   d) 2 000 d.Hr.

B) Marile civilizații de pe cuprinsul Moraviei și Boemiei au apărut aproximativ în anul:

- a) 5 000 î.Hr;   b) 2 500 î.Hr;   c) 1 000 î.Hr;   d) 1 000 d.Hr.

C) De la numele tribului boilor provine numele noi regiuni (*Boiohaemum*). Aceasta reprezintă numele:

- a) Moravia;   b) Boemia;   c) Silezia;   d) Știria.

D) Împăratul roman care a cucerit parțial Boemia și Moravia în secolul al II î.Hr a fost:

- a) Traian;   b) Nero;   c) Dioclețian;   d) Marcus Aurelius.

E) Slava veche face parte din grupa limbilor:

- a) indo-europene;   b) latine;   c) germanice;   d) fino-ugrice.

F) Cele mai timpurii izvoare istorice (Strabon, Plinius cel Bătrân, Ptolemeu și Tacit) îi menționează pe slavi sub numele de:

- a) sclavini;   b) veneți;   c) anți;   d) germani.

G) Moravia Mare a fost întemeiată din unirea Principatelor Nitra și Moravia în anul 833 de către prințul:

- a) Samo;   b) Metodiu;   c) Mojmir;   d) Chiril.

H) Chiril și Metodiu au fost aduși în Moravia Mare cu scopul de a crești poporul ceh și slovac prin traducerea Bibliei și totodată pentru a concepe alfabetul:

- a) latin;   b) chirilic/glagolic;   c) grec/elen;   d) german.

I) Cel mai important reprezentant al statului ceh din perioada Premysl a fost regele Venceslav (Václav). Acesta a domnit în secolul al:

- a) VIII-lea;   b) IX-lea;   c) X-lea;   d) XI-lea.

J) Regele Carol al IV-lea a făcut parte din dinastia:

- a) Premysl;   b) Luxemburg;   c) Habsburg;   d) Jagellonă.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:

10 x 2p = 20 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Se presupune că prima specie de om care a locuit pe actualul teritoriu al Cehiei a fost Homo sapiens sapiens.		
2.	Cele mai vechi schelete omenești de pe teritoriul actual al Cehiei au fost descoperite într-o localitate apropiată de Brno.		
3.	După anul 550 î.Hr pe actualul teritoriu al Europei centrale și apusene a înflorit civilizația celtilor (cultura La Tène). Este vorba despre secolul al VI-lea î.Hr.		
4.	În jurul anului 12 î.Hr. tribul Marcoman îi cucerește pe întemeietorii Boemiei. Acest trib era de origine slavă.		
5.	În mileniul I î.Hr slavii erau localizați între fluviile Visla și Nipru.		
6.	Limba cehă face parte din grupa limbilor slave de apus.		
7.	În anul 623 reușește Samo, negustorul din Carintia să-i învingă pe avari și să-i unească pentru prima dată pe cehi și slovaci într-un stat/uniune tribală.		
8.	Cei doi frați Chiril (Constantin) și Metodie (Metodiu) au venit în Moravia Marie aduși fiind de cneazul Rastislav în secolul al IX-lea.		
9.	Carol al IV-lea a fost și regele Franței.		
10.	Ziua limbii cehe în România se serbătorește cu ocazia zilei sf. Venceslau/ Václav (28 septembrie).		

3. Realizați câte o propoziție istorică cu fiecare dintre următorii termeni istorici: *epoca fierului; idolul fertilității; cultură arheologică și urnă.*

4 x 2,5p = 10 puncte

- a. _____ ;
 b. _____ ;
 c. _____ ;
 d. _____ .

4. Ordonați cronologic următoarele evenimente istorice: *așezarea boilor în Boemia; cucerirea Boemiei de către marcomani; regiunea cehomoravă ajunge sub stăpânirea francilor; cvazii se așează în Moravia.*

4 x 2,5p = 10 puncte

- a. _____ ;
 b. _____ ;
 c. _____ ;
 d. _____ .

5. Asociați termenii din coloana A (secolele/ milenii în care au avut loc evenimentele respective) cu coloana B (evenimente istorice)

4 x 2,5p = 10 puncte

Coloana A:

1. secolul al V-lea d. Hr
2. secolele IV-VI d. Hr
3. secolele I-II d.Hr
4. mileniul I î.Hr

Coloana B:

- a. venirea slavilor pe aceste meleaguri
- b. primele informații scrise despre slavi
- c. formarea celor trei ramuri/grupe ale slavilor
- d. expansiunea slavilor în Europa

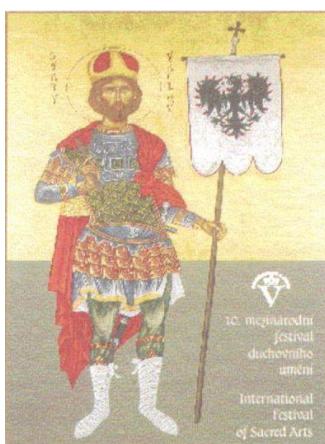
6. Alegeți varianta corectă încercuind litera corespunzătoare:

5 x 2p = 10 puncte

Constantin și Metodiu ...	... au venit în Moravia Mare din ...	... Salonic (a)
	... Roma (b)	
	... au plecat din Moravia Mare în ...	... Salonic (c)
		... Roma (d)
	... au celebrat liturghii de la început și până la sfârșit ...	... în latină (e)
		... în slava veche (f)
	... au tradus Biblia în ...	... latină (g)
		... slava veche (h)
	... au fost ...	... misionari (i)
		... preoți din imperiul francilor. (j)

7. Priviți cu atenție cele două fotografii de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

4 x 2,5p = 10 puncte

1. Sfântul Venceslau (patronul spiritual al cehilor)

2. Carol al IV-lea (tatăl cehilor)

Descrieți cel puțin două asemănări și două deosebiri dintre îmbrăcămîntea și însemnele statale ale celor doi conducători:

I. Asemănări: a) _____;

b) _____;

II. Deosebiri: a) _____;

b) _____.

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Obsah vyučky: Husitské období

Cílené kompetence: 1.2.; 2.2.

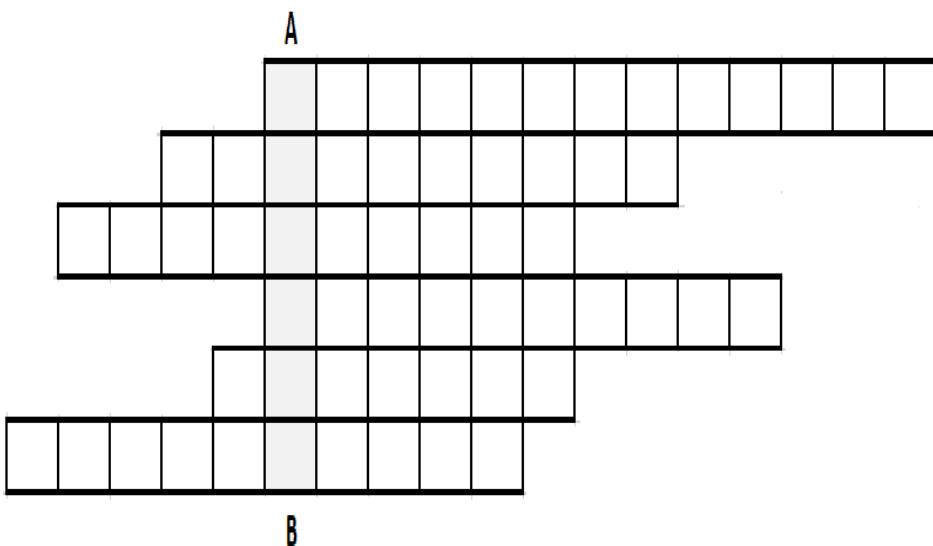
Třída: VI.

Husitské období - její ozvěny v Sedmihradsku a Moldavsku

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

2. Vyřešte následující křížovku. Správným řešením získáte vertikálně (od A do B) jméno hlavní osoby z pracovného listu.

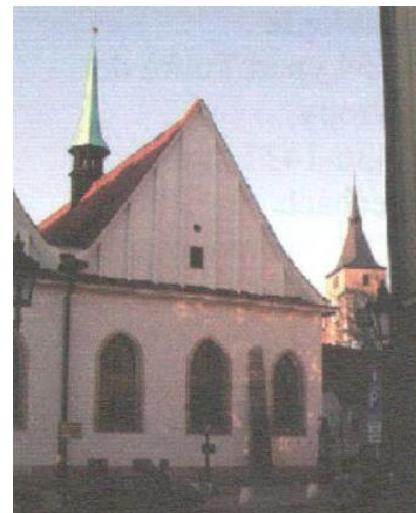

1. Jan Hus kritizoval chamtivost a chlípný život duchovenstva, majetek a bohatství církve, ovlivněn tezemi .....;
2. Město ..... je podle tradice, kam Jan Hus chodil do školy;
3. Pro své výroky, byl Jan Hus odsouzen ..... koncilem jako kacíř, upálením na hranici;
4. Poprava Jana Husa a pronásledování jeho stoupenců byla jednou z přímých příčin vypuknutí ..... válek (1419-1436);
5. Jan Hus se narodil v roce 1371, v lokalitě .....;
6. V letech 1409 a 1410, byl Jan Hus ..... teologie a filozofie na Pražské univerzitě.

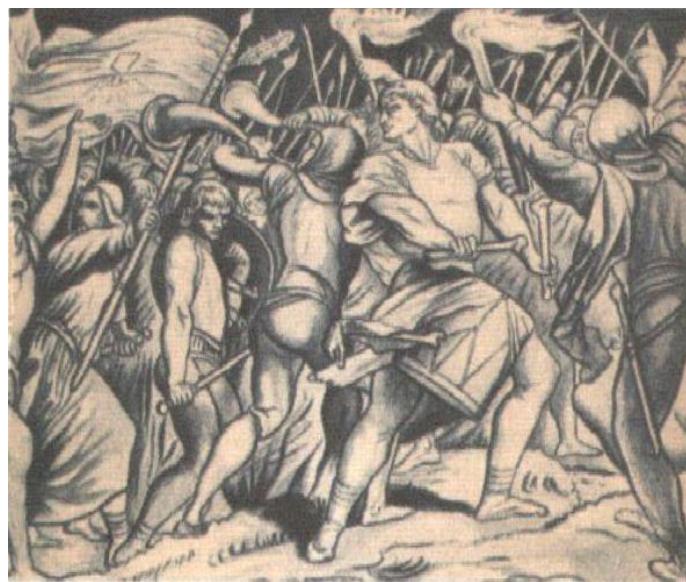
3. „Pravda zvítězí navždy, i když někdy na okamžik je poražena.” (Jan Hus)

1. Upálení Jana Husa

2. Betlémská kaple v Praze
(místo kde kázal Jan Hus)

3. Bitva husitů

2. Husitské vozy (opevnění/obranná)

- Popište proces upálení Jana Husa v 10 řádcích, pozorujte postavení osob na obrázku a vysvětlete důvod upálení na hranici.
- Popište v 10 řádcích nadšení a neoblomnost husitských bojovníků v bojích.

Unitatea de învățare: Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române

Conținut: Perioada husită

Competență specifică: 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Ecourile perioadei husite în Transilvania și Moldova

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Husiții cehi prigoniți de catolici și-au găsit adăpostire în Moldova între anii:

- a) 1481- 1492;   b) 1581- 1592;   c) 1471- 1482;   d) 1491- 1502.

B. Dintre voievozii români care le-au acordat ajutor husiților cehi îi amintim pe:

- a) Iancu de Hunedoara și Mihai Viteazu;   c) Mircea cel Bătrân și Iancu de Hunedoara;
b) Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare;   d) Vlad Țepeș și Alexandru cel Bun.

C. Influența husiților mai ales a taboriților (aripa populară) s-a regăsit în răscoala:

- a) din anul 1907;   b) condusă de Gh. Doja;   c) de la Bobâlna;   d) țăranilor din Muntenia.

D. Două dintre așezările transilvănenе întemeiate de husiții cehi au fost cele de la:

- a) Crasna și Huși;   c) Cehei și Cehu Silvaniei;
b) Cehu Silvaniei și Nădlac;   d) Huși și Cehu Silvaniei.

E. Iancu de Hunedoara și fratele său Ioan au luptat împotriva husiților cehi între anii:

- a) 1536-1538;   b) 1436- 1438;   c) 1438-1440;   d) 1538- 1540.

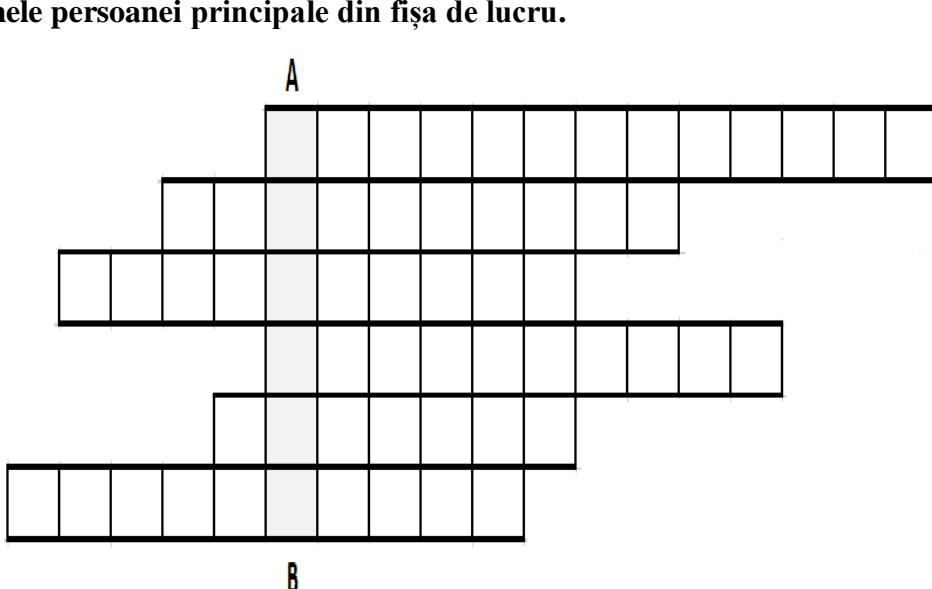
F. Primii husiți cehi au sosit în Moldova în anul:

- a) 1410;   b) 1420;   c) 1430;   d) 1440.

G. Husiții refugiați în Transilvania și-au organizat un sinod bisericesc în anul:

- a) 1406;   b) 1416;   c) 1426;   d) 1436.

2. Rezolvați următorul rebus. Prin rezolvarea corectă a acestuia veți obține pe verticală (de la A la B) numele persoanei principale din fișa de lucru.

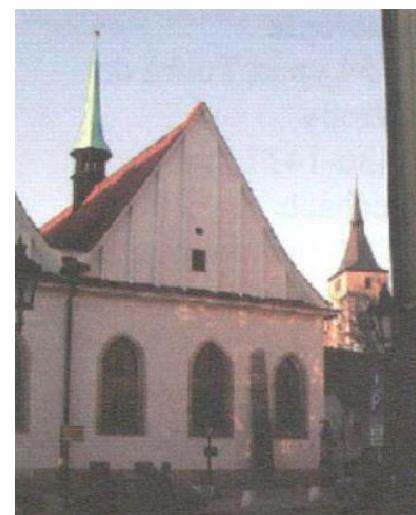

1. Jan Hus a criticat lăcomia și viața de desfrâu a clerului, proprietățile și avuția bisericii, influențat fiind de tezele lui .....
2. Jan Hus a luptat pentru reformarea bisericii, pentru introducerea limbii cehе în slujbele bisericești și ca autoritate supremă în credința creștină recunoaște numai .....
3. Jan Hus a fost condamnat de Conciliul de la ..... drepte eretic cu arderea pe rug, pentru afirmațiile sale;
4. Execuția lui Jan Hus și prigoana declanșată împotriva adeptilor săi a fost una dintre cauzele directe ale declanșării războaielor ..... (1419-1436);
5. Jan Hus s-a născut în anul 1371 în localitatea .....
6. Între anii 1409 și 1410 Jan Hus a activat ca ..... de teologie la Facultatea de filozofie a Universității din Praga.

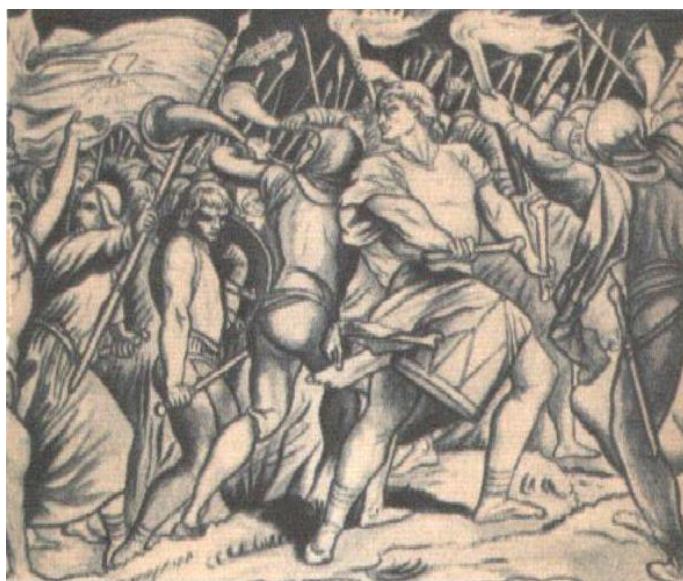
3. „Adevărul va prevala în veci, chiar dacă câteodată, pentru moment este învins.” (Jan Hus)

1. Upálení Jana Husa

2. Betlémská kaple v Praze
(místo kde kázal Jan Hus)

3. Bitva husitů

2. Husitské vozy (opevnění/obranná)

- Descrieți în 10 rânduri procesul de ardere pe rug al lui Jan Hus. Observați poziția persoanelor din imagine și explicați motivul arderii pe rug (faceți legătura cu capela Bethlem din Praga).
- Descrieți în 10 rânduri entuziasmul și intrasigența războinicilor husiți în luptele purtate.

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Obsah výuky: Janku z Hunedoary a Jiří z Poděbrad

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Společné akce proti Turkům

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Janku z Hunedoary byl vojvodom Transylvánie mezi léty:

- a) 1430- 1441;   b) 1441- 1446;   c) 1441- 1456;   d) 1446- 1456.

B. Janku z Hunedoary spolu se svým bratrem Janem bojovali v čele oddílu 50 těžce ozbrojených jezdců, v bojích proti husitům v Čechách, mezi lety:

- a) 1434- 1436;   b) 1436- 1437;   c) 1437- 1439;   d) 1438- 1440.

C. Jako vojvoda Sedmihradska a guvernér Uher, Janku z Hunedoary přijímá do své armády žoldnéře:

- a) srbské;   b) čeké;   c) maďarské;   d) turecké.

D. Janku z Hunedoary se setkal s Jiřím z Poděbrad v Praze, v roce 1453 u příležitosti korunovace českého krále:

- a) Zikmunda Lucemburského; b) Karla IV.; c) Ladislava Pohrobky; d) Jana IV.

E. Jiří z Poděbrad byl českým králem v následujícím období:

- a) 1448- 1471;   b) 1458- 1481;   c) 1458- 1471;   d) 1458- 1461.

F. Jiří z Poděbrad svedl několika bitev s uherským králem:

- a) Karlem Robertem z Anjou;   c) Matyášem Korvínem;
b) Ludvíkem Velikým;   d) Zigmundem Lucemburským.

G. Se kterým z rumunských vojvodů měl Jiří z Poděbrad politické styky:

- a) Vlad Cepesh;   b) Mircea Starší;   c) Michal Chrabrý;   d) Štěpán Veliký.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Jiří z Poděbrad pocházel z rodu Lucemburků.		
2.	Zikmund Lucemburský pověřil správou českých území Jiřího z Poděbrad.		
3.	Matyáš Korvín byl zetěm Jiřího z Poděbrad.		
4.	Matyáš Korvín vedl křížovou výpravu proti Jiřímu z Poděbrad.		
5.	Janku z Hunedoary se stal správcem Uher za Ladislava Pohrobky.		
6.	Jiří z Poděbrad vytvořil alianci evropských panovníků proti Turkům.		
7.	Jiří z Poděbrad nabídl český trůn Jageloncům.		

3. Vysvětlete význam těchto klíčových pojmu:

- a. Guvernér _____ ;
- b. Žoldnér _____ ;
- c. Postumus (pohrobek) _____
_____ ;
- d. Kališník _____
_____ ;
- e. Král dvojího lidu _____
_____.

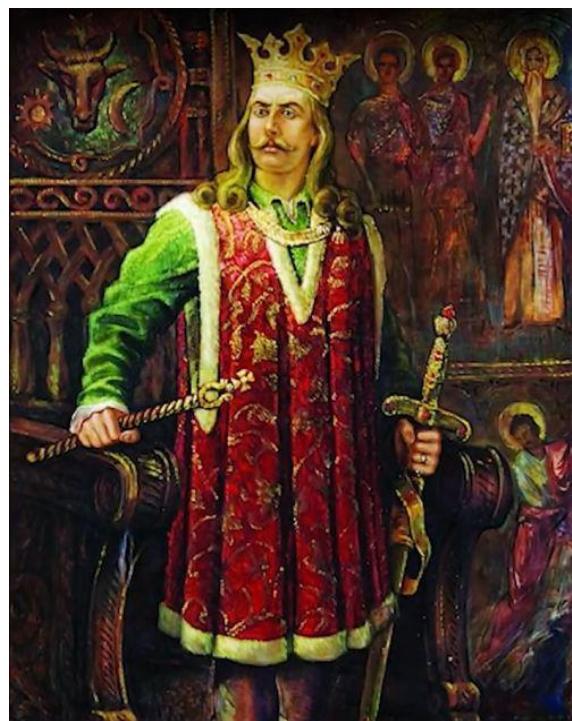
4. Najděte na obrázcích níže uvedených, Jiřího z Poděbradu a Štěpána Velikého, a popište ve větech alespoň jeden předmět pro každého krále/panovníka, symbolizující jeho politickou moc:

1. Jiří z Poděbrad

Zdroj: Wikipédie

2. Štěpán Veliký

Zdroj: Wikidata

- a) Jiří z Poděbrad _____
_____
_____ ;

- b) Štěpán Veliký _____
_____
_____.

Unitatea de învățare: Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române

Conținut: Iancu de Hunedoara și Jiří z Poděbrad

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Acțiunile comune împotriva turcilor

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Iancu de Hunedoara a fost voievod al Transilvaniei între anii:

- a) 1430- 1441;   b) 1441- 1446;   c) 1441- 1456;   d) 1446- 1456.

B. Iancu de Hunedoara și fratele său Ioan au luptat în fruntea unui detașament de 50 de călăreți greu înarmați în lupte împotriva husiților din Cehia, între anii:

- a) 1434- 1436;   b) 1436- 1437;   c) 1437- 1439;   d) 1438- 1440.

C. În calitate de voievod al Transilvaniei și guvernator al Ungariei, Iancu de Hunedoara îi primește în rândurile armatei sale pe:

- a) mercenarii sârbi;   b) mercenarii cehi;   c) mercenarii maghiari;   d) mercenarii turci.

D. Iancu de Hunedoara în cunoaște pe *Jiří din Poděbrad* la Praga în anul 1453, cu ocazia încoronării regelui ceh:

- a) Sigismund de Luxemburg;   b) Carol al IV-lea;   c) Ladislav Postumul;   d) Ioan al IV-lea

E. *Jiří din Poděbrad* a fost rege al Boemiei între anii:

- a) 1448- 1471;   b) 1458- 1481;   c) 1458- 1471;   d) 1458- 1461.

F. *Jiří din Poděbrad* a purtat câteva bătălii cu regele maghiar:

a) Carol Robert de Anjou;	c) Matei Corvin;
b) Ludovic cel Mare;	d) Sigismund de Luxemburg.

G. Cu care dintre voievozi români în afară de Iancu de Hunedoara a mai avut *Jiří din Poděbrad* relații politice:

- a) Vlad Țepeș;   b) Mircea cel Bătrân;   c) Mihai Viteazu;   d) Ștefan cel Mare.

2. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	<i>Jiří din Poděbrad</i> provenea din familia de Luxemburg.		
2.	Sigismund de Luxemburg i-a încredințat lui <i>Jiří din Poděbrad</i> administrarea teritoriilor cehi.		
3.	Matei Corvin a fost ginerele lui <i>Jiří din Poděbrad</i> .		
4.	Matei Corvin a condus cruceada împotriva lui <i>Jiří din Poděbrad</i> .		
5.	Iancu de Hunedoara a devenit administratorul Ungariei sub <i>Ladislav Postumul</i> .		
6.	<i>Jiří din Poděbrad</i> a creat oalianță a conducătorilor europeni împotriva turcilor.		
7.	<i>Jiří din Poděbrad</i> a oferit tronul Boemiei dinastiei Jagiellone.		

3. Explicați sensul următorilor termeni cheie:

- a. Guvernator (guvernér) _____ ;
- b. Mercenar (žoldnér) _____ ;
- c. Postumus (pohrobek) _____ ;
- d. Potirnic (de la potir)/ pocalnic (de la pocal), *kališník* _____ ;
- e. Regele poprului dual (*král dvojího lidu*) _____ .

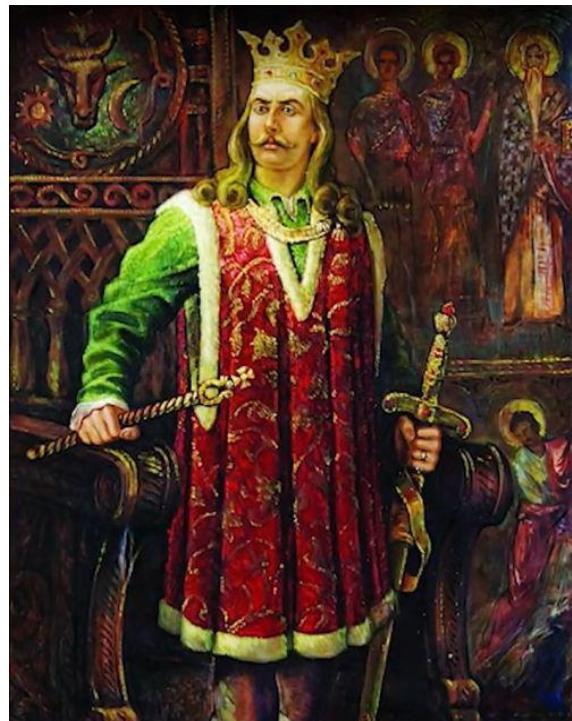
4. Găsește în imaginile de mai jos (*Jiří din Poděbrad* și *Ştefan cel Mare*) și descrie în propoziții cel puțin un obiect pentru fiecare rege/domnitor care simbolizează puterea politică a acestora:

1. Jiří z Poděbrad

Sursa: Wikipédie

2. Ștefan cel Mare

Sursa: Wikidata

- a) *Jiří z Poděbrad* _____
 _____
 _____ ;

- b) *Ştefan cel Mare* _____
 _____
 _____ .

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Obsah výuky: Třicetiletá válka

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Důsledky pro oba národy

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Třicetiletá válka byla vedena v první polovině století:

- a) XIV;   b) XV;   c) XVI;   d) XVII.

B. Příčiny třicetileté války byly:

- a) hospodářské a sociální;   c) sociální a politické;
b) politické a ekonomické;   d) náboženské a politické.

C. Třicetiletá válka začala defenestrací:

- a) v Alba Iulia;   b) v Praze;   c) ve Vídni;   d) v Temešváru.

D. Třicetiletá válka měla:

- a) dvě etapy;   b) tři etapy;   c) čtyři etapy;   d) pět etap.

E. V období třicetileté války sedmihradský kníže Gabriel Bethlen, byl následujícího vyznání:

- a) protestantské;   b) římskokatolické;   c) pravoslavné;   d) řeckokatolické.

F. Nástupcem Gabriela Bethlena na sedmihradském trůně byl:

- a) Jiří Rákóczi I.;   b) Jiří Rákóczi II.;   c) Ferdinand II.;   d) Gustav Adolf.

G. Gabriel Bethlen společně s generálem Jindřichem Thurnem, v čele svých armád se dostavili až do:

- a) Bratislavu;   b) Budapešť;   c) Vídnu;   d) Prahu.

2. Seřaďte v chronologickém pořadí události, ke kterým došlo během třicetileté války:

Pražská defenestrace	Westfálský mír	Poprava na Starém náměstí	Bitva na Bílé hoře	Smrt Gabriela Bethlena	Bitva u Trnavy	Nástup na trůn Jiřího Rákóczího I.

3. Uspořádejte informace do třech sloupců (A, B a C) tak, aby výsledné věty byly historicky správné.

Sloupec A

- a. Císař Ferdinand II.
b. Kardinal Richelieu
c. Albrecht z Valdštejna
d. Král Gustav Adolf

Sloupec B

1. Francouzko
2. Král Švédská
3. Habsburský rod
4. Zabit v Chebu (*Boemia*)

Sloupec C

- I. Obrovský palác v Praze (*Malá Strana*)
II. Zemřel v bitvě u Lützenu
III. Spojenec Švédská
IV. Vládl do roku 1637

---

4. Vzhledem k níže uvedeným obrázkům a informacím z učebnice *Dějepis a tradice české menšiny v Rumunsku*, 6. třída, popište ve 20 řádcích hrůzu a zmatek způsobený třicetiletou válkou.

1. Pražská defenestrace

2. Albrecht z Valdštejna

3. Gabriel Bethlen

4. Kardinál Richelieu

5. Ferdinand II. Habsburský

6. Král Gustav Adolf

7. Vojáci páchali zvěrstva na civilistech

8. Žoldáci okrádají domácnost

Unitatea de învățare: Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române

Conținut: Războiul de 30 de ani

Clasa a VI-a

Competența specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Consecințele acestuia asupra ambelor națiuni

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Războiul de treizeci de ani s-a desfășurat în prima jumătate a secolului al:

- a) XIV-lea;   b) XV-lea;   c) XVI-lea;   d) XVII-lea.

B. Cauzele războiului de treizeci de ani au fost:

- a) economice și sociale;   c) sociale și politice;
b) politice și economice;   d) religioase și politice.

C. Războiul de treizeci de ani a început prin defenestrarea de la:

- a) Alba Iulia;   b) Praga;   c) Viena;   d) Timișoara.

D. Răzbiul de treizeci de ani a avut:

- a) două etape;   b) trei etape;   c) patru etape;   d) cinci etape.

E. Gabriel Bethlen, principele Transilvaniei din perioada războiului de treizeci de ani a fost de religie:

- a) protestantă;   b) romano-catolică;   c) ortodoxă;   d) greco-catolică.

F. Succesorul lui Gabriel Bethlen pe tronul Transilvaniei a fost:

- a) Gheorghe Rákóczi I;   b) Gheorghe Rákóczi al II-lea   c) Ferdinand al II-lea;   d) Gustav Adolf.

G. Gabriel Bethlen împreună cu generalul *Jindřich Thurn* au ajuns în fruntea armatelor până la:

- a) Bratislava;   b) Budapesta;   c) Viena;   d) Praga.

2. Aranjați în ordine cronologică evenimentele petrecute în timpul Războiul de treizeci de ani:

Defenestrarea pragheză	Pacea westfalică	Execuția din piața veche	Bătălia de la Muntele Alb	Moartea lui Gabriel Bethlen	Bătălia de la Trnava	Urcarea pe tron a lui Gheorghe Rákóczi I

3. Aranjați informațiile din cele trei coloane (A, B și C) astfel încât propozițiile rezultate să fie corecte istoric.

Coloana A

- a. Împăratul Ferdinand al II-lea
b. Cardinalul Richelieu
c. Albrecht din Wallenstein
d. Regele Gustav Adolf

Coloana B

1. Franța
2. Regele Suediei
3. Familia de Habsburg
4. Ucis în Cheb (*Boemia*)

Coloana C

- I. Palat imens în Praga (*Malá Strana*)
II. A murit în bătălia de la Lützen
III. Aliatul Suediei
IV. A guvernat până în anul 1637

---

4. Având în vedere imaginile de mai jos și informațiile din manual descrieți în 20 rânduri oraarea și confuzia provocată de Războiul de treizeci de ani.

1. Defenestrarea pragheză

2. Albrech von Wallenstein

3. Gabriel Bethlen

4. Cardinalul Richelieu

5. Ferdinand al II-lea de Habsburg

6. Regele Gustav Adolf

7. Soldații și atrocități împotriva civililor

8. Mercenarii jefuesc o gospodărie

Fotografiile 1, 2, 7 și 8. - sursa: Wikipedia (wikipedia.org); fotografiile 3, 4, 5 și 6 sunt preluate din manualul de Istoria și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a, Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubeea, Timișoara, 2011.

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Obsah vyučky: Jan Amos Komenský

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Kontakty s rumunským prostorem

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A. V jakém roce pozve sedmihradský kníže Jiří Rákóczi I., *Jana Amose Komenského* do Alba Iulia:

- a) 1645;   b) 1647;   c) 1648;   d) 1649.

B. Kníže sedmihradský, Jiří Rákóczi I. byl náboženství:

- a) římskokatolík;   b) řeckokatolik;   c) pravoslavný;   d) protestant.

C. Po roce 1648 Jan Amos Komenský se stal biskupem:

- a) římskokatolickým; b) pravoslavným; c) „českých bratří“; d) řeckokatolickým.

D. V Alba Iulia Jan Amos Komenský přebírá vedení kolegia:

- a) protestantského; b) římskokatolického; c) pravoslavného; d) řeckokatolického.

E. Jiří Rákóczi II., byl synem sedmihradského knížete Jiřího Rákóczího I., a byl náboženského vyznání:

- a) římskokatolického; b) protestantského; c) řeckokatolického; d) pravoslavného.

F. Jan Amos Komenský byl nucen opustit Sedmihradsko v roce:

- a) 1647;   b) 1649;   c) 1651;   d) 1653.

G. Spisy Jana Amose Komenského vyšly v několika vydáních, zejména ve městě:

- a) Bucureşti;   b) Iaşi;   c) Braşov;   d) Targovyše.

2. Za koho můžeme považovat *Jana Amose Komenského*?

(Vyplňte prázdná místa v níže uvedené tabulce správnými informacemi a vyberte v každém z prostorů termín z uvedeného seznamu termínů).

Seznam termínů: pilot; teolog; učitel; spisovatel; politik; filozof; právník.

3. Na mapě jsou zakreslena města, kde Komenský žil během svého exilu. Přidejte názvy zemí k městům v červených rámečcích

Internetový zdroj: Jan Ámos Komenský interactive worksheet (liveworksheets.com)

1. Londýn_____;

2. Amsterdam a Naarden _____;

3. Lešna _____;

4. Brandýs nad Orlicí, Fulnek, Přerov, Uherský Brod _____;

5. Blatný Potok _____;

6. Alba-Iulia _____.

4. Přečtěte si pozorně níže uvedený text a poté odpovězte na následující otázky:

Jan Amos Komenský (latinsky Comenius) byl velký pedagog, teolog a učitel národů. Narodil se v roce 1592 v Nivnicích na Moravě do mlynářské rodiny. Jeho rodina byla součástí náboženské obce „českých bratří“. V roce 1607 navštěvoval školu v Přerově a v roce 1611 odešel studovat do Herbornu, později do Heidelbergu, kde navštěvoval teologické a filozofické fakulty.

V roce 1614 se vrátil do Přerova, kde působil jako učitel. V roce 1618 odešel do Fulneku, kde byl jmenován administrátorem školy a církve „českých bratří”.

V roce 1628 se Komenského rodina se nachází v polském městě Lešna. Mezi lety 1641 až 1642 pobýval Komenský v Anglii a ve Švédsku, kde se jako pedagog se podílel na organizaci školství.

V roce 1648 se Komenský stal profesorem na reformované kolejí v Alba Iulia a biskupem „českých bratří”, kteří sem uprchli na pozvání knížete Jiřího Rákóczího I.

V roce 1656 odešel znovu do exilu kvůli svému protestantskému náboženství, tentokrát do Amsterdamu. Zemřel v roce 1670 a byl pohřben v Naardenu poblíž Amsterdamu, ve valonské reformované církvi.

*Text je převzat z učebnice Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku, 6. třída,
Desideriu a Alena Gecse, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011*

- a) Studoval na škole v _____, později zde bude také učitelem;
- b) Přezdívka Jana Amose Komenského je _____;
- c) Jan Amos Komenský studoval na vysokých školách v _____;
- d) Jan Amos Komenský byl teologem církve _____;
- e) Po bitvě na Bílé hoře (třicetiletá válka) Jan Amos Komenský musel uprchnout kvůli _____;
- f) Jan Amos Komenský hodně cestoval. Bydlel například v: _____.

Unitatea de învățare: Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române

Conținut: Jan Amos Comenius

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Contactele cu spațiul românesc

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. În ce an îl invită principalele transilvan Gheorghe Rákóczi I pe *Jan Amos Komenský* la Alba Iulia:

- a) 1645;   b) 1647;   c) 1648;   d) 1649.

B. Principe Transilvaniei, Gheorghe Rákóczi I era de religie:

- a) romano-catolică;   b) greco-catolică;   c) ortodoxă;   d) protestantă.

C. După anul 1648 *Jan Amos Komenský* devine episcop:

- a) romano-catolic;   b) ortodox;   c) al „fraților cehi”;
- d) greco-catolic.

D. La Alba Iulia, *Jan Amos Komenský* preia conducerea Colegiului:

- a) protestant;   b) romano-catolic;   c) ortodox;   d) greco-catolic.

E. Gheorghe Rákóczi al II-lea era fiul principelui transilvan Gheorghe Rákóczi I, acesta era de religie:

- a) romano-catolică;   b) protestantă;   c) greco-catolică;   d) ortodoxă.

F. *Jan Amos Komenský* a fost nevoie să părăsească Transilvania în anul:

- a) 1647;   b) 1649;   c) 1651;   d) 1653.

G. Scrierile lui *Jan Amos Komenský* au fost publicate mai ales în orașul:

- a) București;   b) Iași;   c) Brașov;   d) Târgoviște.

2. Cine putem considera că este *Jan Amos Komenský*?

(Completați spațiile libere ale tabelul de mai jos cu informațiile corecte alegând în fiecare dintre spații câte un termen din lista de mai jos).

Lista de termeni: pilot; teolog; profesor; scriitor; om politic; filozof; jurist.

3. Pe harta sunt desenate orașele în care Comenius a locuit în timpul exilului său. Adăugați numele țărilor la orașele din chenarele roșii

Sursă internet: Jan Ámos Komenský interactive worksheet (liveworksheets.com)

1. Londra (*Londýn*)_____;

2. Amsterdan și Naarden _____;

3. Lešna _____;

4. Brandýs nad Orlicí, Fulnek, Přerov, Uherský Brod _____;

5. Blatny Potok _____;

6. Alba-Iulia _____.

4. Citiți cu atenție textul de mai jos după care răspundeți la următoarele întrebări:

„Jan Amos Komenský (în latină Comenius) a fost un mare pedagog, teolog și învățător al națiunilor. S-a născut în anul 1592 la Nivnice, în Moravia, într-o familie de morari. Familia sa făcea parte din comunitatea religioasă a „fraților cehi”. În anul 1607 frecventeașă școala din Přerov iar în anul 1611 merge la studii în Herborn, mai târziu la Heidelberg unde frecventeașă cursurile facultăților de teologie și filozofie.

În anul 1614 se întoarce la *Přerov*, activează aici ca profesor. În anul 1618 pleacă la Fulnek unde este numit administratorul școlii și a bisericii „fraților cehi”.

În anul 1628 familia lui Comenius este întâlnită în orașul polonez Lešna. Între anii 1641-1642, Comenius este în Anglia și Suedia unde își aduce aportul ca pedagog în organizarea învățământului.

În anul 1648 Comenius este profesor la Colegiul reformat din Alba-Iulia și Episcop al „fraților cehi” refugiați aici, la invitația principelui Gheorghe Rákóczi I.

În anul 1656 pleacă din nou în exil, datorită religiei sale protestante, de data asta în Amsterdam. Moare în anul 1670 și este înmormântat la Naarden, lângă Amsterdam în Biserica reformată valonă.

Textul este preluat din manualul de Istoria și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a, Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubeea, Timișoara, 2011

- a) A studiat la Școala din _____, ulterior va fi profesor aici;
- b) Porecla lui *Jan Amos Komenský* este cea de _____;
- c) *Jan Amos Komenský* a studiat la universitățile din _____;
- d) *Jan Amos Komenský* a fost teolog al bisericii _____;
- e) După bătălia de la Muntele Alb (Războiul de 30 de ani) *Jan Amos Komenský* a trebuit să se refugieze din cauza _____;
- f) *Jan Amos Komenský* a călătorit mult. A locuit de exemplu în: _____
_____.

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Obsah výuky: Století světel

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Rumuni ve „Století světel“ a „České národní obrození“

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Od kterého roku patří Český národ do součásti velké habsburské říše:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

B. Sedmihradsko patřilo do Habsburské říše od roku:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

C. Ten kdo požadoval pro Rumuny ze Sedmihradská mezi prvními stejná práva jako měli Němci a Maďaři v místním parlamentu, ale také u císařského dvora ve Vídni, byl biskup:

- a) Samuil Miku;   b) Petr Maior;   c) Jan Inocenciu Miku-Klein;   d) Jiří Šinkai.

D. Nejreprezentativnější absolventi školy v Blaži založili politické, sociální a kulturní hnutí emancipace s názvem:

- a) Moldavská škola;   b) Valašská škola;   c) Banátská škola;   d) Transylvánská škola.

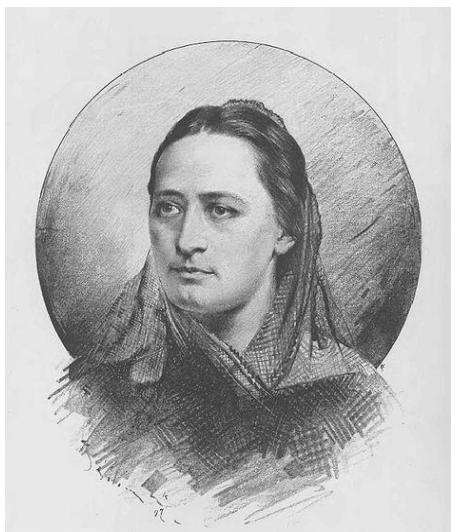
E. Představitelé sedmihradské školy se snažili ve svých historických spisech dokázat, že Rumuni jsou původu:

- a) slovanského;   b) řeckého;   c) latinského;   d) německého.

2. Kdo jsou a jaká literární díla napsali? Z následujícího seznamu vyberte správna jména autorů a jejich literárních děl.

Seznam literárních děl: *Divá Bára; Babička; V zámku a podzámčí; Pan učitel; Vesnický román; Strakonický dudák; Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka; Kutnohorští havíři; Jan Hus; Ohlas písni českých; Ohlas písni ruských; Křest sv. Vladimíra; Tyrolské elegie; Král Lávra; Vydavatel českých knih a novin.*

Seznam autorů: L. Čelakovský; J. K. Tyl; K. H. Borovský; B. Němcová; K. Světlá; V. M. Kramerius.

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

a) _____

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

a) _____

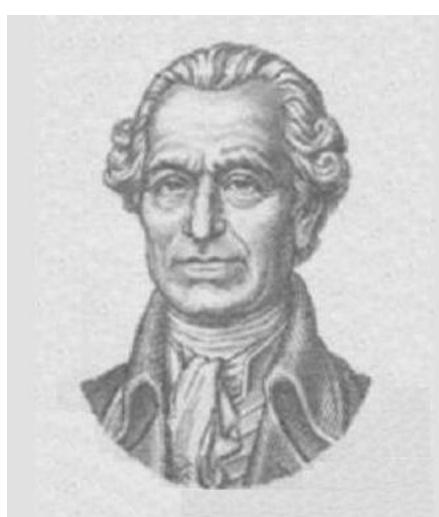
b) _____

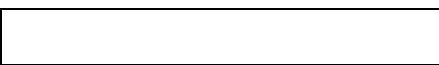
a) _____

b) _____

c) _____

a) _____

3. Analýzou níže uvedených obrázků a studiem informací z učebnice *Dějiny a traduce české menšiny v Rumunsku, 6. třída*, odpovězte na následující otázky:

a. Jaký je název jednoho z nejdůležitějších dokumentů vyvinutý Sedmihradskou školou?

_____;

b. Jak lze tento dokument přeložit do rumunského jazyka?

_____;

c. Kdo jsou nejvýznamnější představitelé Sedmihradské školy?

_____;

d. „Století světel“ je stoletím _____;

e. Jak se jmenuje první slovník rumunského jazyka?

_____.

1. Supplex Libellus Valachorum
(Žádost Rumunů ze Sedmihradska)

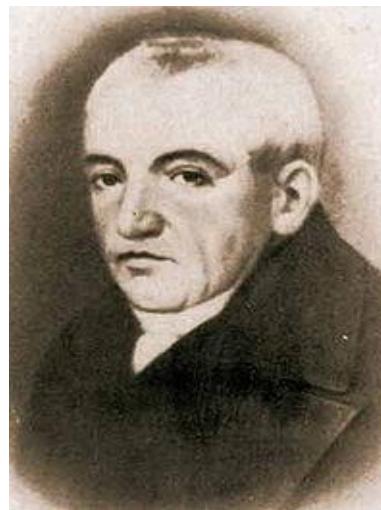
2. Budínský lexikon
(Čtyřjazyčný slovník)

3. Samuil Miku

4. Jiří Šinkaj

5. Petr Maior

6. Jan Inocenciu Miku-Klein

Unitatea de învățare: Aspectele comune ale istoriei medievale cehe și române

Conținut: Secolul luminilor

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Cehii și românii în secolul al XVIII-lea

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. În ce an a început națiunea cehă să facă parte din marele Imperiu habsburgic:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

B. Transilvănenii fac parte din Imperiul habsburgic începând cu anul:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

C. Cel care a cerut pentru români ardeleni, printre primii aceleași drepturi cu germanii și maghiarii în Parlamentul local dar și la Curtea imperială de la Viena, a fost episcopul:

- a) Samuil Miku;   b) Petru Maior;   c) Jan Inocenciu Micu-Klein;   d) Gheorghe Șincai.

D. Cei mai reprezentativi absolvenți ai școlii de la Blaj au întemeiat o mișcare politică, socială și culturală de emancipare denumită:

- a) Școala moldoveană; b) Școala munteană; c) Școala bănățeană; d) Școala ardeleană.

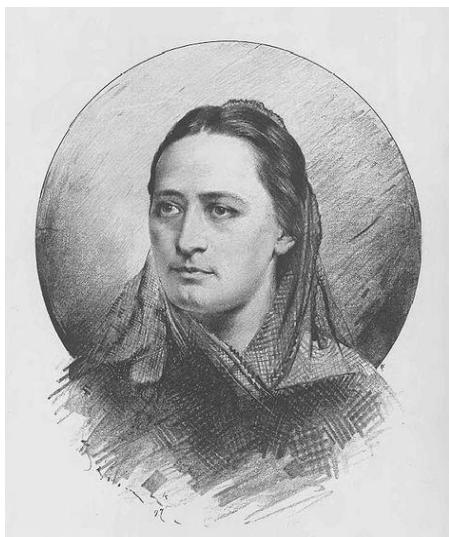
E. Reprezentanții Școlii ardeleni au încercat să demonstreze în screrile lor istorice că românii sunt de origine:

- a) slavă;   b) greacă;   c) latină;   d) germană.

2. Cine sunt și ce opere literare au scris? Transcrieți numele autorului și operele lui literare alegând din următoarele două liste.

Lista operelor literare: *Divá Bára; Babička; V zámku a podzámčí; Pan učitel; Vesnický román; Strakonický dudák; Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka; Kutnohorští havíři; Jan Hus; Ohlas písni českých; Ohlas písni ruských; Křest sv. Vladimíra; Tyrolské elegie; Král Lávra; Vydatel českých knih a novin.*

Lista autorilor: *L. Čelakovský; J. K. Tyl; K. H. Borovský; B. Němcová; K. Světlá; V. M. Kramerius.*

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

a) _____

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

a) _____

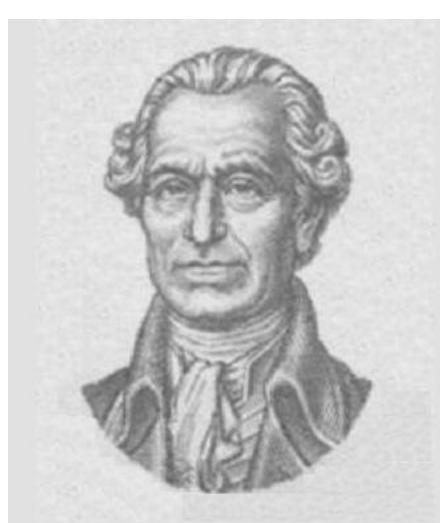
b) _____

a) _____

b) _____

c) _____

a) _____

3. Analizând imaginile de mai jos și studiind informațiile din manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România*, clasa a VI-a, răspundeți la următoarele întrebări:

a. Cum se numește unul dintre cele mai importante documente elaborate de Școala ardeleană?

_____;

b. Cum se poate traduce acest document în limba română?

_____;

c. Care sunt cei mai de seamă reprezentanți ai Școlii ardelenă?

_____;

d. „Secolul luminilor” este secolul al _____;

e. Cum se numește primul dicționar al limbii române?

_____.

1. Supplex Libellus Valachorum
(Petition of the Vlachs from Transylvania)

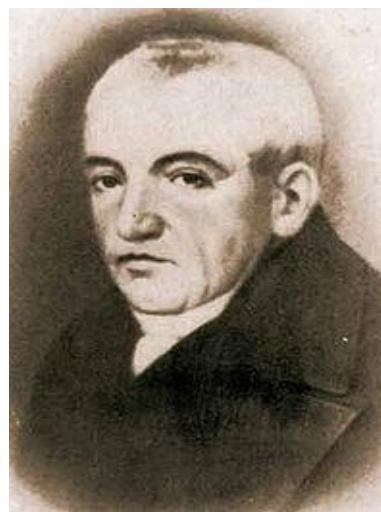
2. Lexiconul de la Buda
(dicționar cvadrilingv)

3. Samuil Micu

4. Gheorghe Șincai

5. Petru Maior

6. Ioan Inocențiu Micu-Klein

Sursă fotografii: <https://ro.wikipedia.org/>

Učební jednotka: Společné vzhled středověkých českých a rumunských dějin

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VI.

Hodnotící list

• Všechna téma jsou povinná.   • Pracovní doba je 50 minut.   • 10 bodů se uděluje ex offo.

1. Zakroužkujte správné odpovědi: **10 x 1 bod = 10 bodů**

A) Janku z Hunedoary byl vojvodom Transylvánie mezi roky:

- a) 1430- 1441;   b) 1441- 1446;   c) 1441- 1456;   d) 1446- 1456.

B) Jiří z Poděbrad byl českým králem mezi lety:

- a) 1448- 1471;   b) 1458- 1481;   c) 1458- 1471;   d) 1458- 1461.

C) Ve kterém roce pozval sedmihradský kníže Jiří Rákóczi I., Jana Amose Komenského do Alba Iulia:

- a) 1645;   b) 1647;   c) 1648;   d) 1649.

D) Jan Amos Komenský byl nucen opustit Sedmihradsko v roce:

- a) 1647;   b) 1649;   c) 1651;   d) 1653.

E) Mezi rumunskými vojvody, kteří pomáhali českým husitům uvádíme:

- a) Janku z Hunedoary a Michal Chrabrý;   c) Mircea Starší a Janku z Hunedoary;
b) Alexandr Dobrý a Štěpán Veliký;   d) Vlad Cepes a Alexandr Veliký.

F) První čeští husité přišli do Moldávie v roce

- a) 1410;   b) 1420;   c) 1430;   d) 1440.

G) Nástupcem Gabriela Bethlena na sedmihradském trůně byl:

- a) Jiří Rákóczi I.;   c) Ferdinand II.;
b) Jiří Rákóczi II.;   d) Gustav Adolf.

H) Gabriel Bethlen, sedmihradský kníže za třicetileté války, byl náboženského vyznání:

- a) protestantské;   b) římskokatolické;   c) pravoslavné;   d) řeckokatolické.

I) Kterého roku začal být Český národ součástí velké habsburské říše:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

J) Nejreprezentativnější absolventi školy v Blaži založili politické, sociální a kulturní hnutí emancipace s názvem:

- a) Moldavská škola;   b) Valašská škola;   c) Banátská škola;   d) Transylvánská škola.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 1 bod = 10 bodů

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Zikmund Lucemburský pověřil správou českých území Jiřího z Poděbrad.		
2.	Janku z Hunedoary se stal správcem Uher za Ladislava Pohrobky.		
3.	V Alba Iulia přebírá vedení římskokatolické koleje Jan Amos Komenský.		
4.	Přezdívka Jana Amose Komenského je <i>otec moderní pedagogiky</i> .		
5.	Dvě sedmihradská sídliště založená českými husity byla Krásná a Huši.		
6.	Jan Hus kritizoval chamativost a chlípný život duchovenstva, majetek a církevní bohatství.		
7.	Gabriel Bethlen a generál Jindřich Thurn vedli svá vojska až k Bratislavě.		
8.	Třicetiletá válka začala pražskou defenestrací.		
9.	Božena Němcová napsala literární dílo s názvem <i>Divá Bára</i> .		
10.	Karel Havlíček Borovský napsal literární dílo <i>Pan učitel</i> .		

3. Vysvětlete význam těchto klíčových pojmu: 10 x 2 body = 20 bodů

a. Guvernér _____
 _____;

b. Žoldnér _____
 _____;

c. Teolog _____
 _____;

d. Husismus (od Jana Husa) _____
 _____;

e. Upálení na hranici _____
 _____;

f. Pražská defenestrace _____
 _____;

g. Transylvánská škola _____
 _____;

h. Století světel _____

i. Pedagog (pedagogie) _____ ;

_____ ;

j. České národní obrození _____ .

4. Uspořádejte informace tří sloupců (A, B a C) tak, aby výsledné věty byly historicky správné.

10 x 3 body = 30 bodů

Sloupec A	Sloupec B	Sloupec C
a. Císař Ferdinand II.	1. Francouzko	I. Palác na Malé Straně
b. Kardinal Richelieu	2. Král Švédská	II. Zemřel v bitvě u Lützenu
c. Albrecht z Valdštejna	3. Habsburský rod	III. Švédský spojenec
d. Král Gustav Adolf	4. Zabit u Chebu	IV. Vládl až do roku 1637
e. František Čelakovský	5. A. Šaguna (Sedmihradská škola)	V. Jakub z Marchie
f. Únor 1849	6. Strakonice	VI. Ohlas písni českých
g. Husitská erize (1436)	7. Comenius	VII. Bojová taktika
h. J.A. Komenský	8. Táborité	VIII. Ferdinand I. (Praha)
i. Pozstání z Bobalny	9. Transylvania	IX. „český bratří“
j. J.K. Tyl	10. Kutná Hora	X. Jan Hus.

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ ;

_____ .

5. Přečtěte si pozorně níže uvedený text a poté odpovězte na následující otázky:

5 x 2 body = 10 bodů

Jan Amos Komenský (latinsky Comenius) byl velký pedagog, teolog a učitel národů. Narodil se v roce 1592 v Nivnicích na Moravě do mlynářské rodiny. Jeho rodina byla součástí náboženské obce „českých bratří“. V roce 1607 navštěvoval školu v Přerově a v roce 1611 odešel studovat do Herbornu, později do Heidelbergu, kde navštěvoval teologické a filozofické fakulty.

V roce 1614 se vrátil do Přerova, kde působil jako učitel. V roce 1618 odešel do Fulneku, kde byl jmenován administrátorem školy a církve „českých bratří“.

V roce 1628 se Komenského rodina se nachází v polském městě Lešna. Mezi lety 1641 až 1642 pobýval Komenský v Anglii a ve Švédsku, kde se jako pedagog se podílel na organizaci školství.

V roce 1648 se Komenský stal profesorem na reformované kolejí v Alba Iulia a biskupem „českých bratří“, kteří sem uprchli na pozvání knížete Jiřího Rákózziho I.

V roce 1656 odešel znovu do exilu kvůli svému protestantskému náboženství, tentokrát do Amsterdamu. Zemřel v roce 1670 a byl pohřben v Naardenu poblíž Amsterdamu, ve valonské reformované církvi.

Text je převzat z učebnice Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku, 6. třída, Desideriu a Alena Gecse, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011.

a) Studoval ve škole _____, později zde bude také učitelem;

b) Přezdívka Jana Amose Komenského je _____;

c) Jan Amos Komenský studoval na vysokých školách v _____;

d) Jan Amos Komenský byl teologem církve _____;

e) Po bitvě na Bílé hoře (třicetiletá válka) Jan Amos Komenský musel uprchnout kvůli _____.

6. Analýzou níže uvedených obrázků a studiem informací z učebnice Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku, 6. třída, odpovězte na následující otázky: 5 x 2 body = 10 bodů

a. Jaký je název jednoho z nejdůležitějších dokumentů vyvinutý Sedmihradskou školou?

_____;

b. Jak lze tento dokument přeložit do rumunského jazyka?

_____;

c. Kdo jsou nejvýznamnější představitelé Sedmihradské školy?

_____;

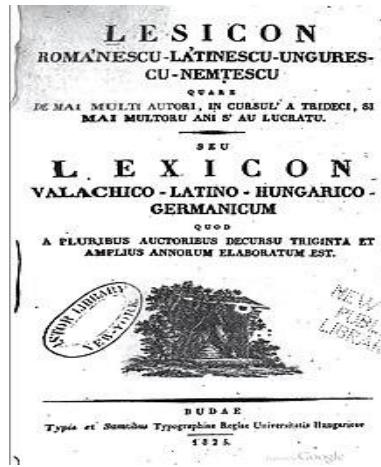
d. „Století světel“ je stoletím _____;

e. Jak se jmenuje první slovník rumunského jazyka?

_____.

1. Supplex Libellus Valachorum
(Žádost Rumunů ze Sedmihradska)

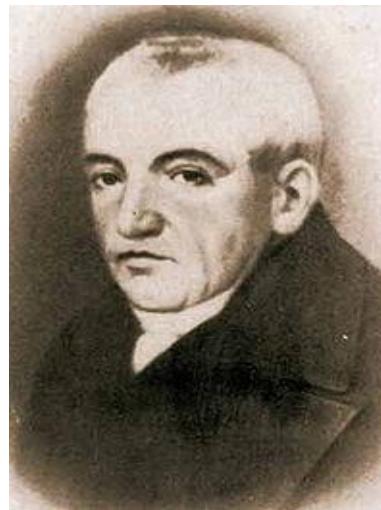
2. Budínský lexikon
(Čtyřjazyčný slovník)

3. Samuil Miku

4. Jiří Šinkaj

5. Petr Maior

6. Jan Inocenciu Miku-Klein

Zdroj fotek: <https://ro.wikipedia.org/>

Fișă de evaluare

• Toate subiectele sunt obligatorii.   • Timp de lucru 50 de minute.   • 10 puncte din oficiu.

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

10 x 1p = 10 puncte

A) Iancu de Hunedoara a fost voievod al Transilvaniei între anii:

- a) 1430- 1441;   b) 1441- 1446;   c) 1441- 1456;   d) 1446- 1456.

B) Jiří z Poděbrad a fost rege al Boemiei între anii:

- a) 1448- 1471;   b) 1458- 1481;   c) 1458- 1471;   d) 1458- 1461.

C) În ce an îl invită prințipele transilvan Gheorghe Rákóczi I pe Jan Amos Komenský la Alba Iulia:

- a) 1645;   b) 1647;   c) 1648;   d) 1649.

D) Jan Amos Komenský a fost nevoit să părăsească Transilvania în anul:

- a) 1647;   b) 1649;   c) 1651;   d) 1653.

E) Dintre voievozii români care le-au acordat ajutor husișilor cehi îi amintim pe:

- a) Iancu de Hunedoara și Mihai Viteazu;   c) Mircea cel Bătrân și Iancu de Hunedoara;
b) Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare;   d) Vlad Țepeș și Alexandru cel Bun.

F) Primii husiți cehi au sosit în Moldova în anul

- a) 1410;   b) 1420;   c) 1430;   d) 1440.

G) Succesorul lui Gabriel Bethlen pe tronul Transilvaniei a fost:

- a) Gheorghe Rákóczi I;   c) Ferdinand al II-lea;
b) Gheorghe Rákóczi al II-lea;   d) Gustav Adolf.

H) Gabriel Bethlen, prințipele Transilvaniei din perioada războiului de treizeci de ani a fost de religie:

- a) protestantă;   b) romano-catolică;   c) ortodoxă;   d) greco-catolică.

I) Din ce an națiunea cehă face parte din Imperiul habsburgic:

- a) 1526;   b) 1536;   c) 1689;   d) 1699.

J) Cei mai reprezentativi absolvenți ai școlii de la Blaj au întemeiat o mișcare politică, socială și culturală de emancipare națională a românilor ardeleni, denumită:

- a) Școala moldoveană; b) Școala munteană; c) Școala bănățeană; d) Școala ardeleană.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:

10 x 1p = 10 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Sigismund de Luxemburg i-a încredințat lui <i>Jiří z Poděbrad</i> administrarea teritoriilor cehe.		
2.	Iancu de Hunedoara a devenit administratorul Ungariei sub <i>Ladislav Postumul</i> .		
3.	La Alba Iulia <i>Jan Amos Komenský</i> preia conducerea Colegiului romano-catolic.		
4.	Porecla lui <i>Jan Amos Komenský</i> este cea de părintele pedagogiei moderne.		
5.	Crasna și Huși au fost două dintre aşezările transilvănenene întemeiate de husiții cehi.		
6.	<i>Jan Hus</i> a criticat lăcomia și viața de desfrâu a clerului, proprietățile și avuția bisericii.		
7.	Gabriel Bethlen împreună cu generalul <i>Jindřich Thurn</i> au ajuns în fruntea armelor sale până la Bratislava.		
8.	Războiul de treizeci de ani a început prin defenestrarea de la Praga.		
9.	<i>Božena Němcová</i> a scris opera literară intitulată <i>Divá Bára</i> .		
10.	<i>Karel Havlíček Borovský</i> a scris opera literară intitulată <i>Pan učitel</i> .		

3. Explicați sensul următorilor termeni cheie:

10 x 2p = 20 puncte

a. Guvernator _____;
_____;

b. Mercenar _____;
_____;

c. Teolog _____;
_____;

d. Husism (de la Jan Hus) _____;
_____;

e. Arderea pe rug _____;
_____;

f. Defenestrarea pragheză _____;
_____;

g. Școala ardeleană _____;
_____;

h. Secolul luminilor _____
 _____;
 _____;

i. Pedagog (pedagogie) _____
 _____;
 _____;

j. Renașterea națională cehă (*České národní obrození*) _____
 _____.

4. Aranjați informațiile din cele trei coloane (A, B și C) astfel încât propozițiile rezultate să fie corecte istoric.

10 x 3p = 30 puncte

<i>Coloana A</i>	<i>Coloana B</i>	<i>Coloana C</i>
a. Împăratul Ferdinand al II-lea	1. Franța	I. Palat imens în Praga (<i>Malá Strana</i>)
b. Cardinalul Richelieu	2. Regele Suediei	II. A murit în bătălia de la Lützen
c. Albrecht din Wallenstein	3. Familia de Habsburg	III. Aliatul Suediei
d. Regele Gustav Adolf	4. Ucis în Cheb (Boemia)	IV. A guvernat până în anul 1637
e. František Čelakovský	5. A. Șaguna (Școala ardeljană)	V. Iacob de Marchia
f. Februarie 1849	6. Strakonice	VI. <i>Ohlas písni českých</i>
g. Erezie husită (1436)	7. Comenius	VII. Tactica de luptă
h. J.A. Komenský	8. Taboriții	VIII. Ferdinand I (Praga)
i. Răscoala de la Bobâlna	9. Transilvania	IX. „frații cehi”
j. J.K. Tyl	10. Kutná Hora	X. <i>Jan Hus.</i>

_____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____;
 _____.

5. Citiți cu atenție textul de mai jos după care răspundeți la următoarele întrebări:

5 x 2 p = 10 puncte

„Jan Amos Komenský (în latină Comenius) a fost un mare pedagog, teolog și învățător al națiunilor. S-a născut în anul 1592 la Nivnice, în Moravia, într-o familie de morari. Familia sa făcea parte din comunitatea religioasă a „fraților cehi”. În anul 1607 frecventeașă școala din Přerov iar în anul 1611 merge la studii în Herborn, mai târziu la Heidelberg unde frecventeașă cursurile facultăților de teologie și filozofie.

În anul 1614 se întoarce la Přerov, activează aici ca profesor. În anul 1618 pleacă la Fulnek unde este numit administratorul școlii și a bisericii „fraților cehi”.

În anul 1628 familia lui Comenius este întâlnită în orașul polonez Lešna. Între anii 1641-1642, Comenius este în Anglia și Suedia unde își aduce aportul ca pedagog în organizarea învățământului.

În anul 1648 Comenius este profesor la Colegiul reformat din Alba-Iulia și Episcop al „fraților cehi” refugiați aici, la invitația principelui Gheorghe Rákóczi I.

În anul 1656 pleacă din nou în exil, datorită religiei sale protestante, de data asta în Amsterdam. Moare în anul 1670 și este înmormântat la Naarden, lângă Amsterdam în Biserica reformată valonă.

*Textul este preluat din manualul de Istoria și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a,
Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubeea, Timișoara, 2011.*

- a) A studiat la Școala din _____, ulterior va fi aici și profesor;
- b) Porecla lui Jan Amos Komenský este cea de _____;
- c) Jan Amos Komenský a studiat la universitățile din orașele _____;
- d) Jan Amos Komenský a fost teolog al bisericii _____;
- e) După bătălia de la Muntele Alb (Războiul de 30 de ani) Jan Amos Komenský a trebuit să se refugieze din cauza _____.

6. Analizând imaginile de mai jos și studiind informațiile din manualul de Istorie și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a, răspundeți la următoarele cerințe:

5 x 2 p = 10 puncte

- a. Cum se numește unul dintre cele mai importante documente elaborate de Școala ardeleană?

_____;

b. Cum se poate traduce acest document în limba română?

_____;

c. Care sunt cei mai de seamă reprezentanți ai Școlii ardelenă?

_____;

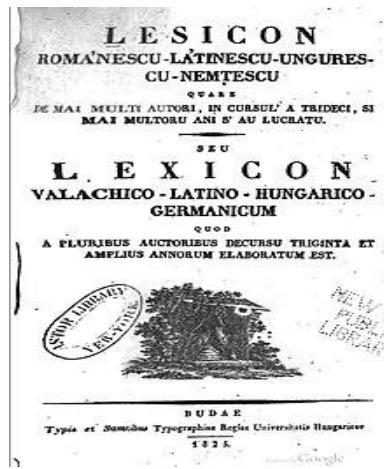
d. „Secolul luminilor” este secolul al _____;

e. Cum se numește primul dicționar al limbii române?

_____.

1. Supplex Libellus Valachorum
(Petiția Valahilor din Transilvania)

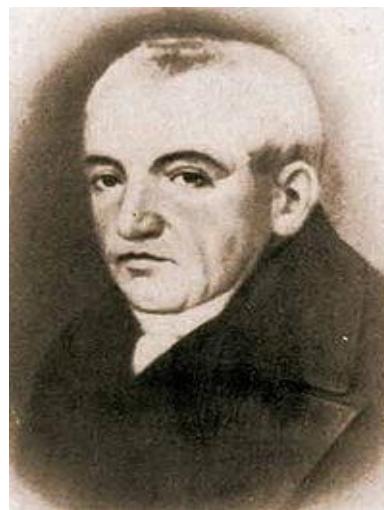
2. Lexiconul de la Buda
(dicționar cvadrilingv)

3. Samuil Micu

4. Gheorghe Șincai

5. Petru Maior

6. Ioan Inocențiu Micu-Klein

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Obsah výuky: Evžen Savojský

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Osvobození Banátu od Turecké okupace

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Město Temešvár, bylo dobyto princem Evženem Savojským:

- a) 18. října 1715;   b) 18. října 1716;   c) 18. října 1717;   d) 18. října 1718.

B. Požarevská Smlouva (Passarowitz) potvrdila vládu habsburské říše nad celým historickým Banátem. V kterém roce byla podepsána smlouva mezi Habsburskou a Osmanskou říší:

- a) 1716;   b) 1717;   c) 1718;   d) 1719.

C. Císař Josef II. nabízí Temešváru privilegium svobodného města dle diplomu z roku:

- a) 1779;   b) 1780;   c) 1781;   d) 1782.

D. Vídeňský dvůr zorganizoval Banát do 13 obvodů, které se později staly:

- a) 12;   b) 11;   c) 10;   d) 9.

E. Občanská organizace Banátu bude udržována habsburskými úřady až do roku:

- a) 1775;   b) 1776;   c) 1777;   d) 1778.

2. Vyplňte následující příkazy příslušnými slovy ze seznamu slov:

a) Princ Evžen Savojský dobyl Temešvár a zmocnil se ho jménem císaře _____;

b) Kromě Banátu, Osmanská říše ztratila i _____;

c) Banát přechází pod civilní správu, počínaje rokem _____;

d) V čele okresu byl správce s titulem _____;

e) V roce 1778 bude Banát začleněn _____.

Seznam slov: Rakousku; Mad'arsku; Unterverwalter; Verwalter; 1751; 1755; Sedmihradsko (Transilvanií); Olteni; Karel VI. Habsburský; Karel IV. Habsburský.

3. Vyhledejte na internetu informace o Evženu Savojském a vytvořte historický materiál, v délce 15 řádků o jeho vojenské osobnosti.

---

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Historický Banát byl ohraničen na severu tokem Mureš, na západě Tisou, na jihu Dunajem a na východě starými hranicemi na vrcholcích hor směrem k Sedmihradsku a Valašsku.		
2.	Privilegované stavy Maďarska požadovaly navrácení Banátu k Maďarsku.		
3.	Pod habsburskou nadvládou je Banát nejprve zaveden pod civilní správu.		
4.	Prvním vojenským a civilním guvernérem Banátu, byl generál jezdectva a hrabě Evžen Savojský.		
5.	V roce 1734 bylo v okresech Banátu registrováno 12 měst a jarmarků a 677 vesnic.		
6.	Před začleněním Banátu do Maďarska, posledním civilním guvernérem této oblasti byl Pompeius Brigido, v letech 1774-1777.		

5. Přiřaďte tvrzení ve sloupci A (vojenští a civilní guvernéři Banátu) ke tvrzení ve sloupci B (období vlády každého z nich):

Sloupec A	Sloupec B
1. Cl.Fl. Mercy	A. (1740 - 1751)
2. J.A. Hamilton	B. (1734 - 1738)
3. W.R. Neipperg	C. (1739 - 1740)
4. A.J.H. Succow	D. (1738 - 1739)
5. Fr.A.L. Engelshofen	E. (1716 - 1734).

Zdroj obr.: https://ro.wikipedia.org/wiki/Eugen_de_Savoia

Unitatea de învățare: Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat

Conținut: Eugeniu de Savoia

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Eliberarea Banatului de sub ocupația turcească

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Cetatea Timișoarei a fost cucerită de prințul Eugeniu de Savoia, la data de:
a) 18 octombrie 1715; b) 18. octombrie 1716; c) 18. octombrie 1717; d) 18. octombrie 1718.
- B. Tratatul de la Passarowitz (astăzi Pojarevac) a confirmat stăpânirea Casei de Habsburg asupra întregului Banat istoric. În ce an s-a semnat tratatul între Casa de Habsburg și Imperiul otoman:
a) 1716; b) 1717; c) 1718; d) 1719.
- C. Împăratul Iosif al II-lea, oferă Timișoarei privilegiul de oraș liber, potrivit diplomei din:
a) 1779; b) 1780; c) 1781; d) 1782.
- D. Curtea de la Viena a organizat Banatul în 13 districte, ce vor deveni mai apoi:
a) 12; b) 11; c) 10; d) 9.
- E. Organizarea civilă a Banatului va fi menținută de autoritățile habsburgice până în anul:
a) 1775; b) 1776; c) 1777; d) 1778.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Prințul Eugeniu de Savoia a cucerit cetatea Timișoarei, pe care a luat-o în stăpânire în numele împăratului _____;
- b) În afară de Banat Imperiul Otoman mai pierdea și _____;
- c) Banatul trece sub administrația civilă începând cu anul _____;
- d) În fruntea districtului se găsea un administrator cu titlul _____;
- e) În anul 1778 Banatul va fi încorporat _____.

Listă de termeni: Austriei; Ungariei; Unterverwalter; Verwalter; 1751; 1755; Transilvania; Oltenia; Carol al VI-lea de Habsburg; Carol al IV-lea de Habsburg.

3. Căutați pe internet informații despre Eugeniu de Savoia și realizați un material istoric, 15 rânduri, despre personalitatea militară a acestuia.

---

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Banatul istoric era delimitat la nord, de cursul Mureșului, la vest, de cel al Tisei, la sud, de Dunăre, iar la est, de vechile hotare de pe culmile montane, spre Ardeal și Țara Românească.		
2.	Stările privilegiate ale Ungariei pretindea revenirea Banatului în componența Ungariei.		
3.	Odată intrat sub stăpânirea habsburgică, Banatul este introdus mai întâi sub administrație civilă.		
4.	Primul guvernator militar și civil al Banatului a fost generalul de cavalerie conte, Eugeniu de Savoia.		
5.	În 1734 în districtele Banatului au fost înregistrate 12 orașe și târguri precum și 677 sate.		
6.	Până să fie încorporat Banatul Ungariei ultimul președinte civil al acestei regiuni a fost Pompei Brighido, între anii 1774-1777.		

5. Asociați termenii din coloana A (guvernatorii militari și civili ai Banatului) cu coloana B (perioada de guvernare a fiecărui dintre ei):

Coloana A

1. Cl.Fl. Mercy
2. J.A. Hamilton
3. W.R. Neipperg
4. A.J.H. Succow
5. Fr.A.L. Engelshofen

Coloana B

- A. (1740 - 1751)
- B. (1734 - 1738)
- C. (1739 - 1740)
- D. (1738 - 1739)
- E. (1716 - 1734).

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Obsah výuky: První vlna

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Založení prvních českých osad (1823-1825)

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

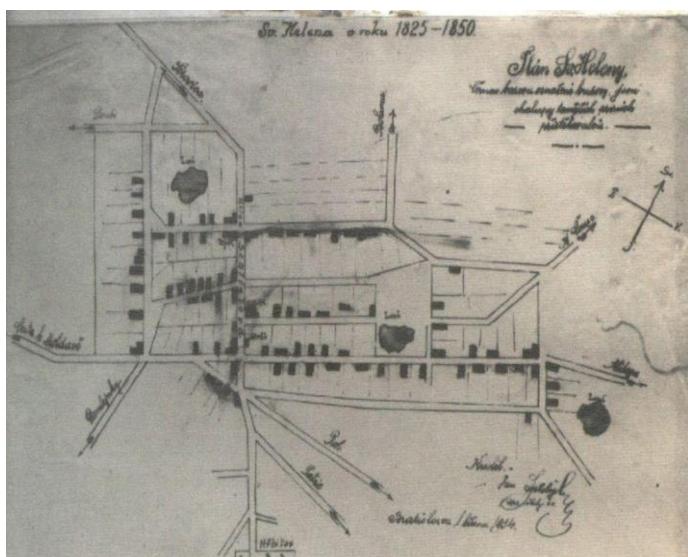
- A.** Drtivá většina českých a rumunských historiků se domnívá, že první vlna kolonizace Čechů (Pemů) do Banátu proběhla mezi následujícími lety:
- a) 1820- 1822;   b) 1823-1825;   c) 1826-1830;   d) 1862-1864.
- B.** V první vlně české kolonizace horského Banátu se uskutečnilo několik transportů z Čech, bylo jich celkem:
- a) dva;   b) tři;   c) čtyři;   d) pět.
- C.** Cesta prvních českých osadníků z Čech do dnešního Rumunska trvala:
- a) jeden měsíc;   b) dva měsíce;   c) tři měsíce;   d) čtyři měsíce.
- D.** První česká kolonie se skládala z následujícího počtu rodin:
- a) 12;   b) 22;   c) 32;   d) 42.
- E.** Osada Svatá Helena byla založena v letech:
- a) 1823-1824;   b) 1824-1825;   c) 1825-1826;   d) 1826-1827.

2. Vyplňte následující příkazy příslušnými slovy, ze seznamu slov:

- a) Ten který měl iniciativu kolonizace Čechů (Pemů) do horského Banátu se jménoval _____;
- b) První čeští osadníci přivezení do horského Banátu měli následujice profese: _____ a _____;
- c) První skupiny čechů byly přivezeny do Banátu z okolí měst _____ a _____;
- d) První česká kolonie založená v horském Banátě byla _____;
- e) Povinností osadníků bylo vykácer lesy, odevzdat dřevo a výsledná půda byla osvobozena od jakýchkoliv daní po dobu _____ let.

Seznam slov: 5; 10; Svatá Helena; Svatá Alžběta; Prahy a Čáslavi; Brna a Olomouce; zemědělci a pracovníci; kováři a truhláři; Magyarly; Drasenovici.

3. Vytvořte historický materiál o 15 řadcích, inspirovaný učebnicí, hledejte na internetu informace a diskutujte se staršími lidmi o důvodech k založení prvních českých osad v Banátu.

1. Plán Svaté Heleny (1825-1850)

2. Chatr'c prvních českých osadníků

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	České úřady vyslaly do jižního Banátu posly Martina Mareše a Michala Glazera, aby získali informace o této oblasti.		
2.	První osadníci dostali 20 jochů půdy, ale dřevorubec který je přivezl do Banátu jim dal jen dva jochy půdy, zbytek prodal.		
3.	První domy osadníků byly s kamennými základy, dubovými zdmi a omítnutým hlínou.		
4.	Poté co dřevařský podnikatel opustil oblast obývanou českými osadníky, se jejich situace výrazně zlepšila.		
5.	Armádní nábor českých kolonií Svaté Alžběty a Svaté Heleny začala v roce 1826.		
6.	Magyarly pojmenoval české osady Alžběta a Helena po svých dcerách.		

Unitatea de învățare: Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat

Conținut: Primul val

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Întemeierea primelor colonii (1823-1825)

1. Încercuiți răspunsul corect:

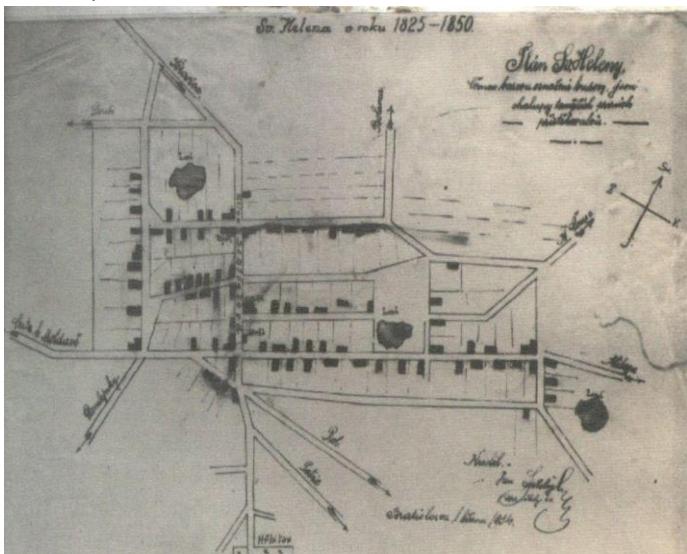
- A. Marea majoritate a istoricilor cehi și români consideră că primul val al colonizării cehilor (pemilor) în Banat s-a desfășurat între anii:
a) 1820- 1822;   b) 1823-1825;   c) 1826-1830;   d) 1862-1864.
- B. În primul val de colonizare al cehilor în Banatul de Munte au fost făcute mai multe transporturi din Boemia:
a) două;   b) trei;   c) patru;   d) cinci.
- C. Călătoria primilor coloniști cehi din Boemia până în România de astăzi, a durat:
a) o lună;   b) două luni;   c) trei luni;   d) patru luni.
- D. Prima colonie cehă a fost formată dintr-un număr de:
a) 12 familii;   b) 22 familii;   c) 32 familii;   d) 42 familii.
- E. Colonia Sfânta Elena a fost întemeiată între anii:
a) 1823-1824;   b) 1824-1825;   c) 1825-1826;   d) 1826-1827.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Inițiativa colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan a avut-o _____;
- b) Primii coloniști cehi aduși în Banatul de munte, trebuiau să fie de meserie: _____ și _____;
- c) Primele grupuri de pemi au fost aduse în Banat din împrejurimile orașelor _____ și _____;
- d) Prima colonie cehă întemeiată în Banatul Montan a fost _____;
- e) Obligația coloniștilor era să defrișeze pădurile, să predea lemnul, iar pământurile rezultate erau scutite de orice fel de impozit, timp de _____ ani.

Seznam slov: 5; 10; Svatá Helena; Svatá Alžběta; Prahy a Čáslavi; Brna a Olomouce; zemědělci a pracovníci; kováři a truhláři; Magyarly; Drasenovici.

3. Realizați un material istoric de 15 rânduri, inspirându-vă din manual, căutând pe internet informații și discutând cu cei bătrâni, despre motivele întemeierii primelor colonii cehe (pemești) în Banatul Montan.

1. Planul localității Sfânta Elena (1825-1850)

2. Coliba primilor coloniști cehi

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Autoritățile din Boemia au trimis în Banatul de sud pe mesagerii Martin Mareș și Michal Glazer, pentru a strânge informații despre zonă.		
2.	Primii coloniști au primit 20 iugăre de pământ însă întreprizătorul cu lemn, cel care i-a adus în Banat le-a dat doar două, restul a vândut.		
3.	Primele case ale coloniștilor au fost cu fundament din piatră și peretii din lemn de stejar tencuiți cu lut.		
4.	După părăsirea zonei locuite de coloniștii cehi, de către întreprinzătorul cu lemn, situația acestora s-a îmbunătățit considerabil.		
5.	Înregimentarea militară a coloniilor cehe Sfânta Elisabeta și Sfânta Elena, a început în anul 1826.		
6.	Cele două colonii cehe Elisabeta și Elena au primit numele după cele două fiice ale comerciantului cu lemn, Magyarly.		

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Obsah výuky: Druhá vlna

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Třída: VI.

Přejítí osadníků pod vojenskou ochranu (1826-1830)

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Aulická rada iniciovala druhou vlnu české kolonizace Banátu prostřednictvím oběžníku, kteří nařizovali příslušná opatření, počínaje rokem:
a) 1824;   b) 1825;   c) 1826;   d) 1830.
- B.** Druhý transport emigrantů, z druhé vlny české kolonizace Banátu opustil Čechy na jaře roku:
a) 1826;   b) 1827;   c) 1828;   d) 1829.
- C.** Drtivá většina českých vesnic v horském Banátu (Gerník, Bígr, Eibental, Rovensko), byla založena v roce:
a) 1824;   b) 1826;   c) 1827;   d) 1828.
- D.** Během druhého transportu migrantů, v druhé kolonizační vlně emigrovalo do Banátu:
a) 206 rodin;   b) 306 rodin;   c) 406 rodin;   d) 506 rodin.
- E.** Celkem v druhé emigrační vlně Čechů (Pemů) do jižního Banátu, bylo kolonizováno více jak:
a) 3 400 osob;   b) 3 600 osob;   c) 4 400 osob;   d) 4 600 osob.

2. Vyplňte následující prohlášení správným tvrzení, ze seznamu slov:

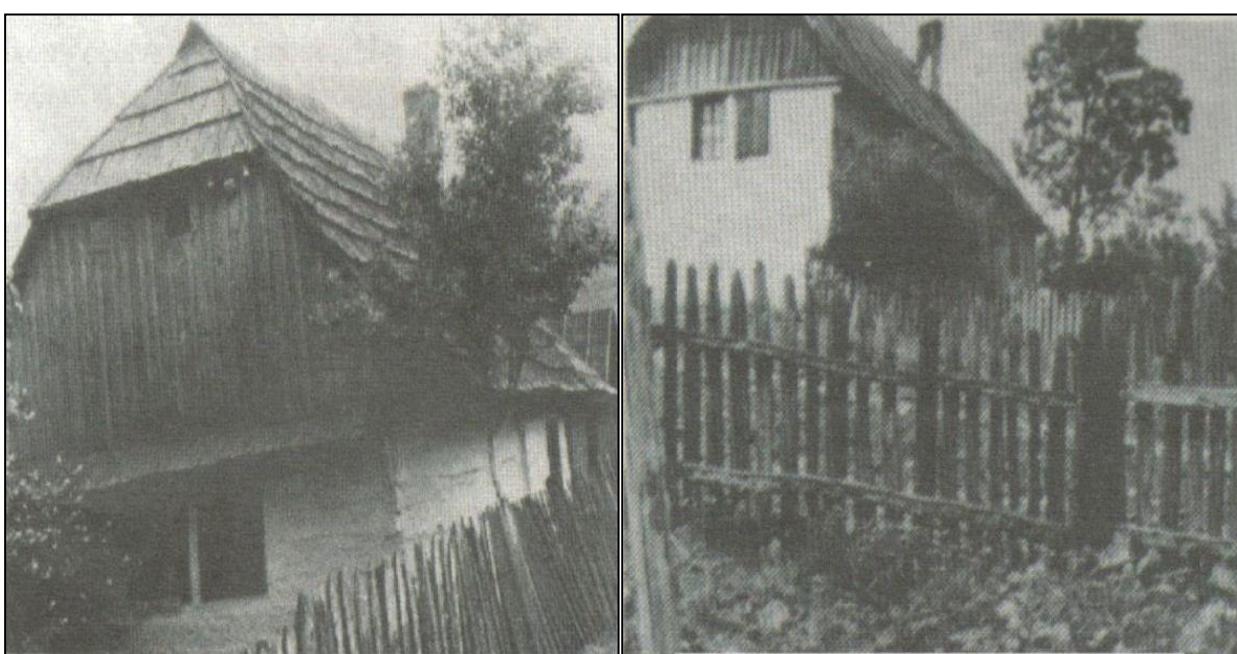
- a) Emigranti museli vlastnit osvědčení s názvem „_____” a povolení ke kolonizaci nazvané „_____”;
- b) První transport organizovaný habsburskými úřady s osadníky, v druhé vlně se uskutečnil v roce _____;
- c) Němečtí kolonisté, přivezení také v druhé vlně české kolonizace Banátu, se usadili do _____;
- d) Podle některých historiků, zejména Rumunů, poslední českou lokalitou založenou v Banátu, byla vesnice _____;
- e) Hrabě _____ se obával velkého přílivu emigrantů a žádál vládu ve Vídni, aby zastavila emigraci a učinila některá opatření, aby zabránila takto odjezdum z Čech.

Seznam slov: Keller; Chotek; Šumice; Eibental; Weidenthal; Weizenried; 1826; 1827; „Zertifikat nr. 5754, Entlass-Schein” a „Exhibitori Praesentiniu”; „Zertifikat nr. 5457, Entlass-Schein” a „Praesentiniu Exhibitori”.

3. Na základě níže uvedené mapy, učebnice a rozhovorů se staršími obyvateli vesnic, ale také na základě digitálních informací vytvořte 15 řádkový historický materiál o vzniku českých vesnic v Banátu (druhá vlna osídlení).

1. Mapa s českými enklávami v jižním Banátu, foto převzato z knihy *Češi v Banátu*, profesora Jaroslava Svobody

2. Roubený domeček v Rovensku
(polovina 19. století)

3. Domeček v Eibentale
(konec 19. století)

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Každá osadnická rodina měla dostat kus země o polovičním pohraničním statku.		
2.	K pohraničnímu panství patřilo: pozemek pro dům; 9 jochů orné půdy a 3 jochy luk (okřehek).		
3.	Při prvním transportu osadníků druhé kolonizační vlny Čechů do Banátu, bylo také 65 německých rodin z Čech.		
4.	Nově založené české vesnice v horském Banátu čelily od samého počátku velkým materiálním těžkostem.		
5.	Již v létě roku 1829 se do Čech vrátilo několik rodin, zejména českých emigrantů.		
6.	K prošetření situace v českých vesnicích jižního Banátu vyslaly habsburské úřady komisi složenou z válečného komisaře Schöna von Trauenwerta a brigádního generála Kollmana.		

Výše uvedené fotografie jsou převzaté z učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, 6. třída, autoři Desideriu a Alena Gecse, nakladatelství Eubeea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat

Conținut: Al doilea val

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VI-a

Trecerea coloniștilor sub protecție militară (1826-1830)

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** Consiliul aulic (Camera aulică imperială) a inițiat al doilea val al colonizării cehilor în Banat printr-o circulară care dispunea măsurile respective, începând cu anul:
 a) 1824;   b) 1825;   c) 1826;   d) 1830.
- B.** Al doilea transport de emigranți, din valul al doilea al colonizării cehilor în Banat, a părăsit Boemia în primăvara anului:
 a) 1826;   b) 1827;   c) 1828;   d) 1829.
- C.** Marea majoritate a satelor cehe din Banatul Montan (Gîrnic, Bigăr, Eibental, Ravensca), au fost întemeiate în anul:
 a) 1824;   b) 1826;   c) 1827;   d) 1828.
- D.** În cadrul celui de al doilea transport de emigranți, al doilea val de colonizare, a emigrat în Banat un număr de:
 a) 206 rodin;   b) 306 rodin;   c) 406 rodin;   d) 506 rodin.
- E.** În total în al doilea val al emigrării cehilor (pemilor) în Banatul de sud, a fost colonizat un număr de peste:
 a) 3 400 persoane;   b) 3 600 persoane;   c) 4 400 persoane;   d) 4 600 persoane.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

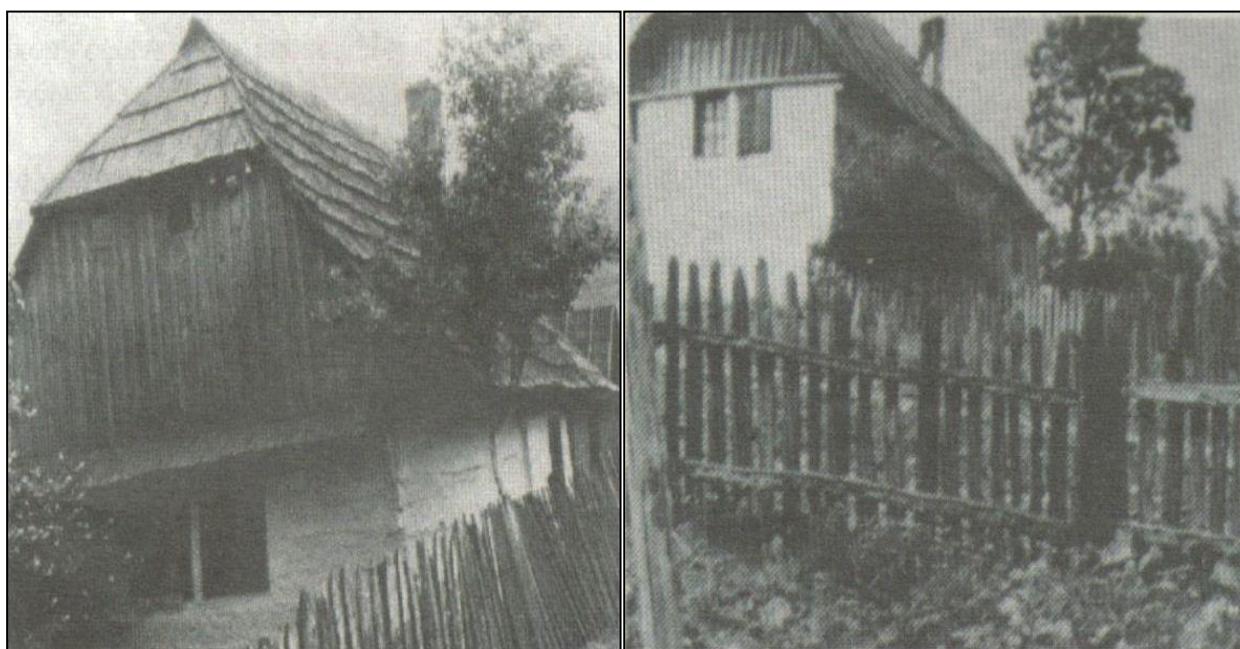
- a) Emigranții trebuiau să posede un certificat numit „_____” și o autorizație de colonizare numită „_____”;
- b) Primul transport organizat de autoritățile habsburgice cu coloniști, în cel al doilea val a avut loc în anul _____;
- c) Coloniștii pemi (germani) aduși în cel de-al doilea val al colonizării cehilor în Banat s-au așezat și în localitatea _____;
- d) După unii istorici, mai ales români, ultima localitate cehă înființată în Banatul Montan a fost satul _____;
- e) Îngrijorat fiind de afluxul mare de emigranți, contele _____ cere guvernului de la Viena oprirea emigrărilor și ia unele măsuri de împiedicare a plecărilor din Boemia.

Listă de termeni: Keller; Chotek; Șumița; Eibental; Weidenthal; Weizenried; 1826; 1827; „Zertifikat nr. 5754, Entlass-Schein” și „Exhibitor Praesentiu”; „Zertifikat nr. 5457, Entass-Schein” și „Praesentiu Exhibitor”.

3. Folosindu-vă de harta de mai jos, de manual, de discuțiile cu bătrâni din sate și informându-vă totodată și digital, realizați un material istoric de 15 rânduri despre întemeierea satelor cehe (pemești) în Banatul Montan (al doilea val).

1. Harta cu enclavele cehe din Banatul de sud, fotografie preluate după desenul realizat de prof. Jaroslav Svoboda în cartea intitulată „Cehii din Banat- Česi v Banátu”

2. Căsuță „în cheatorii” din satul Ravensca
(mijlocul secolului al XIX-lea)

3. Căsuță din satul Eibental
(sfârșitul secolului al XIX-lea)

4. Marcati cu X enuntul adevarat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Fiecare familie colonistă urma să primească câte o întindere de pământ de jumătate de moșie grănicerească.		
2.	Moșia grănicerească cuprindea: un iugăr de pământ pentru casă; 9 iugăre de teren arabil și 3 iugăre de fânețe (rât).		
3.	În cadrul primului transport de coloniști, al doilea val al colonizării cu pemi în Banat au fost și 65 de familii germane din Boemia.		
4.	Satele cehe nou înființate în Banatul Montan, încă de la început s-au confruntat cu greutățile materiale foarte mari.		
5.	Încă din vara anului 1829 mai multe familii, mai ales de emigranți cehi s-au întors în Boemia.		
6.	Pentru a cerceta situația ivită în satele cehe din Banatul de sud, autoritățile habsburgice au trimis o comisie alcătuită din comisarul de război Schon von Trauenwert și generalul de brigadă Kollman.		

Fotografiile sunt preluate din manualul de Istorie și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a, autori Desideriu și Alena Gecse, editura Eubeea, Timișoara, 2010.

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Obsah výuky: Poslední vlna

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Třída: VI.

Poslední vlna (1862-1864)

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Poslední vlna kolonizace Čechů (Pemů) do jižního Banátu proběhla v období:

- a) 1858-1860;   b) 1860-1862;   c) 1862-1864;   d) 1864- 1866.

B. Šest českých rodin se usadilo do vesnice Šumice (třetí vlna založení lokality), v roce:

- a) 1856;   b) 1858;   c) 1860;   d) 1862.

C. Osada Poneaska, nedaleko současného vodopádu Bígr (v údolí řeky Miniš), byla osídlena Čechy a Němci, ale vzhledem k velmi obtížným podmínkám se zdejší obyvatelé po čase museli přestěhovat do Ablianu, dnes je to obec:

- a) Bígr;   b) Šumice;   c) Rovensko;   d) Česko Selo.

D. Čeští osadníci obce Skaiuš se přistěhovali do vesnice v období:

- a) 1856-1858;   b) 1860-1862;   c) 1863-1865;   d) 1864-1866.

E. Lokalita Klopodie (kolonizovaná Čechy, kromě Rumunů, Maďarů, Němců a Srbů), se nachází v župě:

- a) Karaš Severin;   b) Timiš;   c) Arad;   d) Mehedinți.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu slov:

- a) Poslední vlna české kolonizace Banátu zahrnovala dvě odlišné skupiny, a to osídlení Čechů do lokalit: _____ a _____;
- b) Čeští osadníci (pemové) v poslední kolonižační vlně Banátu (Klopodie a Velkého Peregu) přišli z následujících regionů: _____ a _____;
- c) Ve srovnání s první vlnou kolonizace Čechů (Pemů) do Banátu, v poslední vlně osadníci byli převážně náboženského vyznání _____;
- d) Čeští evangelíci z Velkého Peregu si postavili svou modlitebnu, v roce _____;
- e) Kromě třech velkých vln kolonizace Čechů (Pemů) do Banátu, od druhé poloviny devatenáctého století a začátku dvacátého století, přišli také Češi _____, a usazovali se hlavně do okolních měst.

Seznam slov: osobně; společně; 1883; 1873; čeští evangelíci; římskokatolíci; Čáslav a Ústí nad Labem; Přelouč a Čáslav; Klopodie a Velký Pereg; Velký Žám a Klopodie.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Po roce 1830 v následujících 3-4 desetiletích, byly v českých lokalitách horského Banátu zjištěny četné terciární a sekundární migrace.		
2.	Čeští osadníci z obce Skaiuš pocházeli převážně z Třeboňska a Jindřichova Hradce.		
3.	Všichni čeští osadníci (pemove) kteří přišli do jižního Banátu, byli postupem času asimilováni.		
4.	Během třech vln českého osídlení horského Banátu, všechny české vesnice to přežily.		
5.	Lokalita Skaiuš kolonizovaná Čechy, se nachází v župě Timiš.		
6.	Lokalita Velký Pereg kolonizovaná mimo jiných i s Čechy, se nachází zemepisně v župě Arad.		

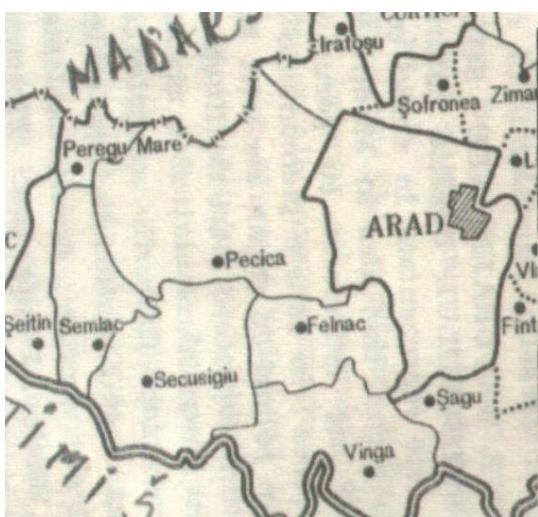
3. Najděte na mapě tři kolonizovaná sídla s Čechy, v poslední vlně a popište v 15 řádcích tato sídla (geografická poloha; původ českých kolonistů; jejich činnost). Informujte se z fotek níže uvedených, a také z digitálních zdrojů.

1. Mapa české komunity jižního Banátu

3. Církev evangelická a česká škola ve Velkým Peregú

2. Mapa župy Arad

Fotografie jsou převzaty z učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, 6. třída, autorů Desideriu a Alena Gecse, vydavatelství Eubea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat

Conținut: Ultimul val

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VI-a

Ultimul val (1862-1864)

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Ultimul val al colonizării cehilor (pemilor) în Banatul de sud a avut loc în perioada:

- a) 1858-1860;   b) 1860-1862;   c) 1862-1864;   d) 1864- 1866.

B. Șase familii de cehi s-au așezat în satul Șumița (considerat al treilea val al întemeierii localității) în anul:

- a) 1856;   b) 1858;   c) 1860;   d) 1862.

C. Colonia Poneasca, nu departe de actuala cascadă Bigăr (pe valea Minișului), era locuită de cehi și germani, însă din cauza condițiilor foarte grele de aici, după o perioadă de timp locuitorii au fost nevoiți să se mute în localitatea Ablian, astăzi este satul:

- a) Bigăr;   b) Șumița;   c) Ravensca;   d) Česko Selo.

D. Coloniști cehi din localitatea Scăiuș au fost aduși aici în perioada:

- a) 1856-1858;   b) 1860-1862;   c) 1863-1865;   d) 1864-1866.

E. Localitatea Clopodia (colonizată și cu cehi, pe lângă români, maghiari, germani și sărbi), este localizată în județul:

- a) Caraș-Severin;   b) Timiș;   c) Arad;   d) Mehedinți.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

a) Ultimul val al colonizării cehilor în Banatul Montan a cuprins două grupuri disticte: așezarea cehilor la: _____ și așezarea cehilor la _____;

b) Coloniștii cehi (pemi) din ultimul val al colonizării Banatului (Clopodia și Peregul Mare) provineau din regiunile _____ și _____;

c) În comparație cu primele valuri ale colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan, în ultimul val, coloniștii au fost cu precădere de religie _____;

d) Evangelici cehi din Peregul Mare și-au ridicat un lăcaș de rugăciune în anul _____;

e) În afară de cele trei mari valuri ale colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan, cehii au mai venit din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până la începutul secolului al XX-lea și sub formă _____, așezându-se cu precădere în orașe.

Listă de termeni: individuală; comună; 1883; 1873; evanghelică cehă; romano-catolică; Čáslav și Ústní nad Labem; Přelouč și Čáslav; Clopodia și Peregul Mare; Jamu Mare și Clopodia.

2. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	După anul 1830, în următoarele 3-4 decenii se constată în localitățile cehe din Banatul Montan numeroase migrări terțiare și secundare.		
2.	Coloniștii cehi din satul Scăiuș provineau mai ales din regiunile <i>Třeboň</i> și <i>Jindřichův Hradec</i> .		
3.	Toți coloniștii cehi (pemi) veniți de-a lungul timpului în Banatul de sud, au fost asimilați.		
4.	De-a lungul timpului, pe parcursul celor trei valuri colonizatoare cu cehii (pemii) în Banatul Montan, toate satele cehe au supraviețuit.		
5.	Localitatea Scăiuș, colonizată și cu cehi este localizată în județul Timiș.		
6.	Localitatea Peregu Mare, populată prin colonizare și cu cehi este localizată în județul Arad.		

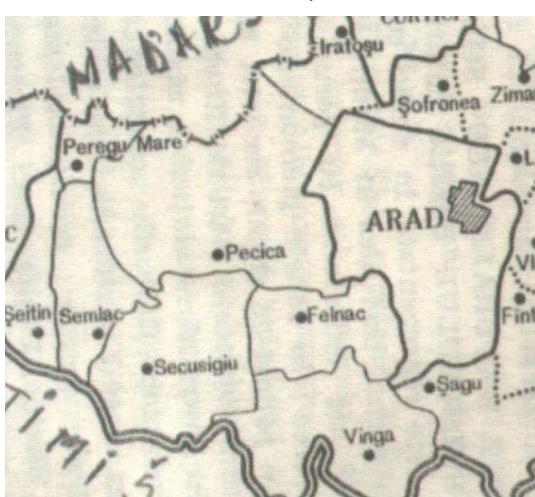
3. Localizați pe hartă cele trei așezări colonizate și cu cehi (pemi) în ultimul val și descrieți în 15 rânduri aceste așezări (localizarea geografică; proveniența coloniștilor cehi; activitatea acestora), informându-vă atât din manual de *Istorie și tradițiile cehi din România*, clasa a VI-a, cât și accesând informațiile digitale.

1. Harta comunității cehe din Banatul de sud

3. Biserică evangelică și școală cehă din Peregul Mare

2. Harta județului Arad

Fotografiile sunt preluate din manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehi din România*, clasa a VI-a, autori Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubaea, Timișoara, 2010.

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Obsah výuky: Magyarizace

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Situace Čechů po vzniku rakousko-uherského dualismu

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. K nastolení rakousko-uherského dualismu došlo v roce:

- a) 1867;   b) 1873;   c) 1876;   d) 1879.

B. Podle Konfiniární ústavy ze 7. srpna 1807, platná do roku 1872, vedl každou pohraniční lokalitu gramotný muž (jakýsi starosta), který spolupracoval s poddůstojníkem delegovaným vojenskou rotou pro tuto vesnici, a který byl zodpovědný za vše co se v obci dělo. Jedním z takových vedoucích v Šumici, byl:

- a) Karel Čermak;   b) Petr Molka;   c) František Palec;   d) Petr Jakubovský.

C. Podle zákonu uvedeném výše (bod B), nazývan také "Grundgesetze für Militargrenze" vedoucím ve Svaté Heleně, byl:

- a) Karel Cermak;   b) Petr Jakubovský;   c) Petr Molka;   d) František Palec.

D. Změna úředních razítek s maďarizovanými názvy českých vesnic horského Banátu, byla provedena v roce:

- a) 1867;   b) 1876;   c) 1911;   d) 1914.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy ze seznamu slov:

a) Po nastolení rakousko-uherského dualismu v českých vesnicích Banátu se úředním jazykem stala _____;

b) Podle Konfiniární ústavy z roku 1807 vládl českým osadám v jižním Banátu také nejstarší muž, pojmenováný podle zákona „_____”;

c) Podle téže ústavy z roku 1807 tento druh starosty v dané lokalitě musel _____
_____;

d) Po vzniku rakousko-uherského dualismu přešly české vesnice v Banátu pod přímou správu
_____.

Seznam slov: Maďarska; Rakouska; znát číst a psát; být dobrým správcem; „pater familias”; „mater familias”; němčina; maďarství.

3. Prohlédněte si níže uvedené fotografie, vyhledejte na internetu, v učebnici *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, 6. třída informace o situaci Čechů v rakousku-uhersku, a vytvořte 15-ti řádkový materiál o magyarizaci českých vesnic v Banátu.

1. Rakousko-Uhersko po vzniku dualismu v roce 1867 (zahrnuje asi 10 národností žijících v jedné říši)

---

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Magyarizace je termín, který zahrnuje všechny politické a etnické asimilace prováděné maďarskými úřady po vytvoření rakousko-uherského dualismu.		
2.	Po zavedení maďarských názvů lokalit, obce Bígr obdrží název „Bigér“.		
3.	Magyarizace zahrnovala včetně jména lidí.		
4.	Magyarizace byla provedena také omezením českého školství v českých školách horského Banátu.		
5.	Po vzniku duálisticke monarchie žilo v Rakousku-Uhersku asi 20 národností.		

4. Přiřaďte výrazy ve sloupci A (názvy českých vesnic v rumunštině) se sloupcem B (magyarizované názvy lokalit):

Sloupec A

1. Svatá Helena
2. Gerník
3. Rovensko
4. Šumice
5. Eibental

Sloupec B

- A. Almásróna
- B. Dunaszentilona
- C. Szörénybuzás
- D. Tisafa
- E. Ceherdös.

Unitatea de învățare: Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat

Conținut: Maghiarizarea

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Situația cehilor după instituirea dualismului austro-ungar

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Instaurarea dualismului austro-ungar s-a realizat în anul:

- a) 1867;   b) 1873;   c) 1876;   d) 1879.

B. Potrivit Constituției Confiniare din 7 august 1807, valabilă până în anul 1872, fiecare localitate grănicerească era condusă de un bărbat știitor de carte (un fel de primar), care colabora cu subofițerul delegat de companie pentru satul respectiv, care răspundea pentru tot ce se întâmpla în sat. Un astfel de conducător în satul Șumița a fost:

- a) Cermac Carol;   b) Molca Petru;   c) Palec Francisc;   d) Iacobovschi Petru.

C. Potrivit legii enumerate la pct. B, denumită și „Grundgesetze fur Militargrenze”, conducător al satului Sfânta Elena a fost:

- a) Cermac Carol;   b) Iacobovschi Petru;   c) Molca Petru;   d) Palec Francisc.

D. Schimbarea ștampilelor oficiale cu denumirile maghiarizate a satelor cehe din Banatul Montan s-a făcut în anul:

- a) 1867;   b) 1876;   c) 1911;   d) 1914.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

a) După instaurarea dualismului austro-ungar în satele cehe ale Banatului Montan, limba oficială a devenit _____;

b) Potrivit Constituției Confiniare din anul 1807 și localitățile cehe din Banatul de sud erau conduse de bărbatul cel mai în vîrstă, numit după lege „_____”;

c) Potrivit aceleiași Constituții din anul 1807, un fel de primar al localității trebuia să: _____
_____;

d) După instaurarea dualismului austro-ungar satele cehe din Banatul Montan au intrat sub directa administrare a _____.

Listă de termeni: Ungariei; Austriei; știe carte (să citească și să scrie); să fie un bun administrator; „pater familias”; „mater familias”; germană; maghiara.

3. Vizualizând fotografia de mai jos, căutați pe internet și în manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a* informații despre situația cehilor din Imperiul austro-ungar și realizați un material de 15 rânduri despre maghiarizarea satelor cehe și situația existentă în perioada respectivă.

1. Imperiului austro-ungar după instaurarea dualismului în anul 1867 (cuprinde în jurul a 10 naționalități conlocuitoare)

3. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Maghiarizarea este termenul care reunește toate politicile de asimilare etnică implementate de autoritățile din Ungaria după instaurarea dualismului austro-ungar.		
2.	După introducerea denumirilor ungurești la localități, satul Bigăr va primii numele „Bigér“.		
3.	Maghiarizarea a cuprins inclusiv numele oamenilor.		
4.	Maghiarizarea s-a făcut inclusiv prin restricționarea învățământului ceh în școlile din localitățile cehe ale Banatului de sud.		
5.	După instaurarea monarhiei dualiste în Imperiul austro-ungar existau aproximativ 20 naționalități conlocuitoare.		

4. Asociați termenii din coloana A (denumirile satelor cehe în limba română) cu coloana B (denumirile localităților maghiarizate):

Coloana A	Coloana B
1. Sfânta Elena	A. Almásróna
2. Gîrnic	B. Dunaszentilona
3. Ravensca	C. Szörénybuzás
4. Șumița	D. Tisafa
5. Eibental	E. Ceherdös.

Učební jednotka: Kolonizace Čechů do Banátu

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VI.

Hodnotící list

• Všechna téma jsou povinná.   • Pracovní doba je 50 minut.   • 10 bodů se uděluje ex offo.

1. Zakroužkujte správné odpovědi: **10 x 2 body = 20 bodů**

A) Město Temešvár, bylo dobyto princem Evženem Savojským:

- a) 18. října 1715;   b) 18. října 1716;   c) 18. října 1717;   d) 18. října 1718.

B) Císař Josef II., nabízí Temešváru privilegium svobodného města dle diplomu:

- a) z prosince 1779;   b) z prosince 1780;   c) z prosince 1781;   d) z prosince 1782.

C) Drtivá většina českých a rumunských historiků se domnívá, že první vlna kolonizace Čechů do Banátu proběhla v následujících letech:

- a) 1820- 1822;   b) 1823-1825;   c) 1826-1830;   d) 1862-1864.

D) Osada Svatá Helena byla založena v letech:

- a) 1823-1824;   b) 1824-1825;   c) 1825-1826;   d) 1826-1827.

E) Císařská aulická komora zahájila druhou vlnu české kolonizace Banátu prostřednictvím oběžníku nařizujícího příslušná opatření, počínajíc rokem:

- a) 1824;   b) 1825;   c) 1826;   d) 1830.

F) Převážná většina českých vesnic v Banátu (Gerník, Bígr, Eibental, Rovensko), byla založena v roce:

- a) 1824;   b) 1826;   c) 1827;   d) 1828.

G) Poslední vlna kolonizace Čechů (Pemů) do jižního Banátu proběhla v období:

- a) 1858-1860;   b) 1860-1862;   c) 1862-1864;   d) 1864- 1866.

H) Šest českých rodin se usadilo do obce Šumice (považovano za třetí vlnu založení lokality), v roce:

- a) 1856;   b) 1858;   c) 1860;   d) 1862.

I) K nastolení rakousko-uherskému dualismu došlo v roce:

- a) 1867;   b) 1873;   c) 1876;   d) 1879.

J) Změna úředních razítek s magyarizovanými názvy českých obcí v Banátu, byla provedena v roce:

- a) 1867;   b) 1876;   c) 1911;   d) 1914.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 2 body = 20 bodů

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Historický Banát byl ohraničen na severu tokem Mures, na západě Tisou, na jihu Dunajem a na východě starými hranicemi na vrcholcích hor směrem k Sedmihradsku a Valašsku.		
2.	Prvním vojenským a civilním guvernérem Banátu byl generál jezdectva, hrabě Evžen Savojský.		
3.	Armádní nábor českých kolonií Svaté Alžběty a Svaté Heleny začala v roce 1826.		
4.	Magyarly pojmenoval české osady Alžběta a Helena po svých dcerách.		
5.	K pohraničnímu panství patřilo: pozemek pro dům; 9 jochů orné půdy a 3 jochy luk (okřehek).		
6.	K prosetření situace v českých vesnicích jižního Banátu vyslaly habsburské úřady komisi složenou z válečného komisaře Schöna von Trauenwerta a brigádního generála Kollmana.		
7.	Po roce 1830 v následujících 3-4 desetiletích, byly v českých lokalitách horského Banátu zjištěny četné terciární a sekundární migrace.		
8.	Všichni čeští kolonisté, kteří časem přišli do jižního Banátu, byli asimilováni.		
9.	Po zavedení maďarských názvů lokalit, obec Bígr obdrží název „Bigér“.		
10.	Magyarizace byla provedena také omezením českého školství v českých školách horského Banátu.		

3. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

10 x 2 body = 20 bodů

- a) Princ Evžen Savojský dobyl město Temešvár a zmocnil se ho jménem císaře _____;
 _____;
- b) V čele okresu stál správce, který měl následující titul _____;
- c) Iniciativu kolonizace Čechů (Pemů) do horského Banátu měl _____;
- d) První česká osada založená v hornatém Banátu, byla _____;
- e) První transport organizovaný habsburskými úřady s osadníky, v druhé vlně se uskutečnil v roce _____;
- f) Podle některých historiků, zejména Rumunů poslední českou lokalitou založenou v Banátu, byla vesnice _____;
- g) Ve srovnání s první vlnou kolonizace Čechů (Pemů) do Banátu, v poslední vlně osadníci byli převážně náboženského vyznání _____;
- h) Kromě třech velkých vln kolonizace Čechů (Pemů) do Banátu přišli Češi od druhé poloviny devatenáctého století a začátku dvacátého století také _____ a usazovali se hlavně do okolních měst.
- i) Po nastolení rakousko-uherského dualismu v českých vesnicích hornatého Banátu se úředním jazykem stala _____;

j) Po vzniku rakousko-uherského dualismu přešly české vesnice v horském Banátu pod přímou správu _____.

Seznam termínů: Maďarska; Rakouska; němčina; maďarština; osobně; společně; čeští evangelici; římskokatolici; Šumice; Eibental; 1826; 1827; Svatá Helena; Svata Alžběta; Magyarly; Drasenovici; Unterverwalter; Verwalter; Karel VI. Habsburský; Karel IV. Habsburský.

4. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

10 1,5 bodů = 15 bodů

- a) Smlouva z Passarowitz (nyní Pojarevac) _____;
  - b) Evžen Savojký _____;
  - c) Osadníci _____;
  - d) Magyarly _____;
  - e) „Zertificat nr. 5754, Entlass-Schein” _____;
  - f) „Exhibitori Praesentiniu” _____;
  - g) Klopodie _____;
  - h) Velký Peregrin _____;
  - i) Rakousko-uherský dualismus _____;
  - j) Magyarizace _____.

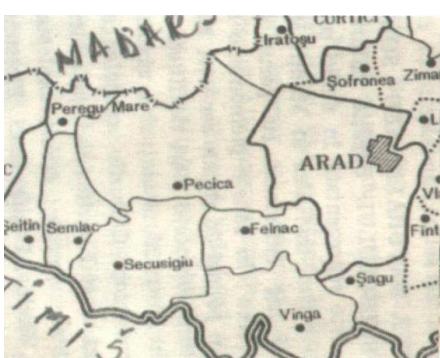
5. Pomocí níže uvedených obrázků, učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku* a inspirované internetem, napište 15řádkový historický text o „Založení prvních českých osad v Banátu“. 15 bodů

1. České komunity v Banátu, Rumunsko.

2. České enklávy v jižním Banátu, Rumunsko a Srbsko.

3. Mapa župy Arad

Fotografie jsou převzaty z učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, 6. třída, autorů Desideriu a Alena Gecse, vydavatelství Eubea, Temešvár, 2010

Unitate de învățare: *Colonizarea Cehilor (Pemilor) în Banat*
Competență specifică: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Clasa a VI-a

Fișă de evaluare

- Toate subiectele sunt obligatorii.
  - Timp de lucru 50 de minute.
  - 10 puncte din oficiu.

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

10 x 2p = 20 puncte

- A)** Cetatea Timișoarei a fost cucerită de prințul Eugeniu de Savoia, la data de:
a) 18. octombrie 1715; b) 18. octombrie 1716; c) 18. octombrie 1717; d) 18. octombrie 1718.

B) Împăratul Iosif al II-lea oferă Timișoarei privilegiul de oraș liber, potrivit diplomei din:
a) decembrie 1779; b) decembrie 1780; c) decembrie 1781; d) decembrie 1782.

C) Marea majoritate a istoricilor cehi și români consideră că primul val al colonizării cehilor (pemilor) în Banat s-a desfășurat între anii:
a) 1820- 1822; b) 1823-1825; c) 1826-1830; d) 1862-1864.

D) Colonia Sfânta Elena a fost întemeiată între anii:
a) 1823-1824; b) 1824-1825; c) 1825-1826; d) 1826-1827.

E) Consiliul aulic (Camera aulică imperială) a inițiat al doilea val al colonizării cehilor în Banat, printr-o circulară care dispunea măsurile respective, începând cu anul:
a) 1824; b) 1825; c) 1826; d) 1830.

F) Marea majoritate a satelor cehe din Banatul Montan (Gîrnic, Bigăr, Eibental, Ravensca), au fost întemeiate în anul:
a) 1824; b) 1826; c) 1827; d) 1828.

G) Ultimul val al colonizării cehilor (pemilor) în Banatul de sud a avut loc în perioada:
a) 1858-1860; b) 1860-1862; c) 1862-1864; d) 1864- 1866.

H) În ce an s-au așezat cele șase familii de cehi în satul Șumița (considerat al treilea val al întemeierii localității):
a) 1856; b) 1858; c) 1860; d) 1862.

I) Instaurarea dualismului austro-ungar s-a realizat în anul:
a) 1867; b) 1873; c) 1876; d) 1879.

J) Schimbarea ștampilelor oficiale cu denumirile maghiarizate a satelor cehe din Banatul Montan s-a făcut în anul:
a) 1867; b) 1876; c) 1911; d) 1914.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:

10 x 2p = 20 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Banatul istoric era delimitat la nord, de cursul Mureșului, la vest, de cel al Tisei, la sud, de Dunăre, iar la est, de vechile hotare de pe culmile montane, spre Ardeal și Tara Românească.		
2.	Primul guvernator militar și civil al Banatului a fost generalul de cavalerie conte, Eugeniu de Savoia.		
3.	Înregimentarea militară a coloniilor cehe Sfânta Elisabeta și Sfânta Elena a început în anul 1826.		
4.	Cele două colonii cehe Elisabeta și Elena au primit numele după cele două fiice ale comerciantului cu lemn, Magyarly.		
5.	Moșia grănicerească cuprindea: un iugăr de pământ pentru casă; 9 iugăre de teren arabil și 3 iugăre de fânețe (rât).		
6.	Pentru a cerceta situația ivită în satele cehe din Banatul de sud, autoritățile habsburgice au trimis o comisie alcătuită din comisarul de război Schon von Trauenwert și generalul de brigadă Kollman.		
7.	După anul 1830 în următoarele 3-4 decenii se constată în localitățile cehe din Banatul Montan numeroase migrări terțiare și secundare.		
8.	Toți coloniștii cehi (pemii) veniți în decursul timpului în Banatul de sud, au fost asimilați pe parcurs.		
9.	După introducerea denumirilor ungurești la localitățile cehe, satul Bigăr va primii numele „Bigér“.		
10.	Maghiarizarea s-a făcut inclusiv prin restricționarea învățământului ceh în școlile din localitățile cehe ale Banatului de sud.		

3. Completați spațiile libere cu răspunsul corect:

10 x 2p = 20 puncte

- a) Printul Eugeniu de Savoia a cucerit cetatea Timișoarei, pe care a luat-o în stăpânire în numele împăratului _____;
- b) În fruntea districtului se găsea un administrator cu titlul _____;
- c) Inițiativa colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan a avut-o _____;
- d) Prima colonie cehă întemeiată în Banatul Montan a fost _____;
- e) Primul transport organizat de autoritățile habsburgice cu coloniști în al doilea val a avut loc în anul _____;
- f) După unii istorici, mai ales români, ultima localitate cehă înființată în Banatul Montan a fost satul _____;
- g) În comparație cu primele valuri ale colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan în ultimul val coloniștii au fost cu precădere de religie _____;
- h) În afara de cele trei mari valuri ale colonizării cehilor (pemilor) în Banatul Montan, cehii au mai venit din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până la începutul secolului al XX-lea și sub formă _____ așezându-se cu precădere în orașe.
- i) După instaurarea dualismului austro-ungar în satele cehe ale Banatului Montan, limba oficială a devenit _____;

j) După instaurarea dualismului austro-ungar satele cehe din Banatul Montan au intrat sub directa administrare a _____.

Listă de termeni: *Ungariei; Austriei; germana; maghiara; individuală; comună; evanghelică cehă; romano-catolică; Sumița; Eibenthal; 1826; 1827; Sfânta Elena; Sfânta Elisabeta; Magyarly; Drasenovici; Unterverwalter; Verwalter; Carol al VI-lea de Habsburg; Carol al IV-lea de Habsburg.*

4. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

10 x 1,5p = 15 puncte

- a) *Tratatul de la Passarowitz (astăzi Pojarevac)* _____;
- b) *Eugeniu de Savoia* _____;
- c) *Coloniști* _____;
- d) *Magyarly* _____;
- e) „*Zertificat nr. 5754, Entlass-Schein*” _____;
- f) „*Exhibitori Praesentiniu*” _____;
- g) *Clopodia* _____;
- h) *Peregu Mare* _____;
- i) *Dualismul austro-ungar* _____;
- j) *Maghiarizare* _____.

5. Cu ajutorul imaginilor de mai jos, a manualului de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România* și inspirându-vă de pe internet, scrieți un text istoric de 15 rânduri despre „Întemeierea primelor colonii cehe din Banat”. **15 bodu**

1. Comunitățile cehe din Banatul Montan, România.

2. Enclavele cehe din Banatul de sud, România și Serbia.

3. Harta județului Arad

Fotografiile sunt preluate din manualul de *Istoria și tradițiile minorității cehe din România*, clasa a VI-a, autori Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubeea, Timișoara, 2010

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Obsah výuky: Duchovní život

Cílené kompetence: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Třída: VI.

Rodinné obřady

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Křest' dítěte v kostele předcházel v některých českých vesnicích horského Banátu zvyk nazývaný:
a) nošení do kouta;   b) očepky;   c) pěkná hodinka;   d) štědrý den.
- B.** První svaté přijímání je událost v životě mladého českého římskokatolického křesťana, který poprvé přichází do styku s:
a) Hostijí nebo nekvašeným chlébem;   c) Circumcizí nebo obřízkou;
b) Ostříháním prvních vlasů;   d) Biřmováním.
- C.** Biřmování je významnou náboženskou událostí v životě mladých českých římských katolíků, které se obvykle koná ve věku mladých:
a) 6 až 7 let;   b) 8 až 9 let;   c) 11 až 12 let;   d) 17-18 let.
- D.** Svatbu předchází událost s názvem:
a) očepky;   b) makovec;   c) zásnuby;   d) stromeček.
- E.** Smrt někoho byla v českých vesnicích Banátu oznamena zvoněním v kostele zvonem, který nese jméno:
a) umíráček nebo hodinka;   c) hrana;
b) praepuls;   d) doprovod.
- F.** Oznámení o sňatku nevěsty a ženicha v kostele knězem nebo modličem, se jménuje:
a) kytky;   b) faktor;   c) ohlášky;   d) námluvy.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu termínů:

- a) Před desítkami let se v českých domácnostech jižního Banátu rodily děti, které byly přivedené na svět _____;
- b) Hostie znamená pro římskokatolické křesťany Ježíšovo tělo, je to kousek chleba; _____;
- c) Svátost biřmování v římskokatolické církvi je udělována mladým lidem prostřednictvím _____;
- d) Námluvy se konají několik týdnů před svatbou. U té příležitosti se hlavně mluvilo o _____;

- e) V některých českých lokalitách horského Banátu bylo uspořádáno bdění u mrtvého. Jednou z takových lokalit je i vesnice _____;
- f) Po třesením stomečku ženichem a nevěstou při svatbě se říkalo, že kolik sladkostí na něm zůstane, tolik _____ bude mít manželský pár.

Seznam termínů: peněz; dětí; Gerník; Šumice; mladých kam pojedou na líbánky; věně něvesty; místního biskupa (diecéze); jáhna církve; kvašeného; nekvašeného; porodní bábou; zdravotní sestřičkou.

- 3.** S přihlédnutím k níže uvedeným obrázkům a také s ohledem na inspiraci z učebnice „*Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*“, 6.třída, vytvořte historický materiál o 15 rádcích podle vašeho výběru, ze třech rodinných obřadů uvedených v závorce (narození a křest; první svaté přijímání a biřmování; pohřeb).

1. Křtiny (kmotra v prostředí)

2. Nošení do kouta

3. Svatba na Bígru, rok 1940

4. Svatba na Šumici, rok 1944

5. Třesení svatebním stromečkem

6. Očepky

7. První svaté přijímání, Svatá Helena, rok 1987

8. Biřmování na Svaté Heleně, rok 1925

9. Pohřeb na Šumici, rok 1989

10. Pohřeb dětí na Rovensku, rok 1962

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Smrt a pohřeb je událost která končí almužnami, které rodiny věnují za duši zesnulého ve všech českých vesnicích horského Banátu		
2.	Kolebka byla postýlka do které bylo umístěno novorozené dítě, v českých vesnicích.		
3.	Jedinou českou lokalitou v Banátu, kde muzikantí musí v sobotu před svatbou zahrát "štandrdle" (střídající písňe, které se hrají před domem každého mládence a družičky) je Šumice.		
4.	V Šumici na týden před svatbou, rodiny pozvané přináší nevestě a ženichovi tzv. "čest/cinstă", byly to potravinové výrobky na přípravu svatebních pokrmů (slepice, sádlo, cukr, vejce, mouka atd.).		
5.	V některých českých vesnicích horského Banátu pokud zemřela žena se zvonilo v kostele dvakrát, pokud zemřel muž tak třikrát, a když zemřelo dítě, tak se zvonilo jednou.		

Fotografie jsou převzate s knihy „Dějiny české komunity v Rumunsku“, autor Desideriu Gecse, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011.

Unitatea de învățare: *Aspecte religioase și culturale*

Conținut: *Viața spirituală*

Competență specifică: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Clasa a VI-a

Ceremonii familiale

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** Botezul (în limba cehă, *křtiny*) era precedat în unele sate cehe ale Banatului Montan de obiceiul numit:
- a) „*nošení do kouta* (ducerea la colț);
  - b) „*očepky* („*čepeček*“, scufie/ basma cehă);
  - c) „*pekná hodinka* (ora plăcută);
  - d) „*štědrý den* (ziua darnică).
- B.** Prima sfântă împărtășanie (în limba cehă, *první svaté přijímání*) este evenimentul din viața Tânărului creștin romano-catolic ceh, care pentru prima oară ia contact cu:
- a) ostia sau azima;
  - b) tăierea moțului;
  - c) circumcizia sau tăierea împrejur;
  - d) miruirea.
- C.** Mirul sau confirmarea (în limba cehă, *biřmování*) este evenimentul religios important din viața tinerilor romano-catolici cehi, petrecându-se de regulă la vârsta de:
- a) 6 - 7 ani;
  - b) 8 - 9 ani;
  - c) 11 - 12 ani;
  - d) 17 - 18 ani.
- D.** Nunta (în limba cehă, *svatba*) este precedată de evenimentul numit:
- a) *očepky* („*čepeček*“, scufie un fel de basma cehă);
  - b) *makovec* (împărtirea cozonacului cu mac);
  - c) *zásnuby* (logodnă);
  - d) *stromeček* (brădulețul).
- E.** Moartea (în limba cehă, *smrt*) era anunțată în satele cehe ale Banatului Montan prin tragerea unui clopot în biserică, care poartă numele de:
- a) *umíráček* sau *hodinka* (agonia sau ora);
  - b) *praepuls* (înainte de înmormântare);
  - c) *hrana* (limita sau granița, se trage la prânz);
  - d) *doprovod* (acompaniere), se trage mergând spre cimitir.
- F.** Anunțul căsătoriei mirilor în biserică de către preot sau dascălul de strană, se numește în limba cehă:
- a) *kytky*;
  - b) *faktor*;
  - c) *ohlášky*;
  - d) *námluvy*.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Cu zeci de ani în urmă copii din satele cehe ale Banatului de sud erau născuți în case, find „moșiti” de așa-zise _____;
- b) Ostia sau azima semnifică trupul lui Isus pentru creștinii romano-catolici cehi și este o bucătică de pâine _____;
- c) Sacramentul mirului în biserică romano-catolică este administrat tinerilor din satele cehe ale Banatului de sud de către _____;

- d) Peștul (în limba cehă, *námluvy*) se desfășoară cu câteva săptămâni înaintea nunții. Atunci se discuta mai ales despre _____;
- e) În unele localități localități cehe ale Banatului Montan se organiza priveghiu. O astfel de localitate este satul _____;
- f) Se spunea după scuturarea braduțului de către cei doi miri. Câte dulciuri vor rămâne pe acesta, atâtia _____ vor avea cei doi.

Listă de termeni: bani; copii; Gîrnic; Șumița; unde vor merge tinerii în luna de miere; zestre; episcopul locului (diecezei); diaconul bisericii; dospită; nedospită; moașe; asistente medicale.

3. Având în vedere imaginile de mai jos și inspirându-vă și din manual realizați un material istoric de 15 rânduri la alegere, despre trei dintre ceremoniile familiale enumerate în paranteză (nașterea și botezul; prima sfântă împărtășanie și mirul; înmormântarea).

1. Botezul (nașa în mijloc)

2. Ducerea la colț

3. Nuntă la Bigăr, 1940

4. Nuntă la Șumița, 1944

5. Scuturarea bradului de nuntă

6. Očepky, înlăturarea coroniței și legarea pe capul miresei a baticului/ basmalei

7. Prima sfântă împărtășanie, Sfânta Elena, anii 1987

8. Mirul la Sfânta Elena, 1925

9. Înmormântarea la Șumița, 1989

10. Înmormântarea copiilor la Ravensca, 1962

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Moartea și înmormântarea (în limba cehă, <i>smrt a pohřeb</i>) este evenimentul care se finalizează cu pomană dată de familie pentru sufletul răposatului în toate satele cehe ale Banatului Montan.		
2.	<i>Kolebka</i> sau leagănul fix era pătuțul în care era pus nou-născutul din satele cehe ale Banatului Montan.		
3.	Singura localitate cehă din Banatul Montan unde la nuntă muzicanții trebuie să cântă „ <i>štandrdle</i> ” (cântec care se intona la casa fiecărui Tânăr/tânără din alaiul miresei) este Șumița.		
4.	În localitatea cehă Șumița cu o săptămână înaintea organizării nunții, familiile invitate aduceau mirilor aşa-zisa „ <i>cinstă</i> ”, erau produse pentru pregătirea mâncărurilor la nuntă (găină, untură, zahăr, ouă, făină etc).		
5.	În unele dintre satele cehe ale Banatului Montan dacă murea o femeie să trăgea clopotul de două ori, dacă murea bărbatul de trei ori iar dacă murea un copil atunci clopotul se trăgea o singură dată.		

Fotografiile de mai jos sunt preluate din cartea „Istoricul comunităților cehe din România”, autor Desideriu Gecse, editura Eubeea, Timișoara, 2011.

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Obsah vyučky: Duchovní život

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 3.1.

Třída: VI.

Poutě k Marii Čiklavské

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Které místo má největší náboženský význam pro katolické Čechy v jižním Banátě:

  - a) bazilika Maria Radna;
  - b) katolická katedrála v Temešváru;
  - c) kostel v Marií Čiklavě;
  - d) kostel v Gerníku.

B. Poutní kostel v Marií Čiklavě se také nazývá:

  - a) kostel poblíž Oravice;
  - b) kostel na Skále;
  - c) katedrála Čechů v horském Banátu;
  - d) katedrála Čechů v jižním Banátu.

C. Čeští poutníci z odlehлých vesnic jižního Banátu šli pěšky k Marii Čiklavské až:

  - a) 3 dny;
  - b) 5 dnů;
  - c) jeden týden;
  - d) 4 dny.

D. Poutní kostel v Marií Čiklavě je postaven v architektonickém stylu:

  - a) románským;
  - b) gotickým;
  - c) renesančním;
  - d) barokním.

E. Na hlavním oltáři katolického kostela v Marií Čiklavě je umístěn obraz:

  - a) Madona s Ježíškem;
  - b) svaté Anny s Pannou Marií;
  - c) svaté Anny s Ježíškem;
  - d) Panny Marie se svatou Annou.

F. Katolický kostel v Marií Čiklavě je zasvěcen svátku „Návštivení Alžběty od Panny Marie“ svátek který se každoročně slaví:

  - a) 25. března;
  - b) 2. července;
  - c) 15. srpna;
  - d) 8. září.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu termínů:

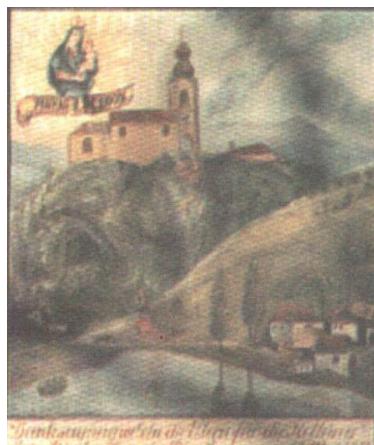
- a) Dvě hlavní data pořádání náboženských poutí v českých vesnic jižního Banátu k Marii Čiklavské jsou: _____;
  - b) Katolický kostel v Marii Čiklavské, byl postaven ve _____ století;
  - c) V kostele Marii Čiklavské je umístěn zázračný obraz svaté _____;
  - d) Zázračný obraz v katolickém kostele Marii Čiklavské objevili 2 němečtí osadníci _____ a _____;
  - e) Nejbližší česká vesnice od Marii Čiklavské je _____;
  - f) Pout' v pravém slova smyslu předpokládala, že poutníci českých vesnic horského Banátu museli se dostavit k Marii Čiklavské _____.

Seznam termínů: pěšky; dopravním prostředkem; Šumice; Gernik; Windberger a Lang; Lang a Steier; Anny; Marie; 17.; 19.; 2. července a 15. srpna; 15. srpna a 8. září.

3. S ohledem na níže uvedené obrázky a inspirací z učebnice vyhledejte na mapě kostel v Marii Čiklavě a vytvořte 15řádkový historický materiál o pouti Čechů z horského Banátu do mariánské svatyně Čiklava.

1. Mapa s zajímavými místy pro Čechy v horském Banátu

2. Obraz darovan kostelu od rodiny Windbergerů

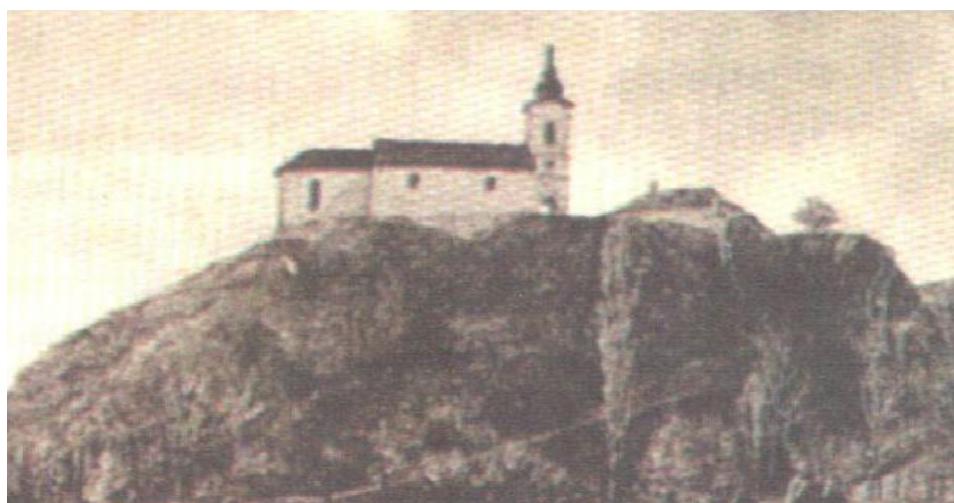
3. Madona s Ježíškem

4. Interiér kostela v Marii Čiklavě

5. Poutníci jdoucí do Horské Čiklavy

6. Panoramicický pohled na kostel nacházející se na Skále, kolem roku 1900

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Sláva zázračného obrazu Marie Čiklavské značně vzrostla poté, co se matka dívky, která spadla ze skály, naléhavě modlila k Panně Marii a dívka vyvázla bez úhony.		
2.	Otcem holčičky z Čiklavy byl epitrop kostela Karol Windberg.		
3.	Nejvzdálenější české vesnice od Marie Ciklavské jsou Eibental a Šumice.		
4.	Poutníci přicházeli k Marii Čiklavské v předvečer mariánských svátků.		
5.	Každoročně 2. července vyrázejí na pouť do Marie Čiklavy především Češi z Banátu.		

Fotografie jsou převzaty z učebnice pro 6. třídu „*Dějiny a tradice česká menšiny v Rumunsku*”, autoři Desideriu a Alena Gecse, nakladatelství Eubeea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: Aspecte religioase și culturale

Conținut: Viața spirituală

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 3.1.

Clasa a VI-a

Pelerinajele la Maria Ciclova

1. Încercuiți răspunsul corect:

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

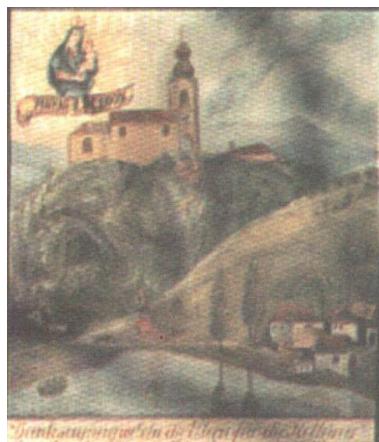
- a) Cele două date principale de organizare a pelerinajelor religioase din satele cehe ale Banatului de sud, la Maria Ciclova sunt _____;
  - b) Biserica catolică de la Maria Ciclova a fost construită în secolul _____;
  - c) Biserica de la Maria Ciclova adăpostește Icoana făcătoare de minuni a Sfintei _____;
  - d) Icoana miraculoasă de la Biserica catolică din Maria Ciclova a fost descoperită de către 2 coloniști germani _____ și _____;
  - e) Cel mai apropiat sat ceh de Biserica din Maria Ciclova este _____;
  - f) Pelerinajul în adevăratul sens al cuvântului presupunea ca pelerinii din satele cehe ale Banatului Montan să ajungă la Maria Ciclova mergând _____.

Listă de termeni: pe jos; cu un mijloc de transport; Șumița; Gîrnic; Windberger și Lang; Lang și Steier; Ana; Maria; al XVII-lea; al XIX- lea; 2 iulie și 15 august; 15 august și 8 septembrie.

3. Având în vedere imaginile de mai jos și inspirându-vă din manual, localizați pe hartă Biserica Maria Ciclova și realizați un material istoric de 15 rânduri despre pelerinajul cehilor din Banatul Montan la Sanctuarul marian de la Ciclova.

1. Hartă cu locații de interes pentru cehii din Banatul Montan

2. Icoana dăruită Biserici din Ciclova de familia Windberger

3. Madona cu pruncul Isus Ciclova de familia Windberger

4. Interiorul Bisericii Maria Ciclova

5. Pelerinii mergând spre Ciclova Montană

6. Vedere panoramică a Bisericii de pe Cleanț, în jurul anului 1900

4. Marcati cu X enuntul adevarat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Faima icoanei miraculoase de la Maria Ciclova a crescut foarte mult după ce mama fetiței căzute de pe stâncă s-a rugat insistent Fecioarei Maria iar fetița a scăpat teafără.		
2.	Tatăl fetiței din Ciclova era Karol Windberg, epitropul bisericii.		
3.	Cele mai îndepărtate sate cehe de Maria Ciclova sunt Eibental și Șumița.		
4.	Pelerinii soseau la Maria Ciclova încă din Ajunul sărbătorilor mariane.		
5.	În fiecare an, în data de 2 iulie la Maria Ciclova merg în pelerinaj mai ales cehii din Banatul Montan.		

Fotografiile sunt preluate din manualul de clasa a VI-a „*Istoria și tradițiile minorității cehe din România*”, autori Desideriu și Alena Gecse, editura Eubcea, Timisoara, 2010..

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Obsah výuky: Hospodářský a sociální život

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Zemědělství

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Hlavním hospodářským odvětvím české komunity v jižním Banátu byl:

- a) průmysl;   b) obchod;   c) zemědělství;   d) cestovní ruch.

B. Z českých vesnic založených v jižním Banátu, největší rozsáhlost, o rozloze 7 122 jochů, vlastnila obec:

- a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Eibental;   d) Bígr.

C. Nejhodnější půdu pro zemědělství, černou a úrodnou, vlastní lokality:

- a) Rovensko a Šumice;   c) Šumice a Gerník;

- b) Rovensko a Svatá Helena;   d) Svatá Helena a Gerník.

D. Mezi druhy zvířat chovaných v českých domácnostech horského Banátu, na prvním místě se nachází:

- a) koně;   b) prasata;   c) ovce a kozy;   d) dobytek (zejména krávy).

E. První železný pluh tažený koňmi v Dunajské soutěsce byl použit v české obci:

- a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Bígr;   d) Eibental.

F. Všeobecný průměr českých vesnic v počtu dobytka na domácnost je přibližně:

- a) dvě krávy;   b) tři krávy;   c) pět krav;   d) šest krav.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu slov:

a) Pokud jde o počet zemědělských statků, v roce 1910 držely hlavní podíl malé majetky, až _____ jochů;

b) Většina zemědělské půdy v českých vesnicích vznikla odlesňováním, proto i půda pro zemědělství byla _____;

c) Stejně jako v jiných obcích Banátu, i v českých lokalitách byla půda využívána k/ ke _____;

d) Mezi zemědělskými plodinami byly v českých vesnicích jižního Banátu nejrozšířenější plodiny _____ a _____;

e) V obci Rovensko se pěstovalo hlavně obilí _____ a _____;

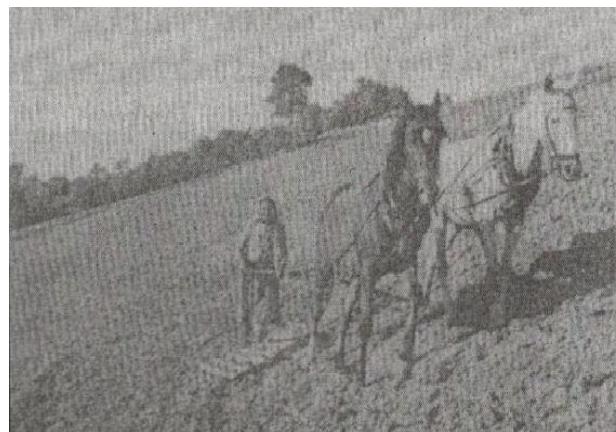
f) Hlavními plemeny koní v českých lokalitách jižního Banátu byly _____ a _____;

Seznam termínů: muran și hucul; muran și lipicán; žita a pšenice; žita a brambor; brambor a obilovin; zelenin a ovoce; pronájmutí; koncesí; chudá; bohatá; 10; 20.

3. S přihlédnutím k níže uvedeným obrázkům a inspirací z učebnice vytvořte 15 řádkový historický materiál o hlavním povolání Čechů v horském Banátu (o zemědělských plodinách, chovu zvířat a obdělávání půdy).

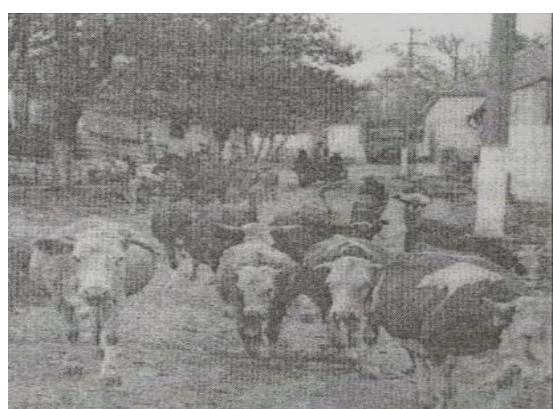
1. Orba pluhem tažený kravami

2. Vláčení bránami tažený koňmi

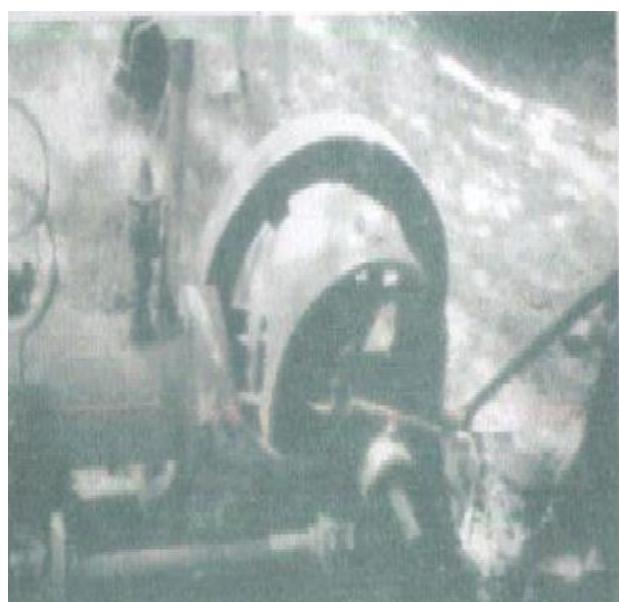
3. Koně ve vesnici Gerník

4. Krávy ve vesnici Svatá Helena

5. Vůz a nástroje používané na polní práci

6. Benzinový motor Langeen a Wolf

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Za účelem zvýšení obdělávané zemědělské plochy čeští osadníci praktikovali mýcení lesů v blízkosti vesnic.		
2.	Nejpěstovanějšími krmnými rostlinami v českých vesnicích jižního Banátu byly: jetel, vojtěška a řepa.		
3.	Téměř každý hospodář z českých vesnic si vyráběl sám zemědělské náradí, které používal při rolnické práci.		
4.	Mezi nejpěstovanější ovocné odrůdy v českých vesnicích jižního Banátu patří: švestky, třešně, jabloně a hrušně.		
5.	Mlátičky byly poháněné benzínovými motory od firmy Hofher Schranz Wien.		
6.	Obecně krávy chované v českých vesnicích horského Banátu, byly plemena rumunská Balcata a Holstein.		

Uvedené fotografie jsou převzaty z učebnice „Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku“, autor Desideriu Gecse, nakladatelství Eubeea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: *Aspecte religioase și culturale*

Conținut: *Viața economică și socială*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Agricultura

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Principala ramură economică în comunitatea cehilor sud-dunăreni a fost:

- a) industria;   b) comerțul;   c) agricultura;   d) turismul.

B. Dintre satele cehe întemeiate în Banatul de sud, cel mai întins hotar, măsurând 7 122 de iugăre, îl avea satul:

- a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Eibental;   d) Bigăr.

C. Cel mai propice sol pentru agricultură, un sol negru și roditor, îl au localitățile:

- a) Ravensca și Șumița;   c) Șumița și Gîrnic;

- b) Ravensca și Sfânta Elena;   d) Sfânta Elena și Gîrnic.

D. Dintre categoriile de animale crescute în satele cehe ale Banatului de Munte, pe primul loc se situează:

- a) cabalinele;   b) porcinele;   c) ovinele și caprinele;   d) cornutele (mai ales vacile).

E. Primul plug din fier tras de cai din Clisura Dunării a fost folosit în satul ceh:

- a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Bigăr;   d) Eibental.

F. Media generală pe satele cehe în ceea ce privește cornutele pe gospodărie este de aproximativ:

- a) 2 cornute;   b) 3 cornute;   c) 5 cornute;   d) 6 cornute.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

a) În ceea ce privește numărul de proprietăți agricole, în anul 1910 ponderea principală au avut-o proprietățile mici, de până la ____ iugăre;

b) Majoritatea pământurilor agricole din satele cehe au rezultat în urma defrișării pădurilor, de aceea terenurile pentru agricultură au fost destul de _____;

c) La fel ca și în alte sate, și în localitățile cehe ale Banatului Montan s-a practicat exploatarea pământului prin _____;

d) Dintre culturile agricole, mai răspândite în satele cehe ale Banatului de sud au fost culturile de _____;

e) În satul Ravensca s-au dezvoltat mai ales culturile de _____ și _____;

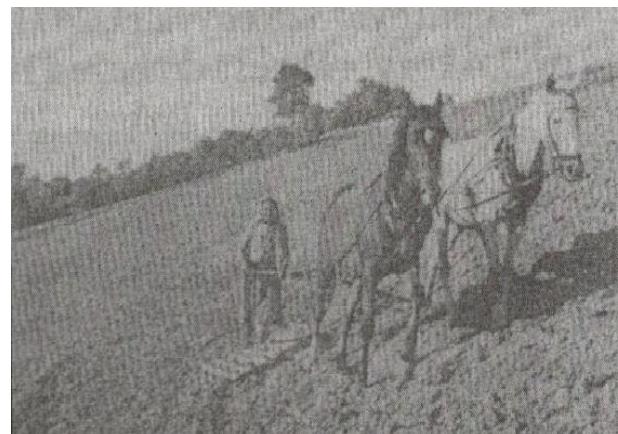
f) Principalele rase de cai din localitățile cehe ale Banatului de sud au fost _____ și _____;

Listă de termeni: muran și huțul; muran și lipițan; secără și grâu; secără și cartofi; cartofi și cereale; de legume și fructe; arendăsie; concesionare; ridicate; reduse; 10; 20.

3. Având în vedere imaginile de mai jos și inspirându-vă din manual, realizați un material istoric de 15 rânduri despre ocupația principală a cehilor din Banatul Montan (despre culturile agricole, creșterea animalelor și cultivarea pământului).

1. Aratul cu plugul tras de vaci

2. Grăpatul cu grape (în limba cehă *brány*) trase de cai

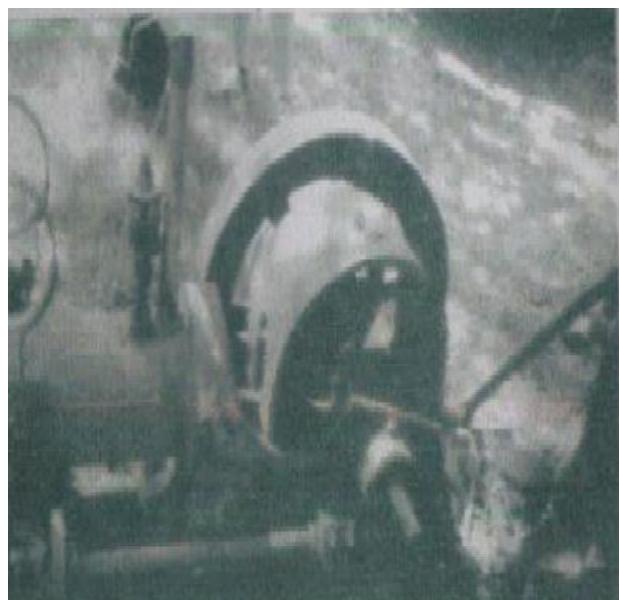
3. Cabaline în satul Gîrnic

4. Cornutele mari (vacile) în satul Sfânta Elena

5. Carul și uneltele folosite la munca câmpului

6. Motorul pe benzină, Langeen și Wolf

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Pentru sporirea suprafețelor agricole cultivate, coloniștii cehi au practicat defrișarea pădurilor aflate în apropierea satelor.		
2.	Cele mai cultivate plante furajere în satele cehe ale Banatului de sud au fost: trifoiul, lucerna și sfecla.		
3.	Uneltele agricole folosite de țărani din satele cehe ale Banatului Montan erau confecționate aproape de fiecare gospodar în parte.		
4.	Printre cele mai cultivate soiuri pomicole în satele cehe din Banatul de sud amintim: prunii, cireșii, merii și perii.		
5.	Trăieritorile erau acționate de motoare pe benzină marca <i>Hofher Schranz Wien</i> .		
6.	În general vacile crescute în satele cehe ale Banatului Montan au fost din rasele Băltăta românească și Holstein.		

Fotografiile sunt preluate din manualul de „Istorie și tradițiile minorității cehe din România”, autor Desideriu Gecse, editura Eubeea, Timișoara, 2010.

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Obsah výuky: Hospodářský a sociální život

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Řemesla

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Kolem roku 1910 na čelkovém počtu obyvatel, podíl řemeslníků v českých vesnicích horského Banátu činil:
- a) 3%;   b) 5%;   c) 7%;   d) 9%.
- B.** Na Gerníku v roce 1895 jsou zmíněné dva „průmyslové podniky“ bez zaměstnanců, a v roce 1910 jejich počet se zvýšil na:
- a) 10;   b) 15;   c) 18;   d) 20.
- C.** Vrtelnice je nástroj používaný ke spřádání vlny. U Čechů v Banátu se jmenuje:
- a) fofr;   b) mlejnek;   c) kolovrat;   d) mlýnek.
- D.** Nuše je podlouhlý obdélníkový koš se čtyřmi nohamy a dvouma popruhy, které se nosí na zádech. Většinou se používala k nošení jídla na pole. Řemeslo výroby nuší se neprovozovalo v následné české lokalitě:
- a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Bígr;   d) Šumice.
- E.** „Dědek“ je zařízení které spolu s nástrojem zvaným „osník“ se používalo v řemesle:
- a) výroba nuší;   b) stavebnictví;   c) kovářství;   d) krejčovství.
- F.** Vodný mlýny na řece Kamenice mimo území obce Gerník, byly podobný horizontálním vretenovým vodním mlýnům z rumunských vesnic. Česky se nazývají:
- a) mlýny;   b) větrníky;   c) vodenice;   d) fofry.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu termínů:

- a) Řemesla zvaná tišler, šnaider a pinter předpokládala, že v českých vesnicích horského Banátu lidé se zabývali _____, _____ a _____;
- b) V českých vesnicích jižního Banátu si ženy v domácnosti vyráběly vlastní lehké boty, podobné opáncům, které se jménouji _____;
- c) Zvláštním zaměstnáním zejména ve vesnici Gerník, bylo vypalování _____;
- d) „Zařízení“ na kování dobytka bylo vyrobeno ze čtyř svisle umístěných dřevěných koulů, asi 2 metry vysokých, spojených navzájem ve výšce 1 a 1,5 m dvěma tenčími tyčemi, umístěnými vodorovně, přičemž dobytek byl znehybněn dvěma popruhy připevněnými ke svislým koulům. Toto „zařízení“ se v češtině jménuje „_____“;

- e) Ve vesnici Gerník fungovala v meziválečném období malá „továrna” na barvy, která využívala nerostné suroviny objevené nedaleko vesnice, nazývané _____;
- f) Hornictví bylo důležitým zaměstnáním zejména pro Čechy v obci _____.

Seznam termínů: Eibental; Šumice; vápenec; kaolin; trdlice; kovadlina; vápna; uhlí; „opánce”; „bačkory”; tesařstvím, krejčovstvím a kovářstvím; tesařstvím, krejčovstvím a kolářstvím.

3. S přihlédnutím k níže uvedeným obrázkům a inspirací z učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, vytvořte historický materiál 15 řádkový o řemeslech, které provozují Češi v Banátu.

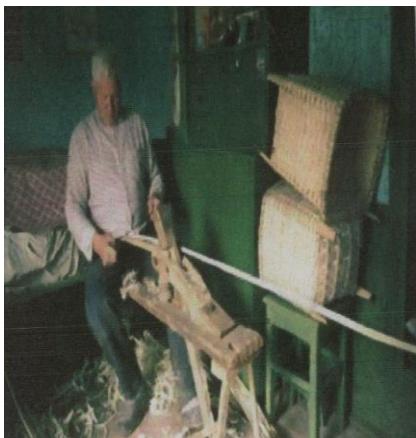
1. „Zařízení” pro kování dobytka (trdlice)

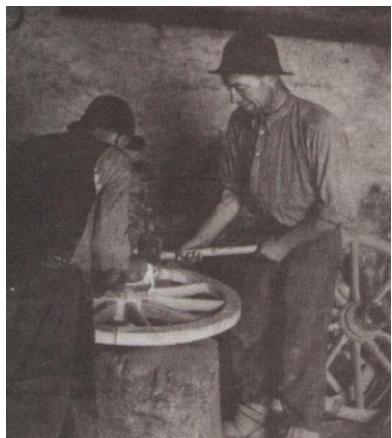
2. Vypalování vápna na Gerníku
a Svaté Heleně

3. Ženy z vesnice Šumice,
na zádech nosí nuše

4. Nušař pracující na „dědce“

5. Kolářství

6. Vypletání nuše

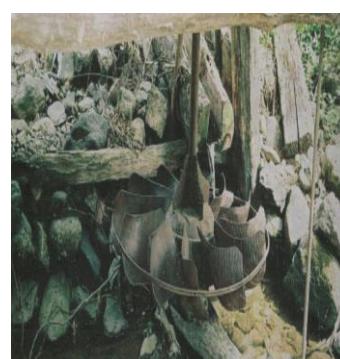

7. Horizontální vretenový mlýn

Mlýn, nazvan v Banátu „vodenice“

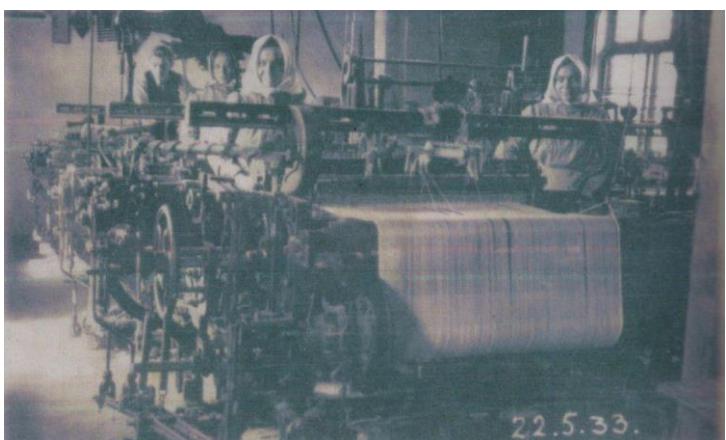

8. Interiér mlýnku

9. Nasazovací zařízení k

pohybu mlýnu

10. Tkaní v obci Svatá Helena

11. Sušení cihel v obci Šumice

12. Kolovrat na sprádání vlny

13. Zaměstnanci továrny na kaolin v Gerníku

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Drtivá většina mužů v českých vesnicích Banátu, byli „univerzální lidé”, to znamenalo, že věděli jak si mají v domácnosti vyrobit různé zemědělské a domácí nářadí.		
2.	Dalším zaměstnáním místních obyvatel z většiny českých vesnic v Banátu, byla výroba dřevěných hrábí a vidlí.		
3.	Ve vesnici Rovensko lidé si dělali břízové košťata.		
4.	V Šumici mladé dívky které se měly provdat, ale měli nejistou sociální situací, i když čestné a pracovité, byly poslány do města k bohatým rodinám, „do služby” jako služky, aby se naučily být dobré hospodyně.		
5.	V obci Svatá Helena v meziválečném období fungoval tzv. „Český mlýn”.		
6.	Na Šumici v meziválečném období fungovala textilní továrna z Československa, zvaná Benjamín Ježek.		

Uvedené fotografie jsou převzaté z učebnice „Dějiny a tradice české menšiny v Rumunska”, autor Desideriu Gecse, nakladatelství Eubeea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: *Aspecte religioase și culturale*

Conținut: *Viața economică și socială*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Meșteșugurile

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** În jurul anului 1910 ponderea meșteșugarilor în satele cehe ale Banatului Montan, din totalul populației, a fost de:
- a) 3%;   b) 5%;   c) 7%;   d) 9%.
- B.** La Gîrnic în anul 1895 sunt amintite două „întreprinderi industriale” fără salariați, pentru ca în anul 1910 numărul acestora să ajungă la:
- a) 10;   b) 15;   c) 18;   d) 20.
- C.** *Vârtelnița* era unealta folosită pentru toarcerea lânii. În limba cehă aceasta se numește:
- a) *fofr*;   c) *mlejnek*;   d) *kolovrat*;   d) *mlýnek*.
- D.** Brenta era un coș alungit cu 4 picioare și cu 2 curele pentru a putea fi purtată în spate. Era folosită mai ales pentru transportul mâncării la câmp. Meșteșugul confeționării brentelor nu se practica în următoarea localitate cehă:
- a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Bigăr;   d) Șumița.
- E.** „Moșul” sau „*Dědek*”(în limba cehă) era un dispozitiv care alături de unealta numită „merzdreală”, în limba cehă „*osník*”, era folosit în meșteșugul:
- a) confeționării brentelor;   b) zidăriei;   c) fierăriei;   d) croitoriei.
- F.** Morile de pe râul Camenița din extravilanul satului Gîrnic erau asemănătoare cu morile de apă cu fus orizontal din satele românești. Acestea se numesc:
- a) *mlýny*;   b) *větrníky*;   c) *vodenice*;   d) *fofry*.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Meseriile de *tišler*, *šnaider* și *pinter* presupuneau că în satele cehe ale Banatului Montan oamenii se ocupau cu _____, _____ a _____;
- b) În satele cehe ale Banatului de sud gospodinele își confeționau singure o încăltăminte ușoară, asemănătoare cu opincile, numită _____;
- c) O ocupație specifică mai ales pentru satul Gîrnic era arderea _____;
- d) O „instalație” de potcovit vitele era făcută din patru stâlpi din lemn așezați vertical, aproximativ de 2 metri înălțime, legați între ei la 1 și 1,5 m înălțime de alți doi stâlpi mai subțiri, așezați orizontal, vita fiind imobilizată cu două curele fixate de stâlpii verticali. Această „instalație” se numește în limba cehă „_____”;

- e) În satul Gîrnic, în perioada interbelică a funcționat o „făbricuță” de vopsea, care folosea resursă minerală descoperită în izlazul comunal, numită _____;
- f) Mineritul a fost ocupația importantă mai ales pentru cehii din satul _____.

Listă de termeni: Eibental; Șumița; calcar; caolin; trdlice; kovadlina; varului; cărbunelui; „opánce”, „baćkory”; tâmplărie, croitorie și fierărie; tâmplărie, croitorie și rotărie.

3. Având în vedere imaginile de mai jos și inspirându-vă din manual, realizați un material istoric de 15 rânduri despre meșteșugurile practice de cehii din Banatul Montan.

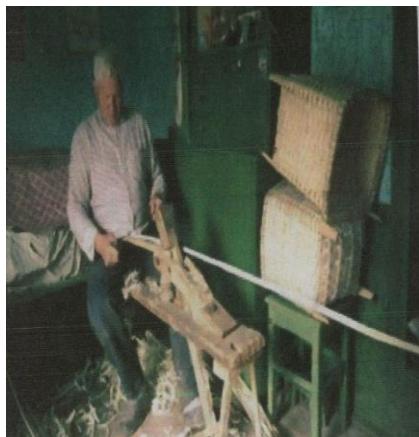
1. „Instalația” de potcovit vacile
în limba cehă „*trdlice*”

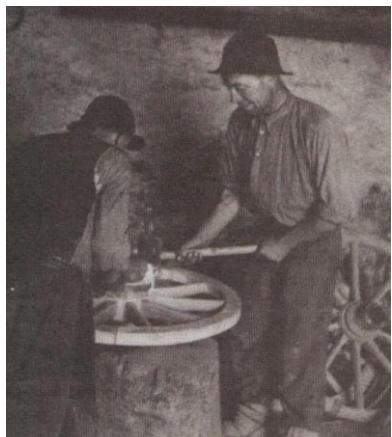
2. Arderea varului în satele Gerníku
și Sfânta Elena

3. Femeile din satul Șumița
purtând brenda în spate

4. Brentarul lucrând pe „*moș*”
în limba cehă „*dědek*”

5. Rotarii

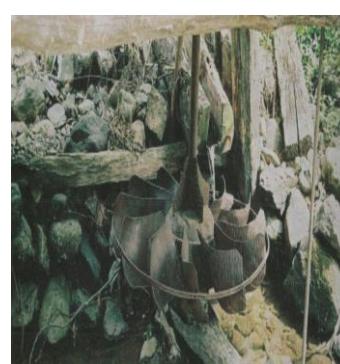
6. Împletirea sau
„confectionarea” brentei

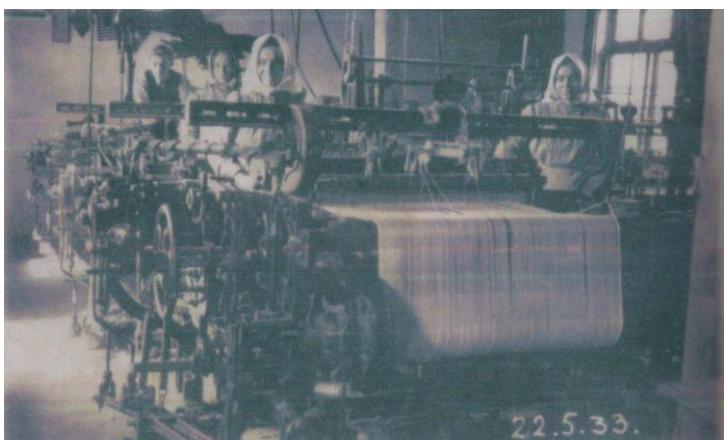
7. Moara cu fus orizontal

8. Interiorul morii
(Moară, denumită în limba cehă „*vodenice*”)

9. Angrenajul de punere
în mișcare a morii

10. Țesătoria din satul Sfânta Elena

11. Uscarea cărămizilor în satul Șumița

12. Vârțelnită, în limba cehă „kolovrat”

13. Angajatele de la făbricuța de caolin, Gîrnic

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Marea majoritate a bărbaților din satele cehe ale Banatului Montan erau „oameni universalii”, adică știau să-și confectioneze în propria gospodărie diferitele unelte agricole și obiectele casnice necesare.		
2.	O altă îndeletnicire a localnicilor din majoritatea satele cehe ale Banatului Montan a fost confectionarea greblelor și a furcilor din lemn.		
3.	În satul Ravensca oamenii își confectionau măturile din mestecăcan.		
4.	În satul Șumița, fetele tinere de măritat, cu situație socială precară însă cinstite, curate și harnice erau trimise la oraș, la familiile bogate „în slujbă” ca servitoare, să învețe menajul casnic.		
5.	În satul Sfânta Elena în perioada interbelică a funcționat aşa-numita „Moara Pemului”.		
6.	În localitatea Șumița în perioada interbelică a funcționat o fabrică de textile din Cehoslovacia, numită Benjamín Ježek.		

Fotografiile sunt preluate din manualul de „Istorie și tradițiile minorității cehe din România”, autor Desideriu Gecse, editura Eubeea, Timișoara, 2010.

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Obsah výuky: Hospodářský a sociální život

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VI.

Stravování

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A. Od rumunského obyvatelstva přijali Češi z Banátu chléb z kukuřičné mouky, nazývaný:
a) polenta;   b) malaj;   c) pšeničný chléb;   d) žitný chléb.
- B. Druh těstoviny podávan jako příloha vedle hlavního chodu je tradičním pokrmem Čechů v jižním Banátu. Tato těstovina se v češtině nazývá:
a) kule;   b) sármy;   c) knedlíky;   d) koleš.
- C. Z pšeničné mouky a syrových nebo vařených brambor se připravují těsta pro různé pokrmy české kuchyně. Základem těchto jídel je:
a) maso;   b) mléko;   c) brambory;   d) kukuřice.
- D. Maso které se v české banátské kuchyni používá jen zřídka, je druhu:
a) vepřového;   b) slepičího;   c) hovězího;   d) telecího.
- E. Sladký kravčí sýr používán v českých vesnicích se nazývá:
a) máslo;   b) tvaroh;   c) syrovátky;   d) smetana.
- F. Kroupy byl poměrně užívaný produkt v kuchyni českých vesnic Banátu. To bylo zejména:
a) kukuřičné zrno;   b) ovesné zrno;   c) ječmenové zrno;   d) pšeničné zrno.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu termínů:

- a) Potravina, kterou české vesnice z Banátu převzaly z rumunské a srbské kuchyně se jménuje _____;
- b) Telecí maso se připravuje převážně na/ v _____ a _____;
- c) Z bílé mouky se vyrábí kynuté těsto na koblihy, v Banátu se jim říká _____;
- d) Maso konzervované přes zimu v sádle, v létě se používá buď jako příloha nebo se přidává do bramborové polévky s masem. V Banátu se této polévce (čorbě) říká _____;
- e) Nejběžnější kořenové zeleniny používané v českých vesnicích horského Banátu jsou: _____ a _____;
- f) _____ polévka byla vždy přítomna v české kuchyni jižního Banátu, zejména o nedělích a svátcích.

Seznam termínů: slepičí; zeleninová; mrkev a fazole; petržel a mrkev; paprikáč/paprikáš; plněná paprika; knedliky ze sýrem; vdolky nebo šišky; malaj nebo koleš; svatby a křtiny; v neděli a na svátky po celý rok; sarma; chléb z pšeničné mouky.

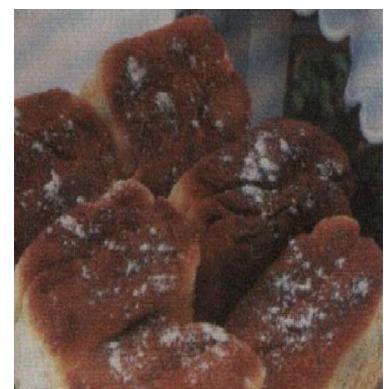
3. S přihlédnutím k níže uvedeným obrázkům a inspirací z učebnice „Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku“, 6. třída, vytvořte 15 řádkový historický materiál o kuchyni Čechů v horském Banátu (použité potraviny; mléčné výrobky; hlavní jídla).

1. Český koláč ozdoben sladkým tvarohem

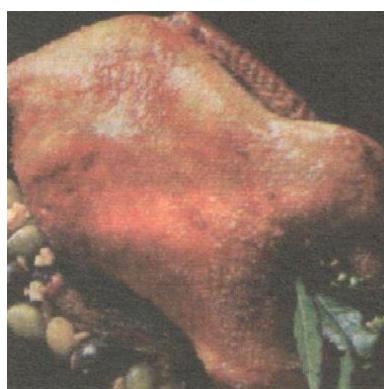
2. Solené koláče se škvarky (Krampogace)

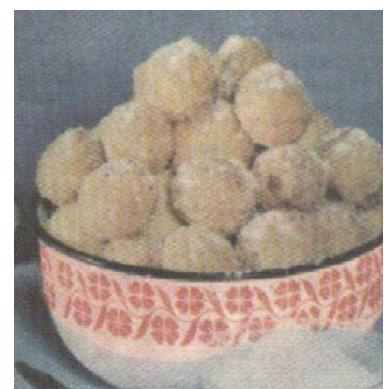
3. Český koláč plněný marmeládou nebo mákem

4. Makove buchty/Makovec

5. Pečená husa

6. Švestkové knedlíky

7. Tradiční jídla české kuchyně jižního Banátu

8. Příprava másla

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Základem stravy Čechů v horském Banátu je mléko, brambory, pšeničná mouka, vepřové a kuřecí maso, ovoce a zelenina.		
2.	Pokud jde o maso, tak se používalo hlavně kuřecí, pečené ve troubě nebo dušené.		
3.	Z mouky a syrových brambor se v českých banátských vesnic připravují tradiční pokrmy, kterým se říká bramborák, toč nebo strouhanec a škubánky nebo kucmoch (těsto z mouky, mléka, vody, soli a brambor).		
4.	Z mouky a vařených brambor se připravují tradiční pokrmy zvané tašky s povidly (marmeládou), švestkové knedlíky a bramborové placky.		
5.	Tradiční české těstoviny z vesnic horského Banátu se nazývají koláče.		
6.	Dobře kvašené a nakypřené rohlíky se připravují hlavně v obci Gerník.		

Uvedené fotografie jsou převzaty z učebnice „Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku“, autor Desideriu Gecse, nakladatelství Eubeea, Temešvár, 2010.

Unitatea de învățare: *Aspecte religioase și culturale*

Conținut: *Viața economică și socială*

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VI-a

Alimentația

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. De la populația românească, cehii din Banatul Montan au adoptat pâinea din făina de porumb, denumită:
- a) mămăligă;   b) mălaiul;   c) pâine de grâu;   d) pâine de secară.
- B. Un fel de găluște servite ca garnitură pe lângă felul principal, sunt o mâncare tradițională a cehilor din Banatul de sud. Aceste găluște se numesc în limba cehă:
- a) kule;   b) sármy;   c) knedlíky;   d) koleš.
- C. Din făină de grâu și cartofii crudi sau fierți se prepară aluaturi pentru diferite mâncăruri din bucătăria cehă. Acestea au la bază:
- a) carne;   b) laptele;   c) cartofii;   d) porumbul.
- D. Carnea folosită mai rar în bucătăria cehă a Banatului Montan a fost cea de:
- a) porc;   b) găină;   c) vacă;   d) vițel.
- E. Brânza de vaci dulce se numește în limba cehă:
- a) máslo;   b) tvaroh;   c) syrovátka;   d) smetana.
- F. Arpacașul a fost un produs destul de folosit în bucătăria satelor cehe din Banatul Montan. Aceasta era bobul de:
- a) porumb;   b) ovăz;   c) orz;   d) grâu.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Alimentul preluat de satele cehe ale Banatului Montan din bucătăria românească și sârbească a fost _____;
- b) Carnea de vițel se prepară mai ales la _____ și _____;
- c) Din făină albă se prepară de asemenea aluatul dospit pentru gogoșe, în limba cehă acestea se numesc _____;
- d) Carnea conservată peste iarnă în untură, vara este folosită fie ca garnitură fie este adăugată în mâncăruri cum ar fi ciorba de cartofi cu carne. Aceasta este denumită în limba cehă _____;
- e) Cele mai dese legume rădăcinoase folosite în satele cehe ale Banatului Montan au fost:
_____ și _____;
- f) Supa _____ era nelipsită în bucătăria cehă a Banatului de sud, mai ales în zilele de duminică și sărbători.

Seznam termínů: slepičí; zeleninová; mrkev a fazole; petržel a mrkev; paprikáč/paprikáš; plněná paprika; knedliky ze sýrem; v dolky nebo šišky; malaj nebo koleš; svatby a křtiny; v neděli a na svátky po celý rok; sarma; chléb z pšeničné mouky.

3. Având în vedere imaginile de mai jos și inspirându-vă din manual, realizați un material istoric de 15 rânduri despre bucătăria cehilor din Banatul Montan (alimente folosite; produse lactate; principalele feluri de mâncare).

1. Colaci cehi, *koláč*
decorată cu brânză dulce

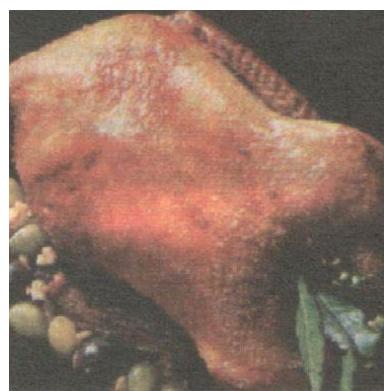
2. Colaci sărați cu jumări
(*Krampogace*)

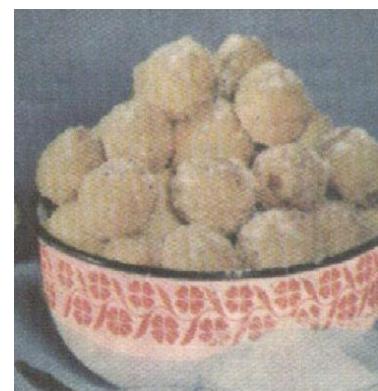
3. Colaci cehi/ chiflă, *koláč*
umplută cu marmeladă sau mac

4. Cozonacul cu mac (*makovec*)

5. Frichtură de gîscă (*pečená husa*)

6. Găluște cu prune (*švestkové knedlíky*)

7. Alimente tradiționale din bucătăria cehă a Banatului de sud

8. Prepararea untului

3. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Baza alimentației cehilor din Banatul Monatan o reprezintă laptele, cartofii, făina de grâu, carnea de porc și de pui, fructele și legumele.		
2.	În ceea ce privește carne, se consumă mai ales cea de pui, friptă la cuptor sau înăbușită.		
3.	Din făină și cartofii cruzi se prepară în satele cehe ale Banatului Montan mâncăruri tradiționale, denumite <i>bramborák</i> , <i>toč</i> sau <i>strouhanec</i> (o plăcintă din cartofi) și <i>škubánky</i> sau <i>kucmoch</i> (aluat din făină, lapte, apă, sare și cartofi).		
4.	Din făină și cartofii fierți se prepară în satele cehe ale Banatului Montan mâncăruri tradiționale, denumite <i>tašky s povídly</i> („țigle”, au forma respectivă, umplute cu marmeladă), <i>švestkové knedlíky</i> (găluște cu prune) și <i>bramborové placky</i> (plăcinte cu cartofi).		
5.	Plăcintele tradiționale cehe din satele Banatului Montan se numesc <i>koláče</i> .		
6.	Cornuțele bine dospite, în limba cehă <i>rohlíky</i> , se prepară mai ales în satul Gîrnic.		

Fotografiile sunt preluate din manualul de „Istorie și tradițiile minorității cehe din România”, autor Desideriu Gecse, editura Eubeea, Timișoara, 2010.

Učební jednotka: Náboženský a kulturní vzhled

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VI.

Hodnotící list

- *Všechna téma jsou povinná.*   • *Pracovní doba je 50 minut.*   • *10 bodů se uděluje ex offo.*

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

10 x 2 body = 20 bodů

- A) Sladký sýr se v Banátu nazývá:
a) máslo;   b) tvaroh;   c) syrovátky;   d) smetana.
- B) První železný pluh tažený koňmi v Dunajské soutěsce byl použit v české obci:
b) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Bígr;   d) Eibental.
- C) Nuše je podlouhlý obdélníkový koš se čtyřmi nohamy a dvouma popruhy, které se nosí na zádech. Většinou se používala k nošení jídla na pole. Řemeslo výroby nuší se neprovozovalo v následné české lokalitě:
a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Bígr;   d) Šumice.
- D) Křest' dítěte v kostele předcházel v některých českých vesnicích horského Banátu zvyk nazývaný:
a) nošení do kouta;   b) očepky;   c) pěkná hodinka;   d) štědrý den.
- E) Jaké místo má největší náboženský význam pro katolické Čechy v lokalitách jižního Banátu:
a) bazilika Maria Radna;   c) kostel v Marií Ciklavě;
b) katolická katedrála v Temešváru;   d) kostel v Gerníku.
- F) Druh těstoviny podávan jako příloha vedle hlavního chodu je tradičním pokrmem Čechů v jižním Banátu. Tato těstovina se v češtině nazývá:
a) kule;   b) sarmy;   c) knedlíky;   d) koleš.
- G) Nevhodnější půdu pro zemědělství, černou a úrodnou, vlastní lokality:
a) Rovensko a Šumice;   c) Šumice a Gerník;
b) Rovensko a Svatá Helena;   d) Svatá Helena a Gerník.
- H) Vodní mlýny na řece Kamenice mimo území obce Gerník, byly podobný horizontálním vretenovým vodním mlýnům z rumunských vesnic. Česky se nazývají:
a) mlýny;   b) větrníky;   c) vodenice;   d) fofry.
- I) Svatbu předchází událost s názvem:
a) očepky;   b) makovec;   c) zásnuby;   d) stromeček.
- J) Katolický kostel v Marií Čiklavě je zasvěcen svátku „Návštivení Alžběty od Panny Marie“, který se každoročně slaví:
a) 25. března;   b) 2. července;   c) 15. srpna;   d) 8. září.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 2 body = 20 bodů

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Základem stravy Čechů v horském Banátu je mléko, brambory, pšeničná mouka, vepřové a kuřecí maso, ovoce a zelenina.		
2.	Tradiční české pečivo z vesnic horského Banátu se nazývá koláče.		
3.	Obecně krávy chované v českých vesnicích horského Banátu, byly plemena rumunská Balcata a Holstein.		
4.	Mlátičky byly poháněny benzínovým motorem od firmy Hofher Schranz Wien.		
5.	Ve vesnici Rovensko lidé si dělali břízové košťata.		
6.	V obci Svatá Helena v meziválečném období fungoval tzv. „Český mlýn“.		
7.	Jedinou českou lokalitou v Banátu, kde muzikantí museli v sobotu před svatbou zahrát "šandrdle" (střídající písňe, které se hrají před domem každého mládence a družičky) je Šumice.		
8.	V některých českých vesnicích horského Banátu pokud zemřela žena se zvonilo v kostele dvakrát, pokud zemřel muž třikrát a když zemřelo dítě, tak se zvonilo jednou.		
9.	Sláva zázračného obrazu Marie Čiklavské značně vzrostla poté, co se matka dívky, která spadla ze skály, naléhavě modlila k Panně Marii a dívka vyvázla bez úhony.		
10.	Každoročně 2. července vyrážejí na pouť do Marie Čiklaviny především Češi z Banátu.		

3. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy, ze seznamu termínů: 10 x 2 body = 20 bodů

- a) _____ polévka byla vždy přítomna v české kuchyni jižního Banátu, zejména o nedělích a svátcích;
- b) Potravina, kterou české vesnice z Banátu převzaly z rumunské a srbské kuchyně se jménuje _____;
- c) Hlavními plemeny koní v českých lokalitách jižního Banátu byly _____ a _____;
- d) Pokud jde o počet zemědělských statků, v roce 1910 držely hlavní podíl malé majetky, až _____ jochů;
- e) Řemesla zvaná tišler, šnaider a pinter předpokládala, že v českých vesnicích horského Banátu lidé se zabývali _____, _____ a _____;
- f) „Zařízení“ na kování dobytka bylo vyrobeno ze čtyř svisle umístěných dřevěných kůlů, asi 2 metry vysokých, spojených navzájem ve výšce 1 a 1,5 m dvěma tenčími tyčemi, umístěnými vodorovně, přičemž dobytek byl znehybněn dvěma popruhy připevněnými ke svislým kůlům. Toto „zařízení“ se v češtině jménuje „_____“;

- g) Hostie znamená pro římskokatolické křesťany Ježíšovo tělo, je to kousek _____ chleba;
- h) Svátost biřmování v římskokatolické církvi je udělována mladým lidem prostřednictvím _____;
- i) Katolický kostel v Marií Čiklavské byl postaven ve _____ století;;
- j) Zázračný obraz v katolickém kostele Marií Čiklavské objevili 2 němečtí osadníci _____ a _____.

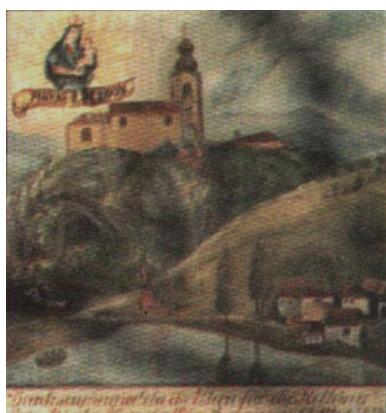
Seznam termínů: Windberger a Lang; Lang a Steier; 17.; 19.; místního biskupa (diecéze); jáhna církve; kvašeného; nekvašeného; trdlice; kovadlina; tesařstvím, krejčovstvím a kovářstvím; tesařstvím, krejčovstvím a kolářstvím; 10; 20; muran și hucul; muran și lipicán; sarma; chléb z pšeničné mouky; slepičí; zeleninová;.

4. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

10 1,5 bodů = 15 bodů

- a) „Čepit” _____;
- b) „Fábor” _____;
- c) Pout' k Marii Čiklavské _____;
- d) Zázračný obraz v Marií Ciklavě _____;
- e) „Cep” _____;
- f) „Vodenice” _____;
- g) „Vršíť” _____;
- h) Šustr nebo švec _____;
- i) „Makovec” _____;
- j) „Cinstă/ čest”, svatební dar v zemědělských produktech _____.

5. S přihlédnutím k níže uvedeným obrázkům a také s ohledem na inspiraci z učebnice „Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku”, vytvořte historický materiál o 15 řádcích podle vašeho výběru, ze třech rodinných obřadů uvedených v závorce (narození a křest; první svaté přijímání a biřmování; pohřeb). **15 bodů**

1. Kostel v Marií Čiklové, 18. století

2. Rodičovské požehnání, na svatbě

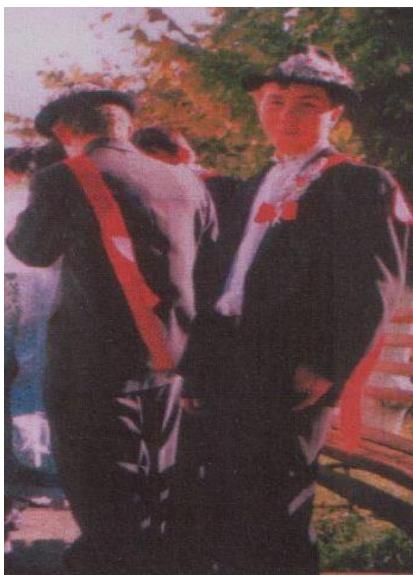
3. Křtiny na Svaté Heleně.
Kmotra v prostřed

4. „Nošení do kouta”

5. Zvyk Falešného dítěte, Eibental

6. Mladenci a družičky na svatbě, v Gerníku

7. Svatba na Rovensku. Ženich s nevěstou a „starojka/faktor”

8. Dětský pohřeb na Svaté Heleně

Fotografie jsou převzate s knihy „Dějiny české komunity v Rumunsku”, autor Desideriu Gecse, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011

Fișă de evaluare

- Toate subiectele sunt obligatorii.
  - Timp de lucru 50 de minute.
  - 10 puncte din oficiu.

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

10 x 2p = 20 puncte

- A)** Brânza de vaci dulce se numește în limba cehă:

a) máslo;   b) tvaroh;   c) syrovátka;   d) smetana.

B) Primul plug din fier tras de cai din Clisura Dunării a fost folosit în satul ceh:

b) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Bigăr;   d) Eibental.

C) Brenta este un coș alungit cu 4 picioare și cu 2 curele pentru a putea fi purtată în spate, era folosită mai ales pentru transportul mâncării la câmp. Meșteșugul confecționării brentelor nu se practica în următoarea localitate cehă:

a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Bigăr;   d) Șumița.

D) Botezul (în limba cehă, *křtiny*) era precedat în unele sate cehe ale Banatului Montan de obiceiul numit:

a) „*nošení do kouta*” (ducerea la colț);   c) „*pekná hodinka* (ora plăcută);
b) „*očepky*” („*čepiček*”, scufie/ basma cehă);   d) „*štědrý den* (ziua darnică).

E) Care este locul cu cea mai mare semnificație religioasă pentru cehii catolici din toate localitățile Banatului de sud:

a) Basilica de la Maria Radna;   c) Biserica de la Maria Ciclova;
b) Domul catolic din Timișoara;   d) Biserica de la Gîrnic.

F) Un fel de găluște servite ca garnitură pe lângă felul principal sunt o mâncare tradițională a cehilor din Banatul de sud. Acestea se numesc în limba cehă:

a) *kule*;   b) *sarmy*;   c) *knedlíky*;   d) *koleš*.

G) Cel mai propice sol pentru agricultură, un sol negru și roditor, îl au localitățile:

a) Ravensca și Șumița;   c) Șumița și Gîrnic;
b) Ravensca și Sfânta Elena;   d) Sfânta Elena și Gîrni.

H) Morile de pe râul Camenița din extravilanul satului Gîrnic erau asemănătoare cu morile de apă cu fus orizontal din satele românești. În limba cehă acestea se numesc:

a) *mlyny*;   b) *větrníky*;   c) *vodenice*;   d) *fofry*.

I) Nunta (în limba cehă, *svatba*) este precedată de evenimentul numit:

a) „*očepky*” („*čepiček*”, scufie/basma cehă);   c) „*zásnuby*” (logodnă);
b) „*makovec*” (împărțirea cozonacului cu mac);   d) „*stromeček*” (brădulețul).

J) Biserica catolică din Maria Ciclova este închinată sărbătorii „Vizita Fecioarei Maria la Elisabeta”, celebrată anual în data de:

a) 25 martie;   b) 2 iulie;   c) 15 august;   d) 8 septembrie.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:

10 x 2p = 20 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Baza alimentației cehilor din Banatul Monatan o reprezintă laptele, cartofii, făina de grâu, carnea de porc și de pui, fructele și legumele..		
2.	Plăcintele tradiționale cehe din satele Banatului Montan se numesc <i>koláče</i> .		
3.	În general vacile crescute în satele cehe ale Banatului Montan au fost din rasele Bălțata românească și Holstein.		
4.	Trăieretorile erau acționate de motoare pe benzină marca <i>Hofher Schranz Wien</i> .		
5.	În satul Ravensca oamenii își confectionau mături din mesteacăn.		
6.	În satul Sfânta Elena în perioada interbelică a funcționat aşa-numita „Moara Pemului”.		
7.	Singura localitate cehă din Banatul Montan unde la nuntă muzicanții trebuie să cântă „ <i>štandrdle</i> “ (melodie care se cântă la casa fiecărui Tânăr/ Tânără din alaiul miresei) este Șumița.		
8.	În unele dintre satele cehe ale Banatului Montan, dacă murea o femeie să trăgea clopotul de două ori dacă murea bărbatul de trei ori iar dacă murea un copil atunci clopotul se trăgea o singură dată.		
9.	Faima icoanei miraculoase de la Maria Ciclova a crescut foarte mult după ce mama fetiței căzute de pe stâncă s-a rugat insistent Fecioarei Maria iar fetița a scăpat teafără.		
10.	În fiecare an în data de 2 iulie, la Maria Ciclova merg în pelerinaj mai ales cehii din Banatul Montan.		

3. Completați spațiile libere cu răspunsul corect:

10 x 2p = 20 puncte

- a) Supa _____ era nelipsită în bucătăria cehă a Banatului de sud, mai ales în zilele de duminică și sărbători;
- b) Un aliment preluat de satele cehe ale Banatului Montan din bucătăria românească și sârbească a fost _____;
- c) Principalele rase de cai din localitățile cehe ale Banatului de sud au fost _____ și _____;
- d) În ceea ce privește privește numărul de proprietăți agricole în anul 1910 ponderea principală au avut-o proprietățile mici, de până la _____ iugăre;
- e) Meseriile de *tišler*, *snaider* și *pinter* presupuneau că în satele cehe ale Banatului Montan oamenii se ocupau cu _____, _____ și _____;
- f) O „instalație” de potcovit vitele era făcută din patru stâlpi din lemn așezați vertical, aproximativ de 2 metri înălțime, legați între ei la 1 și 1,5 m înălțime de alți doi stâlpi mai subțiri, așezați orizontal, vita fiind imobilizată cu două curele fixate de stâlpii verticali. Această „instalație” se numește în limba cehă „_____”;

- g) Ostia sau azima semnifică trupul lui Isus pentru creștinii romano-catolici cehi și este o bucătică de pâine _____;
- h) Cel care adimistrează sacramentul mirului în biserică romano-catolică tinerilor din satele cehe ale Banatului de sud este de regulă _____;
- i) Biserică catolică de la Maria Ciclova a fost construită în secolul _____;
- j) Icoana făcătoare de minuni de la Biserică catolică din Maria Ciclova a fost descoperită de către 2 coloniști germani: _____ și _____.

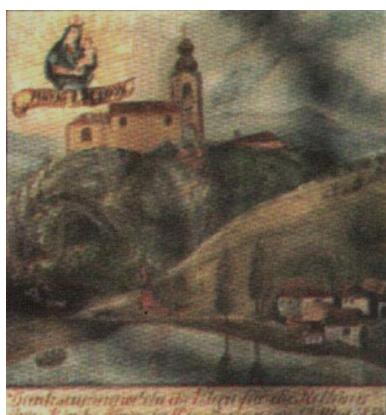
Listă de termeni: Windberger și Lang; Lang și Steier; al XVII-lea; al XIX-lea; episcopul locului (diecezei); diaconul bisericii; dospită; nedospită; trdice; kovadlina; tâmplărie, croitorie și fierărie; tâmplărie, croitorie și rotarie; 10; 20; muran și huțul; muran și lipițan; sarma; pâinea din făină de grâu; de găină; de legume.

4. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

10 x 1,5p = 15 puncte

- a) „Čepit” („čepiček”, în limba română scufie, un batic specific) _____;
- b) „Fábor” (bucata de pâncă lungă de aproximativ 1,5 m și lată de circa 5 cm; roșie, purtată pe umărul stâng de tinerii din alaiul de nuntă; albă, purtată pe umărul stâng de mire) _____;
- c) Pelerinaj la Maria Ciclova _____;
- d) Icoana miraculoasă de la Maria Ciclova _____;
- e) Îmblăcitor, în limba cehă „cep” _____;
- f) „Vodenice”, în limba română moară de apă cu fus orizontal _____;
- g) „Vršit”, în limba română treierat _____;
- h) Šuster sau pantofar _____;
- i) „Makovec”, în limba română cozonac cu mac _____;
- j) „Cinstă”, darul de nuntă în produse agricole _____.

5. Cu ajutorul imaginilor de mai jos, a manualului de *Istorie și tradițiile minoritatii cehe din România și inspirându-vă de pe internet, scrieți un text istoric de 15 rânduri despre „Viața spirituală a cehilor din Banatul Montan” (pelerinajele la Maria Ciclova; ceremoniile din familiile cehe ale Banatului de sud: nașterea, nunta și înmormântarea).* **15 puncte**

1. Biserică de la Maria Ciclova,
sec al XVIII-lea

2. Binecuvântarea dată mirilor de către
părinți la nuntă

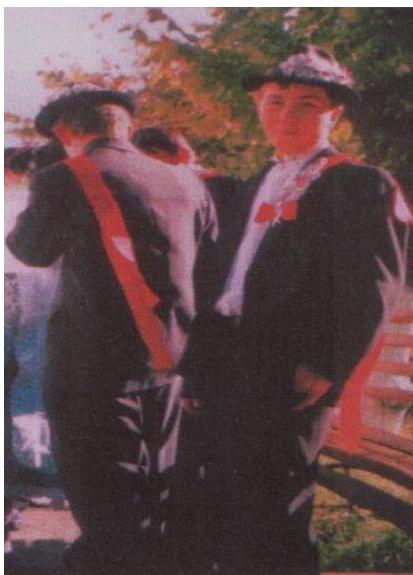
3. Botezul la Sfânta Elena,
nașa în mijloc

4. „Ducerea la colț” („Nošení do kouta”)

5. Obiceiul „copilului fals”, Eibental

6. Cavalerii de onoare/ tinerii din alaiul mirilor, Gîrnicu, v. Gerniku

7. Nuntă la Ravensca. Mirii și „starojka/faktor”

8. Înmormântarea copiilor, Sfânta Elena

Fotografiile sunt preluate din manualul de Istoria și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VI-a,
autoři Desideriu și Alena Gecse, ed. Eubeea, Timișoara, 2010

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Osobnosti a instituce české kultury*

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.

Třída: VII.

František Unzeitig, Jindřich Schlogl, Václav Mašek

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

A. František Unzeitig se narodil v roce 1808 v lokalitě:

- a) Česká Třebova;   b) Velká Řetevá;   c) Gerník;   d) Eibental.

B. Jindřich Schlogl se narodil ve východních Čechách, v roce:

- a) 1808;   b) 1841;   c) 1941;   d) 1962.

C. První kněz českého původu, který přišel mezi osadníky, byl:

- a) Jindřich Schlogl;   b) Václav Mašek;   c) František Unzeitig;   d) Josef Přeloucek.

D. Václav Mašek působil nejprve jako kněz v římskokatolické farnosti:

- a) Nová Moldava;   b) Oravice;   c) Oršava;   d) Gerník.

E. Jindřich Schlogl působil jako učitel v české vesnici:

- a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Eibental;   d) Rovensko.

2. Doplňte následující tvrzení vhodnými slovy:

a) Římskokatolický kněz Václav Mašek, byl farářem v římskokatolické farnosti Gerník mezi lety _____;

b) Jindřich Schlogl působil jako učitel češtiny v horském Banátu mezi lety _____;

c) František Unzeitig jako římskokatolický kněz sloužil českým věřícím v Banátu _____ let;

d) Za celou dobu své činnosti Jindřich Schlogl, byl posmrtně rakousko-uherskými úřady vyznamenán _____;

e) František Unzeitig se staral o stavbu římskokatolických kostelů v českých lokalitách:

_____, _____, a _____.

3. Vytvořte si 15 řádkový životopisný list Jindřicha Schlogla nebo Václava Maška (dle vlastního výběru).

---

4. Přiřaďte výrazy ve sloupci A k výrazům ve sloupci B:

Sloupec A	Sloupec B
a) Jindřich Schlogl	1) Cena „Jana Masaryka”/ <i>Gratias Agit</i>
b) František Unzeitig	2) Kronika školy Svatá Helena
c) Václav Mašek	3) Zavedl do farnosti Matricula Defunctorum
d) Jindřich Schlogl	4) Školní učebnice v českých osadách
e) František Unzeitig	5) Podporučík Srbskobanátského pluku
f) Václav Mašek	6) Desátou a jedenáctou třídu dokončil v jednom školním roce.

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	František Unzeitig byl jmenován farářem ve farnosti Eibental.		
2.	František Unzeitig je pohřben na hřbitově v Gerníku.		
3.	Jindřich Schlogl měl jako zeměměřič na starosti měření pozemků a lesů místních obyvatel na Gerníku.		
4.	Jindřich Schlogl je pohřben na hřbitově ve Svaté Heleně.		
5.	František Unzeitig byl vysvěcen na kněze v roce 1834.		
6.	Jindřich Schlogl přivezl z České republiky různé odrůdy brambor a pšenice které převzali místní obyvatelé, čímž získali bohatší úrodu.		

6. Vyhledejte na internetu informace o ocenění vypsané Ministerstvem zahraničních věcí České Republiky „Jan Masaryk“/ *Gratias agit* a vytvořte materiál o této čeně v přibližně desíti řádcích, který je nabízen jako poděkování Čechům v zahraničí za jejich práci.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Personalități și instituții ale culturii cehe

Competență specifică: 1.1.; 2.1.

Clasa a VII-a

František Unzeitig, Jindřich Schlogl, Václav Mašek

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

A. František Unzeitig, s-a născut în anul 1808, în localitatea:

- a) Česká Třebova;   b) Velká Řetevá;   c) Gîrnic;   d) Eibental.

B. Jindřich Schlogl, s-a născut în Boemia Răsăriteană, în anul:

- a) 1808;   b) 1841;   c) 1941;   d) 1962.

C. Primul preot cu origini cehe, care a venit în rândul coloniștilor a fost:

- a) Jindřich Schlogl;   b) Václav Mašek;   c) František Unzeitig;   d) Josef Přeloucek.

D. Václav Mašek, la început, a activat ca preot în Parohia romano- catolică din:

- a) Moldova Nouă;   b) Oravița;   c) Orșova;   d) Băile Herculane.

E. Jindřich Schlogl, a activat ca învățător în satul ceh:

- a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Eibental;   d) Ravensca.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

a) Preotul romano- catolic, Václav Mašek a fost paroh în Parohia romano- catolică din Gîrnic
între anii _____.

b) Jindřich Schlogl a activat ca învățător ceh în Banatul Montan între anii _____.

c) František Unzeitig în calitate de preot romano- catolic, i-a slujit pe credincioșii cehi din Banat,
timp de _____ ani.

d) Pentru întreaga sa activitate, Jindřich Schlogl a fost decorat de autoritățile austro- ungare post-
mortem cu _____.

e) František Unzeitig, s-a îngrijit de ridicarea bisericilor romano – catolice din localitățile cehe:
_____, _____, _____ și _____.

3. Realizați în scris o fișă biografică de 15 rânduri cu Jindřich Schlogl sau Václav Mašek (la alegere).

---

4. Asociați termenii din coloana A cu cei din coloana B:

Coloana A	Coloana B
a) Jindřich Schlogl	1) Premiul “Jan Masaryk”/ Gratias Agit
b) František Unzeitig	2) Cronica școlii din Sfânta Elena
c) Václav Mašek	3) A introdus în parohie Matricula Defunctorum
d) Jindřich Schlogl	4) Manuale școlare în localitățile cehe
e) František Unzeitig	5) Sublocotenent al Regimentului Sârbo- Bănățean
f) Václav Mašek	6) Clasele a X-a și a XI-lea le-a efectuat într-un singur an școlar.

5. Apreciați cu A (adevărat) și F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	František Unzeitig a fost numit preot-paroh în parohia Eibental.		
2.	František Unzeitig este înmormântat în cimitirul din Gîrnic.		
3.	Jindřich Schlogl měl jako zeměměřič na starosti měření pozemků a lesů místních obyvatel na Ge Jindřich Schlogl în calitate de topograf, s-a ocupat de măsurarea pământurilor și pădurilor localnicilor din Gîrnic.		
4.	Jindřich Schlogl este înmormântat în cimitirul din Sfânta Elena.		
5.	František Unzeitig a fost hirotonit ca preot în anul 1834.		
6.	Jindřich Schlogl a adus din Cehia diferite soiuri de cartofi și grâu, pe care localnicii le-au preluat, obținând astfel recolte mai bogate.		

6. Căutați pe internet informații despre premiul oferit de Ministerul de Externe al Republicii cehé, "Jan Masaryk"/ Gratias agit și realizați un material de aproximativ 10 rânduri despre acest premiu oferit drept recunoștință cehilor din diasporă pentru activitatea depusă.

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Osobnosti a instituce české kultury*

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.

Třída: VII.

Demokratický svaz Slováků a Čechů v Rumunsku

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Demokratický svaz Slováků a Čechů v Rumunsku (D.S.S.Č.R.) byl založen v Nadlaku skupinou slovenských a českých intelektuálů:
 a) 4. ledna 1990;   b) 4. ledna 1991;   c) 4. ledna 1992;   d) 4. ledna 1993.
- B.** Prvním předsedou Demokratického svazu Slováků a Čechů v Rumunsku byl:
 a) Merka Adrian- Miroslav;   b) Ondrej Zetocha;   c) Ondřej Štefanko;   d) Petr Kubalak.
- C.** Hlavní publikací Demokratického svazu Slováků a Čechů v Rumunsku je:
 a) Sluníčko;   Rovnoběžné zrcadla;   c) Zvoneček;   d) Naše snahy.
- D.** Česká jihobanátská pobočka D.S.S.Č.R je jednou ze čtyř samostatných poboček Demokratického svazu Slováků a Čechů v Rumunsku, sdružuje Čechy a Slováky ze žup:
 a) Karaš Severin a Timiš;   c) Mehedinic a Karaš Severin;
 b) Timiš a Mehedinic;   d) Arad a Karaš Severin.
- E.** Prvním předsedou České jihobanátské pobočky, byl:
 a) František Draxel;   b) Štefan Bouda;   c) Merka Adrian- Miroslav;   d) Josef Pek.

2. Označte písmenem X tvrzení pravdivé (P) nebo nepravdivé (N):

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	D.S.S.Č.R. je v Rumunském parlamentu zastoupena poslancem, z nichž prvním byl Matěj Hekel.		
2.	V sídle jihobanátské pobočky D.S.S.Č.R. Nová Moldava je také kancelář poslance, prvním vedoucím parlamentního kanceláře byl Josef Bouda.		
3.	D.S.S.Č.R. se účastní místních voleb s vlastními kandidáty na starosty, místní a krajské radní. Ve volebním období 2020-2024 byl zvolen starostou obce Koronini Petr Hruza.		
4.	Ve volebním období 2020-2024 byl zvolen poslancem v Rumunském parlamentu Adrian-Miroslav Merka.		
5.	Josef Mašek byl zvolen starostou za D.S.S.Č.R. v obci Gerník.		
6.	Prof. univ. dr. Josef Paneš byl jediným poslancem za D.S.S.Č.R. v Rumunském parlamentu českého původu, ostatní byli slovenského původu.		

3. Spojte pojmy ve sloupci A (místa konání českých folklorních festivalů) s pojmy ve sloupci B (roky těchto folklorních festivalů):

Sloupec A	Sloupec B
1. Gerník	A) 1999
2. Svatá Helena	B) 1997
3. Eibental	C) 1995
4. Rovensko	D) 1993
5. Šumice	E) 1991
6. Bígr	F) 1989.

4. Vyplňte prázdná místa správnou odpovědí:

- a. D.S.S.Č.R. zorganizoval a financoval fotbalovou sportovní soutěž mezi českými lokalitami horského Banátu s názvem _____;
- b. D.S.S.Č.R., také financoval periodický tisk těchto školních časopisů: ve Svaté Heleně - _____; v Gerníku - _____ a na Eibentale - _____; (uveďte jejich názvy)
- c. Současně D.S.S.Č.R. financovala tisk dvou školních učebnic, *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, pro šestou a sedmou třídu, jejichž autoří byli manželé: _____
_____ a _____;
- d. V roce 2008 byla kompletně asfaltována první příjezdová cesta do jedné české obce v Rumunsku. Jedná se o silnici Koronini - Svatá Helena, dlouhá 5 km a na kterou D.S.S.Č.R. přinesl svůj vlastní příspěvek tím že finančně podpořil (z darů České republiky) realizaci studie nazvaná _____;
- e. D.S.S.Č.R. finančně podporuje organizaci a průběh školních olympiád pro české děti z následujících tříd: _____, _____, _____ a _____.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Personalități și instituții ale culturii cehe

Competență specifică: 1.1.; 2.1.

Clasa a VII-a

Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** Uniunea Democartică a Slovacilor și Cehilor din România (U.D.S.C.R.) a fost înființată la Nădlac, de către un grup de intelectuali slovaci și cehi, în data de:
 a) 4 ianuarie 1990;   b) 4 ianuarie 1991;   c) 4 ianuarie 1992;   d) 4 ianuarie 1993.
- B.** Primul președinte al Uniunii Democratice a Slovacilor și Cehilor din România a fost:
 a) Merka Adrian- Miroslav;   b) Andrei Zetocha;   c) Andrei Štefanko;   d) Kubalak Petru.
- C.** Principala publicație a Uniunii Democartice a Slovacilor și Cehilor din România este:
 a) Sluníčko;   Rovnoběžné zrcadla;   c) Zvoneček;   d) Naše snahy.
- D.** Filiala Zonală Cehă a Banatului de Sud (FZC BS), este una dintre cele 4 filiale autonome ale Uniunii Democratice a Slovacilor și Cehilor din România, aceasta îi reunește pe cehii și slovacii din județele:
 a) Caraș- Severin și Timiș;   c) Mehedinți și Caraș- Severin;
 b) Timiș și Mehedinți;   d) Arad și Caraș- Severin.
- E.** Primul președinte al Filialei Zonale Cehe, U.D.S.C.R. a fost:
 a) Draxel Francisc;   b) Bouda Štefan;   c) Merka Adrian- Miroslav;   d) Pek Iosif.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat (A) sau fals (F):

Nr. crt.	Enunț	A	F
1.	U.D.S.C.R. este reprezentată în Parlamentul României de către un deputat, primul dintre aceștia a fost Matej Heckel.		
2.	La sediul FZC Banat Sud U.D.S.C.R. din Moldova Nouă se află și cabinetul deputatului, primul șef de cabinet parlamentar a fost Bouda Iosif.		
3.	U.D.S.C.R. participă la alegerile locale cu candidați proprii pentru funcțiile de primari, consilieri locali și județeni. În mandatul 2020-2024, Hruza Petru a fost ales ca primar al Comunei Coronini.		
4.	În mandatul 2020-2024 a fost ales deputat în Parlamentul României, domnul Merka Adrian- Miroslav.		
5.	Mașec Iosif a fost ales primar din partea U.D.S.C.R. în comuna Gîrnic.		
6.	Prof. univ. dr. Paneș Iosif a fost singurul deputat U.D.S.C.R. în Parlamentul României de origine cehă, ceilalți fiind de origine slovacă.		

3. Asociați termenii din coloana A (locațiile festivalurilor folclorice cehe) cu cei din coloana B (anii de desfășurarea a acestor festivaluri folclorice):

Coloana A	Coloana B
1. Gîrnic	A) 1999
2. Sfânta Elena	B) 1997
3. Eibental	C) 1995
4. Ravensca	D) 1993
5. Șumița	E) 1991
6. Bigăr	F) 1989.

4. Completați spațiile libere cu răspunsul corect:

- a. U.D.S.C.R. a organizat și finanțat o competiție sportivă la fotbal, între localitățile cehe a Banatului de munte, denumită _____;
- b. De asemenea, U.D.S.C.R. a finanțat tipărirea periodică a următoarelor reviste școlare: Sfânta Elena - _____; Gîrnic - _____ și Eibental - _____
- c. Totodată U.D.S.C.R. a finanțat tipărirea celor două manuale școlare, clasa a VI-a și a VII-a, *Istoria și tradițiile minorității cehe din România*, avându-i drept autori pe soții: _____ și _____;
- d. În anul 2008 a fost asfaltat integral prima cale de acces într-o localitate cehă. Este vorba despre drumul Coronini- Sfânta Elena, în lungime de 5 km și la care U.D.S.C.R. și-a adus propriul aport sprijinind finanțier (prin donații din partea republicii Cehe) realizarea studiului de _____ ;
- e. U.D.S.C.R. sprijină finanțier organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare pentru elevii cehii din clasele a ____-a, a ____-a, a ____-a și a ____-a.

Učební jednotka: Kultura, škola, tradice

Obsah výuky: Osobnosti a instituce české kultury

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VII.

Školství v češtině

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Od roku 1992 byly zahájeny kurzy českého jazyka na gymnáziu českých škol v horském Banátu, které zpočátku vyučovali místní učitelé, později učitelé z České republiky. Po kolika letech byl tento proces obnoven, po té co byl zastaven komunistickými úřady:
- a) 10. letech;   b) 20. letech;   c) 30. letech;   d) 40. letech.
- B.** Koncem roku 1990 se běžní středoškolští studenti začali účastnit Olympiády z českého jazyka, pořádané Ministerstvem školství, výzkumu a mládeže. Jedná se o studenty tříd:
- a) páté a šesté;   b) šesté a sedmě;   c) sedmě a osmě.
- C.** Nová budova Gymnáziální školy „J. A. Komenského“ byla postavena v české vesnici:
- a) Gerník;   b) Eibental;   c) Svatá Helena;   d) Bígr.
- D.** Po roce 2000 vypracovali učitelé první školní osnovy pro nový vzdělávací předmět *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*. Jedná se o následující dva učitele:
- a) Josef Bouda a František Draxel;   c) František Draxel a Desideriu Gecse;
- b) Desideriu Gecse a Josef Bouda;   d) Josef Mleziva a Josef Bouda.
- E.** Na základě skolních osnov, byla vytvořena první učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, pro šestou a sedmou třídu, kterou vypracovali:
- a) Alena Gecse a František Roch;   c) Desideriu Gecse a František Draxel;
- b) Josef Mleziva a Josef Bouda;   d) Alena Gecse a Desideriu Gecse.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Učitelka Alena Gecse vypracovala osnovy pro výuku češtiny I.–X. ročníku.		
2.	Učitel Josef Bouda byl ředitelem Gymnázia „J. A. Komenského“ Svatá Helena.		
3.	Profesor František Draxel byl ředitelem střední školy v Koronini.		
4.	František Olteanu byl učitelem na Rovensku.		
5.	Učitel František Roch byl ředitelem střední školy na Bígru.		

3. Přiřaďte termíny ve sloupci A k výrazům ve sloupci B (české školy s vydávaným školního časopisu):

Sloupec A	Sloupec B
1. Střední škola „J. A. Komenský“ Svatá Helena	A) <i>Zvoneček</i>
2. Střední škola Gerník	B) <i>Období</i>
3. Střední škola Eibental	C) <i>Sluníčko</i> .

4. Doplňte následující tvrzení vhodnými slovy, ze seznamu pojmu:

a) Mezi řediteli střední školy Svatá Helena uvádíme: _____, _____ a _____;

b) Na střední škole Gerník, v průběhu času působili tito ředitelé:

_____ a _____;

c) Mezi řediteli střední školy v Eibentalu uvádíme: _____, _____ a _____;

d) Mezi učiteli českých škol v Ravensku, Šumici a Bígru uvádíme:

I. Rovensko: _____ a _____;

II. Šumice: _____ a _____;

III. Bígr: _____ a _____.

Seznam pojmů: Jiří Janečko, Petr Ciolak, Gecse Desideriu, František Roch, Karel Kuska, Georgeta Marišesková, Konstantin Mateikan, Alois Špicel, Josef Bouda, Mihai Maniet, Dumitru Parvulesku, Mariuka Doskocilová, Jan Šubert, František Šubert; František Sýkora, Jan Fabry, Josef Němeček a Josef Mleziva.

5. Vyhledejte na internetu informace o „otci moderní pedagogiky“ a vytvořte medailon pedagoga, spisovatele, filozofa, vědce atd., Jana Amose Komenského.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Personalități și instituții ale culturii cehe

Competență specifică: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Clasa a VII-a

Învățământul în limba cehă

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Începând cu anul 1992 și la ciclul gimnazial al școlilor cehe din Banatul Montan încep cursurile de limbă cehă, inițial predate de învățătorii locali, mai târziu de cadrele didactice venite din Cehia. După câți ani a fost fost reluat acest proces, oprit de autoritățile comuniste:
- a) 10 ani;   b) 20 ani;   c) 30 ani;   d) 40 ani.
- B. Spre sfârșitul anilor 1990, regulat elevii de gimnaziu încep să participe la Olimpiada de limba cehă, organizată de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. Este vorba despre elevii claselor:
- a) a V-a și a VI-a;   b) a VI-a și a VII-a;   c) a VII-a și a VIII-a.
- C. Noua clădire a Școli Gimnaziale “J. A. Komenský” a fost construită în localitatea cehă:
- a) Gîrnic;   b) Eibental;   c) Sfânta Elena;   d) Bigăr.
- D. În anii 2000 a fost elaborată prima programă școlară pentru o nouă disciplină de învățământ, *Istoria și tradițiile minorității cehe din România*, de către profesorii:
- a) Bouda Iosif și Draxel Francisc;   c) Draxel Francisc și Gecse Desideriu;
 b) Gecse Desideriu și Bouda Iosif;   d) Mleziva Iosif și Bouda Iosif.
- E. În baza programei școlare a fost creat și primul manual de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România*, pentru clasele a VI-a și a VII-a, elaborat de către:
- a) Gecse Alena și Roch Francisc;   c) Gecse Desideriu și Draxel Francisc;
 b) Mleziva Iosif și Bouda Iosif;   d) Gecse Alena și Gecse Desideriu.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat (A) sau fals (F):

Nr. crt.	Enunț	A	F
1.	Doamna învățătoare, Gecse Alena a elaborat programa școlară pentru predarea limbii cehe, clasele I- X.		
2.	Învățătorul Bouda Iosif a fost director al Școlii Gimnaziale “J. A. Komenský” Sfânta Elena.		
3.	Profesorul Draxel Francisc a fost director al Școlii Gimnaziale Coronini.		
4.	Olteanu Franisc a fost învățător în satul Ravensca.		
5.	Învățătorul Roch Francisc a fost director al Școlii Gimnaziale Bigăr.		

3. Asociați termenii din coloana A cu cei din coloana B (școala cehă cu revista școlară editată):

Coloana A

1. Școala Gimnazială “J. A. Komensky” Sfânta Elena
2. Școala Gimnazială Gîrnic
3. Școala Gimnazială Eibental

Coloana B

- A) Zvoneček
- B) Období
- C) Sluničko.

4. Completați spațiile libere cu răspunsul corect, folosind lista de termeni:

a) Printre directorii Școlii Gimnaziale Sfânta Elena, îi amintim pe: _____, _____, _____, _____ și _____;

b) În Școala Gimnazială Gîrnic au funcționat în decursul timpului următorii directori:

_____, _____, _____, _____, _____ și _____;

c) Dintre directorii Școlii Gimnaziale Eibental îi amintim pe: _____, _____ și _____;

d) Printre învățătorii școlilor cehe din Ravensca, Șumița și Bigăr îi amintim pe următorii:

I. Ravensca: _____ și _____;

II. Șumița: _____ și _____;

III. Bigăr: _____ și _____.

Listă termeni: Jiří Janečko, Ciolac Petru, Gecse Desideriu, Roch Francisc, Kuska Carol, Marișescu Georgeta, Mateican Constantin, Špičel Alois, Bouda Iosif, Manet Mihai, Pârvulescu Dumitru, Doscociil Mariuța, Șubert Ioan, Șubert Francisc; Sicora Francisc, Fabry Ioan, Nemececi Iosif și Mleziva Iosif.

5. Căutați pe internet informații despre “părintele pedagogiei moderne” și realizați un medalion al pedagogului, scriitorului, filozofului, omului de știință etc., Jan Amos Komenský.

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Kulturní a umělecká činnost Čechů v Rumunsku*

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.

Třída: VII.

Folklórni soubory/ Folklór

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

A. Slovo folklór pochází ze dvou slov, a to z jazyka:

- a) německého;   b) italského;   c) francouzského;   d) anglického.

B. Slovo folklór se poprvé objevilo v roce 1846, ve městě:

- a) Berlín;   b) Řím;   c) Londýn;   d) Paříž.

C. Folklór Čechů v horském Banátu, stejně jako i u jiných etnických skupin se dělí do následujících kategorií:

- a) dvě;   b) tři;   c) ctyři;   d) pět.

D) Povídky založené především na pověřivých příbězích, magických příbězích nebo lidských povídkách, patří do kategorie:

- a) hudební folklór;   b) slovesný folklór;   c) choreografní folklór.

D) Hudební folklor je reprezentován:

- a) písňemi a instrumentální hudbou,   b) krátkými povídkami,   c) různými druhy tanců.

2. Doplňte následující tvrzení vhodnými slovy:

a) Lidové umění má trojí charakter: _____, _____

a _____;

b) Češi z Banátu svým příchodem do těchto krajin si obohatili svůj vlastní lidový repertoár o prvky sousedních etnikům, jako například od: _____, _____ a _____;

c) Prozaický folklór českých vesnic v horském Banátu přežívá dodnes, zejména v podobě kratších žánrů jako jsou například: _____, _____ a _____;

d) Hudební folklór českých lokalit v horském Banátu dominuje především písňem:
_____ a _____;

e) V české vesnici Banátu _____, tamní baptistická komunita má poměrně početný mandolínový soubor.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Folklór je sbírka tradic, zvyků a lidového umění z jedné zeměpisné oblasti nebo zemi.		
2.	Slovo folklór se poprvé objevuje ve dvacátém století.		
3.	Povídky, nuvelly, vtipy, anekdoty atd. se vyprávěly za dlouhých zimních večerů, nedělí nebo při různých domácích pracích (draní peří, loupání kukuřice, příprava švestek na povidla, atd.); při chodení na táčky, a u příležitosti „prasečí almužny“ (pomana porcului).		
4.	Zpívání je v českých vesnicích v horském Banátu stále přítomné ve větší míře než instrumentální hudba.		
5.	Mezi specifické tance českých vesnic horského Banátu patří: <i>Veverky</i> , <i>Komeník</i> , <i>Židovka</i> , <i>Česká beseda</i> , <i>Káča</i> , etc.		

4. Přiřaďte termíny ve sloupci A k výrazům ve sloupci B (názvy hudebních skupin s českými lokality v horském Banátu):

Sloupec A

- a) *Bohema/ Bohemie*
- b) *Helovanka*
- c) *Kolotoc*
- d) *Slavík*

Sloupec B

- 1. Svatá Helena
- 2. Gerník
- 3. Rovensko
- 4. Eibental

5. Vytvořte 5 vět, v každé z nich použíte jedno slovo ze seznamu následujících klíčových pojmů: *zbojník*; *satirické*; *choreografie*; *táčky* și *epičký*.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Activitatea cultural- artistică a cehilor din România

Competență specifică: 1.1.; 2.1.

Clasa a VII-a

Ansamblurile folclorice/Folclorul

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

A. Cuvântul folclor are la origine, două cuvinte din limba:

- a) Germană,   b) Italiană,   c) Franceză,   d) Engleză.

B. Cuvântul folclor a apărut pentru prima dată în anul 1846, în orașul:

- a) Berlin,   b) Roma,   c) Londra,   d) Paris.

C. Folclorul cehilor din Banatul Montan, la fel ca și la alte grupuri entice se împarte în următoarele categorii:

- a) Două,   b) Trei,   c) Patru,   d) Cinci.

D) Povestirile scurte, bazate mai ales pe povești cu superstiții, magice ori nuvele, fac parte din categoria:

- a) Folclorul muzical,   b) Folclorului verbal,   c) Folclorului de dans.

D) Folclorul muzical este reprezentat prin:

- a) Cântece și muzică instrumentală,   b) Povestiri scurte,   c) Diverse tipuri de dansuri.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

a) Arta populară are un caracter _____, _____ și _____;

b) Cehii din Banat prin venirea lor pe aceste meleaguri și-au îmbogățit propriul repertoriu folcloric cu elemente de la etniile vecine, cum ar fi: _____, _____ și _____;

c) Folclorul în proză al satelor cehești din Banatul de Munte supraviețuiește și astăzi, mai ales sub forma unor genuri mai scurte, cum ar fi: _____, _____ și _____.

d) Folclorul muzical al localităților cehe din Banatul Montan, este dominat mai ales de cântece: _____ și _____;

e) În satul cehesc din Banat, _____ comunitatea baptistă de acolo își păstrează un ansamblu de mandoline, relativ numeros.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Folclorul este o colecție de tradiții, obiceiuri și artă populară dintr-o zonă geografică sau țară.		
2.	Cuvântul folclor apare pentru prima dată în secolul al XX-lea.		
3.	Scurtele povești, nuvele, glume, anecdotă, etc., se povesteaau în serile lungi de iarnă, duminica sau la diversele munci casnice (scărmânatul penelor, decojirea porumbului, pregătirea prunelor pentru măgiun, etc.); la șezători sau cu ocazia “pomanei porcului”.		
4.	Muzica vocală este mai este prezentă în satele cehe din Banatul de munte într-o măsură mai mare decât muzica instrumentală.		
5.	Printre dansurile specifice cehe ale satelor din Banatul Montan se numără: <i>Veverky, Komeník, Židovka, Česká beseda, Káča</i> , etc.		

4. Asociați termenii din coloana A cu cei din coloana B (numele formațiilor muzicale cu localități cehe din Banatul Montan):

Coloana A

- a) Bohema/ Bohemie
- b) Helovanka
- c) Kolotoc
- d) Slavík

Coloana B

- 1. Sfânta Elena
- 2. Gîrnic
- 3. Ravensca
- 4. Eibental

5. Realizați 5 propoziții folosind câte un cuvânt din lista termenilor- cheie, în fiecare propoziție: *zbojník* (*bandit, proscris*), *satirické* (*satiric*), *choreografie* (*coreografie*), *táčky* (*șezătoare*), *epičký* (*epic*).

Učební jednotka: Kultura, škola, tradice

Obsah výuky: Kulturní a umělecká činnost Čechů v Rumunsku

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Dámské lidové oblečení

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

- A.** Tradiční oděv Čechů v Banátu je téměř stejný jako oděv, který nosili naši předkové v Čechách na konci:
a) 19.století;   b) 18.století;   c) 17.století;   d) 20.století.
- B.** Základním prvkem dámského oblečení je/jsou:
a) spodničky;   b) zástěra;   c) šátek;   d) dlouhá sukně.
- C.** Dámská halenka má:
a) krátké rukávy;   c) dlouhé rukávy a je zahybna na ramenou;
b) dlouhé rukávy a je vyšívaná;   d) krajkovatá na zádech a bez pinzet.
- D.** Canafas je obvyklý materiál, ze kterého byla vyrobená:
a) sukně;   b) šátek;   c) zástěra;   d) halenka.
- E.** Na Svaté Heleně se preš knoflíky blůzy nanáší pás ze stejného materiálu nazývaný:
a) Káča;   b) Bětka;   c) Voblek;   d) Barča.
- F.** Předmět dámského oblečení, který se uvázuje pod bradu a má tvar polštářku se zvednutými rohy, je:
a) sukně;   b) zástěra;   c) šátek;   d) halenka.

2. Doplňte následující věty vhodnými slovy:

- a) Sváteční zástěry jsou zdobeny _____, někdy _____ nebo se _____;
- b) Šátky na hlavě mají různé barvy a vzory, musí být sladěny s oblečením a jsou pouze z materiálu _____ (název);
- c) V lokalitách Bígr a Šumice se nosí skládané sukně ze _____ a halenky jsou ze jasných a živých barev;
- d) Ženský kroj se skládá ze dvou částí oděvu: _____ a _____;
- e) Ženské spodničky z velmi škrobené látky jsou zdobeny _____;
- f) Háčkované pantofle nebo obuv ve tvaru rumunských *opánců*, které nosí ženy, zejména na Šumici, se jmenují _____.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Česká žena (<i>pemojka</i>) může vlastnit až 100 zástěr a 300 šátků.		
2.	Základy ženského oblečení se neliší od vesnice k vesnici, jsou stejné.		
3.	Halenky, které ženy nosí přes sukňě, jsou velmi rozmanité a mají různá jména, liší se od jedné vesnice k druhé.		
4.	Dívky a mladší ženy si zpravidla vybírají oblečení v tmavších barvách.		
5.	Šatník (<i>pemojek</i>) je obzvláště bohatý a pestrý, počítá až ze 50 páru obleků.		
6.	České ženské oblečení je výrazem jejich hrdosti a příslušnosti k českému etniku.		
7.	Háckované pantofle nebo <i>opánce</i> , které nosily ženy, byly zdobeny červenou krajkou a podrážka byla vyrobena ze semiše.		

4. Popište populární ženské oblešení se zaměřením na každou součást obleku (sukně, halenka, zástěra, šátek, obuv).

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Activitatea cultural- artistică a cehilor din România

Competență specifică: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Portul popular femeiesc

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

- A.** Îmbrăcăminte tradițională a cehilor din Banat este aproape aceeași cu vestimentația purtată de străbunii noștri din Boemia, la sfârșitul secolului:
- a) al XIX-lea,   b) al XVIII- lea,   c) al XVII-lea,   d) al XX-lea.
- B.** Elementul de bază din vestimentația femeilor este:
- a) juponul,   b) șorțul,   c) baticul/basmaua,   d) baticul/ basmaua.
- C.** Bluza femeiască are:
- a) mâncile scurte,   c) mâncile lungi și este încrețită pe umeri,
b) mâncile lungi și este brodată,   d) dantelă pe spate și dese fără pense.
- D.** Canafasul este materialul obișnuit din care era confecționat/ă:
- a) fusta;   b) basmaua;   c) șorțul;   d) bluza.
- E.** La Sfânta Elena, peste nasturii de la bluză se aplică o bandă din același material numită:
- a) Káča;   b) Bětka;   c) Voblek;   d) Barča.
- F.** Obiectul de îmbrăcăminte femeiesc, care este legat sub formă de perinuță, cu colțuri ridicate, este:
- a) fusta;   b) șorțul;   c) basmaua;   d) bluza.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

- a) Șorțurile de sărbătoare sunt împodobite cu _____, uneori și cu _____ sau cu _____;
- b) Basmalele de pe cap, au culori și modele diferite, trebuie să fie asortată cu îmbrăcăminte și sunt numai din materialul numit _____.
- c) În localitățile Bigăr și Șumița, se poartă fuste plisate de _____, iar bluzele sunt de culori vii.
- d) Un costum femeiesc este alcătuit din două obiecte de îmbrăcăminte _____ și _____.
- e) Juponul femeiesc, din pânză foarte apretată, este decorat cu _____.
- f) Opincile sau papucii croșetați, purtate de femei, mai ales de cele din Șumița, poartă numele de _____.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	O cehoaică poate să posede până la 100 de șorțuri și 300 de basmale.		
2.	Elementele de bază ale costumului femeiesc nu se deosebesc de la un sat la altul, ele sunt la fel.		
3.	Bluzele pe care le poartă femeile peste fuste, sunt foarte variate și au denumiri diferite, de la un sat la altul.		
4.	Fetele și femeile mai tinere își aleg de regulă îmbrăcământea în culori mai închise.		
5.	Garderoba "pemoaicelor" este deosebit de bogată și variată, putând număra până la 50 de perechi de costume.		
6.	Îmbrăcământea femeilor cehe este expresia mândriei și apartenenței lor la etnia cehă.		
7.	Papuci croșetați sau opincile purate de femei, erau împodobiți cu o dantelă roșie, iar talpa era din piele de porc întoarsă.		

4. Realizați o descriere a portului popular la femei, axându-vă pe fiecare parte componentă a costumului (fustă, bluză, șorț, batic, încăltăminte).

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Kulturní a umělecká činnost Čechů v Rumunsku*

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Pánské a dětské lidové oblečení

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

- A. Nejkonzervativnější lokality, kde bylo oblečení jak ženské tak mužské zachovány téměř beze změny, jsou:
a) Šumice a Eibental; b) Gerník a Rovensko; c) Bígr a Šumice; d) Bígr a Rovensko.
- B. Kožené selské vesty (kožešiny), byly blůzy silné ze:
a) kůže z rukávy; b) kůže bez rukávů; c) vlny bez rukávů d) vlny z rukávy.
- C. V létě pánské pracovní oděvy se skládají z tenkých kalhot, materiálů:
a) bavlny; b) vlny; c) lna; d) plátna.
- D. Také v létě, pánské pracovní oděvy se skládají z kalhot silných, materiálů:
a) bavlny; b) vlny; c) lna; d) plátna.
- E. Od roku 1960 přebírali čeští muži zejména v zimě oděvy přinesené z Československa, a to zelené barvy typu lesnické uniformy, ze materiálu:
a) vlny; b) kanafasu; c) lna; d) vinilinu.
- F. Plyšové klobouky s mírně ohnutou krempou nosili muži pouze:
a) na polní práci; b) v létě; c) na svátky; d) v zimě.
- G. Na svátky chlapci byli oblečeni do strřížených dlouhých kalhot, tmavé barvy s kabátkem:
a) jedno řadou knoflíků; b) dvou řadou knoflíků; c) troji řadou knoflíků; d) se zipem.

2. Doplňte následující věty vhodnými slovy:

- a) Na nohou nosili punčochy (natažené přes kalhoty), které byly z _____
(materiál), v létě se obúvali do _____ a _____, a v
zimě nebo v období dešťů se obúvali do _____;
- b) Kromě klobouků muži nosili na hlavě _____ a _____;
- c) V létě, když pracovali na poli, muži nosili tenké klobouky s _____ na hlavě;
- d) Na počátku muži nosili, stejně jako ženy kožený obuv, zvaný _____;
- e) Kožešiny bez rukávů, nazývali místní _____;
- f) Karkulka ozdobovalá hlavu dítěte, se nosila až do věku _____ let.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Pánské oblečení se postupem času modernizovalo.		
2.	Při tanci muži nenosili klobouky.		
3.	V neděli a o svátcích muži nosí tmavý oblek, kalhoty a kabát ze stejného materiálu, košili s kravatou nebo bez kravaty a střevíce s tkaničkami nebo vysokými boty.		
4.	Novorozenecký byl vložen do plen, zabalen do pérový peřinky a svázán do pruhové látky asi 5 cm široké a asi 1,5 m dlouhé.		
5.	Karkulka na hlavě dítěte byla bohatě ozdobena velkou broží.		
6.	Když batole mohlo stát bez opory, chlapec nebo dívka, bylo oblečeno do květovaných sukniček, pod nimi mělo dlouhé flanelové kalhoty s rozparkem a navíc zástěrkou.		
7.	Oblečení novorozence se skláda z košílky, kabátku a karkulky.		

4. Vytvořte 15řádkový popis lidového oblečení pro muže a děti, se zvlášt'ním zaměřením na složky oblečení každého druhu.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Activitatea cultural-artistică a cehilor din România

Competență specifică: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Portul popular bărbătesc și la copii

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

- A. Cele mai conservatoare localități, unde s-au menținut aproape neschimbate costumele, atât cele femeiești cât și cele bărbătești, sunt la:
a) Șumița și Eibental; b) Gîrnic și Ravensca; c) Bigăr și Șumița; d) Bigăr și Ravensca.
- B. Pieptarele erau bluzoanele groase și cojoacele din:
a) piele cu mânci; b) piele fără mânci; c) lână fără mânci d) lână cu mânci.
- C. Pe timp de vară, îmbrăcămintea de lucru a bărbăților se compune din pantaloni subțiri:
a) de bumbac; b) de lână; c) de in; d) de pânză.
- D. Pe timp de vară, îmbrăcămintea de lucru a bărbăților se compune din pantaloni groși:
a) de bumbac; b) de lână; c) de in; d) de pânză.
- E. Începând cu anul 1960 bărbății cehi au adoptat mai ales iarna, haine aduse din Cehoslovacia, de culoare verde, de tipul uniformei de pădurar, din materialul numit:
a) bumbac; b) canafas; c) in; d) vinilin.
- F. Pălării de plus, cu borurile ușor îndoite, le purtau bărbății doar:
a) la muncile câmpului; b) vara; c) de sărbători; d) iarna.
- G. Pentru sărbători, băieții erau îmbrăcați în pantaloni lungi cu hainuță, de culoare închisă și croită cu:
a) un rând de nasturi; b) două rânduri de nasturi; c) trei rânduri de nasturi; d) fermoar.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

- a) În picioare purtau ciorapi (se întindeau peste pantaloni), care erau din _____ și se încălțau vara cu _____ și _____, iarna sau în anotimpul ploios cu _____;
- b) În afara de pălării, bărbății mai purtau pe cap _____ și _____;
- c) Vara, la muncile câmpului, bărbății purtau pe cap pălării subțiri, cu _____.
- d) La început, bărbății purtau ca și femeile, opinci din piele de _____.
- e) Cojoacele din piele, fără mânci erau numiți de localnici _____.
- f) Scufița de pe capul copilului, decorată și împodobită, era purtată până la vîrstă de _____ ani.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Vestimentația bărbaților cu timpul s-a urbanizat.		
2.	Atunci când dansau, bărbații își dădeau jos de pe cap pălăriile.		
3.	Duminica și de sărbători, bărbații poartă un costum închis la culoare, pantaloni și haină din același material, cămașă cu sau fără cravată și pantofi cu șireturi sau cizme înalte.		
4.	Nou-născutul era pus într-un scutec, învelit într-o plăpumioară din pene și legat cu "croșnă" (o fâșie din pânză lată de cca. 5 cm și lungă de cca. 1,5 m).		
5.	Scufița de pe capul copilașului era bogat decorată și împodobită cu o broșă mare.		
6.	Când copilașul putea să stea nesprijinit, băiat sau fată, era îmbrăcat cu fustițe înflorate, sub ele purta pantalonași lunghi din flanel cu fentă, iar pe deasupra un șorțuleț.		
7.	Trusoul nou-născutului era format din cămașă, sacou și scufiță.		

4. Vytvořte 15řádkový popis lidového oblečení pro muže a děti, se zvlášt'ním zaměřením na složky oblečení každého druhu.

Učební jednotka: Kultura, škola, tradice

Obsah výuky: Kulturní a umělecká činnost Čechů v Rumunsku

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VII.

Naivní umění Čechů v Banátu

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

- A.** Ve které lokalitě horského Banátu se nejvíce rozvíjelo naivní umění (řezbáři, malíři a lidoví umělci):
a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Rovensko;   d) Eibental.
- B.** Naivní umění malby se více rozvíjelo v české lokalitě:
a) Rovensko,   b) Šumice,   c) Bígr,   d) Gerník.
- C.** Nejreprezentativnějším malířem české komunity v horském Banátu, který má studie v oboru, byl:
a) Štěpán Benedikt;   b) Josef Řehák;   c) Jenda Jágr;   d) František Matyáš.
- D.** Štěpán Benedikt, naivní umělec z Eibentalu, se zabýval zejména:
a) malbou na plátně;   b) keramikou;   c) řezbářstvím ve dřevě;   d) kamenná řezba.
- E.** Josef Řehák, jako představitel olejomalby mající jako podpůrné plátno, dřevo nebo zed', byl původem z:
a) Eibentalu;   b) Bígru;   c) Rovenska;   d) Gerníku.

2. Doplňte následující tvrzení vhodnými slovy, ze seznamu pojmu:

- a) Jenda Jágr se narodil v lokalitě _____, roku _____ a vyznamenal se taky v dřevozpracující činnosti;
- b) _____ se spontánně rozvíjí u lidí bez odborného uměleckého vzdělání, bez kvalifikovaného managementu a jejich díla se neintegrují do stylu současného umění;
- c) Josef Mleziva, v současné době učitel v důchodu má také vášeň pro malování. Vystudoval Střední pedagogickou školu v _____, a od roku 1977 patřil k první generaci místních učitelů.
- d) Nástěnné malby, olejomalby na plátně a další díla českého naivního malíře umění Josefa Řeháka, dnes najdete především ve _____;
- e) František Matyáš je absolventem Střední umělecké školy ve _____.

Seznam pojmů: Bígr; Eibental; 1949; 1955; naivní umění; profesionální umění; Karansebeš; Nadlak; českých římskokatolických kostelech; domech českých obyvatelů; Temešvár; Rešicích.

3. Identifikujte alespoň 3 oblíbená díla Františka Matyáše a vytvořte v maximálně deseti až patnácti řádků umělecký medailon malíře.

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.C.	Tvrzení	P	N
1.	Štěpán Benedikt se zúčastnil tří výstav v Temešváru, kde vystavoval některá svá díla.		
2.	Vincenc Cipera se narodil na Bígru.		
3.	Dům bývalého naivního malíře z Bígru, Josef Řeháka je skutečnou výstavou jeho nástěnných maleb.		
4.	Malíř a učitel Josef Mleziva z Bigaru, byl vnukem prvního kvalifikovaného učitele v lokalitě.		
5.	Odborníci se teoreticky domnívají, že umělecká díla Františka Matyáše mají blíže k suprarealismu.		
6.	Některá díla malíře Františka Matyáše skončila prodejem v zemích jako: Rakousko, Velká Británie, Kanada, Česká republika, Francie, Německo, Španělsko atd.		

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Activitatea cultural-artistică a cehilor din România

Competență specifică: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Clasa a VII-a

Arta naivă a cehilor din Banat

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. În ce localitate a Banatului Montan s-a dezvoltat cel mai mult arta naivă (cioplitori în lemn, pictori și artiști populari):
a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Ravensca;   d) Eibental.
- B. Arta picturii naïve s-a dezvoltat mai mult în localitatea cehă:
a) Ravensca,   b) Șumița,   c) Bigăr,   d) Gîrnic.
- C. Cel mai reprezentativ pictor al comunității cehe din Banatul de munte, având și studii de specialitate, a fost:
a) Benedict Ștefan;   b) Rehac Iosif;   c) Jagar Jenda;   d) Matiaș Francisc.
- D. Benedict Ștefan, artistul naiv din Eibental, s-a ocupat mai ales cu:
a) Pictura pe pânză;   b) Olăritul;   c) Sculptură în lemn;   d) Sculptură în piatră.
- E. Rehac Iosif, ca reprezentant al picturii în ulei, având drept suport pânza, lemnul sau peretele, a fost originar din:
a) Eibental;   b) Bigăr;   c) Ravensca;   d) Gîrnic.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Jagar Jenda s-a născut în localitatea _____, anul _____ s-a remarcat în activitatea de prelucare a lemnului.
- b) _____ se dezvoltă în mod spontan la personae fără pregătire artistică profesională, fără un management calificat, iar lucrările lor nu se integrează în stilul artei contemporane.
- c) Mleziva Iosif, actualmente învățător pensionar, are ca pasiune și pictura. A absolvit Liceul Pedagogic din _____, făcând parte din prima generație de învățători localnici, încă din anul 1977.
- d) Picturile murale, operele în ulei pe pânză și nu numai, ale pictorului de artă naivă cehă, Rehac Iosif se regăsesc astăzi mai ales în _____;
- e) Matiaș Francisc este absolvent al Liceului de artă din _____.

Listă de termeni: Bigăr, Eibental, 1949, 1955, artă naivă, artă profesionistă, Caransebeș, Nădlac, Bisericile romano-catolice cehe, case ale localnicilor cehi, Timișoara, Reșița.

3. Identificați cel puțin 3 lucrări preferate ale lui Matiaș Francisc și realizați în maxim 10- 15 rânduri un medalion artistic al pictorului.

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Benedict Ștefan a participat la trei expoziții în Timișoara, unde a expus o parte din lucrările sale.		
2.	Cipera Vincenț, s-a născut la Bigăr.		
3.	Casa fostului pictor naiv din Bigăr, Rehac Iosif este o adevărată expoziție a picturilor sale murale.		
4.	Pictorul și totodată învățătorul Mleziva Iosif din Bigăr a fost nepotul primului învățător calificat din localitate.		
5.	Din punct de vedere teoretic, experții consider că operele de artă ale lui Matiaș Francisc sunt mai apropiate de suprarealism.		
6.	Unele opera ale pictorului Matiaș Francisc au ajuns să fie vândute în țări ca: Austria, Marea Britanie, Canada, Cehia, Franța, Germania, Spania, etc.		

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Zvyky a tradice včerejška a dneška*

Cílené kompetence: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Třída: VII.

Náboženské svátky I

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

A. Svátek *Hromnic* připadá:

- a) 6. ledna;   b) 2. února;   c) 4. prosince;   d) 6. prosince.

B. Na svátek *Zjevení Páně* kněz navštívuje domy českých věřících v Rumunsku, a na vstupní dveře napíše křídou aktuální rok a iniciály:

- a) dvou králů;   b) tří králů;   c) ctýř králů;   d) sedmi králů.

C. Svátek *Masopustu* se slaví před Velikonocemi o:

- a) tři týdny;   b) pět týdnů;   c) sedm týdnů;   d) devět týdnů.

D. V úterý na Masopust vesnicí se prochází medvěd (mladý muž oblečený ve slaměném rouchu je proveden vesnicí v doprovodu muziky, a každého koho potká, vezme k tanci a vtipkuje s ním; když vejde do nějakého domu a najde neustalnou postel, hned si do ní lehne). Zvyk se provádí pouze v lokalitách:

- a) Gerník, Rovensko a Svatá Helena;   c) Šumice, Rovensko a Eibental;
b) Šumice, Bígr a Gerník;   d) Eibental, Svatá Helena a Šumice.

E. Popeleční středu začíná půst po dobu 7 týdnů (kromě neděl) pro následující svátek:

- a) Vánoce;   b) Velikonoce;   c) Letnice;   d) Svátek Panny Marie.

F. Května neděle připadá na:

- a) čtvrtou neděli postní;   c) pátou neděli postní;
b) šestou neděli postní;   d) sedmou neděli postní.

2. Doplňte následující věty vhodnými slovy:

a) Velikonoční tridum je reprezentován následujicími dny: _____, _____ a _____;

b) Na Velký pátek v domácnosti dělají ženy malé rohlíky z chlebového těsta pro děti, takzvané _____;

c) Druhý den velikonoční, v raných hodinách chodí děti koledovat k příbuzným, a dostávají na oplátku sladkosti a peníze. Zvyk se v češtině nazývá _____;

d) Letnice nebo Seslání Ducha Svatého, na vesnici Eibental se také jmenuje _____;

- e) Strom zdobený mladými lidmi z Eibentalu, k příležitosti Letnic je obvykle druhu _____;
- f) Velikonoční ples se koná v každé české lokalitě, který je to den _____.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Tradice a zvyky Čechů v Rumunsku jsou strukturovány podle náboženského kalendáře.		
2.	Na Silvestra se v českých lokalitách Banátu vysvěcují domy.		
3.	Od Zeleného čtvrtku až po Bílou sobotu chlapci z některých českých lokalit chodí po vesnici a zpívají různé náboženské písni (kostelní zvony se neodbíjejí), a svolavají takto lidi do kostela, doprovázeni jsou řehtačkami.		
4.	Na Popeleční středu a Velký pátek se žádný půst nekoná.		
5.	V sobotu odpoledne na Velikonoce mladí lidé s řehtačkami a krásně zdobenými košíky (do kterých dostávají peníze a vajíčka, a o která se nakonec budou dělit rovným dílem), chodí po všech českých vesnicích dům od domu a hojně přejí obyvatelům, čímž ohlašují vzkříšení Ježíše Krista.		
6.	Svátek zmrvýchvstání Ježíše Krista začíná v sobotu večer.		
7.	Jediný ples v roce kdy ženy platí za hudbu se koná u příležitosti <i>Májových svátků</i> , které se probíhají na Svaté Heleně.		

4. Udělejte krátký rozhovor 10-15 řádků, se staršími lidmi o písničkách a rčení, které zpívali, když procházeli vesnicí s řehtačkami během velikonočního tridumu (Zelený čtvrtok, Velký pátek, Bílá sobota).

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Obiceiuri și tradiții de ieri și de azi

Competență specifică: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Clasa a VII-a

Sărbătorile religioase I

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

A. Sărbătoarea *Sfințirii lumânărilor* (în limba cehă, Hromice), are loc în data de:

- a) 6 ianuarie;   b) 2 februarie;   c) 4 decembrie;   d) 6 decembrie.

B. De *Bobotează*, preotul merge pe la casele credincioșilor cehi din România, iar pe ușa de intărire scrie cu cretă anul în curs și inițialele a:

- a) 2 crai;   b) 3 trei;   c) 6 crai;   d) 7 crai.

C. Sărbătoarea *Fășangului* (în limba cehă, Masopust), se oficiază înainte de Paști cu:

- a) 3 săptămâni;   b) 5 săptămâni;   c) 7 săptămâni;   d) 9 săptămâni.

D. Ziua de marți din sărbătoarea Fășangului este dedicată *plimbării ursului* (un Tânăr, îmbrăcat într-un veșmânt din paie, este plimbat prin sat și pe cine întâlnește, îl ia la dans și face glume cu acesta, când intră într-o casă și găsește patul nefăcut, se trântește în el). Obiceiul se desfășoară doar în localitățile:

- a) Gîrnic, Ravensca și Sfânta Elena;   c) Șumița, Ravensca și Eibental;
b) Șumița, Bigăr și Gîrnic;   d) Eibental, Sfânta Elena și Șumița.

E. Odată cu *Miercurea Cenușii* (în limba cehă, "Popeleční středa"), începe pentru o perioadă de 7 săptămâni (exceptând zilele de Duminică), postul sărbătorii:

- a) Crăciunului;   b) Paștelui;   c) Rusaliilor;   d) Sfintei Marii.

F. Duminica Floriilor (în limba cehă, Května neděle), este:

- a) a patra duminică a postului;   c) a cincea duminică a postului;
b) a șasea duminică a postului;   d) a șaptea duminică a postului.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

a) *Tridum-ul pascal* este reprezentat prin zilele de _____, _____ și _____.

b) În Vinerea Neagră, gospodinele fac pentru copii niște colaci mici din aluat de pâine, numiți _____.

c) În a doua zi de Paști, de dimineață, copiii merg la colindat pe la rude, primind în schimb dulciuri și bani. Obiceiul în limba cehă, poartă numele de _____.

d) *Rusaliile* sau *Coborârea Duhului Sfânt* (în limba cehă, Seslání Ducha Svatého), în localitatea Eibental, se mai numește și _____.

- e) Pomul împodobit de tinerii din Eibental, cu ocazia Rusaliilor este de regulă, din specia de _____.
- f) Balul de Paște are loc în fiecare localitate cehă, în ziua de _____.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Tradițiile și obiceiurile cehilor din România sunt structurate după calendarul religios.		
2.	De Anul Nou se sfîntesc casele în localitățile cehe ale Banatul Montan.		
3.	Începând cu Joia Verde și terminând cu Sâmbăta Albă, tinerii din unele satele cehe, umblă prin sat și cântă diferite cântece religioase (nu se trag clopotele bisericilor), “chemând” oamenii la biserică și sunt acompaniați de “cărători” (în limba cehă, řehtačky), niște moriște acționate cu mâna de către aceștia.		
4.	În zilele de Miercurea Cenușii și Vinerea Neagră nu se ține post.		
5.	Sâmbătă spre seară, în Ajunul Paștel, tinerii cu cărători și coșuri frumos împodobite (în care primesc bani și ouă, pe care la final și le vor împărții în mod egal), umblă în toate stele cehe din casă în casă și fac urări de belșug locuitorilor, vestind astfel învierea lui Isus Cristos.		
6.	Sârbătoarea Învierii lui Isus Cristos, începe de sămbătă noaptea..		
7.	Singurul bal din an, când femeile plătesc muzica, are loc cu ocazia “Sărbătorilor Maiului”, care se desfășoară în localitatea Sfânta Elena.		

4. Realizați un scurt interviu, 10-15 rânduri, cu cei mai în vîrstă despre cântecele și zicalele pe care le interpretau, atunci când umblau prin sat cu moriști (cărători) în perioada Tridum-ului pascal.

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: Zvyky a tradice včerejška a dneška

Cílené kompetence: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Třída: VII.

Náboženské svátky II

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

2. Doplňte následující věty vhodnými slovy:

- a) Tělo a Krev Páně se slaví vždy ve čtvrtek, _____ (číslo) den po Letnicích;

b) Svátek pšenice znamená konec sklizně, v češtině se tento svátek nazývá _____;

c) Posvícení, nebo-li patron kostela se v češtině nazývá svátek _____;

d) Svátek svatého Mikuláše se nazýva česky _____;

e) *Advent* je doba _____ (číslo) týdnů před svátkem _____ (název);

f) Štědrý den má v českých lokalitách v Rumunsku velký význam z několika důvodů. V češtině se tento svátek nazývá _____;

g) Jediné laické svátky se konaly v Eibentale, důlní centru u příležitosti svátků: ____ května
a ____ srpna. (uveďte dátum)

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Svátek Těla a Krve Páně se slaví proto, aby se dosáhlo lepší úrody.		
2.	Od Nejsvětější Trojice a až do slavení Dozínek se v českých vesnicích nepořádají plesy, svatby ani křty, protože existuje legenda z poloviny devatenáctého století, která připomínala velkou bouři, která v tomto období zasáhla české vesnice a těsně před sklizní zničila úrodu místních obyvatel.		
3.	Na počátku příchodu českých kolonistů na území dnešního Rumunska slavily všechny vesnice posvícení zejména na podzim.		
4.	Svatá Barbora se slaví hlavně v české vesnici Šumice.		
5.	Večer před svátkem sv. Mikuláše v některých českých lokalitách procházejí vesnicí tři lidé: biskup, anděl a d'ábel. Nutí děti aby se modlily a ptají se rodičů, zda byli dobrí. Pokud je odpověď kladná, děti jsou odměněny sladkostmi, ořechy a jablky; Jinak jsou nuceni se modlit a je jim vyhrožováno bitím d'áblem.		
6.	Na Štědrý den jsou stromy v sadech svázány slaměnými obvazy a říká se zaklínadlo pro lepší ovoce; dobytek dostane kus chleba s medem, aby dal více mléka; V rodině je po celý den pozorován přísný půst atd.		
7.	U příležitosti Vánoc, v českých kostelích je zdoben stromeček a někde na dohled je umístěn Betlém (sousosí symbolizující narození Ježíše Krista).		

4. Spojte výrazy ve sloupci A s výrazy ve sloupci B (české obce s datem posvícení):

Sloupec A	Sloupec B
I. Gerník	A. 23. října
II. Rovensko	B. 18. srpna
III. Svatá Helena	C. 16. října
IV. Bígr	D. 11. listopadu

5. S využitím digitálních/multimediálních zdrojů ale i informací od starších lidí vytvořte portfolio na téma „Pout’ čechů k Marií Číklavské“. Je to lokalita patřící městu Oravice kam se během téměř 200 let Češi z Rumunska spolu s dalšími etniky žijícími společně v Banátu, dvakrát ročně vydávají na náboženské poutě: 14./15. srpna a 7./8. září.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Obiceiuri și tradiții de ieri și de azi

Competență specifică: 1.1.; 2.2.; 3.1.

Clasa a VII-a

Sărbătorile religioase II

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

- A. În fiecare localitate cehă din România se organizează altare, cu ocazia sărbătorii *Trupul și Sângele Domnului*, unde vine preotul cu Sfântul Sacrement, însorit de credincioși. Aceste altare sunt în număr de:
a) 2;   b) 4;   c) 6;   d) 8.
- B. În localitatea cehă Gîrnic, nedeia se sărbătorește toamna, chiar dacă hramul bisericii romano-catolice din localitate se celebrează de sfântul Ioan Nepomuc (patronal spiritual al Banatului). Această sărbătoare este în data de:
a) 16 mai;   b) 15 august;   c) 8 septembrie;   d) 28 septembrie.
- C. Până nu demult și în localitatea cehă Šumiňa nedeia se sărbătorea toamna, însă de câțiva ani această sărbătoare se celebrează în aceeași dată cu hramul bisericii romano-catolice din sat, sărbătoarea Sfintei Ana (mama Sfintei Maria), în data de:
a) 19 martie;   b) 16 mai;   c) 26 iulie;   d) 28 septembrie.
- D. Sfânta Varvara (în limba cehă, Barbora), patroana minerilor, se sărbătorește în data de:
a) 16 mai;   b) 28 septembrie;   c) 4 decembrie;   d) 6 decembrie.
- E. Sărbătoarea Sfântului Nicolae, este celebrată în localitățile cehe, în data de:
a) 4 decembrie;   b) 6 decembrie;   c) 25 decembrie;   d) 1 ianuarie.
- F. Sărbătoarea Sfintei Lucia este celebrată în satele cehe, în data de:
a) 4 decembrie;   b) 6 decembrie;   c) 13 decembrie;   d) 25 decembrie.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

- a) *Trupul și Sângele Domnului* (în limba cehă, Tělo a Krev Páně) se sărbătorește întotdeauna joi, la _____ zile după Rusalii.
- b) *Sărbătoarea grâului*, semnifică terminarea secerișului, în limba cehă această sărbătoare se numește _____.
- c) *Nedeia*, sau Hramul bisericii, în limba cehă sărbătoare poartă numele de _____.
- d) Sărbătoarea Sfântului *Nicolae*, în limba cehă poartă numele _____.
- e) *Adventul*, este perioada de _____ săptămâni, înaintea sărbătorii _____.
- f) Ajunul Crăciunului are o semnificație importantă în localitățile cehe din România, din mai multe motive. În limba cehă acesta se numește _____.
- g) Singurele sărbători laice se organizau la Eibental, erau centre minerești, cu ocazia zilelor de _____ mai și _____ august.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Sărbătoarea <i>Trupul și Sângelile Domnului</i> se oficiază pentru obținerea de recolte mai bune.		
2.	După duminica <i>Sfintei Treimi</i> și până la <i>Sărbătoarea grâului</i> , nu se organizează baluri, nunți sau botezuri, deoarece există o legendă de la mijlocul sec. al XIX-lea, care amintea de o mare furtună care s-a abătut asupra satelor cehe în perioada aceea și care a distrus recoltele localnicilor chiar înainte de seceriș.		
3.	La începutul venirii coloniștilor cehi pe teritoriile de astăzi ale României, toate satele cehe își serbau Hramul bisericilor mai ales toamna.		
4.	Sfânta Varvara, se sărbătorește mai ales în localitatea cehă, Șumița.		
5.	În Ajunul Sf. Nicolae, în unele localități cehe umblă prin sat trei persoane: Episcopul, îngerul și diavolul. Aceștia îi pun pe copii să se roage și îi întreabă pe părinți dacă au fost cuminti. Dacă răspunsul primit este pozitiv, atunci cei mici sunt răsplătiți cu dulciuri, nuci și mere; în caz contrar, aceștia sunt puși să se roage și sunt amenințați cu bătaia de către diavol.		
6.	În Ajunul Crăciunului se leagă pomii din livezi cu funii din paie și se spun incanțări pentru rod mai bun; vitele primesc o bucată de pâine cu miere pentru a da mai mult lapte; în familie se ține post sever toată ziua; etc.		
7.	Cu ocazia Crăciunului, în bisericile din satele cehe se împodobește <i>Pomul de Crăciun</i> și undeva la vedere, se amplasează <i>Bethleem-ul</i> (un grup statuar simbolizând nașterea lui Isus Cristos).		

4. Asociați termenii din coloana A cu cei din coloana B (unind localitățile cehe cu data sărbătorii hramului din localități):

Coloana A	Coloana B
I. Gîrnic	A. 23 octombrie
II. Ravensca	B. 18 august
III. Sfânta Elena	C. 16 octombrie
IV. Bigăr	D. 11 noiembrie

5. Utilizând inclusiv resurse digitale/ multimedia, dar și informații de la cei mai în vîrstă, realizați un portofoliu având ca temă “Pelerinajul cehilor la Maria Ciclova”. O localitate aparținătoare de orașul Oravița unde în decursul celor aproape 200 de ani, cehii din România alături de celelalte etnii conlocuitoare ale Banatului, de două ori pe an merg în pelerinaje religioase: 14/15 august și 7/8 septembrie.

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Obsah výuky: *Zvyky a tradice včerejška a dneška*

Cílené kompetence: 1.1; 2.2.; 3.1.

Třída: VII.

Festival českého folkóru

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

A. První folklorní festival Čechů z Rumunska se konal v obci:

- a) Gerník;   b) Svatá Helena;   c) Eibental;   d) Bígr.

B. Druhý ročník Českého folklorního festivalu v Rumunsku se konal v obci:

- a) Eibental;   b) Gerník;   c) Svatá Helena;   d) Šumice.

C. Třetí ročník Českého folklorního festivalu v Rumunsku se konal v obci:

- a) Bígr;   b) Rovensko;   c) Šumice;   d) Eibental.

D. Čtvrtý ročník Českého folklorního festivalu v Rumunsku se konal v obci:

- a) Šumice;   b) Rovensko;   c) Bígr;   d) Gerník.

E. První český folklorní festival na Šumici, byl ročník číslo:

- a) 3;   b) 4;   c) 5;   d) 6.

F. První český folklorní festival na Bígru se konal v roce:

- a) 1997;   b) 1999;   c) 2001;   d) 2003.

2. Doplňte následující věty vhodnými slovy:

a) První český folklorní festival, který proběhl v obci Šumice se konal v roce _____;

b) První český folklorní festival, který se konal na Bígru byl ročník číslo _____;

c) Český folklorní festival, který probíhal současně v Berzasce a Liubkové se konal v roce _____, a byl to ročník číslo _____;

d) První ročník Dětského a mládežnického folklorního festivalu s názvem „Dětský festival“ se konal v lokalitě _____, v roce _____;

e) Většina ročníků folklórních festivalů pro české děti z Rumunska se konala ve měste _____;

f) Na mnohé z těchto ročníků českých folklórních festivalů, jak pro dospělé tak i pro děti, se zúčastnili různé folklorní soubory ze zemí jako _____, _____ a _____.

Stávají se tak mezinárodními festivaly.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č	Tvrzení	P	N
1.	Nejvýznamnější kulturní a společenskou událostí posledních 30 let v českých lokalitách horského Banátu jsou české folklórni festivaly.		
2.	První folklorní festival v českých vesnicích se konal pod záštitou „Zpívání Rumunsku”.		
3.	První český folklorní festival v Rumunsku se konal v roce 1988.		
4.	Druhý český folklorní festival v Rumunsku se konal v roce 1991.		
5.	Třetí český folklorní festival v Rumunsku se konal v roce 1992.		
6.	Čtvrtý ročník folklorního festivalu se konal v roce 1995.		

4. Vytvořte na nástěnce vaší školy výstavu s fotkami nebo počítačově vytiskněnými obrázky různých ročníků českých folklorních festivalů v Rumunsku.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Obiceiuri și tradiții de ieri și de azi

Competență specifică: 1.1; 2.2.; 3.1.

Clasa a VII-a

Festivalurile folclorului ceh

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

A. Primul festival folcloric al cehilor din România a avut loc în satul:

- a) Gîrnic;   b) Sfânta Elena;   c) Eibental;   d) Bigăr.

B. Cel de a II-a ediție a Festivalului folclorului ceh din România a avut loc în localitatea:

- a) Eibental;   b) Gîrnic;   c) Sfânta Elena;   d) Șumița.

C. Cel de a III-a ediție a Festivalului folclorului ceh a avut loc în satul:

- a) Bigăr;   b) Ravensca;   c) Șumița;   d) Eibental.

D. Cea de a IV-a ediție a Festivalului folclorului ceh a avut loc în localitatea:

- a) Șumița;   b) Ravensca;   c) Bigăr;   d) Gîrnic.

E. În localitatea Șumița s-a desfășurat o nouă ediție a Festivalului folclorului ceh. Era ediția cu numărul:

- a) 3;   b) 4;   c) 5;   d) 6.

F. Primul festival folcloric ceh, desfășurat la Bigăr, a avut loc în anul:

- a) 1997;   b) 1999;   c) 2001;   d) 2003.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

a) Primul festival folcloric ceh, desfășurat în satul Șumița, a avut loc în anul _____.

b) Primul festival folcloric ceh, desfășurat în localitatea Bigăr, a fost ediția cu nr. _____.

c) Festivalul folclorului ceh, desfășurat concomitant în localitățile Berzasca și Liubcova a avut loc în anul _____ și a fost ediția a _____ - a.

d) Prima ediție a Festivalului folclorului ceh pentru copii și tineret, denumit "Festivalul copiilor" (în limba cehă "Dětský festival"), a avut loc în localitatea _____, în anul _____;

e) Cele mai multe ediții ale festivalurilor folclorice pentru copiii cehi din România au avut loc în localitatea _____.

f) La multe din aceste ediții ale festivalurilor folclorice cehe, atât pentru adulți cât și pentru copii, au luat parte și diferite ansambluri folclorice din țări ca _____, _____ și _____; devenind astfel festivaluri internaționale.

3. Apreciați cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Cele mai importante evenimente cultural- sociale din ultimii 30 de ani, din localitățile cehe ale Banatului de Munte sunt festivalurile folclorice cehe.		
2.	Primul festival al folclorului din localitățile cehe s-a desfășurat sub egida “Cântarea României”.		
3.	Primul festival folcloric ceh a avut loc în anul 1988.		
4.	Al Doilea festival folcloric ceh din România a avut loc în anul 1991.		
5.	Al Treilea festival folcloric ceh din Banatul Montan a avut loc în anul 1992.		
6.	Ediția a IV-a a Festivalului folclorului ceh a avut loc în anul 1995.		

4. Creați pe avizierul școlii voastre o expoziție cu poze sau imagini imprimate de pe calculator, cu diferitele ediții ale Festivalurilor folclorice cehe din România.

Učební jednotka: Kultura, škola, tradice

Obsah výuky: Průvodce českým kulturním dědictvím v Banátu

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.

Třída: VII.

Kostely, historické budovy a další památky I

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

- A. Od počátku kolonizace římskokatolických Čechů do Banátu, byli zařazeni do diecéze:
a) Oradea;   b) Satu Mare;   c) Temešvár;   d) Alba Iulia.
- B. Římskokatoličtí Češi ze Svaté Heleny byli součástí římskokatolické farnosti:
a) Gerník;   b) Eibental;   c) Bozovici;   d) Nová Moldava.
- C. Prvním římskokatolickým biskupem v Temešváru, který navštívil české lokality v Banátu, byl:
a) Augustin Pácha;   b) Martin Roos;   c) Václav Mašek;   d) Petr Kyška.
- D. První česká lokalita, kde existovali baptisté, byla:
a) Bígr;   b) Šumice;   c) Gerník;   d) Svatá Helena.
- E. Češi evangelického vyznání, ze Svaté Heleny patřili pod evangelickou farnost:
a) Nová Moldava;   b) Klopodie;   c) Nadlak;   d) Temešvár.

2. Doplňte následující věty slovy:

- a) Římskokatolický kněz, narozený ve vesnici Gerník, považovaný za "biskupa Čechů", byl _____;
- b) Ze římskokatolických kněží z minulosti, kteří se věnovali českým komunitám v Banátu, připomínáme Františka Unzeitiga a Josefa Babinského na vesnici _____, Klasy Bonaventuru, Dominika Gottnauera a Filipa Zdařila na vesnici _____;
- c) V letech 1904 až 1928 působil v obci Svatá Helena, jako kazatel z Československa _____;
- d) V roce _____ poslední evangelictí věřící ve Svaté Heleně předali svůj bývalý kostel baptistům;
- e) První římskokatoličtí věřící ve vesnici Šumice patřili pod farnost _____.

3. Jste novinářem doby, napište 15-řádkový rozhovor, dle vašeho výběru s římskokatolickým knězem Josefem Preloučkem (fara Gerník) nebo římskokatolickým farářem Hojda Ionuk (fara Nová Moldova).

---

4. Přiřaďte termíny ve sloupci A k výrazům ve sloupci B:

Sloupec A	Sloupec B
a) Historia Domus	1. Matrika křtů
b) Matricula Baptismalis	2. Matrika úmrtí
c) Matricula Copulatorum	3. Historie domu (farnosti)
d) Matricula Defunctorum	4. Matrika manželství

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Římskokatolický kněz, který přivítal první české osadníky ze Svaté Heleny a svaté Alžběty, byl Posgay Mathias.		
2.	Evangelická farnost v Klopodií byla podřízena evangelické diecézi v Sibiu.		
3.	Prvním rodákem z vesnice Svatá Helena, který byl pokřtěn baptistického náboženství, byl Ferdinand Křívánek mladší.		
4.	První baptistický kostel na Svaté Heleně, byl postaven v roce 1921.		
5.	Římskokatolický kostel v Eibentalu je v současné době považován za pobočku římskokatolické farnosti v Oršavě.		

6. Vytvořte na nástěnce vaší školy výstavu s obrázky/ případně kresbami vytvořenými s římskokatolickými a baptistickými kostely z českých vesnic horského Banátu: Gerník, Svatá Helena, Eibental, Bígr, Rovensko a Šumice.

Unitatea de învățare: Cultură, școală, tradiții

Conținut: Ghidul patrimoniului cultural cehesc din Banat

Competență specifică: 1.1.; 2.1.

Clasa a VII-a

Biserici, clădiri istorice și alte monumente I

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

A. Încă de la colonizarea cehilor romano-catolici în Banat, aceștia au fost incluși în Dieceza de:

- a) Oradea;   b) Satu Mare;   c) Timișoara;   d) Alba Iulia.

B. Cehii romano- catolici din localitatea Sfânta Elena făceau parte din Parohia romano- catolică:

- a) Gîrnic;   b) Eibenthal;   c) Bozovici;   d) Moldova Nouă.

C. Primul episcop romano-catolic de Timișoara, care a vizitat localitățile cehe din Banatul Montan, a fost:

- a) Augustin Pacha;   b) Martin Roos;   c) Mașec Vențel;   d) Kyșca Petru.

D. Prima localitate cehă unde au existat credincioșii baptiști, a fost:

- a) Bigăr;   b) Șumița;   c) Gîrnic;   d) Sfânta Elena.

E. Cehii de credință evanghelică din Sfânta Elena au aparținut de Parohia evanghelică din:

- a) Moldova Nouă;   b) Clopodia;   c) Nădlac;   d) Timișoara.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte:

a) Preotul romano- catolic, născut în satul Gîrnic, considerat “episcop al cehilor” a fost _____.

b) Dintre preoții romano- catolici din trecut, care s-au dedicat comunităților cehe din Banat îi amintim pe Unzeitig Francisc și Babinský Iosif la _____ și pe Klas Bonaventura, Gottnauer Dominic și Zdařil Filip la _____.

c) Între anii 1904- 1928 în satul Sfânta Elena a activat ca predicator din Cehoslovacia, _____.

d) În anul _____ ultimii credincioși evanghelici din localitatea Sfânta Elena au cedat fosta lor biserică creștinilor baptiști.

e) Primii credincioși romano- catolici din satul Șumița au aparținut de Parohia din _____.

3. Sunteți un jurnalist al vremii, realizați în scris un interviu de 15 rânduri cu preotul romano- catolic Preloucec Iosif (Parohia romano- catolică Gîrnic) sau Hojda Ionuc (Parohia romano-catolică Moldova Nouă), la alegere).

---

4. Asociati termenii din coloana A cu cei din coloana B:

Coloana A	Coloana B
a) Historia Domus	1. Registrul botezurilor
b) Matricula Baptismalis	2. Registrul deceselor
c) Matricula Copulatorum	3. Istoria casei (parohiei)
d) Matricula Defunctorum	4. Registrul căsătoriilor

5. Apreciati cu A (adevărat) sau cu F (fals) următoarele enunturi:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Preotul romano-catolic care i-a întâmpinat pe primii coloniști cehi din Sfânta Elena și Sfânta Elisabeta, a fost Posgay Mathias.		
2.	Parohia evanghelică din Clopodia, a fost subordonată Episcopiei evanghelice din Sibiu.		
3.	Primul localnic din satul Sfânta Elena, care a fost botezat în religia baptistă a fost, Ferdinand Křívánek Tânărul.		
4.	Prima biserică baptistă din localitatea Sfânta Elena a fost construită în anul 1921.		
5.	Biserica romano- catolică din Eibental este considerată actualmente o filială a parohiei romano- catolice din Orșova.		

6. Creati pe avizierul scolii voastre o expoziție cu poze/ eventual desene realizate cu bisericile romano- catolice și baptiste din satele cehe ale Banatului Montan: Gîrnic, Sfânta Elena, Eibental, Bigăr, Ravensca și Șumița.

Učební jednotka: Kultura, škola, tradice

Obsah výuky: Průvodce českým kulturním dědictvím v Banátu

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.

Třída: VII.

Kostely, historické budovy a další památky II

1. Zakroužkujte správné odpovědi:

- A.** Ze římskokatolických kněží naší doby připomínáme kněze Josefa Přeloučka, faráře římskokatolické farnosti v:
- a) Nové Moldavě;   b) Oršavě;   c) Gerníku;   d) Oravice.
- B.** V letech 1904 až 1928 Petr Kyška, který přišel z Československa do hornatého Banátu, kázal v lokalitě:
- a) Eibental;   b) Gerník;   c) Svatá Helena;   d) Šumice.
- C.** Baptická komunita v obci Svatá Helena je spolu s dalšími baptickými komunitami součástí regionální komunity ve:
- a) Temešváru;   b) Oradei;   c) Rešicích;   d) Aradu.
- D.** Během komunistického režimu evangeličtí věřící na Svaté Heleně, byli podřízeni německé evangelické diecézi v:
- a) Temešváru;   b) Sibiu;   c) Oradei;   d) Kluž- Napoky.

2. Doplňte následující tvrzení vhodnými slovy:

- a) Římskokatolický kněz, v současné době v duchodru Václav Mašek, přezdívaný *biskup Čechů z horského Banátu*, se narodil v roce _____, v obci _____;
- b) Kněz Václav Mašek vystudoval římskokatolickou teologickou fakultu ve _____, a byl vysvěcen na kněze místním biskupem, _____;
- c) V roce 2002 obdržel římskokatolický kněz Václav Mašec od Ministerstva zahraničních věcí České republiky, jako dosud jediný Čech v Rumunsku velmi významné ocenění s názvem _____;
- d) Jedním z největších evangelických kazatelů minulého století, ve vesnici Svatá Helena, byl _____;
- e) V současné době je jedným z nejlepších kazatelů baptické řeholní komunity v obci Svatá Helena _____.

3. Přiřaďte termíny ve sloupci A k výrazům ve sloupci B (srovnejte hřbitovi v českých vesnicích s jejich rozlohou):

Sloupec A	Sloupec B
a) Gerník	1) 7 900 m ²
b) Eibental	2) 3 600 m ²
c) Bígr	3) 6 000 m ²
d) Rovensko	4) 2 000 m ²
e) Šumice	5) 1 500 m ² .

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Většina křížů, Božích muk a smířčích křížů v českých vesnicích horského Banátu, byla umístěna na křížovatkách vesnických ulic a zemědělských cest.		
2.	Jediný kříž věnovaný hrdinům padlým ve dvou světových válkách a umístěný v bezprostřední blízkosti kostela se nachází v Gerníku.		
3.	„Lesní hřbitov“ je název hřbitova v obci Šumice.		
4.	Náhrobek prvního diplomovaného učitele Jindřicha Schlogla se nachází v obci Svatá Helena.		
5.	Náhrobky římskokatolických kněží Františka Unzeitiga a Josefa Babinského se nacházejí na hřbitově v Eibentalu.		
6.	Nápis na křížích a náhrobcích jsou důležité epigrafické prameny.		

5. Vyjmenujte duchovní patrony římskokatolických kostelů (církevní svátek)/ ochránce následujících českých lokalit v horském Banátu, a ke každému z nich uveďte jednu větu:

- a) Gerník _____ .
- b) Svatá Helena _____ .
- c) Eibental _____ .
- d) Bígr _____ .
- e) Rovensko _____ .
- f) Šumice _____ .

Unitatea de învățare: *Cultură, scoală, tradiții*

Conținut: Ghidul patrimoniului cultural cehesc din Banat

Competență specifică: 1.1.; 2.1.

Clasa a VII-a

Biserici, clădiri istorice și alte monumente II

1. Încercuți răspunsurile corecte:

- A. Dintre preoții romano- catolici ai vremurilor noastre îl amintim pe preotul Preloucec Iosif, paroh al Parohiei romano- catolice de:

a) Moldova Nouă;   b) Orșova;   c) Gîrnic;   d) Oravița.

B. Între anii 1904- 1928 predicatorul venit din Cehoslovacia în Banatul Montan, Petr Kyška, a predicat în localitatea:

a) Eibental;   b) Gîrnic;   c) Sfânta Elena;   d) Șumița.

C. Comunitatea Baptistă din satul Sfânta Elena face parte împreună cu alte comunități Baptiste din cadrul Comunității regionale:

a) Timișoara;   b) Oradea;   c) Reșița;   d) Aradu.

D. În timpul regimului comunist, credincioșii evanghelici din localitatea Sfânta Elena s-au subordonat Episcopiei Evanghelice Germane din:

a) Timișoara;   b) Sibiu;   c) Oradea;   d) Cluj- Napoca.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvinte potrivite:

- a) Preotul romano- catolic, actualmente pensionar, Mașec Vențel (supranumit “Episcopal cehilor din Banatul Montan”), s-a născut în anul _____ în localitatea _____.

b) Preotul Mașec Vențel a absolvit Facultatea de Teologie romano-catolică din _____, fiind hirotonit de Episcopul locului, _____.

c) În anul 2002 părintele romano- catholic, Mașec Vențel a obținut din partea Ministerului Afacerilor Externe al Cehiei, ca singurul ceh din România până la ora actuală, un premiu foarte important, denumit _____;

d) Unul dintre cei mai mari predicatori evanghelici ai secolului trecut din satul Sfânta Elena a fost _____;

e) Actualmente pastor și totodată unul dintre cei mai buni predicatori al Comunității Religioase Baptiste din Sfânta Elena este _____.

3. Asociați termenii din coloana A cu cei din coloana B (comparând cimitirele din localitățile cehe cu suprafața):

Coloana A	Coloana B
a) Gîrnic	1) 7 900 m ²
b) Eibental	2) 3 600 m ²
c) Bigăr	3) 6 000 m ²
d) Ravensca	4) 2 000 m ²
e) Șumița	5) 1 500 m ² .

4. Apreciați cu A (adevărat) și F (fals) următoarele enunțuri:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Cele mai multe troițe și cruci din satele cehe ale Banatului Montan au fost amplaste la intrsecția ulițelor satului și a drumurilor agricole.		
2.	Singura troiță dedicată eroilor căzuți în cele două războaie mondiale și aflată în imediata apropiere a bisericii se află în localitatea Gîrnic.		
3.	“Cimitirul din pădure” este denumirea dată cimitirului localității Șumița.		
4.	Mormântul primului învățător cu diplomă, Jindřich Schlogl se află în localitatea Sfânta Elena.		
5.	Pietrele funerare ale preoților romano-catolici František Unzeitig și Josef Babinský se găsesc în cimitirul localității Eibental.		
6.	Inscripțiile de pe crucile și pietrele funerare reprezentă surse epigrafice importante.		

5. Menționați patronii spirituali din bisericile romano-catolice (hramul bisericii)/ ocrotitori ai următoarelor localități cehe din Banatul Montan și realizați cu fiecare dintre ei câte o propoziție:

- a) Gîrnic _____ .
- b) Sfânta Elena _____ .
- c) Eibental _____ .
- d) Bigăr _____ .
- e) Ravensca _____ .
- f) Șumița _____ .

Učební jednotka: *Kultura, škola, tradice*

Cílené kompetence: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Třída: VII.

Hodnotící list

- Všechna téma jsou povinná.
- Pracovní doba je 50 minut.
- 10 bodů se uděluje ex offo.

1. Zakroužkujte správné odpovědi: 10 x 2 body = 20 bodů

- A)** Osobnost Čechů v Rumunsku, která obdržela cenu Jana Masaryka, *Gratias agit*, udělovanou Ministerstvem zahraničních věcí České republiky, byla:
a) František Unzeitig; b) Jindřich Schlogl; c) Václav Mašek; d) Josef Paneš.
- B)** První předseda Demokratického svazu Slováků a Čechů v Rumunsku byl:
a) Merka Adrian-Miroslav; b) Ondřej Zetocha; c) Ondřej Štefanko; d) Petr Kubalak.
- C)** Kolem roku 2000 byly vypráčované první osnovy pro školní předmět *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, učiteli:
a) Josefem Boudou a Františkem Draxelem; c) Františkem Draxelem a Gecsem Desideriu;
b) Gecsem Desideriu a Josefem Boudou; d) Josefem Mlezivou a Josefem Boudou.
- D)** Slovo folkór pochází z jazyka:
a) Německého; b) Italského; c) Francouzského; d) Anglického.
- E)** Tradiční oblek Čechů v Banátu je téměř stejný jako oblek, který nosili naši předkové v Čechách na konci století:
a) devatenácteho; b) osmnácteho; c) sedmnácteho; d) dvacáteho.
- F)** Nejreprezentativnějším malířem české komunity v horském Banátu, který měl i odborné vzdělaní, byl:
a) Štěpan Benedikt; b) Josef Řehák; c) Jenda Jágr; d) František Matiaš.
- G)** *Provázení medvěda vesnicí* je zvyk který se koná v úterý na masopust (mladý muž oblečený ve slaměném oděvu prochází vesnicí v doprovodu muziky, vtipkuje a tančí s každým kohou potká; když vejde do nějakého domu a najde postel neustlanou, lehne si do ní). Zvyk se koná pouze v lokalitách:
a) Gerník, Rovensko a Svatá Helena; c) Šumice, Rovensko a Eibental;
b) Šumice, Bígr a Gerník; d) Eibental, Svatá Helena a Šumice.
- H)** První folklórní festival Čechů v Rumunsku se konal v obci:
a) Gerník; b) Svatá Helena; c) Eibental; d) Bígr.
- I)** Češi evangelického vyznání ze Svaté Heleny patřili pod evangelickou farnost ve:
a) Nové Moldavě; b) Klopodií; c) Nadlaku; d) Temešváru.
- J)** Svatá Barbora, patronka horníků se slaví:
a) 16. května; b) 28. září; c) 4. prosince; d) 6. prosince.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 2 body = 20 bodů

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	František Unzeitig je pohřben na hřbitově v Gerníku.		
2.	Prof. univ. dr. Josef Paneš byl jediným poslancem za D.S.S.Č.R. českého původu v rumunském parlamentu, ostatní byli slovenského původu.		
3.	Učitelka Alena Gecse vypracovala učební osnovy pro výuky českého jazyka I.–X. ročníku.		
4.	Mezi české tance ve vesnicích horského Banátu patří: <i>Veverky, Komeník, Židovka, Česká beseda, Káča</i> , etc.		
5.	Postupem času se pánské oblečení modernizovalo.		
6.	Dům bývalého naivního malíře z Bígru, Josefa Řeháka je skutečnou výstavou jeho nástěnných maleb.		
7.	Jediný ples v roce, kdy ženy platí za hudbu se koná u příležitosti <i>Májových svátků</i> , na Svaté Heleně.		
8.	Na <i>Štědrý den</i> jsou stromy v sadech svázány slaměnými obvazy a říká se zaklínadlo pro lepší ovoce; dobytek dostane kus chleba s medem, aby dal více mléka; V rodině je po celý den pozorován přísný půst atd.		
9.	První folklorní festival v českých lokalitách se konal pod záštitou „ <i>Zpívání Rumunsku</i> “.		
10.	„Lesní hřbitov“ je název hřbitova v obci Šumice.		

3. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

10 x 2 body = 20 bodů

- a) Za celou dobu své činnosti byl Jindřich Schlogl rakousko-uherskými úřady posmrtně vyznamenán _____;
- b) D.S.S.Č.R. zorganizoval a financoval fotbalovou sportovní soutěž mezi českými lokalitami v horském Banátu, nazvanou _____;
- c) Základní škola v Gerníku vydávala školní časopis s názvem _____;
- d) Lidové umění má trojí charakter: _____, _____ a _____;
- e) Šátky mají různé barvy a vzory, musí být sladěny s oděvem a jsou pouze z materiálu _____;
- f) Kožené kožichy bez rukávů, byly místními nazývány _____;
- g) Josef Řehák, představitel olejomalby, podloženou plátnem, dřevem nebo stěnou, pocházel původně z lokality _____;

- h) Seslání Ducha Svatého na vesnici Eibental ještě nese název i _____ ;
i) Většina ročníků lidových festivalů pro české děti z Rumunsku, se konala ve _____ ;
j) V letech 1904 až 1928 působil v obci Svatá Helena jako kazatel z Československa _____ .

Seznam termínu/ vět: *Kopřiva Adolf; Petr Kyška; Oršova; Herkulesové Lázně; Májové svátky; Červnové svátky; Gernik; Bigr; kožená selská vesta; vesta; samet; látka; epický, lirický a choreografický; literní, hudební a choreografický; Gernický zvoneček; Gernické sluničko; Pohár Permul; Pohár Cehul; Zlatým křížem s korunou; Gratias agit.*

4. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

10 x 1,5 bodů = 15 bodů

- a) Demokratický svaz Slováků a Čechů v Rumunsku _____ ;
b) Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku _____ ;
c) Bohema/ Bohemie _____ ;
d) Vinilin _____ ;
e) Spodnička _____ ;
f) Naivní umění Čechů v Rumunsku _____ ;
g) Folklórní festival Čechů v Rumunsku _____ ;
h) Mikulaš _____ ;
i) Historia Domus _____ ;
j) Kazatel baptistické církve, Adolf Copřiva _____ .

**5. Napište text o 10-15 řádcích, podle vašeho výběru o jednom z následujících témat:
„Náboženské svátky Čechů v Rumunsku“ nebo „Lidoví kroj Čechů v Rumunsku“.**

15 bodů

Fișă de evaluare

• *Toate subiectele sunt obligatorii.*   • *Timp de lucru 50 de minute.*   • *10 puncte din oficiu.*

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

10 x 2p = 20 puncte

- A)** Personalitatea cehilor din România care a obținut premiul “Jan Masaryk”, *Gratias agit*, acordat de Ministerul de Externe al Republicii Cehia, a fost:
a) František Unzeitig; b) Jindřich Schlogl; c) Václav Mašek; d) Josef Paneš.
- B)** Primul președinte al Uniunii Democratice a Slovacilor și Cehilor din România a fost:
a) Merka Adrian-Miroslav; b) Andrei Zetocha; c) Andrei Štefanko; d) Kubalak Petru.
- C)** În anii 2000 a fost elaborată prima programă școlară pentru o nouă disciplină de învățământ, *Istoria și tradițiile minorității cehe din România*, de către profesorii:
a) Bouda Iosif și Draxel Francisc; c) Draxel Francisc și Gecse Desideriu;
b) Gecse Desideriu și Bouda Iosif; d) Mleziva Iosif și Bouda Iosif.
- D)** Cuvântul folclor are la origine, două cuvinte din limba:
a) Germană; b) Italiană; c) Franceză; d) Engleză.
- E)** Îmbrăcămîntea tradițională a cehilor din Banat este aproape aceeași cu vestimentația purtată de străbunii noștri din Boemia, la sfîrșitul secolului:
a) al XIX-lea; b) al XVIII- lea; c) al XVII-lea; d) al XX-lea.
- F)** Cel mai reprezentativ pictor al comunității cehe din Banatul de munte, având și studii de specialitate, a fost:
a) Benedict řefan; b) Rehac Iosif; c) Jagar Jenda; d) Matiaš Francisc.
- G)** Ziua de marți din sărbătoarea Fășangului este dedicată *plimbării ursului* (un Tânăr, îmbrăcat într-un veșmânt din paie, este plimbat prin sat și pe cine întâlnește, îl ia la dans și face glume cu acesta, când intră într-o casă și găsește patul nefăcut, se trântește în el). Obiceiul se desfășoară doar în localitățile:
a) Gîrnic, Ravensca și Sfânta Elena; c) Șumița, Ravensca și Eibental;
b) Șumița, Bigăr și Gîrnic; d) Eibental, Sfânta Elena și Șumița.
- H)** Primul festival folcloric al cehilor din România a avut loc în satul:
a) Gîrnic; b) Sfânta Elena; c) Eibental; d) Bigăr.
- I)** Cehii de credință evanghelică din Sfânta Elena au aparținut de Parohia evanghelică din:
a) Moldova Nouă; b) Clopodia; c) Nădlac; d) Timișoara.
- J)** Sfânta Varvara (în limba cehă, Barbora), patroana minerilor, se sărbătorește în data de:
a) 16 mai; b) 28 septembrie; c) 4 decembrie; d) 6 decembrie.

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:
10 x 2p = 20 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	František Unzeitig este înmormântat în cimitirul din Gîrnic.		
2.	Prof. univ. dr. Panes Iosif a fost singurul deputat U.D.S.C.R. în Parlamentul României de origine cehă, ceilalți fiind de origine slovacă.		
3.	Doamna învățătoare, Gecse Alena a elaborat programa școlară pentru predarea limbii cehă, clasele I- X.		
4.	Printre dansurile specifice cehă ale satelor din Banatul Montan se numără: <i>Veverky, Komeník, Židovka, Česká beseda, Káča</i> , etc.		
5.	Vestimentația bărbaților cu timpul s-a urbanizat.		
6.	Casa fostului pictor naiv din Bigăr, Rehac Iosif este o adevărată expoziție a picturilor sale murale.		
7.	Singurul bal din an, când femeile plătesc muzica, are loc cu ocazia "Sărbătorilor Maiului", care se desfășoară în localitatea Sfânta Elena.		
8.	În Ajunul Crăciunului se leagă pomii din livezi cu funii din paie și se spun incantații pentru rod mai bun; vitele primesc o bucată de pâine cu miere pentru a da mai mult lapte; în familie se ține post sever toată ziua; etc.		
9.	Primul festival al folclorului din localitățile cehă s-a desfășurat sub egida "Cântarea României".		
10.	"Cimitirul din pădure" este denumirea dată cimitirului localității Șumița.		

3. Completați spațiile libere cu răspunsul corect:
10 x 2p = 20 puncte

- a) Pentru întreaga sa activitate, Jindřich Schlogl a fost decorat de autoritățile austro-ungare post-mortem cu _____.
- b) U.D.S.C.R. a organizat și finanțat o competiție sportivă la fotbal, între localitățile cehă a Banatului de munte, denumită _____.
- c) Școala Gimnazială Gîrnic a editat revista școlară având numele _____.
- d) Arta populară are un caracter _____, _____ și _____.
- e) Basmalele de pe cap, au culori și modele diferite, ele trebuie să fie asortată cu îmbrăcăminte și sunt numai din materialul numit _____.
- f) Cojoacele din piele, fără mânci erau numiți de localnici _____.
- g) Rehac Iosif, ca reprezentant al picturii în ulei, având drept suport pânza, lemnul sau peretele, a fost originar din localitatea _____.
- h) *Rusaliile* sau *Coborârea Duhului Sfânt* (în limba cehă, Seslání Ducha Svatého), în localitatea Eibental, se mai numește și _____.

- i) Cele mai multe ediții ale festivalurilor folclorice pentru copiii cehi din România au avut loc în localitatea _____.
- j) Între anii 1904- 1928 în satul Sfânta Elena a activat ca predicator din Cehoslovacia, _____.

Listă de termeni: *Kopřiva Adolf; Petr Kyška; Oršova; Băile Herculane; Májové svátky; Červnové svátky; Gírnic; Bigăr; pieptare; veste; catifea; pânză; epic, liric și de dans (coregrafic); literar, muzical și de dans (coregrafic); Gernický zvoneček; Gernické sluničko; Cupa Permul; Cupa Cehul; Crucea de aur cu coroană; Gratias agit.*

4. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

10 x 1,5p = 15 puncte

- a) *Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România* _____;
- b) *Istoria și tradițiile minorității cehe din România* _____;
- c) *Bohema/ Bohemie* _____;
- d) *Vinilin* _____;
- e) *Jupon* _____;
- f) *Arta naivă a cehilor din România* _____;
- g) *Festivalul folclorului ceh din România* _____;
- h) *Mikulaš* _____;
- i) *Historia Domus* _____;
- j) *Pastorul bisericii baptiste, Adolf Copriva* _____.

5. Scrieți un text de 10- 15 rânduri, la alegere, despre una dintre următoarele teme: “Sărbătorile religioase ale cehilor din România” sau “Portul popular al cehilor din România”.

15 puncte

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Češi na přelomu devatenáctého a dvacátého století

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Zrušení vojenské hranice, migrace osadníků do jiných lokalit

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Základní zákon o pohraniční stráži, který stanovil vlastnictví území hranice, jakož i to, jaká řemesla jsou povolena pohraniční stráži, byl přijat v roce:
- a) 1754;   b) 1807;   c) 1850;   d) 1873.
- B.** Jedním z prvních zaměstnání českých osadníků na území vojenského konfinia, byla vojenská služba:
- a) hasiče;   b) policisty;   c) četníka;   d) pohraničáře.
- C.** Když se čeští osadníci usadili na vojenskou hranici říše, každý z nich dostal 9 jochů orné půdy. Jeden joch půdy má plochu přibližnou:
- a) 0,57 ha.;   b) 0,47 ha.;   c) 0,67 ha.;   d) 0,77 ha.
- D.** V letech 1896-1898 se několik rodin z vesnice Svatá Helena přestěhovalo do:
- a) USA;   b) Srbska;   c) Bulharska;   d) Argentiny.
- E.** Kolem roku 1900 emigrovalo asi 50 rodin z vesnice Gerník do:
- a) Srbska;   b) Bulharska;   c) USA;   d) Argentiny.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) Vojenský pohraniční prostor se také nazývá _____;
- b) Hraniční hlídka českých osadníků se nazývá _____;
- c) Po zrušení vojenské hranice v devatenáctém století, české vesnice byly začleněny do nově vzniklých správně-územních struktur, které se jmenují _____;
- d) V roce 1912 dvě rodiny z Gerníku, pojmenované Veverka, čítající celkem 10 lidí se přestěhovaly do _____;
- e) Několik rodin z vesnice Svatá Helena se přestěhovalo do Argentiny během _____ období.

Seznam termínů/ vět: předválečného; meziválečného; Srbska; Bulharska; občanské; vojenské; služebný kordon; hraniční služba; Militargrenzrechte; vojenský konfiniu.

- 3.** S těžením digitálních informací, z různých historických zdrojů (dvě fotografie uvedené níže) spolu s těmi z učebnice *Dějepis a tradice české menšiny v Rumunsku*, napište v přibližně dvacíti řádech historický materiál o způsobu života českých emigrantů z vesnice Svatá Helena v Argentině, a vesnice Gerník ve USA (stát Virginie).

1. Rodina Václava Hruzy
Obě rodiny pochází z vesnice Svatá Helena, a patří mezi ti, kteří emigrovali do Argentiny

2. Rodina Josefa Mockového

Fotky číslo 3. a 4. Čeští emigranti z vesnice Gerník, usazené ve státu Virginie, Spojené americké státy, přijeli na návštěvu horského Banátu po asi po 100 letech

- 4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:**

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Povinná vojenská služba pro pohraniční stráž trvala 12 let.		
2.	Kromě vojenské služby v pohraničí osadníci neměli žádné jiné veřejné povinnosti.		
3.	Po osvobození od daní po dobu 5 let za půdu a 10 let za les již pohraničníci nemuseli platit žádné daně.		
4.	Drtivá většina českých pohraničníků zůstala hodnosti vojáky, ale někteří z nich se stali i důstojníky. To je případ Josefa Boháčka ze Svaté Heleny.		
5.	Šest lidí od rodiny Nechuta, ze Svaté Heleny se přestěhovalo do Srbska, v roce 1919.		
6.	V roce 1914 dvacet rodin z vesnice Gerník se přestěhovalo do Gaje, poblíž Kuvinu v dnešním Srbsku.		

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Cehii la sfârșitul sec XIX și începutul sec. XX

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Desființarea graniței militare, migrarea coloniștilor spre alte localități

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Legea fundamentală grănicerească, care stabilea proprietatea asupra teritoriului graniței, precum și ce meșteșuguri le sunt premise grănicerilor, a fost adoptată în anul:
a) 1754,   b) 1807,   c) 1850,   d) 1873.
- B. Una dintre primele slujbe ale coloniștilor cehi de pe teritoriul Confiniului militar a fost slujba militară de:
a) pompier,   b) polițist,   c) jandarm,   d) grănicer.
- C. La așezarea coloniștilor cehi pe granița militară a imperiului, aceștia primeau fiecare câte 9 iugăre de pământ arabil. Un iugăr de pământ are o suprafață aproximativă de:
a) 0,57 ha,   b) 0,47 ha,   c) 0,67 ha,   d) 0,77 ha.
- D. Între anii 1896-1898 mai multe familii din satul Sfânta Elena s-au mutat în:
a) S.U.A.,   b) Serbia,   c) Bulgaria,   d) Argentina.
- E. În jurul anului 1900, aproximativ 50 de familii din satul Gîrnic au emigrat în:
a) Serbia,   b) Bulgaria,   c) S.U.A.,   d) Argentina.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Zona de graniță militară se mai numește și _____.
- b) Patrularea pe graniță a coloniștilor cehi se numește _____.
- c) După desființarea graniței militare din sec. al XIX-lea, satele cehe au fost incluse în structurile administrativ-teritoriale, _____ nou înființate.
- d) În anul 1912 două familii din Gîrnic, pe nume Veverca, numărând 10 persoane, s-au mutat în _____.
- e) Mai multe familii din satul Sfânta Elena s-au mutat în Argentina, în perioada _____.

Listă de termeni: antebelică; interbelică; Serbia; Bulgaria; civile; militare; serviciul de cordon; serviciul de frontieră; Militargrenzrechte; confiniu militar.

3. Beneficiind de informațiile digitale, de diferite surse istorice, alături de cele din manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România*, realizați în aproximativ 20 de rânduri un material istoric despre emigrarea cehilor din satele Sfânta Elena în Argentina și Gîrnic în S.U.A. (statul Virginia).

1. Familia lui Hruza Vențel

Ambele din satul Sfânta Elena, se numără printre cele emigrate în Argentina

2. Familia lui Moțec Iosif

3 și 4 Emigranții cehi din satul Gîrnic, stabiliți în S.U.A., statul Virginia, veniți în vizită după aproximativ 100 de ani în Banatul Montan

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Serviciul militar obligatoriu pentru un grănicer dura 12 ani.		
2.	În afară de serviciul militar pe graniță, coloniștii nu mai aveau și alte obligații obștești.		
3.	După scutirea de dări pe 5 ani pentru pământ și de 10 ani pentru pădure, grănicerii nu mai trebuiau să plătească niciun fel de impozite.		
4.	Marea majoritate a grănicerilor cehi au rămas soldați, însă unii dintre ei au ajuns și ofițeri, este cazul lui Josef Boháček din satul Sfânta Elena.		
5.	Șase persoane din cadrul familiei Nechuta, satul Sfânta Elena s-au mutat în Serbia în anul 1919.		
6.	În anul 1914 douăzeci de familii din satul Gîrnic s-au mutat la Gaj, lângă Kuvin, Serbia de astăzi.		

Fotografiile 1, 2, 3 și 4 - Manualul de Istorie și tradițiile minorității cehe din România, clasa a VII-a, autori Desideriu și Alena Gecse, Ed. Didactica Nova, Craiova, 2008

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah vyušky: První a druhá světová válka

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VII.

Česká účast v první světové válce

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Čeští vojáci z jižního Banátu byli posláni bojovat hlavně na srbské, italské a haličské frontě proti:

- a) Rusům;   b) Rakušanům;   c) Němcům;   d) Italům.

B. 9. října 1915 německo-rakousko-uherská armáda, včetně banátských Čechů, překročila Dunaj do Srbska, v lokalitě:

- a) Nová Moldava;   b) Požežena;   c) Belobreška;   d) Bazjaš.

C. Ze Svaté Heleny bylo mobilizováno 11 lidí, z těchto jich zemřelo:

D. Z vesnice Eibental bylo mobilizováno 5 lidí, jeden z nich zemřel, a ten se jmenoval:

- a) Josef Fíkl;   b) František Fíkl;   c) František Jágr;   d) Martin Seidl .

E. Z vesnice Šumice, bylo mobilizováno na frontu:

- a) pět lidí;   b) sedm lidí;   c) deset lidí;   d) dvanáct lidí.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) Z *Historia Domus* římskokatolické farnosti Gerník se dozvídáme že _____ lidí obdrželo příkaz k zařazení do armády;

b) Na památku těch kteří byli mobilizováni na frontu, ve vesnici Bigar, v bezprostřední blízkosti kostela, byl postaven kamenný pomník. Postavil ho _____ v roce _____;

c) Z Rovenska byli mobilizováni čtyři muži, jeden z nich zahynul na frontě, jedná se o _____;

d) Z vesnice Gerník, v první světové válce zahynula většina vojáků, a to _____ v Itálii a _____ v Rusku;

e) Václav Černík ze Svaté Heleny, po bojích na italské frontě padl do zajetí a byl uvězněn na ostrůvku Asinara, poblíž severního břehu _____.

Seznamu termínů/ vět: *Siciliei; Sardiniei; 7 nebo 17 (v Itálii); 5 nebo 15 (v Rusku); Františka Pěnkavu; Františka Šubrtu; 1931; 1921; Josef Pelnař; František Mleziva; 358; 258.*

1. Voják z Eibentalu

2. Voják z Rovenska

3. Voják z Gerníku

3. Spojte pojmy ve sloupci A (české vesnice v Rumunsku) s pojmy ve sloupci B (počet dobrovolníků), kteří vstoupili do československých legií vytvořených v armádách Dohody:

Sloupec A

- a) Svatá Helena
- b) Bígr
- c) Šumice

Sloupec B

- 1. 8 dobrovolníků
- 2. 5 dobrovolníků
- 3. 3 dobrovolníci

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	V roce 1917 začaly válečné rekvizice, které rolníkům bez zaplacení braly jídlo, koně a spřežení.		
2.	Dopady války a to i na české vesnice v Banátu, byly: inflace, potravinová kartelizace a nemožnost obdělávat veškerou zemědělskou půdu.		
3.	V českých vesnicích Eibental a Rovesnko, byly kostelní zvony dokonce zabaveny, aby byly roztaveny a použity jako zbraně a výzbroj.		
4.	Během války byly školy v českých vesnicích Gerník a Svatá Helena uzavřeny, v ostatních vesnicích fungovaly s přerušením.		
5.	Učitelé ze škol v Rovensku a Bígru byli mobilizováni na frontu.		
6.	Učitel Aladar Bakk ze Svaté Heleny zemřel na frontě.		

5. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

rekvizice; inflace; československé legie; kapitulace; banáští Češi tak trochu vyčkávali.

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Primul și al Doilea Război Mondial

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VII-a

Participarea cehilor la Primul Război Mondial

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Militarii cehi din Banatul de Sud au fost trimiși să lupte mai ale pe frontalul sârbesc, apoi italian și în Galiția, împotriva:
a) rușilor,   b) austriecilor,   c) germanilor,   d) italienilor.
- B. La 9 octombrie 1915 o aramată germano- austro- ungără, în care erau și cehii bănățeni, a trecut Dunărea în Serbia, în localitatea:
a) Moldova Nouă,   b) Pojejena,   c) Belobreșca,   d) Baziaș.
- C. Din localitatea Sfânta Elena au fost mobilizați pe front un număr de 11 persoane, dintre aceștia au murit:
a) 3 militari,   b) 4 militari,   c) 5 militari,   d) 6 militari..
- D. Din satul Eibental au fost mobilizați 5 militari, unul dintre ei a murit, acesta a fost:
a) Josef Fikl;   b) František Fikl;   c) František Jágr;   d) Martin Seidl .
- E. Din localitatea Șumița au fost moblizați pe front un număr de:
a) 5 soldați;   b) 7 soldați;   c) 10 soldați;   d) 12 soldați.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Din Historia Domus a Parohiei romano- catolice Gîrnic, aflăm că un număr de _____ gîrniceni a primit ordin de încorporare;
- b) În amintirea celor mobilizați pe front, în satul Bigăr a fost ridicat un monument din piatră, în imediata apropiere a bisericii. Acesta a fost ridicat de către localnicul _____, în anul _____.
- c) Din localitatea Ravensca au fost mobilizați pe front 4 bărbați, unul dintre aceștia a murit pe front, este vorba de _____.
- d) Din satul Gîrnic au murit cei mai mulți soldați în Primul Război Mondial și anume _____ în Italia și _____ în Rusia;
- e) Václav Černík din satul Sfânta Elena, după ce a luptat pe frontul italian a căzut prizonier și a fost închis pe insulița Asinara, de lângă țărmul nordic al _____.

Listă de termeni: Siciliei; Sardiniei; 7 sau 17 (în Italia); 5 sau 15 (în Rusia); František Pěnkava; František Šubert; 1931; 1921; Josef Pelnař; František Mleziva; 358; 258.

1. Soldatul din satul Eibental

2. Soldatul din satul Ravensca

3. Soldatul din satul Gîrnic

3. Asociați termenii din coloana A (satele cehe din România) cu cei din coloana B (numărul de voluntari), care s-au înrolat în legiunile ceho-slovace formate în armatele Antantei:

Coloana A

- a) Sfânta Elena
- b) Bigăr
- c) Șumița

Coloana B

- 1. 8 voluntari
- 2. 5 voluntari
- 3. 3 voluntari

4. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	În anul 1917 au început rechizițiile de război, luându-se de la țărani, fără nicio plată, produse alimentare, cai și atelaje.		
2.	Efectele războiului, inclusiv asupra satelor cehe din Banat au fost: inflația, cartelizarea alimentelor și imposibilitatea lucrării tuturor pământurilor agricole.		
3.	În localitățile cehe Eibental și Ravensca au fost confiscate chiar și clopotele bisericilor, pentru a fi topite și folosite ca arme și armament.		
4.	Pe timpul războiului, școlile din localitățile cehe Gîrnic și Sfânta Elena au fost închise, în celealte sate acestea au funcționat cu întreruperi.		
5.	Învățătorii din școlile de la Ravensca și Bigăr au fost mobilizați pe front.		
6.	Învățătorul Aladar Bakk din Sfânta Elena a murit pe front.		

5. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

rechiziție; inflație; legiunile ceho-slovace; capitulare; cehii bănățeni au stat oarecum în expectativă.

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: První a druhá světová válka

Cílené kompetence: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Třída: VII.

Česká účast ve druhé světové válce

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Ze šesti českých obcí horského Banátu, bylo na frontu mobilizováno asi:

- a) 100 mužů;   b) 200 mužů;   c) 300 mužů;   d) 400 mužů.

B. Z vesnice Svatá Helena byli mobilizováni na oba fronty (východní tažení a západní tažení) ve druhé světové válce:

- a) 31 mužů;   b) 41 mužů;   c) 51 mužů;   d) 21 mužů.

C. Ze Šumice stoupilo jak do východního tak i západního tažení, v druhé světové válce:

- a) 18 vojáků;   b) 28 vojáků;   c) 38 vojáků;   d) 8 vojáků.

D. Z vesnice Bígr bylo mobilizováno do války:

- a) 18 vojáků;   b) 28 vojáků;   c) 8 vojáků;   d) 38 vojáků.

E. Pokud jde o vesnici Rovensko, odtud bylo mobilizováno na frontu:

- a) 9 vojáků;   b) 19 vojáků;   c) 29 vojáků;   d) 39 vojáků.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

a) Na Svaté Heleně ze všech vojáků mobilizovaných na frontu, jich zemřelo _____;

b) Aby se vyhnuli mobilizaci, Antonín Fišer a Petr Palat z Rovenska, uprchli přes Dunaj k srbském _____;

c) Antonín Šteiner byl zajat a více než rok o něm nikdo nevěděl. Pocházel z vesnice _____;

d) Alois Cizler z vesnice Gerník bojoval u „Horských loveců”, a pak byl čtyři roky zajat v _____;

e) Velký německý propagandista, který přesvědčil několik mužů z Gerníku, aby vstoupili do „Deutsche Volksgruppe”, se jmenoval _____.

Seznam termínů/ vět: Josef Schultz; František Merhaut; Rusku; Německu; Gerník; Eibental; komunismus; partizánům; tří; pět.

3. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	V českých vesnicích není žádný pomník věnovan hrdinům padlých v druhé světové válce.		
2.	Petr Mocek ze Svaté Heleny byl vyznamenán Železným křížem.		

3.	Alois Klepáček a Štěpán Klepáček z obce Svatá Helena zemřeli za osvobození Československa.		
4.	Josef Procházka z Bígru zůstal válečným invalidou.		
5.	Z vesnice Eibental zemřelo v druhé světové válce 5 lidí.		
6.	Z vesnice Šumice bojovali na západní frontě 4 lidé a všichni to přežili.		

4. Přeškrtněte slovo nebo historické datum, které není součástí rádku:

- a. Rok 1945 – 19. pěší brigáda rumunska – německá motorizovaná divize „Hidenburg“;
- b. Srpen 1944 – Rumunská armáda – osvobození Oravice;
- c. Září 1944 – Německá armáda – okupace Oršavy;
- d. Václav Mašek – Gerník – 95. pluk;
- e. Rovensko – červenec 1944 – šest bomb svržených letadly.

5. Vytvořte si 20 rádkový materiál s využitím informací od starších lidí, informací z internetu (digitální), ale také se informujte z učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, o účastnících v druhé světové válce (mobilizovaní, mrtví a nezvěstní; podle volby: bud' o vojáků z Rovenska nebo Bígru).

1. Vojáci z Rovenska

2. Vojáci z Bígru

Uvedené fotky patří do knihy „Historie českých komunit v Rumunsku“, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011.

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Primul și al Doilea Război Mondial

Competență specifică: 1.1.; 1.2.; 2.2.

Clasa a VII-a

Participarea cehilor la Al Doilea Război Mondial

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A.** Din cele șase localități cehe ale Bantului Montan, au fost mobilizați pe front în jurul a:
- a) 100 de bărbați;
  - b) 200 de bărbați;
  - c) 300 de bărbați;
  - d) 400 de bărbați.
- B.** Din satul Sfânta Elena au fust mobilizați pe cele două fronturi (Campania de Est și Campania de Vest), în cel de Al Doilea Război Mondial:
- a) 31 de bărbați;
  - b) 41 de bărbați;
  - c) 51 de bărbați;
  - d) 21 de bărbați.
- C.** Din localitatea Șumița, au fost înrolați în ambele campanii, atât în cea de Est, cât și în cea de Vest, un număr de:
- a) 18 soldați;
  - b) 28 soldați;
  - c) 38 soldați;
  - d) 8 soldați.
- D.** Din satul Bigăr au fost mobilizați pe front, un număr de:
- a) 18 militari;
  - b) 28 de militari;
  - c) 8 militari;
  - d) 38 de militari.
- E.** În ceea ce privește satul Ravensca, de aici au fost mobilizați pe front un număr de:
- a) 9 soldați;
  - b) 19 soldați;
  - c) 29 soldați;
  - d) 39 soldați.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de cuvinte:

- a) Dintre soldații mobilizați pe front, din satul Sfânta Elena, _____ au murit;
- b) Pentru a evita mobilizarea, Fișer Antonin și Pallat Petru, din satul Ravensca, au fugit peste Dunăre la _____ sărbi;
- c) Steiner Anton a fost luat prizonier și mai mult de un an de zile nimeni nu a știut de el. Acesta era din satul _____;
- d) Cizler Alois din satul Gîrnic a luptat la vânătorii de munte, apoi, patru ani a fost luat prizonier în _____.
- e) Un mare propagandist german, cel care a și convins câțiva bărbați din Gîrnic să se înscrie în “Deutsche Volksgruppe”, a fost _____.

Listă de termeni: Josef Schultz; Merhaut Francisc; Rusia; Germania; Gîrnic; Eibental; comuniști; partizani; 3; 5.

3. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	În satele cehe nu există niciun monument dedicat eroilor din cel de Al Doilea Război Mondial.		
2.	Mocek Petr, din localitatea Sfânta Elena, a fost decorat cu Crucea de Fier.		

3.	Klepáček Alios și Klepáček Štěpán din satul Sfânta Elena, au murit pentru eliberarea Cehoslovaciei.
4.	Procházka Josef, din satul Bigăr, a rămas invalid de război.
5.	Din satul Eibental au murit pe frontul celui de Al Doilea Război Mondial, 5 oameni.
6.	Din satul Șumița, au luptat pe frontul de vest 4 persoane și toți au supraviețuit.

4. Tăiați cuvântul sau data istorică care nu face parte din rând:

- a. Anul 1945 – Brigada 19 infanterie română – Divizia motorizată germană “Hidenburg”
  - b. August 1944 – armata română – eliberează Oravița
  - c. Septembrie 1944 – armata germană – ocupă Orșova
  - d. Mašek Václav – Gîrnic – Regimentul 95
  - e. Ravensca – iulie 1944 – șase bombe lansate de avioane

5. Realizați un material de 20 rânduri, folosindu-vă de informațiile oamenilor mai în vîrstă, de informațiile de pe internet (digitale), dar și informându-vă din manualul de *Istoria și tradițiile minorității cehe din România*, despre participanții la cel de Al Doilea Război Mondial (mobilizați, morți și dispăruti).

1. Soldatii din satul Ravensca

2. Soldatii din satul Ravensca

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Česká státní politika přivádění opět domu Čechů z diaspory

Cílené kompetence: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Reemigrace (1947-1949)

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) Celkem odjelo z Rumunska do Československa 31 vlakových souprav. Většina Čechů v Rumunsku odjela z nádražích: _____ a _____;
  - b) Po sčítání lidu provedeném v českých lokalitách Banátu úřady zjistily, že _____ Čechů se chce vrátit do Československa;
  - c) Proto aby Češi z Banátu se vrátil do Československa, ve vesnici Gerník jednal _____, a do Rovensko byl vyslán lékař _____;
  - d) Většina vlakových transportů s českými reemigranty z Rumunska do Československa pocházela z vesnice _____;
  - e) Postupně vznikaly z českých rodin remigrujících do Československa významné osobnosti, například slavný fotbalista _____.

Seznam termínu/vět: Petr Čech; Pavel Nedvěd; Gerník; Svatá Helena; Štěpán Kapic; Štěpán Bouda; Doubek; Morávek; 7 952; 6 952; Oravice a Oršava; Herkulesové lázně a Temešvár.

3. Využíte včetně digitální technologií (internet) nebo učebnici *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku*, a na základě i těchto dvou fotek, vypracujte krátký rozhovor v 15ti řádkách s pamětníky té doby, tak abyste popsali život reemigrantů usazených v Československu.

1. Poslední transport lidí ze Svaté Heleny do Československa, 31.07.1949

2. Rodina reemigrantů ze Svaté Heleny, usazená v Československu

4. Vytvořte na nástěnce vaší školy výstavu s rodinnými fotografiemi ilustrujícími fenomén české reemigrace z Rumunska do Československa.

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Ze všech českých vesnic v Rumunsku nejméně lidí remigrovalo z vesnice Šumice.		
2.	Třetí českou lokalitou v Rumunsku, v pořadí jako počet reemigrujících do Československa, byla vesnice Bígr.		
3.	Z Eibentalalu reemigrovalo do Československa 220 lidí.		
4.	Z Rovenska se do Československa vrátilo 110 lidí.		
5.	Z vesnice Bígr reemigrovalo do Československa 153 lidí.		
6.	Ze Šumice reemigrovalo do Československa 50 lidí.		

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Politica statului ceh de aducere acasă a cehilor din diasporă

Competență specifică: 1.1.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Reemigarea (1947-1949)

1. Încercuiți răspunsul corect:

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

- a) În total din România spre Cehoslovacia au plecat 31 de transporturi. Majoritatea cehilor din România au plecat din gările _____ și _____.

b) În urma recensământului realizat în localitățile cehe din Banat, autoritățile au constatat că un număr de _____ cehi, au dorit să se reîntoarcă în Cehoslovacia.

c) Pentru a-i mobiliza pe cehii din Banat, în vederea reîntoarceri în Cehoslovacia, în satul Gîrnic a acționat _____, iar în localitatea Ravensca a fost trimis doctorul _____.

d) Cele mai multe transporturi cu reemigranții cehi din România în Cehoslovacia, au fost din satul _____.

e) Treptat, din rândul familiilor cehe remigrate în Cehoslovacia s-au ridicat și personalități importante, ca de exemplu, celebrul fotbalist _____.

Listă de termeni: Petr Čech; Pavel Nedvěd; Gîrnic; Sfânta Elena; Ștefan Kapic; Bouda Ștefan; Doubek; Morávek; 7 952; 6 952; Oravița; Orșova; Băile Herculane; Timișoara.

3. Realizați un scurt interviu, 15 rânduri, cu martorii perioadei respective, utilizând inclusiv tehnologii digitale (internet) sau manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România*.

1. Ultimul transport de persoane din satul Sfânta Elena, în Cehoslovacia, 31.07.1949

2. Familie de reemigranți din satul Sfânta Elena, stabilită în Cehoslovacia

4. Creați pe avizierul școlii voastre o expoziție cu fotografii de familie care ilustrează fenomenul reemigrării cehilor din România în Cehoslovacia.

5. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Dintre toate satele cehe din România, din satul Șumița au reemigrat cele mai puține persoane.		
2.	A treia localitate cehă din România, ca număr de reemigranți în Cehoslovacia, a fost satul Bigăr.		
3.	Din satul Eibental, au reemigrat în Cehoslovacia 220 de persoane.		
4.	Din satul Ravensca s-au reînțors în Cehoslovacia 110 persoane.		
5.	Un număr de 153 de persoane din satul Bigăr, a reemigrat în Cehoslovacia.		
6.	Din localitatea Șumița au reemigrat în Cehoslovacia 50 de persoane.		

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Češi v Rumunsku během komunistického období

Cílené kompetence: 1.2.; 2.2.; 2.3.

Třída: VII.

Komunismus - pokusy o kolektivizaci

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A. Proces kolektivizace zemědělství v českých vesnicích, stejně jako v celém Rumunsku, probíhal v letech:
a) 1945 až 1947;   b) 1947 až 1949;   c) 1949 až 1962;   d) 1953 až 1956.
- B. Vyšší společnost kolektivizace zemědělství s názvem „6. březen”, byla založena komunisty v obci:
a) Ravensko;   b) Gerník;   c) Bígr;   d) Svatá Helena.
- C. Závěrečný proces scelování pozemků v obci Svatá Helena byl dokončen v roce:
a) 1960;   b) 1961;   c) 1962;   d) 1963.
- D. Předsedou zemědělské společnosti v obci Svatá Helena byl:
a) Ferdinand Pek;   b) Václav Urbánek;   c) Rudolf Šíbal;   d) Václav Boháček.
- E. Hlavní zemědělskou plodinou pěstovanou ve vesnici Svatá Helena byla:
a) pšenice;   b) oves;   c) žito;   d) zelenina.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) Kolektivizace zemědělství v českých vesnicích horského Banátu začíná v roce _____;
- b) Zpočátku byli obyvatelé českých vesnic k fenoménu kolektivizace skeptičtí, původně byli k účasti na tomto procesu „pozváni” jako _____;
- c) Ti kteří se nechtěli podílet na kolektivizaci zemědělství v českých vesnicích, byli nakonec nuceni tak učinit, podmíněně vydáním různých dokumentů od _____;
- d) Jediné české vesnice v Rumunsku, které krátce zažily fenomén kolektivizace zemědělství, byly: _____ a _____;
- d) Poté, co jim byly pozemky odebrány ke kolektivizaci, obyvatele českých vesnic v Rumunsku je museli obdělávat _____.

Seznamu termínů/vět: společně; individualně; Gerník a Svatá Helena; Ravensko a Šumice; milice; radnice; dobrovolníci; druzstevníci; 1949; 1959.

3. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

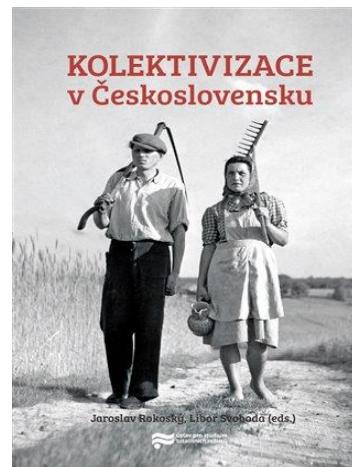
- a) zemědělské družstvo _____
- b) kolektivizace zemědělství _____

- c) zemědělské plodiny _____
- d) společné vlastnictví _____
- e) jednotlivé vlastnictví; „6. březen“ _____

4. Provedte písemný 15řádkový rozhovor s těmi, kteří byli do procesu zapojeni, s názvem, „Kolektivizace zemědělství v českých vesnicích v Rumunsku“. Popište život rolníků i na základě analýzy následujících fotografií

1. Kolektivizace zemědělství v Rumunsku
<https://ro.historylapse.org/g/colectivizarea-agriculturii.jpg>

2. Kolektivizace v Československu
https://obalky.kosmas.cz/ArticleCovers/189/261_bg.jpg

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Kolektivizace zemědělství zahrnovala i české vesnice v Rumunsku jako celek.		
2.	Jedním z důvodů proč byly pozemky českých osad v horském Banátu kolektivizovány, byla vysoká úrodnost půdy.		
3.	Po sklizni pšenice bylo 10% celkové produkce rozděleno mezi občany vesnic a zbývajících 90% bylo dáno do vlastnictví rumunského státu.		
4.	Sklizeň kukuřice byla rozdělena na polovinu mezi členy zemědělského spolku, přímo na poli.		
5.	Mezi místními dozorcí (delegáty) zemědělského spolku z vesnice Svatá Helena najdeme: Ferdinanda Peka a Jakubá Taborského.		
6.	Nejdůležitější zemědělskou plodinou pěstovanou v obci Gerník, byla pšenice.		

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Cehii din România în perioada comunistă

Competență specifică: 1.2.; 2.2.; 2.3.

Clasa a VII-a

Comunismul - încercările de colectivizare

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Procesul de colectivizare a agriculturii în satele cehe, ca de altfel în toată România s-a desfășurat în perioada anilor:
a) 1945 - 1947;   b) 1947 - 1949;   c) 1949 - 1962;   d) 1953 - 1956.
- B. Societatea superioară de colectivizare a agriculturii numită "6 martie", a fost înființată de comuniști în satul:
a) Ravensca;   b) Gîrnic;   c) Bigăr;   d) Sfânta Elena.
- C. Procesul final de comasare a pământurilor din satul Sfânta Elena s-a încheiat în anul:
a) 1960;   b) 1961;   c) 1962;   d) 1963.
- D. Președintele societății agricole din satul Sfânta Elena era:
a) Pec Ferdinand;   b) Urbanec Vențel;   c) Șibal Rudolf;   d) Bohacec Vențel.
- E. Cultura agricolă principală, cultivată în satul Sfânta Elena a fost:
a) grâul;   b) ovăzul;   c) secara;   d) legumele.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

- a) Colectivizarea agriculturii în satele cehe din Banatul Montan începe în anul _____.
- b) Inițial locuitorii satelelor cehe au fost sceptici cu privire la fenomenul colectivizării, ca atare, la început au fost "invitați" să ia parte la acest proces în calitate de _____.
- c) Cei care nu doreau să participe la colectivizarea agriculturii din satele cehe, erau în cele din urmă obligați să facă, condiționați fiind de eliberarea diferitelor acte de la _____.
- d) Singurele sate cehe din România, care au cunoscut pentru scurt timp fenomenul colectivizării agriculturii, au fost _____ și _____.
- e) După ce le-au fost luate pământurile spre a fi colectivizate, locuitorii satelor cehe din România, trebuiau să le lucreze _____.

Listă de termeni: în comun; individual; Gîrnic și Sfânta Elena; Ravensca și Șumița; milăie; primărie; voluntari; cooperatiști; 1949; 1959.

3. Formulați enunțuri cu conținuturi istorice folosind următoarele cuvinte și expresii:

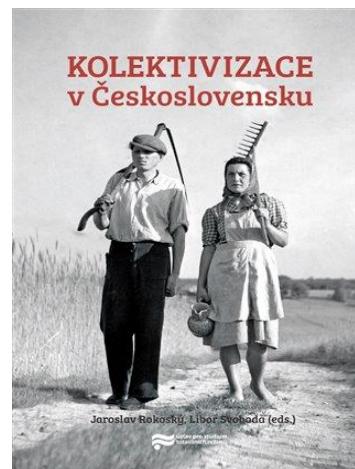
- a) cooperativă agricolă _____
- b) colectivizarea agriculturii _____

- c) *culturi agricole* _____
- d) *proprietate comună* _____
- e) *proprietate individuală; "6 martie"* _____

4. Realizați în seris un interviu de 15 rânduri cu cei care au fost implicați în procesul/ evenimentul numit colectivizarea agriculturii în satele cehe din România

1. Colectivizarea agriculturii în România
<https://ro.historylapse.org/g/colectivizarea-agriculturii.jpg>

2. Colectivizarea în Cehoslovacia
https://obalky.kosmas.cz/ArticleCovers/189/261_bg.jpg

5. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Colectivizarea agriculturii a cuprins în întregimea ei și satele cehe din România.		
2.	Unul dintre motivele pentru care pământurile localităților cehe din Banatul de Munte au fost colectivizate, a fost fertilitatea ridicată a pământului.		
3.	În urma recoltării grăului, 10% din totalul producției era împărțit între cetățenii satelor, iar restul de 90% era dat în custodia statului român.		
4.	Recolta de porumb se împărtea pe jumătate între membrii societății agricole, direct de pe câmp.		
5.	Printre supraveghetorii locali (delegați) ai societății agricole din satul Sfânta Elena, îi regăsim pe: Pec Ferdinand și Taborschi Iacob.		
6.	Cultura agricolă cea mai importantă, cultivată în satul Gîrnic, a fost cea de grâu.		

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Češi v Rumunsku během komunistického období

Cílené kompetence: 1.2.; 2.2.; 2.3.

Třída: VII.

Komunismus - deportace do Baraganu

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. „Evakuacní plán pohraniční oblasti s Jugoslávií“, byl připraven Státní bezpečností již od:

- a) února 1949;   b) února 1950;   c) února 1951;   d) února 1952.

B. Deportace Čechů z vesnic na hranicích s Jugoslávií do Baraganu začíná oficiálně:

- a) 16. června 1949;   b) 16. června 1950;   c) 16. června 1951;   d) 16. června 1952.

C. Nejvyšší počet lidí deportovaných z českých vesnic do Baraganu byl 16, a to z lokality:

- a) Eibental;   b) Svatá Helena;   c) Gerník;   d) Bígr.

D. Z vesnice Gerník byli deportováni do Baraganu:

- a) 3 rodiny;   b) 4 rodiny;   c) 5 rodin;   d) 6 rodin.

E. Čeští deportovaní do Baraganu se mohli opět vrátit do svých domovů:

- a) v prosinci 1953;   b) v prosinci 1954;   c) v prosinci 1955;   d) v prosinci 1956.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

a) Deportace probíhaly podle plánu, který počítal evakuaci pohraniční oblasti s Jugoslávií podél pásu _____ km;

b) Deportovaní byli jmenováni v oficiálních dokumentech jako _____;

c) Deportovaní z českých vesnic v Banátu odjížděli do Baraganu vlaky z nádraží: _____
_____
a _____;

d) Jedinými českými lokalitami, ze kterých nebyl do Baraganu deportované žádný lidé, byly:
_____, _____, _____ a _____;

e) Jedna z rodin deportovaná z Gerníku do Baraganu, byla také rodina _____.

Seznam termínů/vět: Nemečková; Mašková; Gerník, Svatá Helena a Eibental; Rovensko, Šumice a Bígr; Oravice a Oršava; Oršava a Herkulesové lázně; přestěhování; přemístění; 35 km; 25 km.

3. Vytvořte 20řádkový historický materiál s přeživšími pamětníky z té doby, včetně využití digitálních informací (internet) nebo učebnice *Dějiny a tradice české menšiny v Rumunsku* (s ohledem na životní podmínky Čechů deportovaných do Baraganu, včetně způsobu dopravy).

1. Ceši deportovani v Baraganu

2. Deportace lidí z Banátu do Baraganu

4. Vytvořte na nástěnce školy výstavu s rodinnými fotografiemi ilustrujícími fenomén deportace Čechů z horského Banatu.

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Deportovaní do Baraganu byli rozděleni do kategorií: „titoisté“; „kulakové“; „hospodáři“; „nepřátelé režimu“.		
2.	V zimě byli deportovaní z Baraganu odváženi na práci při sklizni rákosí v deltě Dunaje.		
3.	Rodina bývalého starosty Svaté Heleny, Ferdinanda Křívánka mladšího, byla deportována do Baraganu.		
4.	Deportovaní z Eibentalu si s sebou nemohli vzít těžká zavazadla a dobytek, protože to vojenské úřady nedovolili.		
5.	Ze Svaté Heleny byly do Baraganu deportovány rodiny Aloise Klepáčka a Václava Kovářka.		
6.	Z vesnice Eibental byla do Baraganu deportována rodina bývalého starosty Josefa Pospíšila.		

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Cehii din România în perioada comunista

Competență specifică: 1.2.; 2.2.; 2.3.

Clasa a VII-a

Comunismul - deportarea în Bărăgan

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. „Planul de evacuare a zonei de frontieră cu Iugoslavia“, era pregătit de Securitate încă din:

- a) februarie 1949;   b) februarie 1950;   c) februarie 1951;   d) februarie 1952.

B. Deportarea cehilor din satele aflate la graniță cu Iugoslavia în Bărăgan, începe oficial în:

- a) 16 iunie 1949;   b) 16 iunie 1950;   c) 16 iunie 1951;   d) 16 iunie 1952.

C. Cel mai mare număr de deportați din satele cehe în Bărăgan, a fost de 16, din localitatea:

- a) Eibental;   b) Sfânta Elena;   c) Gîrnic;   d) Bigăr.

D. Din satul Gîrnic au fost deportate în Bărăgan, un număr de:

- a) 3 familii;   b) 4 familii;   c) 5 familii;   d) 6 familii.

E. Deportații cehi din Bărăgan, au putut să se întoarcă la casele lor în:

- a) decembrie 1953;   b) decembrie 1954;   c) decembrie 1955;   d) decembrie 1956.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

a) Deportările s-au făcut conform unui plan, care prevedea evacuarea zonei de frontieră cu Iugoslavia pe o fâșie de _____ km.

b) Cei deportați erau numiți în actele oficiale _____.

c) Deportații din localitățile cehe ale Banatului au plecat spre Bărăgan îmbarcați în trenuri din gările: _____ și _____.

d) Singurele localități cehe din care nu s-au făcut deportări în Bărăgan, au fost: _____, _____ și _____.

e) Una dintre familiile deportate din Gîrnic în Bărăgan, a fost și cea a lui _____.

Listă de termeni: Nemeček; Mašek; Gîrnic, Sfânta Elena și Eibental; Ravensca, Șumița și Bigăr; Oravița și Orșova; Orșova și Băile Herculane; mutați; dislocați; 35 km; 25 km.

3. Realizați un material istoric de 20 rânduri cu martorii supraviețuitori ai perioadei respective, utilizând inclusiv informații digitale (internet) sau manualul de *Istorie și tradițiile minorității cehe din România*.

1. Cehii deportați în Bărăgan

2. Deportarea bănățenilor în Bărăgan

4. Creați pe avizierul școlii voastre o expoziție cu fotografii de familie care ilustrează fenomenul deportării cehilor din satele Banatului de Munte, în Bărăgan.

5. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Deportații în Bărăgan erau triați pe categorii: "titoiști", "chiaburi", "cârciumari", "dușmani ai regimului", etc.		
2.	Iarna, deportații din Bărăgan erau duși să muncească la recoltarea stufului în Delta Dunării.		
3.	Familia fostului primar din satul Sfânta Elena, Ferdinand Křívánek-tânărul a fost deportată în Bărăgan.		
4.	Deportații din Eibental nu și-au putut lua cu ei bagaje grele și vite, deoarece autoritățile militare n-au permis acest lucru.		
5.	Din localitatea Sfânta Elena au fost deportate în Bărăgan familiile lui Alois Klepáček și Václav Kovářík.		
6.	Din satul Eibental a fost deportată în Bărăgan, familia fostului primar Pospíšil Josef.		

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Rok 1989

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Sametová revoluce a krvavá revoluce

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

A. Zahraniční dluh Rumunska v roce 1986 činil přibližně:

- a) 15 miliard dolarů; c) 15 miliard eur;
b) 15 miliard lei; d) 15 miliard německých marek.

B. Ten, kdo inicioval pád komunismu ve východní Evropě, byl:

- a) Nicolae Ceaușescu; b) Gustav Husák; c) Mihail Gorbačov; d) Václav Havel.

C. Antikomunistické revoluce ve východním bloku Evropy se odehrály v roce:

- a) 1947;   b) 1948;   c) 1989;   d) 1993.

D. Sametová revoluce nastala v:

- a) Rumunsku; b) Československu; c) Německu; d) Jugoslávií.

E. Krvavá antikomunistická revoluce ve východní Evropě se odehrála v:

- a) Jugoslávií;   b) Německu;   c) Rumunsku;   d) Československu.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) V roce 1985 tehdejší prezident SSSR inicioval dvě reformy: _____
_____
a _____;

b) „Občanské forum”, představitel občanské společnosti v protikomunistické revoluci v Československu, zastupovali _____;

c) Protikomunistická revoluce v Rumunsku začala ve městě _____;

d) V rumunské revoluci, v roce 1989 zemřelo více než _____ lidí a stovky jich byly zraněno, mezi zraněnými byl i Petr Hadač z české vesnice _____;

e) Politickým orgánem, který převzal moc v Rumunsku bezprostředně po 22.12.1989, byl _____;

f) Prvním prezidentem postkomunistického Rumunska byl _____.

Seznamu termínů/vět: Ion Iliesku; Emil Konstantinesku; Fronta národní spásy (FNS); Prozatímní rada národní jednoty; 100; 1 000; Gernik; Šumice; Bukurešť; Temešvár; Milan Kundera; Václav Havel; perestrojka a obnova; perestrojka a glasnost.

3. Napište 15řádkový text o podobnostech a rozdílech mezi Sametovou revolucí a Krvavou revolucí (s ohledem na dvě sugestivní fotografie).

1. Sametová revoluce

2. Krvavá revoluce

4. Formulujte prohlášení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

- a) cenzura _____ ;
- b) glasnost; _____ ;
- c) perestroika _____ ;
- d) město mučedníků _____ ;
- e) potraviny darované českými vesnicemi Svatá Helena a Gernik _____ .

5. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Posledním zemským prezidentem Československa byl Gustav Husák.		
2.	Prvním prezidentem České republiky byl Václav Havel.		
3.	V Československu umírali lidé během sametové revoluce.		
4.	Nikolae Ceausescu a jeho manželka Elena Ceausescu byli zastřeleni poté, co byli souzeni vojenským tribunálem v Bukurešti.		
5.	Českého prezidenta Václava Havla, v roce 2004 nahradil Václav Klaus.		
6.	Josef Veverka, byl majorem Státní bezpečnosti a pocházel z obce Šumice.		

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Anul 1989

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Revoluția de catifea și revoluția săngheroasă

1. Încercuiți răspunsul corect:

A. Datoria externă a României, în anul 1986, era de aproximativ:

- a) 15 miliarde dolari; c) 15 miliarde euro;
b) 15 miliarde lei; d) 15 miliarde mărci.

B. Cel care a initiat căderea comunismului în Europa de Est a fost:

- a) Nicolae Ceausescu; b) Gustav Husák; c) Mihail Gorbaciov; d) Václav Havel.

C. Revoluțiile anticomuniste din Blocul estic al Europei, au avut loc în anul:

- a) 1947;   b) 1948;   c) 1989;   d) 1993.

D. Revoluția de catifea a avut loc în:

- a) România;   b) Cehoslovacia;   c) Germania;   d) Iugoslavia.

E. Revoluția sănătoasă anticomunistă din Europa de Est a avut loc în:

- a) Iugoslavia;   b) Germania;   c) România;   d) Cehoslovacia.

2. Completăți următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

a) În anul 1985, președintele de atunci al U.R.S.S.-ului a inițiat două reforme:

_____ **Sí** _____.

b) Forumul civic "Občanské forum", reprezentanta societății civile în revoluția anticomunistă din Cehoslovacia, l-a avut drept reprezentant pe _____.

c) Revoluția anticomunistă din România a început în orașul _____.

d) În revoluția română din anul 1989 au murit peste _____ de oameni și alte sute au fost răniți, iar printre cei răniți a fost și Hadac Petru din satul ceh _____.

e) Organismul politic care a preluat puterea în România, imediat după 22.12.1989, a fost

---

Digitized by srujanika@gmail.com

Listă de termeni: Ion Iliescu; Emil Constantinescu; Frontul Salvării Naționale (FSN); Consiliul Provizoriu de Uniune Națională; 100; 1000; Gîrnic; Șumița; București; Timișoara; Milan

3. Serieți un text de 15 rânduri despre asemănările și deosebirile dintre Revoluția de catifea și Revoluția săngeroasă.

1. Revolutia de catifea

2. Revoluția săngeroasă

4. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

- a) cenzură _____ ;
- b) transparență (*glasnost*) _____ ;
- c) restructurare (*perestrioka*) _____ ;
- d) oraș martir _____ ;
- e) alimente dăruite de satele cehe Sfânta Elena și Gîrnic _____ .

5. Marcați cu X enunțul adevărat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Ultimul președinte de stat al Cehoslovaciei a fost Gustav Husák.		
2.	Primul președinte al Republicii cehe a fost Václav Havel.		
3.	În Cehoslovacia au murit oameni în timpul revoluției de catifea.		
4.	Nicolae Ceaușescu și soția sa Elena Ceaușescu, au fost împușcați după ce au fost judecați de un tribunal militar, la București.		
5.	Președintele Cehiei, Václav Havel, a fost înlocuit în funcție de Václav Klaus, în anul 2004.		
6.	Maiorul de securitate Iosif Veveca, a fost originar din satul Șumița.		

Fotografia 1: https://cesky.radio.cz/sites/default/files/styles/lightbox/public/images/narodni_trida_17_listopad.jpg?itok=ipXnVMIB&timestamp=1590361037
Fotografia 2: <https://www.stiridinlume.ro/wp-content/uploads/2021/01/revolutia-din-1989.jpg>

Učební jednotka: Češi a politický vzhled dějin

Obsah výuky: Druhá vlna reemigrace

Cílené kompetence: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Třída: VII.

Příčiny odchodů a sitace těch, kteří přišli do mateřské země

1. Zakroužkujte správnou odpověď:

- A.** Druhá vlna reemigrace Čechů z Rumunska do Československa, po roce 1993 do České republiky, začala bezprostředně po roce:

a) 1990;   b) 1995;   c) 1997;   d) 1999.

B. Reemigrace v posledních 30 let probíhá:

a) kontrolována státem;   b) individuálně;   c) organizovaná státem;   d) zaučtovaná úřady.

C. Postupně se mladí lidé a dospělí z českých vesnic jižního Banátu usazovali v České republice, zejména v regionech:

a) Brno a Olomouc;   b) Praha a Brno;   c) Ústí nad Labem a Plzeň;   d) Praha a Kolín.

D. Odhaduje se, že v důsledku masivní reemigrace Čechů z Banátu do České republiky na konci minulého století, v roce 1991 v českých vesnicích v Rumunsku zůstalo přibližně:

a) 4 000 osob;   b) 3 000 osob;   c) 2 000 osob;   d) 1 000 osob.

E. V posledních letech proces reemigrace z českých vesnic se téměř úplně zastavil a navíc některí lidé se vracejí opět do Rumunska. Jedná se o lidi z lokality:

a) Rovensko;   b) Šumice;   c) Bígr;   d) Eibental.

2. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

- a) Druhá vlna procesu reemigrace Čechů z Rumunska do Československa, po roce 1993 do České republiky měla jako hlavní příčiny: přechod k ekonomice _____ a _____ průmyslu;
  - b) _____ zemědělství provozované v českých vesnicích Banátu nemohlo pokrýt materiální potřeby rostoucího počtu rodin na důstojné živobytí;
  - c) Stovky mladých lidí z českých vesnic horského Banátu získaly práci v gumárně Mitas, ve městě _____;
  - d) Postupně Češi z Rumunska, kteří reemigrovali v druhé vlně do České republiky, se přizpůsobili a zároveň _____;
  - e) V roce 2007 v českých vesnicích v Rumunsku, v důsledku masivní reemigrace do České republiky zůstalo přibližně ještě asi _____ lidí.

Seznam termínů/vět: 1 500; 2 000; si založili novou rodinu ; si doplnili rodinu s těmi z Rumunska; Ústí nad Labem; Praha; produkční; samozásobitelné; centralizované; tržebné; těžebného; elektrotechnického.

3. Napište text o cca. 20 řádcích o podobnostech a rozdílech mezi dvěma reemigrace Čechů z Rumunska: „Reemigrace z let 1946-1947“ a „Druhá vlna reemigrac“ (s ohledem na setkání delegace reemigrantů s československým prezidentem Eduardem Benešem a fotbalistou Pavlem Nedvědem).

1. Setkání československého prezidenta Eduarda Beneše s delegací reemigrantů (14.06.1946).

2. Fotbalista Pavel Nedvěd
původem z horského Banatul.

4. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení:

P.Č.	Tvrzení	P	N
1.	Druhá vlna české reemigrace začala jako skutečný exodus Čechů z Rumunska do České republiky.		
2.	Proces české reemigrace do České republiky v posledních 30 letech bylo snadné „spočítat“ z hlediska čísel.		
3.	Druhá vlna české reemigrace z Rumunska do České republiky probíhá trvale.		
4.	Reemigranti z českých vesnic, protože uměli česky a byli pracovití, se dobře zapojili do nových sociálních komunit v České republice.		
5.	Většina lidí reemigrovala z českých lokalit Šumice a Bígr.		
6.	Nejméně lidí remigrovalo z českých lokalit Gerník a Svatá Helena.		

Fotka číslo 1 - Gecse Desideriu „Dějiny českých komunit v Rumunsku”, vydavatelství Eubeea, Timešvár, 2011.
Fotka číslo 2 - file:///C:/Users/draxe/OneDrive/Desktop/pavel%20nedv%C4%9Bd%20-%20Bing%20images.html

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei

Conținut: Al doilea val de reemigrare

Competență specifică: 1.2.; 2.1.; 2.2.

Clasa a VII-a

Cauzele plecării și situația celor ajunși acasă

1. Încercuiți răspunsul corect:

- A. Cel de al doilea val al procesul de reemigrare a cehilor din România în Cehoslovacia, după anul 1993 în Cehia, a început imediat după anul:
a) 1990;   b) 1995;   c) 1997;   d) 1999.
- B. Reemigrarea din ultimii 30 de ani se desfășoară:
a) controlat de stat;   b) individual;   c) organizat de stat;   d) contabilizat de autorități.
- C. Treptat tinerii și adulții din satele cehe ale Banatului de Sud s-au așezat în Cehia, mai ales în regiunile:
a) Brno și Olomouc;   b) Praga și Brno;   c) Ústí nad Labem și Pilsen;   d) Praga și Kolin.
- D. Se estimează că datorită reemigrării masive a cehilor din Banat în Cehia, de la sfârșitul secolului trecut, în anul 1991 în satele cehe din România au mai rămas aproximativ:
a) 4 000 persoane;   b) 3 000 persoane;   c) 2 000 persoane;   d) 1 000 persoane.
- E. În ultimii ani, procesul reemigrării din satele cehe s-a oprit aproape complet, ba mai mult, unele persoane se reîntorc în România. Este vorba despre oamenii din localitatea:
a) Ravensca;   b) Șumița;   c) Bigăr;   d) Eibental.

2. Completați următoarele enunțuri cu cuvintele potrivite, din lista de termeni:

- a) Cel de al doilea val al procesul de reemigrare a cehilor din România în Cehoslovacia, după anul 1993 în Cehia, a avut drept principale cauze: trecerea la o economie _____ și închiderea industriei _____.
- b) Agricultura de _____ practicată în satele cehe din Banat nu putea acoperi necesitățile materiale ale familiilor, din ce în ce mai mari, pentru un trai decent.
- c) Sute de tineri din satele cehe ale Banatului Montan s-au angajat la combinatul de cauciuc Mitas din orașul _____.
- d) Treptat cehii din România, care au reemigrat în Cehia, în cel de al doilea val s-au acomodat și totodată _____.
- e) În anul 2007 în satele cehe din România, din cauza reemigrării masive în Cehia, au mai rămas aproximativ un număr de _____ persoane.

Listă de termeni: 1 500; 2 000; și-au întemeiat o nouă familie ; si-au reîntregit familia cu cei din România; Ústí nad Labem; Praga; producție; subzistență; centralizată; de piață; miniere; electrotehnice.

3. Scrieți un text de aproximativ 20 rânduri despre asemănările și deosebirile dintre cele două reemigrări ale cehilor din România: “Reemigrarea din perioada 1946-1947” și “Al doilea val de reemigrare”.

1. Întâlnirea președintelui Cehoslovaciei, Eduard Beneš, cu o delegație de reemigranți (14.06.1946).

2. Fotbalistul Pavel Nedv d
originar din Banatul Montan.

4. Marcati cu X enuntul adevarat sau fals:

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Valul al doilea al reemigrării cehilor, a început ca un adeverat exod al cehilor din România în Cehia.		
2.	Procesul reemigrării cehilor din ultimii 30 de ani în Cehia a fost ușor de “contabilizat” din punct de vedere numeric.		
3.	Cel de al doilea val al reemigrării cehilor din România în Cehia, se desfășoară permanent.		
4.	Reemigranții din satele cehe, deoarece erau știitori de limba cehă și erau muncitori s-au integrat bine în noile colectivități sociale din Cehia.		
5.	Cele mai multe persoane au reemigrat din localitățile cehe Șumița și Bigăr.		
6.	Cele mai puține persoane au reemigrat din localitățile cehe, Gîrnic și Sfânta Elena.		

Fotografia 1 - Gecse Desideriu „Dějiny českých komunit v Rumunsku“, vydavatelství Eubeea, Timešvár, 2011.

Hodnotící list

- Všechna téma jsou povinná.
- Pracovní doba je 50 minut.
- 10 bodů se uděluje ex offo.

1. Zakroužkujte správné odpovědi: 10 x 2 body = 20 bodů

A) V letech 1896 až 1898 se několik rodin ze Svaté Heleny přestěhovalo do:

- a) USA;   b) Srbska;   c) Bulharska;   d) Argentiny.

B) 9. října 1915 německo-rakousko-uherská armáda, včetně banátských Čechů, překročila Dunaj do Srbska, v lokalitě:

- a) Nová Moldava;   b) Požežena;   c) Belobreška;   d) Baziaš.

C) Ze šesti českých lokalit horského Bantu byly mobilizovány na frontu druhé světové války, kolem:

- a) 100 mužů;   b) 200 muzů;   c) 300 muzů;   d) 400 muzů.

D) Reemigrace Čechů z Rumunska do Československa proběhla v období:

- a) 11. února 1947 - 26. srpna 1948;   c) 11. února 1948 - 26. srpna 1948;
b) 11. února 1947 - 26. srpna 1949;   d) 11. února 1948 - 26. srpna 1949;

E) Nejvyšší počet deportovaných z českých vesnic do Baraganu, bylo 16 lidí, a to z lokality:

- a) Eibental;   b) Svatá Helena;   c) Gerník;   d) Bígr.

F) Předsedou zemědělské společnosti obce Svatá Helena byl:

- a) Ferdinand Pek;   b) Václav Urbanek;   c) Rudolf Šibál;   d) Václav Bohacek.

G) Sametová revoluce se odehrála v:

- a) Rumunsku;   b) Československu;   c) Německu;   d) Jugoslávií.

H) Reemigrace posledních 30 letech se provádí:

- a) kontrolována státem;   b) individuálně;   c) organizována státem;   d) scítaní úřady.

I) Čeští vojáci z jižního Banátu byli posláni bojovat především na srbské, italské a haličské frontě proti:

- a) Rusům;   b) Rakušanům;   c) Němcům;   d) Italům.

J) Z vesnice Bígr bylo mobilizováno na frontu:

- a) 18 vojáků;   b) 28 vojáků;   c) 8 vojáků;   d) 38 vojáků.

2. Označte P (pravdivé) nebo N (nepravdivé) následující tvrzení: 10 x 2 body = 20 bodů

P.Č	Tvrzení	P	N
1.	Držitá většina českých pohraničníků zůstala vojáky, ale někteří z nich se stali i důstojníky. To je případ Josefa Boháčka ze Svaté Heleny.		
2.	Učitelé škol v Rovensku a Bígru byli mobilizováni na frontu.		
3.	Procházka Josef z Bígru zůstal válečným invalidou.		
4.	Z obce Bígr reemigrovalo do Československa 153 lidí.		
5.	Deportovaní do Baraganu byli rozděleni do kategorií: „titoisté“ „kulakové“ „hospodáři“ „nepřátelé režimu“ atd.		
6.	Z Eibentalu byl deportována do Baraganu rodina bývalého starosty Josefa Pospíšila.		
7.	Kolektivizace zemědělství zahrnovala i české vesnice v Rumunsku jako celek.		
8.	Mezi místními dozorci (delegáty) zemědělského spolku vesnice Svatá Helena najdeme: Ferdinanda Peka a Jakuba Taborského.		
9.	Josef Veverka, byl majorem Státní bezpečnosti a pocházel z obce Šumice.		
10.	Druhá reemigrace Čechů z Rumunska do České republiky probíhá trvale.		

3. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

10 x 2 body = 20 bodů

- a) Vojenský pohraniční prostor se také nazývá _____;
- b) Václav Černík z obce Svatá Helena po bojích na italské frontě padl do zajetí a byl uvězněn na ostrůvku Asinara, nedaleko severního břehu _____;
- c) Velký německý propagandista, který také přesvědčil některé muže z Gerníku, aby vstoupili do „Deutsche Volksgruppe“, se jmenoval _____;
- d) Postupně vznikaly z českých rodin reemigrovaných do Československa významné osobnosti, například slavný fotbalista _____;
- e) Ti kteří byli deportováni do Baraganu, byli jmenováni v úředních dokumentech _____;
- f) Jediné české vesnice v Rumunsku, které krátce zažily fenomén kolektivizace zemědělství, byly: _____ a _____;
- g) „Občanský forum“, jako představitel občanské společnosti v protikomunistické revoluci v Československu, byl zastoupen _____;
- h) V rumunské protikomunistické revoluci, v roce 1989 zemřelo více než _____ lidí a stovky jich byly zraněných mezi nimi byl i Petr Hadač z české vesnice _____;

- i) Stovky mladých lidí z českých vesnic horského Banátu získalo práci v gumárně Mitas, ve městě _____;
- j) V roce 2007 zůstalo ještě v českých vesnicích v Rumunsku, v důsledku masivní reemigrace do České republiky přibližně _____ lidí.

Seznam termínů/ vět: 1 500 nebo 2 000; Ústí nad Labem nebo Praha; 100 nebo 1000; Gernik nebo Šumice; Milanem Kunderou; Václavem Havlem; Gernik a Svatá Helena; Rovensko a Šumice; přestěhováný; vytlačený; Petr Čech; Pavel Nedvěd; Josef Schultz; František Merhaut; Sicilie; Sardinie; Militargrenzrechte; vojenský konfinium.

4. Formulujte tvrzení s historickým obsahem pomocí následujících slov a frází:

10 x 1,5 bodů = 15 bodů

- a) militarizovaná hranice nebo Militargrenzrechte _____ ;
- b) revvizice _____ ;
- c) inflace _____ ;
- d) 95. Pluk _____ ;
- e) reemigrace _____ ;
- f) deportování do Baraganu _____ ;
- g) kolektivizace zemědělství _____ ;
- h) sametová revoluce _____ ;
- i) krvavá revoluce _____ ;
- j) druhá vlna české reemigrace _____ .

5. Napište text o přibližně 15 řádcích s vyběrem jednoho z následujícího tématu: „Účast Čechů z Rumunska v první světové válce“ nebo „Účast Čechů z Rumunska v druhé světové válce“ (s ohledem na vojenskou uniformu; pomník hrdinů ve vesnici Bígr; raněné a mrtvé z českých vesnic).

15 bodů

1. Josef Šibal a manzelka Ludmila z vesnice Svatá Helena „První světová válka“

2. Pomník hrdinům obce Bígr „První světová válka“

3. Vojenská polní nemocnice na Krymu

4. Karel Veverka, obec Šumice
„Druhá světová válka“ (1939- 1945)

Fotky 1, 2, 3 a 4. „Dějiny české komunity v Rumunsku”, vydavatelství Eubeea, Temešvár, 2011.

Unitatea de învățare: Cehii și aspectele politice ale istoriei
Competență specifică: 1.1.; 1.3.; 2.1.

Clasa a VII-a

Fișă de evaluare

- Toate subiectele sunt obligatorii. • Timp de lucru 50 de minute. • 10 puncte din oficiu.

1. Încercuiți răspunsurile corecte:

10 x 2p = 20 puncte

2. Marcați cu litera X enunțul adevărat sau fals:

10 x 2p= 20 puncte

Nr. crt.	Enunțul	A	F
1.	Marea majoritate a grănicerilor cehi au rămas soldați, însă unii dintre ei au ajuns și ofițeri, este cazul lui Josef Boháček din satul Sfânta Elena.		
2.	Învățătorii din școlile de la Ravensca și Bigăr au fost mobilizați pe front.		
3.	Procházka Josef din satul Bigăr, a rămas invalid de război.		
4.	Un număr de 153 de persoane din satul Bigăr, a reemigrat în Cehoslovacia.		
5.	Deportații în Bărăgan erau triați pe categorii: "titoiști", "chiaburi", "cârciumari", "dușmani ai regimului", etc.		
6.	Din Eibental a fost deportată în Bărăgan, familia fostului primar Pospíšil Josef.		
7.	Colectivizarea agriculturii a cuprins în întregimea ei și satele cehe din România.		
8.	Printre supraveghetorii locali (delegați) ai societății agricole din satul Sfânta Elena, îi regăsim pe: Pec Ferdinand și Taborschi Iacob.		
9.	Maiorul de securitate Iosif Veverca, a fost originar din satul Șumița.		
10.	Cel de al doilea val al reemigrării cehilor din România în Cehia, se desfășoară permanent.		

3. Vyplňte následující tvrzení příslušnými slovy/věty, ze seznamu termínů/vět:

11 2 body = 20 bodů

- a) Zona de graniță militară se mai numește și _____.
- b) Václav Černík din satul Sfânta Elena, după ce a luptat pe frontul italian a căzut prizonier și a fost închis pe insulița Asinara, de lângă țărmul nordic al _____.
- c) Un mare propagandist german, cel care a și convins câțiva bărbați din Gîrnic să se înscrie în "Deutsche Volksgruppe", a fost _____.
- d) Treptat, din rândul familiilor cehe remigrate în Cehoslovacia s-au ridicat și personalități importante, ca de exemplu, celebrul fotbalist _____.
- e) Cei deportați în Bărăgan erau numiți în actele oficiale _____.
- f) Singurele sate cehe din România, care au cunoscut pentru scurt timp fenomenul colectivizării agriculturii, au fost _____ și _____.
- g) Forumul civic "Občanské forum", reprezentanta societății civile în revoluția anticomunistă din Cehoslovacia, l-a avut drept reprezentant pe _____.
- h) În revoluția română din anul 1989 au murit peste _____ de oameni și alte sute au fost răniți, iar printre aceștia a fost și Hadac Petru din satul ceh _____.
- i) Sute de tineri din satele cehe ale Banatului Montan s-au angajat la combinatul de cauciuc Mitas din orașul _____.

j) În anul 2007 în satele cehe din România, din cauza reemigrării masive în Cehia, au mai rămas aproximativ _____ persoane.

Listă de termeni: 1 500 sau 2 000; Ústí nad Labem sau Praga; 100 sau 1000; Gîrnic sau Șumița; Milan Kundera; Václav Havel; Gîrnic și Sfânta Elena; Ravensca și Șumița; mutați; dislocați; Petr Čech; Pavel Nedvěd; Josef Schultz; Merhaut Francisc; Siciliei; Sardiniei; Militargrenzrechte; confiniu militar.

4. Formulați enunțuri cu conținut istoric folosind următoarele cuvinte și expresii:

10 x 1,5p = 15 puncte

- a) *Graniță militarizată sau Militargrenzrechte* _____ ;
- b) *Rechiziție* _____ ;
- c) *Inflație* _____ ;
- d) *Regimentul 95* _____ ;
- e) *Reemigrare* _____ ;
- f) *Deportarea în Bărăgan* _____ ;
- g) *Colectivizarea agriculturii* _____ ;
- h) *Revoluție de catifea* _____ ;
- i) *Revoluție săngeroasă* _____ ;
- j) *Al doilea val de reemigrare al cehilor* _____ .

5. Scrieți un text de 15 rânduri, alegând una dintre următoarele teme: “Participarea cehilor din România la Primul Război Mondial” sau “Participarea cehilor la Al Doilea Război Mondial).

15 puncte

1. Șibal Iosif și soția Ludmila din satul Sfânta Elena, Primul Război Mondial

2. Monumentul eroilor din satul Bigăr, Primul Război Mondial

3. Spitalul militar de campanie din Crimeea

4. Veverca Carol, satul Șumița Al Doilea Război Mondial (1939- 1945)

Fotografiile 1, 2, 3 și 4. - G. Desideriu, "Istoricul comunităților cehi din România", Ed. Eubeea, Timișoara, 2011.

Titlul proiectului: : „Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România”

Beneficiarul proiectului: Ministerul Educației

Elaborator: Francisc DRAXEL

Validatori: Iuliana GALEŞ, Ramona LUCACIU

Data publicării:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.